

**UCHWAŁA NR XXXV/299/2018
RADY GMINY MALECHOWO**

z dnia 29 stycznia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017 - 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875, 2232) Rada Gminy Malechowo uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Malechowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodnicząca Rady
Gminy

Jolanta Kieres

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017 - 2023

SPIS TREŚCI

1	Wstęp	3
2	Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	8
2.1	Strategia Rozwoju Gminy Malechowo na lata 2016 - 2022	8
2.2	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Malechowo. 10	
2.3	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Malechowo na lata 2014 - 202015	
3	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz określenie skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych	19
3.1	Diagnoza delimitacyjna	20
3.1.1	Metodologia badań	20
3.2	Diagnoza zjawisk społecznych	31
3.2.1	Pomoc społeczna	31
3.2.2	Bezrobocie	37
3.2.3	Przestępczość	39
3.3	Koncentracja problemów społecznych.....	42
3.4	Diagnoza zjawisk w sferze gospodarczej.....	45
3.5	Diagnoza zjawisk w sferze środowiskowej.....	47
3.6	Diagnoza zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	51
3.7	Diagnoza zjawisk w sferze technicznej	59
4	Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.....	69
4.1	Stan kryzysowy i obszar zdegradowany	69
4.2	Charakterystyka obszarów zdegradowanych w gminie Malechowo	72
4.2.1	Ostrowiec	72
4.2.2	Sulechowo	75
4.2.3	Przystawy.....	77
4.2.4	Kusice.....	79
4.2.5	Malechowo.....	81
4.3	Obszar rewitalizacji.....	86
4.4	Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji.....	87
4.4.1	Ostrowiec	88
4.4.2	Sulechowo	95
4.4.3	Przystawy.....	103
4.4.4	Kusice.....	110
4.4.5	Malechowo.....	122
4.5	Analiza lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji	131
4.5.1	Ostrowiec	131
4.5.2	Sulechowo	135
4.5.3	Przystawy.....	135

4.5.4	Kusice.....	138
4.5.5	Malechowo.....	138
4.6	Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	141
5	Wizja obszaru rewitalizacji, cele oraz kierunki rewitalizacji	145
5.1	Wizja obszaru rewitalizacji	145
5.2	Cele oraz kierunki rewitalizacji	152
6	Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	156
6.1	Ostrowiec	157
6.2	Sulechowo	167
6.3	Przystawy.....	172
6.4	Kusice.....	179
6.5	Malechowo.....	184
7	Pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	193
8	Mechanizmy zapewnienia komplementarności.....	198
9	Indykatywne ramy finansowe	203
10	Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji	210
10.1	Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji	211
10.2	Procedura uspołecznienia na etapie realizacji programu rewitalizacji.	212
11	System realizacji programu rewitalizacji	215
11.1	System realizacji	215
11.2	Zarządzanie.....	216
11.3	Harmonogram realizacji programu rewitalizacji	221
11.4	Monitoring i ewaluacja.....	224
11.4.1	Monitoring.....	224
11.4.2	Ewaluacja.....	224
11.4.3	Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów programu rewitalizacji.....	225
12	Spis zdjęć, map, rysunków i tabel.....	228

1 WSTĘP

Rewitalizacja – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a. uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- b. pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe;
- c. ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d. właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- e. zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f. koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- g. realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.¹

Celem nadrzędnym Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Malechowo (misja) jest zbudowanie planu na rzecz wyprowadzania ze stanu kryzysowego, części przestrzeni Gminy, która uznana została ze zdegradowaną (**koncentracja terytorialna**) i jego realizacja.

---

¹ Wytyczne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

Rewitalizacja odnosi się do bardzo precyzyjnie zdefiniowanej części gminy i zakłada realizację działań, które są odpowiedzią na zdiagnozowane w tej przestrzeni różnorodne problemy, które ze sobą współwystępują lub są od siebie zależne.

Nadrzędne znaczenie w programie rewitalizacji mają problemy społeczne. Ta logika przenosi się praktycznie na cały dokument. Oznacza bowiem, że koncentracja działań, czyli de facto miejsce prowadzenia rewitalizacji, musi być ściśle przypisane przestrzeni, w której problemy społeczne się koncentrują. Logika ta oznacza również, że co do zasady obszarami zdegradowanymi są przestrzenie zamieszkałe.

Aby wskazać, która część gminy Malechowo jest zdegradowana, oprócz koncentracji problemów społecznych – należy poszukiwać dalszych problemów, w tym gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych, gdyż rewitalizacja zakłada wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (**kompleksowość rewitalizacji**).

Trzecią istotną cechą rewitalizacji jest partycypacja społeczna. Rewitalizacja prowadzona jest bowiem na rzecz i wspólnie ze społecznością lokalną, zamieszkującą obszary zdegradowane. Zakłada się włączenie społeczności do procesu „zarządzania” rozwojem przestrzeni zdegradowanych, w tym aktywne uczestnictwo w procesie tworzenia programu rewitalizacji, jak też jego realizacji. Program jest tworzony przez i dla mieszkańców. Konieczne jest poznanie ich opinii, ale również „pozyskanie” ich do procesów pozytywnych przemian, jakie będą zachodzić na obszarach, na których prowadzona będzie rewitalizacja. Można założyć, że rewitalizacja oznacza zupełnie nowego podejście do zarządzania przestrzenią gminy – a uruchomienie procesów partycypacji społecznej to jeden z nadrzędnych celów rewitalizacji.

Na wyżej wymienionych zasadach skonstruowany został Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Malechowo. Oznacza to, że działania rewitalizacyjne prowadzone będą na rzecz wybranej przestrzeni gminy, która charakteryzuje się koncentracją problemów, w szczególności społecznych (**obszar zdegradowany/ obszar rewitalizacji**), poprzez działania całościowe, zakładające rozwiązywanie zasadniczych problemów, w tym przy zachowaniu równowagi w realizacji działań, tj. nie tylko skupienie się na twardych, infrastrukturalnych aspektach, ale przede wszystkim szukanie rozwiązań problemów społecznych (**kompleksowość rewitalizacji**). Istotne jest, aby ww. działania realizowane były przy aktywnym udziale mieszkańców rewitalizowanej przestrzeni (**uspołecznienie rewitalizacji**).

Rewitalizacja, z uwagi na swój kompleksowy charakter, wpisuje się w szereg krajowych i regionalnych polityk rozwoju, co zaprezentowano w poniżej tabeli.

Tabela 1. Założenia krajowych i regionalnych polityk rozwoju wpisujące się w podstawowe cele rewitalizacji

Dokument	Założenia
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</p>	<p>Cel szczegółowy I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną. Obszar: Reindustrializacja Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zdolności przemysłu do sprostania globalnej konkurencji <p>Kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie kształcenia zawodowego dla „Przemysłu 4.0” <p>Obszar: Rozwój innowacyjnych firm Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych <p>Kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w narodowym systemie innowacji <p>Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nowe formy działania i współpracy <p>Kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie lokalnych motorów przedsiębiorczości <p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony Obszar: Spójność społeczna Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne • Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy <p>Kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywna polityka prorodzinna • Poprawa dostępności do usług, w tym społecznych i zdrowotnych • Wsparcie grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem oraz zapewnienie spójności działań na rzecz integracji społecznej • Rynek pracy zapewniający wykorzystanie potencjału zasobów ludzkich dla rozwoju Polski <p>Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały poszczególnych terytoriów <p>Kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków do dalszego rozwoju konkurencyjnej gospodarki w Polsce Wschodniej i w innych obszarach słabszych gospodarczo • Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta <p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie <p>Kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju • Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych na poziomie lokalnym

	<ul style="list-style-type: none"> Wzmocnienie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym <p>Cel szczegółowy III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu Obszar: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców Budowa zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym <p>Kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie sprawności funkcjonowania instytucji państwa, w tym administracji Wzmocnienie strategicznej koordynacji i zarządzania politykami publicznymi Zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej <p>Obszar: E-państwo Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cyfrowe państwo usługowe <p>Kierunki interwencji: Budowa i rozwój e-administracji – orientacja administracji państwa na usługi cyfrowe</p>
<p>Krajowa Polityka Miejska 2023</p>	<p>Cel 1. Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych.</p> <p>Cel 2. Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji.</p> <p>Cel 3. Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich.</p> <p>Cel 4. Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia.</p> <p>Cel 5. Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmacnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu.</p>
<p>Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”</p>	<p>Cel 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki.</p> <p>Cel 2. Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy.</p> <p>Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców.</p> <p>Cel 4. Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki.</p>

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cel 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 roku	Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię. Cel 3. Poprawa stanu środowiska.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010- 2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów (konkurencyjność). Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych (spójność). Cel 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie (sprawność).
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Cel 2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej, równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich. Cel 4: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.

2 OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY

Potrzeba podjęcia działań rewitalizacyjnych zdefiniowana została w dokumentach szczebla lokalnego gminy Malechowo.

2.1 STRATEGIA ROZWOJU GMINY MALECHOWO NA LATA 2016 - 2022

Najważniejszym dokumentem określającym oczekiwane dążenia przemian w perspektywie kilkuletniej w gminie Malechowo jest **Strategia Rozwoju Gminy Malechowo na lata 2016-2022**. Dla docelowego w niniejszym dokumencie 2022 roku określona została wizja, tj. oczekiwany obraz gminy Malechowo po zrealizowaniu szeregu przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Strategii.

W 2022 roku gmina Malechowo charakteryzować się będzie następującymi cechami:

- **Gmina Malechowo - zapewniająca wysoki standard życia mieszkańców, bezpieczna i konkurencyjna pod względem rozwoju zawodowego, społecznego, kulturalnego, a także wykorzystująca posiadany potencjał i zasoby w sposób zrównoważony i efektywny.**

Prowadzenie przemian Gminy wynikają również z nadrzędnych celów rozwoju gminy, ujętych w misji.

- **Gmina Malechowo gminą atrakcyjną dla mieszkańców, inwestorów i gości, przyjazną i bezpieczną, mądrze wykorzystującą swoje zasoby i stale rozwijającą swój potencjał.**

Ww. obraz zakłada równomierność (równoważenie) procesów rozwoju w przestrzeni gminy. W odniesieniu do obszarów charakteryzujących się koncentracją problemów oznacza to w szczególności dążenie do podnoszenia standardu życia mieszkańców, poprawy bezpieczeństwa oraz konkurencyjności – zarówno pod względem rozwoju zawodowego, społecznego i kulturalnego.

Ww. wartości oraz oczekiwany obraz przyszłości, jakimi charakteryzować się będzie gmina Malechowo – oznaczają, że szczególnie istotne znaczenie ma wykorzystanie potencjału wewnętrznego (Gmina wykorzystująca swoje zasoby i je rozwijająca) oraz ukierunkowanie na mieszkańców oraz przyjezdnych (miejsce przyjazne i bezpieczne).

Diagnoza opracowana na potrzeby **Strategii Rozwoju Gminy Malechowo na lata 2016-2022** wskazuje na następujące główne obszary problemowe rozwoju gminy:

- Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna (zły stan dróg gminnych i powiatowych, braki w dostępie do sieci kanalizacyjnej, niewystarczająca liczba chodników i oświetlenia ulicznego) oraz niewystarczająco rozwinięta infrastruktura społeczna.

- Na obszarze gminy brakuje żłobków, szkół ponadgimnazjalnych oraz ośrodków opieki społecznej. Ten ostatni aspekt staje się szczególnie istotnym problemem z perspektywy walki z zagrożeniem wykluczeniem społecznym oraz powoli następującego zjawiska starzenia się społeczeństwa.
- Wskaźnik wykształcenia i zarobków jest niższy niż w województwie zachodniopomorskim i w Polsce, co negatywnie wpływa na tempo rozwoju rynku lokalnego i kondycję lokalnych przedsiębiorców. W konsekwencji, mieszkańcy w poszukiwaniu zatrudnienia często decydują się na opuszczanie obszaru na rzecz większych ośrodków miejskich.
- Wyzwaniem w zakresie rozwoju społeczności lokalnej kluczowe staje się działanie, które pozwoli zadbać o międzysektorową i międzypokoleniową integrację mieszkańców oraz zachęci ich do zaangażowania się w życie i rozwój gminy.

Tabela 2. Cele Strategii Rozwoju Gminy Malechowo na lata 2016-2022 oraz ich znaczenie dla definiowania celów i kierunków rewitalizacji

Lp.	Cel strategiczny / pola operacyjne	Znaczenie dla definiowania celów i kierunków rewitalizacji w gminie Malechowo	Uzasadnienie
1.	<p>Cel strategiczny 1. Poprawa atrakcyjności obszaru gminy do 2022 r.</p> <p>Cele operacyjne: 1.1 Rozbudowa i poprawa standardu infrastruktury publicznej (komunikacyjnej, użytkowej, kulturalnej, społecznej, rekreacyjnej i turystycznej) do 2022 r. 1.2 Ochrona lokalnych zasobów przyrodniczych i środowiska naturalnego do 2022 r.</p>	Duże	Problemy dostępu do infrastruktury technicznej oraz społecznej są jednymi z kryteriów delimitacji obszarów zdegradowanych.
2.	<p>Cel strategiczny 2. Rozwój przedsiębiorczości na obszarze gminy do 2022 r.</p> <p>Cele operacyjne: 2.1 Wsparcie działalności lokalnych firm i tworzenie warunków sprzyjających tworzeniu nowych podmiotów gospodarczych i miejsc pracy dla mieszkańców do 2022 r. 2.2 Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy do 2022 r.</p>	Bardzo duże	Wśród problemów o znacznej skali w gminie Malechowo są problemy bezrobocia oraz niskiej przedsiębiorczości. Są to jedne z kryteriów delimitacji stanów kryzysowych w gminie.
3.	<p>Cel strategiczny 3. Aktywizacja mieszkańców obszaru do 2022 r.</p> <p>Cele operacyjne: 3.1 Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w rozwój gminy do 2022 r. 3.2 Podniesienie wiedzy i kompetencji mieszkańców do 2022 r. 3.3. Poprawa integracji mieszkańców gminy oraz rozwój oferty spędzania czasu wolnego do 2022 r.</p>	Bardzo duże	Partycypacja społeczna, aktywność społeczna stanowią jeden z filarów rewitalizacji.

Cele rozwoju gminy Malechowo wskazują bardzo wyraźnie jakie działania są oczekiwane w sposób szczególny w gminie w odniesieniu do rewitalizacji. Są to przede wszystkim działania, które będą odpowiedzią na następujące cele:

- **Rozwój oraz poprawa dostępności infrastruktury technicznej oraz społecznej,**
- **Zwiększanie aktywności zawodowej oraz przedsiębiorczości.**
- **Zwiększanie aktywności społecznej oraz budowanie kapitału społecznego.**

2.2 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MALECHOWO.

Założenia polityki przestrzennej, koordynujące działania samorządu lokalnego w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym gminy, zostały przedstawione w **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Malechowo**.

Z uwagi na to, że rewitalizacja co do zasady prowadzona jest na rzecz przestrzeni zamieszkałych (tam, gdzie występują problemy społeczne) – poniższa analiza uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zawężyła się do takich przestrzeni gminy Malechowo.

W oparciu o indywidualne zasoby i predyspozycje miejscowości, jako możliwe i celowe uznaje się następujące kierunki rozwoju:

a) Gorzyca, Karwice, Karwiczki, Malechowo, Malechówko, Sęczkowo (obszar funkcjonalny Gorzyca - Malechowo - Sęczkowo). Zespół miejscowości, dla których korzystne położenie przy skrzyżowaniach modernizowanej drogi krajowej z drogami powiatowymi do Darłowa oraz sąsiedztwo stacji PKP Karwice tworzą warunki dla powstania lokalnego obszaru rozwoju. Przewidywane główne funkcje obszaru, dla którego ośrodkiem będzie siedziba władz administracyjnych gminy - miejscowość Malechowo, to:

- obsługa ruchu tranzytowego i turystycznego w oparciu o projektowane MOP II lub III kategorii, MOP I kategorii przy drodze powiatowej nr 0511Z w m. Malechowo i Gorzyca oraz przebieg projektowanych tras rowerowych i szlaku wodnego rzeki Grabowej,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru poprzez rewitalizację wsi Malechowo i Karwice, rekonstrukcję tradycyjnego budownictwa wiejskiego o wysokich walorach kulturowych w m. Gorzyca oraz rehabilitację zespołu pałacowo - parkowo - folwarcznego w m. Karwice,
- rozwój działów specjalnych produkcji rolnej, magazynowanie i przetwórstwo produktów rolnych w m. Karwice, Karwiczki i Malechówko, a także produkcji zwierzęcej w oparciu o użytki zielone doliny rzeki Grabowej oraz lokalnego przetwórstwa spożywczego w m. Gorzyca,
- produkcja przemysłowa na rynek zewnętrzny w m. Sęczkowo oraz możliwość adaptacji na cele przemysłowo - składowe części zabudowy ośrodka produkcji rolnej w Karwicach,

Na skraju obszaru położona jest miejscowość Paprotki, przeżywająca obecnie regres funkcji osadniczych. Tendencja ta może zostać jednak odwrócona w związku z planowaną inwestycją komunalną i związaną z tym poprawą dostępności komunikacyjnej. Istnieje też szansa na rozwój tu agroturystyki i - w przypadku zwiększenia opłacalności produkcji rolnej - przywrócenia produkcji zwierzęcej w oparciu o łąki w dolinie rzeki Grabowej.

b) Niemica, Bartolino, Sulechowo, Sulechówko (obszar funkcjonalny Niemica - Sulechówko). Zespół miejscowości korzystnie położonych w niewielkiej odległości wzdłuż drogi powiatowej 17 474, dobrze skomunikowanych przez projektowane skrzyżowanie z drogą krajową. Rysujący się obszar rozwoju lokalnego z ośrodkiem w m. Niemica. Zakłada się:

- rozwój usług turystyki weekendowej oraz agroturystyki w oparciu o projektowany przebieg trasy rowerowej oraz jezioro Niemicki Staw, walory przełomu Bielawy w m. Niemica i projektowane w jego sąsiedztwie tereny rekreacyjne oraz stanicę na szlaku wodnym rzeki Grabowej w m. Sulechówko,
- rozwój produkcji zwierzęcej w oparciu o użytki zielone doliny rzeki Grabowej w m. Bartolino, Sulechowo i Sulechówko, produkcji rybackiej oraz działów specjalnych produkcji rolnej, magazynowania i przetwórstwa płodów rolnych w m. Niemica,
- rozwój produkcji przemysłowej i rzemieślniczej oraz usług w oparciu o teren zorganizowanej działalności inwestycyjnej w m. Niemica, z utrzymaniem ścisłego reżimu ochronnego w odniesieniu do zasobów wód powierzchniowych i podziemnych,
- rozwój energetyki wiatrowej,
- podjęcie eksploatacji złoża „Sulechowo”. (Kopalina główna w złożu - piaski szklarskie, mogą być wykorzystane do produkcji szkielek okiennych sodowo-wapniowych, a współwystępujące w złożu piaski formierskie, po polepszeniu jakości mogą być zastosowane w odlewnictwie. Utwory zawęglone z węglem brunatnym, występujące w nadkładzie mogą być wykorzystane dla celów lokalnych),
- wzbogacanie walorów środowiska kulturowego poprzez rekonstrukcję założeń dworskich i parkowo - pałacowych w m. Niemica, Bartolino i Sulechówko, zabytkowych nekropolii w m. Niemica i Sulechówko oraz realizację inicjatyw w ramach programu odnowy wsi Niemica.

c) Kawno - Pękanino - obszar wielofunkcyjnego rozwoju. W wyniku modernizacji układu komunikacyjnego drogi krajowej, coraz mocniej ciężać do niego będzie m. Grabowo, tworząc obszar funkcjonalny Kawno - Grabowo. Zakłada się:

- rozwój produkcji przemysłowej oraz funkcji magazynowo-składowej w oparciu o teren zorganizowanej działalności inwestycyjnej przy drodze powiatowej nr 0391Z w m. Kawno, przy założeniu relokacji lub przekształcenia obecnej funkcji magazynowo - skladowej w m. Pękanino,
- rozwój produkcji zwierzęcej w oparciu o użytki zielone doliny rzeki Grabowej, – rozwój budownictwa mieszkaniowego w formie budownictwa jednorodzinnego o podmiejskim i osiedlowym charakterze w m. Kawno,

- rozwój usług turystycznych dla turystyki wiejskiej i weekendowej w m. Grabowo oraz produkcji rybackiej w oparciu o zagospodarowane powyrobiskowe zbiorniki wodne i przebieg projektowanego szlaku rowerowego,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru poprzez rekonstrukcję i uporządkowanie zieleni parkowej oraz tradycyjnego budownictwa wiejskiego o wysokich walorach kulturowych w m. Grabowo i Pękanino.

d) Lejkowo, Drzeńsko, Włodzisław, Zalesie, Zielenica oraz Kukułczyn i Lejkówko - miejscowości położone w atrakcyjnej krajobrazowo strefie krawędziowej doliny rzeki Grabowej, w sąsiedztwie kompleksów leśnych. Rysujący się obszar funkcjonalny rozwoju turystyki, z ośrodkiem w m. Lejkowo. Zakłada się w obszarze:

- rozwój usług turystycznych dla turystyki wiejskiej i kwalifikowanej w oparciu o projektowany MOP I kategorii przy drodze powiatowej nr 0400Z a także działającą placówkę rehabilitacji zdrowotnej, w m. Lejkowo – podniesienie atrakcyjności turystycznej m. Lejkowo, poprzez rehabilitację zabytkowego cmentarza, likwidację lub przekształcenie funkcji magazynowo - składowej zlokalizowanej w dolinie rzeki Grabowej na produkcyjną, opartą o lokalne zasoby środowiska oraz modernizację zabudowy wielorodzinnej,
- rozwój usług publicznych w sferze kultury,
- rozwój bazy pobytowej agroturystyki i turystyki kwalifikowanej poprzez rekonstrukcję i modernizację tradycyjnej zabudowy wiejskiej oraz lokalizację osadnictwa rozproszonego o rezydencjalnym charakterze,
- rozwój produkcji rybackiej i specjalistycznej produkcji ogrodniczej,
- obsługę tranzytowego ruchu turystycznego w oparciu o projektowany przebieg trasy rowerowej oraz szlak wodny rzeki Grabowej,

Miejscowości o ustabilizowanym kształcie przestrzennym, z rysującą się w różnym stopniu tendencją do rozwoju, charakteryzować będzie we wszystkich przypadkach utrzymanie dotychczas istniejących funkcji oraz:

- modernizacja substancji mieszkaniowej w formie budownictwa jednorodzinnego o tradycyjnym, wiejskim charakterze oraz istniejącego budownictwa wielorodzinnego, a także rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej z preferencją dla agroturystyki,
- rozwój rzemiosła usługowego na potrzeby społeczności lokalnej oraz rzemiosła artystycznego wytwarzającego na zewnątrz,
- rozbudowa lokalnej bazy dla realizacji aktywności w sferze kultury i sportu,

e) Borkowo, Darskowo i Witosław - miejscowości ciązące do obszaru funkcjonalnego Lejkowo:

- rozwój usług turystycznych w oparciu o przebieg projektowanych tras rowerowych i unikalne atrakcje środowiska kulturowego oraz projektowany MOP I kategorii przy drodze powiatowej w m. Borkowo,

- wzbogacenie walorów kulturowych poprzez rekonstrukcję założenia parkowego i budowę „wioski neolitycznej” w m. Borkowo, rewitalizację wartościowych założeń przestrzennych m. Darskowo i Witosław,
- rozwój produkcji rolnej, lokalnego przetwórstwa i magazynowania płodów rolnych w m. Borkowo i Witosław,
- rozwój energetyki wiatrowej.

f) Ostrowiec - ośrodek obsługi ludności wraz z ciężącymi do niego wsią Podgórką i ośrodkami produkcji rolnej Kosierzewo i Unieszów, tworzą obszar funkcjonalny Ostrowiec, z dominującą funkcją produkcji rolniczej:

- rozwój produkcji zwierzęcej, magazynowania płodów rolnych i przetwórstwa rolno - spożywczego,
- rozwój usług turystyki weekendowej i agroturystyki w oparciu o jezioro Ostrowiec oraz zasoby kulturowe, a także obsługi ruchu tranzytowego w oparciu o projektowany MOP I kategorii przy DW 207 i projektowany przebieg tras rowerowych,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej poprzez realizację programu odnowy wsi dla m. Ostrowiec, zagospodarowanie otoczenia jeziora oraz udostępnienie położonego w jego sąsiedztwie grodziska, a także atrakcyjnego obiektu elektrowni wodnej w m. Nowy Żytnik,
- rozwój usług publicznych w sferze kultury, w oparciu o placówkę oświatową w Ostrowcu.

g) miejscowości Białęcino, Białęcinek i Nowy Żytnik - położone w dolinie Grabowej, pomiędzy obszarami funkcjonalnymi Lejkowo i Ostrowiec. Możliwy rozwój dokonywać się będzie zarówno w związku w produkcją rolną, jak też w oparciu o wykorzystanie szans położenia turystycznego

h) wieś Paproty. Zakłada się:

- rozwój produkcji zwierzęcej w oparciu o użytki zielone doliny rzeki Grabowej,
- rewitalizację wsi i rekonstrukcję tradycyjnego budownictwa wiejskiego o wysokich walorach kulturowych,

i) Świącianowo, Żegocino - układ osadniczy zmierzający do integracji terytorialnej. Zakłada się: –

- rozwój produkcji rybackiej w m. Świącianowo,
- utrzymanie funkcji eksploatacji kruszywa naturalnego w m. Świącianowo,
- rozwój produkcji zwierzęcej w oparciu o użytki zielone doliny rzeki Grabowej oraz magazynowania i przetwórstwa płodów rolnych,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej poprzez rehabilitację i wyeksponowanie walorów zespołu parkowo - folwarcznego w m. Żegocino oraz parku wiejskiego w m. Świącianowo,
- możliwa adaptacja części zabudowań zakładu rolnego Żegocino na cele przemysłowo – składowe,

- rozwój bazy pobytowej oraz usług dla agroturystyki w m. Święcianowo.

j) Wieś Przystawy z ciężącą osadą Pięćmiechowo. Zakłada się:

- rozwój produkcji rolnej w działach specjalnych, produkcji zwierzęcej w oparciu o użytki zielone doliny rzeki Grabowej oraz lokalnego przetwórstwa spożywczego,
- rozwój usług turystycznych dla turystyki wiejskiej i obsługi ruchu tranzytowego w oparciu o MOP I kategorii przy drodze powiatowej, przebieg projektowanych tras rowerowych i pobliską stację PKP w Wiekowie,
- rozwój energetyki wiatrowej,
- rewitalizację wsi i rekonstrukcję tradycyjnego budownictwa wiejskiego o wysokich walorach kulturowych,
- adaptację obiektów owczarni na cele przemysłu lub rzemiosła

k) Kusice, Laski i Krzekoszewo, to miejscowości, stagnujące, w których zanikły, bądź też zostały w znacznym stopniu ograniczone podstawy dotychczasowego rozwoju, przede wszystkim wielkoobszarowe rolnictwo uspołecznione. Rejon, w którym są położone, jest obszarem problemowym gminy. Zaleca się w nim rozwój wszystkich funkcji gospodarczych, możliwych do realizacji w oparciu o lokalne zasoby środowiska:

- restrukturyzację i ożywienie oraz wznowienie wygaszonej produkcji rolnej w oparciu o jednorodne kompleksy gruntów wysokiej przydatności rolniczej w m. Kusice, Krzekoszewo i Laski,
- uruchomienie produkcji w działach specjalnych oraz przetwórstwa spożywczego płodów rolnych i leśnych,
- dalszy rozwój produkcji rybackiej w oparciu o stawy w m. Kusiczki,
- usługi dla turystyki kwalifikowanej,
- zalesianie gruntów marginalnych i rozwoju gospodarki leśnej,
- porządkowanie przestrzeni osadniczej poprzez rehabilitację założeń parkowych i folwarcznych w m. Kusice i Laski oraz istniejącej zabudowy wielorodzinnej,
- podjęcie w nieprzydatnych budynkach zakładów rolnych produkcji np. drzewnej, lub ich likwidację,
- wykorzystanie rzeki Bielawy dla rozwoju energetyki wodnej,
- rozwój osadnictwa rozproszonego w formie siedlisk rolnych i zabudowy rezydencjonalnej,
- rozwój energetyki wiatrowej.

Mając na uwadze uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne gminy Malechowo należy zwrócić szczególną uwagę na następujące kierunki rozwoju, istotne dla prowadzenia działań rewitalizacyjnych:

- rozwój gospodarczy w oparciu o lokalne zasoby, w tym rozwój rolnictwa, rybactwa przetwórstwa rolno-spożywczego, rybactwa, przemysłu, rzemiosła, turystyki – kierunki te korespondują z głównymi problemami rozwoju gminy Malechowo – wskazanymi w Strategii Rozwoju Gminy Malechowo na lata 2016 – 2022, tj. niską przedsiębiorczością, wysokim bezrobociem, niską konkurencyjnością lokalnego rynku pracy,
- poprawa funkcjonalności oraz przywrócenie funkcji społecznych i gospodarczych przestrzeni publicznych – w tym parków, założeń dworskich, miejsc atrakcyjnych turystycznie,
- modernizacja substancji mieszkaniowej w formie budownictwa jednorodzinnego o tradycyjnym, wiejskim charakterze oraz istniejącego budownictwa wielorodzinnego,
- rozwój usług publicznych w sferze kultury.

2.3 STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MALECHOWO NA LATA 2014 - 2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Malechowo wskazuje na następujące problemy społeczne:

- Analiza sytuacji demograficznej wykazała, że w gminie spada liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, rośnie natomiast liczba osób starszych. Taka tendencja, oprócz zapewnienia dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do wychowania, edukacji, kultury, sportu i rekreacji, wymaga większego niż dotychczas ukierunkowania pomocy i usług społecznych na potrzeby osób starszych.
- Analiza sytuacji dziecka w gminie wykazała, że problemami, które najczęściej dosięgają dzieci, młodzież i ich rodziny, są dysfunkcje występujące w domu (odnoszące się do bezradności opiekuńczo-wychowawczej rodziców, nadużywania przez nich alkoholu i przemocy domowej), zjawisko ubożenia rodzin (powodowane m.in. bezrobociem, które na skutek wyjazdu jednego z rodziców w poszukiwaniu pracy za granicę prowadzi do eurosieroctwa oraz sięganie po środki uzależniające (alkohol, papierosy). Z kolei analiza potrzeb dzieci i młodzieży pokazała konieczność zapewnienia im szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, zwiększenia dostępu do specjalistycznej pomocy, w tym pedagoga, psychologa i logopedy, rozszerzenia wsparcia w postaci dożywiania oraz organizowania terapii zajęciowej dla dzieci i młodzieży z objawami niedostosowania społecznego oraz tych pochodzących z rodzin zagrożonych alkoholizmem i przemocą domową.
- Jeśli chodzi o stan bezpieczeństwa publicznego, w 2012 roku najczęściej dochodziło w gminie do przestępstw kryminalnych. Dominowały przestępstwa przeciwko mieniu i zdrowiu, głównie kradzieże cudzej rzeczy i kradzieże z włamaniem. Wśród sprawców przestępstw największą grupę stanowiły osoby w wieku 18-40 lat.
- Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych pozwoliła stwierdzić, że ich udział w ogóle mieszkańców gminy w 2002 roku wynosił 13,5%. Osoby w wieku produkcyjnym dotknięte

niepełnosprawnością stanowiły prawie połowę ogółu niepełnosprawnych. Liczną grupę reprezentowały również osoby niepełnosprawne w wieku poprodukcyjnym, których odsetek wśród osób starszych w gminie wynosił ponad 37%. Najwięcej osób dotkniętych niepełnosprawnością w gminie posiadało wykształcenie podstawowe ukończone i zasadnicze. Zdecydowana większość osób zmagających się z tym problemem była bierna zawodowo.

- Diagnoza problemów uzależnień i przemocy w rodzinie pokazała, że w 2012 roku na profilaktykę oraz rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie przeznaczono znacznie więcej środków finansowych niż w latach 2010-2012.
- Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w latach 2010-2012 GKRPA kontaktowała się z 6 osobami dotkniętymi tym problemem, tyle samo skierowała na terapię, w stosunku do 1 sprawy przemocy w rodzinie złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa.
- Obok GKRPA ważną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w gminie pełniły Rewir Dzielnicowych w Malechowie oraz takie jednostki i grupy wsparcia, jak: Interdyscyplinarne Zespoły ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i 10 świetlic środowiskowych.
- Do problemów najczęściej występujących w gminie, mieszkańcy zaliczyli bezrobocie i alkoholizm, na kolejnych miejscach ubóstwo, dysfunkcyjność rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci i rozpad więzi rodzinnych. Jednocześnie stwierdzili, że grupami, które najbardziej odczuwają skutki problemów społecznych w gminie, są osoby i rodziny dotknięte ubóstwem i bezrobociem oraz zmagające się z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, a oferta świadczonej pomocy jest najmniej zadowalająca w takich obszarach, jak: bezrobocie, uzależnienia, starzenie się społeczności lokalnej oraz dysfunkcyjność rodzin.
- Najczęściej bez zatrudnienia pozostawały osoby młode z krótkim stażem pracy lub bez stażu pracy, którym powinno się zapewnić możliwość poszerzenia doświadczenia zawodowego lub podjęcia pierwszej pracy, oraz osoby mające za sobą kilkanaście lat pracy, którym z kolei powinno się zapewnić możliwość przekwalifikowania, aby wzmocnić ich konkurencyjność na rynku pracy.
- Zdaniem mieszkańców, działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych problemami społecznymi, powinny przede wszystkim koncentrować się na przeciwdziałaniu bezrobociu, opiece nad rodzinami dotkniętymi skutkami braku zatrudnienia oraz zapewnieniu wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym. Za równie istotne uznali podjęcie kroków w celu zwiększenia dostępności pomocy psychologicznej, prawnej i społecznej oraz specjalistycznych usług medycznych, a także zmniejszenia skali problemu uzależnień (głównie poprzez zintensyfikowanie działań profilaktycznych i terapeutycznych).
- Problemem związanym z niewłaściwą polityką mieszkaniową i deficytem mieszkań jest eksmisja. Najczęściej prowadzi ona do bezdomności, która – jak wykazała diagnoza – nie

urasta jeszcze w gminie Malechowo do rangi problemu społecznego, ale liczba przypadków zwiększa się z roku na rok. Gmina wybudowała mieszkania socjalne w Laskach, które oddano do użytku 12 rodzinom w 2014 r.

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Malechowo na lata 2014-2020, jest następująca:

- **Gmina Malechowo dąży do integracji mieszkańców, stwarza im możliwości rozwoju i skutecznie przeciwdziała problemom społecznym.**

Wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Malechowa na lata 2014 - 2020 opiera się na realizacji czterech celów strategicznych:

Cel strategiczny 1.: Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.

Cele operacyjne:

1. Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy.
2. Zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego.
3. Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

Cel strategiczny 2.: Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.
2. Pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia.
3. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.

Cel strategiczny 3.: Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym.

Cele operacyjne:

1. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 4.: Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne:

1. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 5.: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie.

Cele operacyjne:

1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Cel strategiczny 6.:

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.
2. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej.
3. Wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Malechowo na lata 2014-2020 jest realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Malechowo,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Program współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- Szkolny program profilaktyczny – Szkoła dla rodziców,
- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych.

Można założyć, że zestaw działań, jakie zaplanowano do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Malechowo na lata 2014-2020, może służyć w dużym stopniu realizacji założeń Programu rewitalizacji. Istotna różnica polega na tym, że Strategia skupia się na przestrzeni całej gminy – zaś Program rewitalizacji zawęża pole działań do przestrzeni rewitalizacji.

3 DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ OKREŚLENIE SKALI I CHARAKTERU POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Diagnoza sporządzona na potrzeby opracowania programu rewitalizacji składa się zasadniczo z dwóch części.

1. diagnozy delimitacyjnej, której celem jest wskazanie przestrzeni gminy Malechowo, w której występuje koncentracja problemów społecznych oraz przestrzeni, w której możemy zdiagnozować występowanie innych problemów, np. gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Rezultat: wytyczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

- **Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy.** Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.
- **Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych** (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), **współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.**
- **Obszar rewitalizacji - obszar** obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, **cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk**, na którym, z uwagi na **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**, zamierza się prowadzić rewitalizację.

2. diagnozy pogłębionej wyznaczonego obszaru rewitalizacji, której celem jest wskazanie przyczyn występowania negatywnych zjawisk, pogłębienie lub pozyskanie informacji nt. szeregu dalszych problemów, których nie można zmierzyć za pomocą danych wskaźnikowych, statystycznych, etc.

Rezultat: określenie zasadniczych problemów, które powinny zostać rozwiązane poprzez działania rewitalizacyjne.

3.1 DIAGNOZA DELIMITACYJNA

3.1.1 Metodologia badań

Za pomocą jakich danych chcemy zmierzyć koncentrację problemów społecznych oraz występowanie problemów sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej?

Aby przeprowadzić badanie, które wskaże precyzyjnie miejsca koncentracji problemów społecznych oraz występowanie problemów sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej w gminie Malechowo konieczne było **pozyskanie danych opisujących wybrane problemy**.

Z uwagi na konieczność wskazania koncentracji danych zjawisk w przestrzeni gminy, w tym ostateczne wytyczenie obszaru rewitalizacji, istotne było pozyskanie danych demograficznych, odnoszących się do wybranych jednostek delimitacyjnych.

Aby ostatecznie ustalić jaką listę wskaźników można przyjąć do oceny koncentracji problemów społecznych oraz występowania pozostałych problemów, przeprowadzono analizę wybranych zjawisk w przestrzeni gminy Malechowo, w tym pod kątem możliwości zmierzenia danego zjawiska w sposób delimitacyjny oraz stwierdzenia czy dane zjawisko może wywoływać kryzys. W przypadku niedużej skali zjawiska notowanej dla całej gminy Malechowo przyjmowano, że nie powoduje ona kryzysu, a tym samym nie ma konieczności analizowania jego rozkładu przestrzennego.

Tabela 3. Potencjalne zjawiska kryzysowe w gminie Malechowo

Lp.	Problem	Wskaźnik pomiaru/dane, za pomocą których można zdiagnozować stan kryzysowy	Potencjalny stan kryzysowy/ możliwość pomiaru	Uzasadnienie
Problemy społeczne				
1.	Ubóstwo	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo	Tak /	Wg danych GOPS w Malechowie w 2016 roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo wynosiła 196. Od 2010 roku liczba ta zmniejszyła się o 14 osób.
2.	Niepełnosprawność	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność	Tak	Wg danych GOPS w Malechowie w 2016 roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność wynosiła 80. Od 2010 roku liczba ta zmniejszyła się o 30 osób.
3.	Długotrwała lub ciężka choroba	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę	Tak	Wg danych GOPS w Malechowie w 2016 roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę wynosiła 76. Od 2010 roku liczba ta zmniejszyła się o 21 osób.
4.	Przemoc w rodzinie	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej ze względu na przemoc w rodzinie	Nie	Wg danych GOPS w Malechowie w 2016 roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na przemoc w rodzinie wynosiła 8. Od 2010 roku liczba ta zwiększyła się o 5 osób. Ponadto w gminie Malechowo w 2016 roku odnotowano 7 Niebieskich Kart.
5.	Alkoholizm	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej ze względu na alkoholizm	Tak	Wg danych GOPS w Malechowie w 2016 roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na alkoholizm wynosiła 26. Od 2010 roku liczba ta zwiększyła się o 7 osób.
6.	Bezrobocie	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej ze względu na bezrobocie	Tak	Wg danych GOPS w Malechowie w 2016 roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezrobocie wynosiła 122. Od 2010 roku liczba ta zmniejszyła się o 39 osób.
7.	Aktywność obywatelska	Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2014 roku	Tak / Nie (brak możliwości pomiaru w ujęciu delimitacyjnym)	W gminie Malechowo wg danych PKW odnotowano bardzo zróżnicowaną frekwencję wyborczą. Najniższa frekwencja wyborcza wyniosła 47,90%, najwyższa 64,10%. Podział gminy na obwody wyborcze wyklucza możliwość precyzyjnego przypisania danych dot. frekwencji wyborczej do poszczególnych miejscowości.
8.	Niski poziom edukacji	Wyniki egzaminów szkół podstawowych	Tak / Nie (brak możliwości pomiaru w ujęciu delimitacyjnym)	Wyniki egzaminów szkół podstawowych wskazują na znaczne różnice w poszczególnych częściach gminy Malechowo. Najniższą średnią wyników egzaminów klas szóstych szkoły podstawowej było 41%, najwyższą 73%. Najniższą średnią wyników egzaminów klas kończących gimnazjum było 31,9%, najwyższą 75,4%. Brak jest jednak możliwości obiektywnego zweryfikowania posiadanych danych w stosunku do wytypowanych jednostek delimitacyjnych, gdyż dotyczą danych za jeden okres i mierzone były w odniesieniu do niedużej liczby osób.
9.	Przestępczość	Liczba przestępstw	Tak	Wg danych Policji w 2016 roku odnotowano 73 przestępstwa kryminalne.

Problemy gospodarcze				
10.	Niski poziom przedsiębiorczości	Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą	Tak	Główną funkcję gospodarczą na obszarze gminy pełni rolnictwo. Dane dot. indywidualnej działalności gospodarczej potwierdzają niski poziom przedsiębiorczości. W 2016 roku w gminie Malechowo działalność gospodarczą prowadziły 204 osoby (dane UG Malechowo). W 2016 roku działalność gospodarczą zawiesiło 18 osób.
Problemy środowiskowe				
11.	Przekroczenie standardów jakości środowiska	Dane nt. stanu środowiska PIOŚ	Nie	W gminie Malechowo nie zdiagnozowano szczególnych zagrożeń dla środowiska.
12.	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska	Informacja nt. występowania azbestu - powierzchnia materiałów zawierających azbest	Tak	W gminie Malechowo zdiagnozowano występowanie azbestu. Wg danych UG Malechowo, wg stanu z 2016 roku – powierzchnia materiałów zawierających azbest wynosiła 180875,7 m ² . Na 100 mieszkańców gminy Malechowo przypadało 2761,04 m ² powierzchni zawierających azbest.
13.	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska	Informacja nt. lokalizacji dzikich wysypisk śmieci	Tak	W gminie Malechowo wg danych Urzędu Gminy występuje 6 dzikich wysypisk śmieci.
Problemy przestrzenno-funkcjonalne				
14.	Niewystarczające wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny	Liczba obiektów infrastruktury społecznej będącej w złym stanie technicznym lub jej brak	Tak	Na podstawie danych UG Malechowo zdiagnozowano zły stan wybranych obiektów infrastruktury społecznej.
15.	Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość	Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice)	Tak	Na podstawie danych UG Malechowo stwierdzono różne wartości liczby aktywnych uczestników stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice). W gminie Malechowo są miejscowości, których mieszkańcy nie korzystają z oferty bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury.
16.	Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość	Liczba aktywnych czytelników bibliotek publicznych	Tak	Na podstawie danych UG Malechowo stwierdzono różne wartości udziału mieszkańców w ofercie bibliotek publicznych. W gminie Malechowo są miejscowości, których mieszkańcy nie korzystają z oferty bibliotek publicznych.
17.	Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru	Analiza zmiany funkcji wybranych przestrzeni w gminie oraz próba powiązania z informacjami nt. niedostosowania rozwiązań urbanistycznych.	Nie	Nie zdiagnozowano szczególnego problemu w tej kwestii.
18.	Niski poziom obsługi komunikacyjnej	Analiza spójności terytorialnej gminy wraz informacją o obsłudze komunikacyjnej	Tak	Dobre połączenia komunikacyjne posiadają mieszkańcy Karwic, Malechowa Malechówka, Niemicy, Pękanina i Kawna. Z trudnościami komunikacyjnymi borykają się natomiast mieszkańcy miejscowości Darskowo, Grabowo, Gorzyca, Karwiczyki, Kosierzewo, Laski, Lejkowo, Ostrowiec, Paprotki,

				Paproty i Uniedrożyn (źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Malechowo na lata 2014 – 2020.
19.	Niedobór lub niska jakość terenów publicznych	Liczba przestrzeni publicznych noszących cechy degradacji (parki, skwery, niezagospodarowane przestrzenie publiczne)	Tak	Na podstawie danych UG w Malechowie zdiagnozowano występowanie przestrzenie publicznych będących w złym stanie.
Problemy techniczne				
20.	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska	Dostęp do sieci kanalizacyjnej sanitarnej (tak/nie)	Tak	W gminie Malechowo zdiagnozowano przestrzenie pozbawione dostępu do sieci kanalizacyjnej.
21.	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym	Informacje nt. stanu technicznego obiektów budowlanych	Tak	Na podstawie danych UG Malechowo w gminie zdiagnozowano występowanie obiektów zabytkowych będących w złym stanie technicznym.
22.	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym	Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla	Tak	Wg danych UG Malechowo udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym w gminie wyniósł 25%. Część miejscowości w gminie to typowe wsie po PGR.

Wybór jednostek delimitacyjnych.

Gmina Malechowo jest gminą wiejską. Wg danych Urzędu Gminy w 2016 roku gminę zamieszkiwało 5831 osób, z tego miejscowość Malechowo 466 osób, a największą miejscowość gminy, Ostrowiec, 526 osób.

Diagnozę delimitacyjną przeprowadzono:

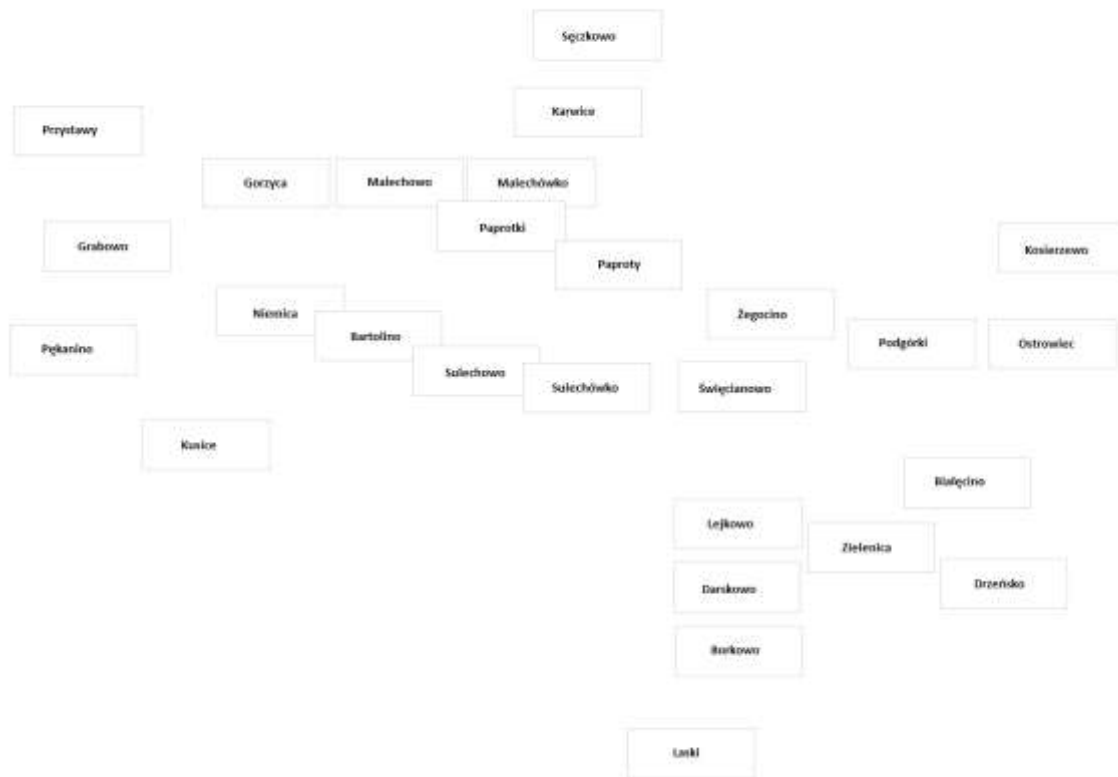
- dla przestrzeni całej gminy Malechowo, porównują ze sobą dane wskaźnikowe dla poszczególnych sołectw.

Tabela 4. Jednostki delimitacyjne w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców
	Gmina Malechowo	5831
1	Bartolino	121
2	Białęcino	80
3	Borkowo	136
4	Darskowo	38
5	Drzeńsko	68
6	Gorzyca	203
7	Grabowo	137
8	Karwice	461
9	Kosierzewo	250
10	Kusice	241
11	Laski	198
12	Lejkowo	145
13	Malechowo	466
14	Malechówko	194
15	Niemica	419
16	Ostrowiec	526
17	Paprotki	34
18	Paproty	151
19	Pękanino	446
20	Podgórki	189
21	Przystawy	226
22	Sęczkowo	119
23	Sulechowo	170
24	Sulechówko	250
25	Święcianowo	234
26	Zielenica	104
27	Żegocino	225

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 1. Podział delimitacyjny gminy Malechowo

Źródło: opracowanie własne

Mając na uwadze wstępną diagnozę problemów, które mogą powodować stany kryzysowe oraz dostępność danych, umożliwiających porównanie problemów w przestrzeni całej gminy – dokonano wyboru wskaźników mierzących wybrane problemy.

Istotne w diagnozie delimitacyjnej było ujęcie danych, w taki sposób aby umożliwić zdefiniowanie w przestrzeni gminy obszaru zdegradowanego. Zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie rewitalizacji, **obszar zdegradowany to przestrzeń gminy, którą charakteryzuje koncentracja problemów społecznych. Na tym obszarze konieczne jest także stwierdzenie występowania problemów innych niż społeczne, np. gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.**

Procedura wytyczania obszaru zdegradowanego w gminie Malechowo związana była z następującymi krokami:

1. WSKAZANIE OBSZARU KONCENTRACJI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.
2. WSKAZANIE OBSZARU WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW INNYCH NIŻ SPOŁECZNE.
3. WYTYCZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO WRAZ Z UZASADNIENIEM.

KROK 1 – WSKAZANIE OBSZARU KONCENTRACJI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

W pierwszym kroku – przy wytyczaniu obszaru zdegradowanego w gminie Malechowo, poszukiwano obszaru koncentracji problemów społecznych. Obszar ten został wyznaczony na podstawie wartości **syntetycznego wskaźnika sfery społecznej**.

Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany jest sumą wskaźników wystandaryzowanych opisujących występowanie w przestrzeni gminy wybranych problemów społecznych (problemy te ujęto w tabeli 5)

Tabela 5. Wskaźniki sfery społecznej wykorzystane do obliczenia syntetycznego wskaźnika opisującego koncentrację problemów społecznych

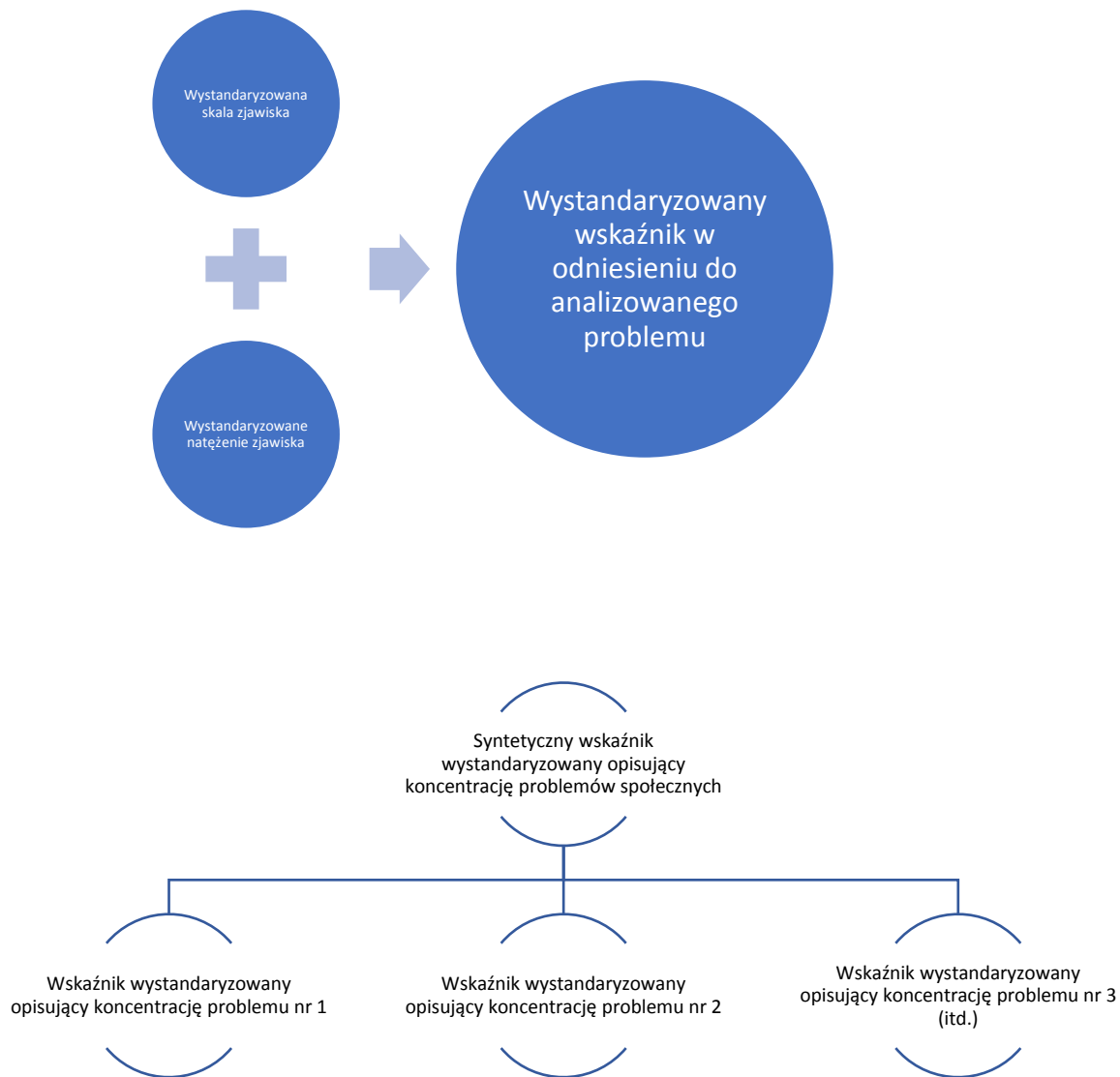
Wskaźniki sfery społecznej wykorzystane do obliczenia syntetycznego wskaźnika opisującego koncentrację problemów społecznych	Źródło danych	Jednostka miary	Problem mierzony przez wskaźnik
1. Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo na 100 mieszkańców w 2016 roku	GOPS	Osoba	Ubóstwo
2. Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność oraz ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 mieszkańców w 2016 roku	GOPS	Osoba	Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba
3. Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej ze względu na alkoholizm na 100 mieszkańców w 2016 roku	GOPS	Osoba	Alkoholizm
4. Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w 2016 roku	PUP	Osoba	Bezrobocie ogółem
5. Liczba przestępstw ogółem na 100 mieszkańców w 2016 roku	Policja	Przestępstwo	Przestępczość

Źródło: opracowanie własne

W celu ustalenia koncentracji negatywnych zjawisk społecznych wybrane wskaźniki opisujące negatywne zjawiska w sferze społecznej (ze względu na skalę, jak również natężenie zjawiska) poddano transformacji liniowej w przedziale 0–1. Wartość 1 przyznawano zawsze w przypadku najgorszej negatywnej oceny zjawiska (zarówno dla stymulant jak też destymulant). W kolejnym kroku wyniki standaryzacji poszczególnych zjawisk zostały zsumowane i ponownie poddane transformacji liniowej. Uzyskano w ten sposób syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany, opisujący koncentrację negatywnych zjawisk społecznych w poszczególnych jednostkach delimitacyjnych.

Poniżej w formie schematu wskazano sposób określania koncentracji problemów społecznych w przestrzeni gminy Malechowo.

Rysunek 2. Schemat określania koncentracji problemów społecznych poprzez standaryzację danych

Zaletą standaryzacji, która polegała na sprowadzenie różnych danych opisujących wybrane zjawiska do wspólnego mianownika, w tym przypadku do wartości liczbowej w przedziale od 0 do 1 – była możliwość porównywania poszczególnych zjawisk ze sobą.

Normalizacja wskaźników przeprowadzona została w oparciu o wzór:

Dla stymulant:

$$W = \frac{x - \min}{\max - \min}$$

Dla destymulant:

$$W = \frac{\max - x}{\max - \min}$$

gdzie:

- W – wystandaryzowana wartość wskaźnika
  - X – wyjściowa wartość wskaźnika
  - Min – minimalna wartość wskaźnika
  - Max – maksymalna wartość wskaźnika
-
- **Cząstkowy wskaźnik wystandaryzowany** – wynik liczbowy związany z normalizacją pierwotnej danej statystycznej za pomocą liniowej transformacji danych typu min-max. W efekcie normalizacji wartości wszystkich wskaźników początkowych sprowadzone zostają do przedziału od 0 do 1, gdzie wartość 0 została przypisana jest danej o najmniejszej wartości, a wartość 1 – danej o największej wartości.
  - **Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany** – wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych, ujętych w postaci wskaźników wystandaryzowanych cząstkowych.

KROK 2. WSKAZANIE WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW INNYCH NIŻ SPOŁECZNE

Przy wytyczeniu obszaru zdegradowanego istotne jest poszukiwanie negatywnych zjawisk pozaspołecznych, występujących na obszarach koncentracji problemów społecznych.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji wskazanych powyżej negatywnych zjawisk społecznych (tj. ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba, alkoholizm, bezrobocie, przestępczość) można wskazać jako obszar zdegradowany, w przypadku występowania na nim co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do

zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub

- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W odniesieniu do przestrzeni gminy Malechowo przeanalizowano szereg dostępnych wskaźników, które mierzą wybrane problemy gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne.

Tabela 6. Wskaźniki strefy pozaspółecznej wykorzystane w procesie wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Wskaźniki sfery społecznej wykorzystane do wskazania stanów kryzysowych w sferach poza społecznymi	Źródło danych	Jednostka miary	Problem mierzony przez wskaźnik
SFERA GOSPODARCZA			
6. Podmioty gospodarcze prowadzone przez osoby fizyczne w 2016 roku na 100 mieszkańców	UG	Podmiot gospodarczy	Niski poziom przedsiębiorczości
SFERA ŚRODOWISKOWA			
7. Liczba dzikich wysypisk śmieci w 2016 roku na 100 mieszkańców	UG	Szt.	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska – dzikie wysypiska śmieci
8. Pokrycia azbestowe w 2016 roku na 100 mieszkańców	UG	m ²	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska – występowanie azbestu
SFERA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA			
9. Liczba obiektów infrastruktury społecznej będącej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	UG	Szt.	Niewystarczające wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny
10. Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice) w 2016 roku na 100 mieszkańców	UG	Osoba	Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość – uczestnictwo w zajęciach kulturalnych
11. Liczba aktywnych czytelników bibliotek publicznych w 2016 roku na 100 mieszkańców	UG	Osoba	Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość – czytelnicy bibliotek
12. Liczba przestrzeni publicznych noszących cechy degradacji (parki, skwery, niezagospodarowane przestrzenie publiczne) w 2016 roku na 100 mieszkańców	UG	Szt.	Niedobór lub niska jakość terenów publicznych
SFERA TECHNICZNA			
13. Odsetek mieszkańców jednostki delimitacyjnej w 2016 roku bez dostępu do sieci kanalizacyjnej sanitarnej	UG	%	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną lub jej zły stan techniczny – brak dostępu do sieci kanalizacyjnej
14. Ilość metrów bieżących chodników wymagających natychmiastowej naprawy na 100 mieszkańców	UG	Metr	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną lub jej zły stan techniczny – zły stan chodników

15. Ilość metrów bieżących dróg publicznych wymagających natychmiastowej naprawy na 100 mieszkańców	UG	Metr	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną lub jej zły stan techniczny – zły stan dróg
16. Liczba obiektów zabytkowych będących w złym stanie technicznym w 2016 roku na 100 mieszkańców	UG	Szt.	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych
17. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla	UG	%	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym

Źródło: opracowanie własne

KROK 3. WYTYCZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Wskazując obszar zdegradowany w gminie Malechowo poszukiwano przestrzeni koncentracji problemów społecznych, na których współwystępują problemy pozaspołeczne, np. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne.

Poniżej za pomocą poglądowego schematu wskazano w jaki sposób poszukiwano lokalizacji przestrzeni zdegradowanych w gminie Malechowo.

Wykres 1. Schemat wytyczania obszaru zdegradowanego w gminie Malechowo

3.2 DIAGNOZA ZJAWISK SPOŁECZNYCH

3.2.1 Pomoc społeczna

W 2016 roku wg danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie udzielono łącznie 259 świadczeń pomocy społecznej. Na przestrzeni lat 2016/2010 odnotowano spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej ogółem o 94 osoby.

W latach 2016/2010 odnotowano wahania liczby świadczeń w zależności od powodu ich przyznania. Wzrost liczby udzielonych świadczeń odnotowano w przypadku przemocy w rodzinie, alkoholizmu. Wzrosła również liczba Niebieskich Kart.

Tabela 7. Liczba świadczeń pomocy społecznej w gminie Malechowo w 2016, 2015 oraz 2010 roku

Lp.	Rodzaj pomocy społecznej	Liczba świadczeń w 2016 roku	Liczba świadczeń w 2015 roku	Liczba świadczeń w 2010 roku	Zmiana 2016/2010
1	Ogółem	259	278	353	-94
2	Z tytułu ubóstwa	195	211	209	-14
3	Z tytułu niepełnosprawności	80	94	110	-30
4	Z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby	76	72	97	-21
5	Z tytułu przemocy w rodzinie	8	4	3	+5
6	Z tytułu alkoholizmu	26	17	19	+7
7	Z tytułu bezrobocia	122	125	161	-39
8	Niebieskie Karty	7	17	0	+7
9	Liczba dzieci korzystających z dożywiania	230	230	429	-199

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Malechowie

W dalszej części w formie wskaźników wystandaryzowanych zaprezentowano koncentrację poszczególnych zjawisk kryzysowych – o znacznej skali ilościowej w skali gminy, mierzonych za pomocą liczb i powodów udzielonych świadczeń pomocy społecznej.

1. Ubóstwo

Największa koncentracja zjawiska ubóstwa, mierzona wskaźnikami liczby świadczeń z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, występuje w miejscowościach Ostrowiec (22), Kusice (21), Sulechowo (20). W przypadku Sulechowa oraz Karwic odnotowano wzrost liczby świadczeń pomocy społecznej z tego tytułu w latach 2016/2010 o 4.

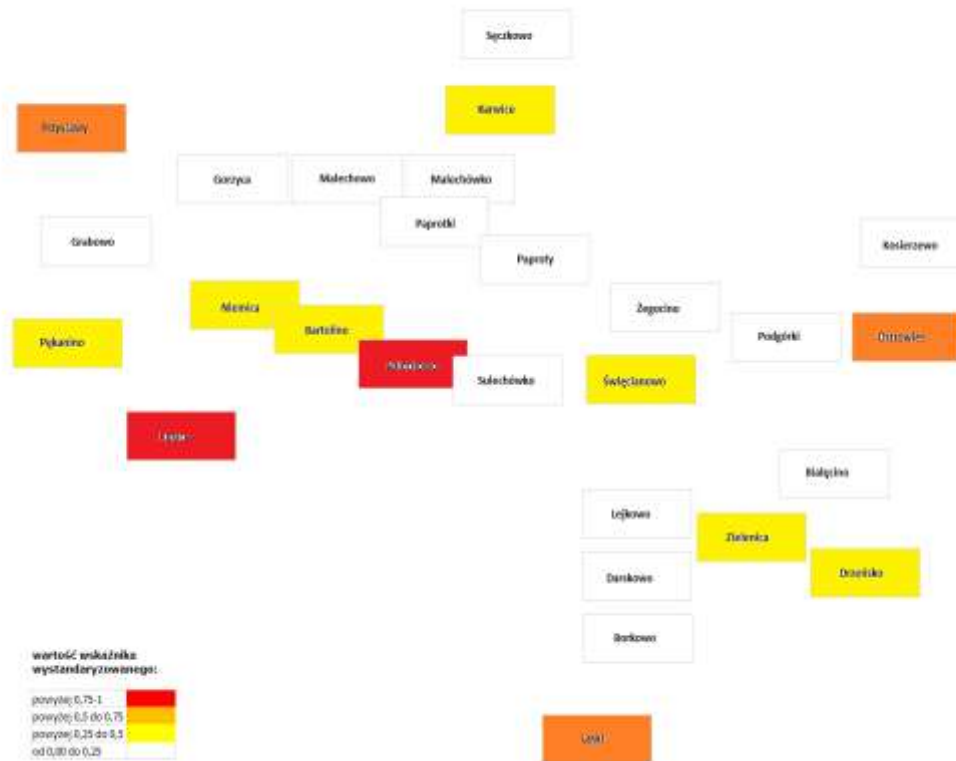
Najwyższą wartość wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację zjawiska ubóstwa przyjął dla miejscowości Sulechowo. Oprócz znacznej skali ilościowej tego zjawiska, w przestrzeni tej miejscowości odnotowano bardzo wysoką wartość wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców. Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców wyniosła w Sulechowie 11,76, przy średniej gminnej 3,34.

Tabela 8. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba ludności	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Wzrost/spadek od 2010 roku	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	Wskaźnik wystandaryzowany
	Gmina Malechowo	5831	195	-14	3,34	-
1	Sulechowo	170	20	4	11,76	1
2	Kusice	241	21	1	8,71	0,88
3	Ostrowiec	526	22	1	4,18	0,7
4	Przystawy	226	14	-1	6,19	0,59
5	Laski	198	13	2	6,57	0,58
6	Święcianowo	234	12	2	5,13	0,49
7	Zielenica	104	6	1	5,77	0,37
8	Karwice	461	11	4	2,39	0,34
9	Pękanino	446	11	1	2,47	0,34
10	Bartolino	121	6	0	4,96	0,33
11	Drzeńsko	68	4	-5	5,88	0,33
12	Niemica	419	9	-6	2,15	0,28
13	Darskowo	38	2	1	5,26	0,25
14	Borkowo	136	4	-4	2,94	0,19
15	Lejkowo	145	4	3	2,76	0,18
16	Paproty	151	4	2	2,65	0,18
17	Malechowo	466	6	1	1,29	0,16
18	Podgórki	189	4	-2	2,12	0,15
19	Kosierzewo	250	4	1	1,6	0,13
20	Żegocino	225	4	2	1,78	0,13
21	Białęcino	80	2	2	2,5	0,12
22	Paprotki	34	1	-6	2,94	0,11
23	Gorzycza	203	3	-10	1,48	0,1
24	Sęczkowo	119	2	-3	1,68	0,08
25	Sulechówko	250	3	-3	1,2	0,08
26	Grabowo	137	2	3	1,46	0,07
27	Malechówko	194	1	-5	0,52	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Malechowie

Rysunek 3. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Malechowie

2. Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Malechowo wskazują w pierwszej kolejności na miejscowość Sulechowo (wskaźnik wystandaryzowany 1). W tej miejscowości w 2016 roku z pomocy społecznej z tytułów niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby korzystało 19 osób, co oznaczało, że w przeliczeniu na 100 mieszkańców było to 11,18 osób (przy średniej gminnej 2,68).

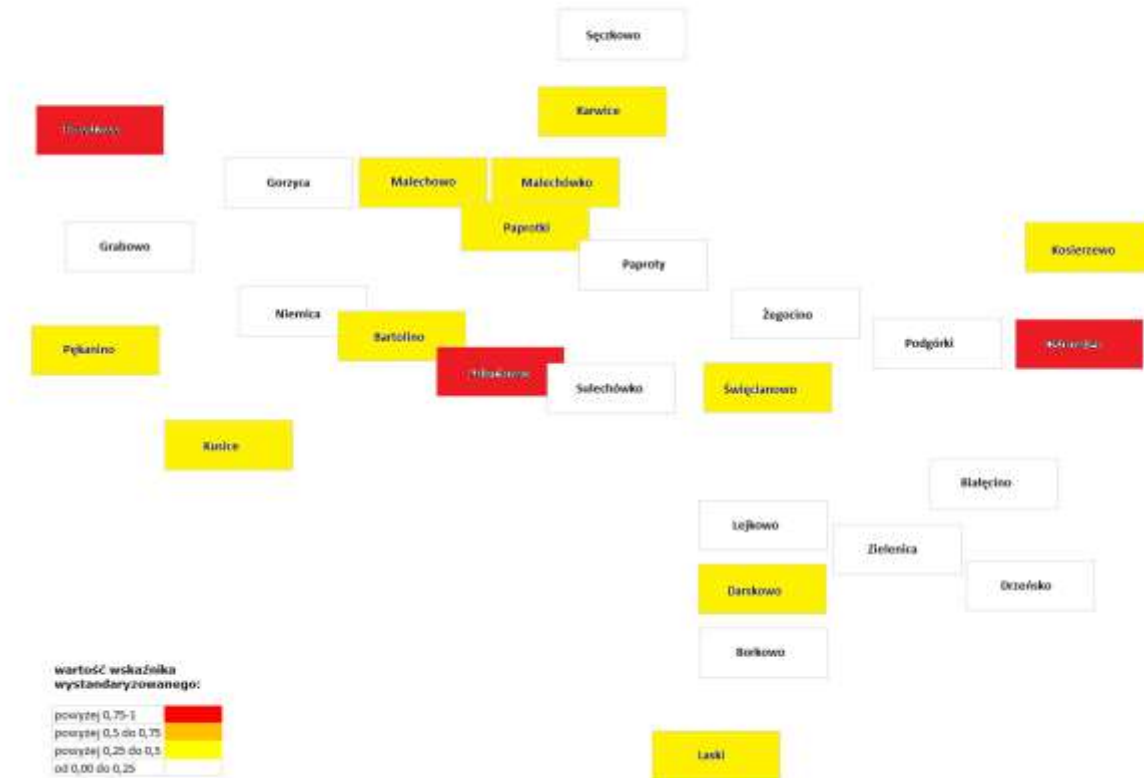
Kolejne w wewnątrzgminnym rankingu koncentracji zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby były miejscowości Przystawy (19 osób, w przeliczeniu na 100 mieszkańców 8,41) oraz Ostrowiec (23 osoby, w przeliczeniu na 100 mieszkańców 4,37). W miejscowości Przystawy i Ostrowiec odnotowano odmienny od gminnego trend zmian w ilości świadczeń pomocy społecznej z tych tytułów. W skali gminy na przestrzeni lat 2016/2010 ubyło 51 osób otrzymujących pomoc społeczną z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. W miejscowości Przystawy i Ostrowiec odnotowano wzrost po 5 osób otrzymujących te świadczenia społeczne.

Tabela 9. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba ludności	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby	Wzrost/spadek od 2010 roku	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców	Wskaźnik wystandaryzowany
	Gmina Malechowo	5831	156	-51	2,68	-
1	Sulechowo	170	19	-14	11,18	1
2	Przystawy	226	19	5	8,41	0,86
3	Ostrowiec	526	23	5	4,37	0,76
4	Bartolino	121	6	4	4,96	0,38
5	Święcianowo	234	8	-8	3,42	0,36
6	Paprotki	34	2	-2	5,88	0,34
7	Karwice	461	9	-4	1,95	0,31
8	Malechowo	466	9	-4	1,93	0,31
9	Darskowo	38	2	-1	5,26	0,3
10	Laski	198	6	-4	3,03	0,29
11	Malechówko	194	6	0	3,09	0,29
12	Pękanino	446	8	-1	1,79	0,28
13	Kosierzewo	250	6	2	2,4	0,26
14	Kusice	241	6	-9	2,49	0,26
15	Podgórkki	189	4	2	2,12	0,2
16	Gorzycza	203	4	-1	1,97	0,19
17	Sęczkowo	119	3	1	2,52	0,19
18	Zielenica	104	2	-4	1,92	0,14
19	Borkowo	136	2	0	1,47	0,12
20	Grabowo	137	2	0	1,46	0,12
21	Lejkowo	145	2	1	1,38	0,11
22	Niemica	419	3	0	0,72	0,11
23	Paproty	151	2	-1	1,32	0,11
24	Drzeńsko	68	1	-4	1,47	0,1
25	Żegocino	225	1	-2	0,44	0,05
26	Sulechówko	250	1	-12	0,4	0,04
27	Białęcino	80	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Malechowie

Rysunek 4. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Malechowie

3. Alkoholizm

Rozkład wartości wskaźnika wystandaryzowanego wskazuje na koncentrację problemu uzależnienia od alkoholu w przestrzeni miejscowości Ostrowiec. W 2016 roku w tej miejscowości odnotowano 5 osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu. Niepokojący jest fakt wzrostu liczby osób, którym przyznano pomoc społeczną z tego tytułu w latach 2016/2010 zarówno w skali gminy Malechowo (wzrost o 7 osób), jak też miejscowości Ostrowiec (wzrost o 4 osoby).

Tabela 10. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska alkoholizmu w gminie Malechowo w 2016 roku

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba ludności	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	Wzrost/spadek od 2010 roku	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	Wskaźnik wystandaryzowany
	Gmina Malechowo	5831	26	7	0,45	-
1	Ostrowiec	526	5	4	0,95	1
2	Paprotki	34	1	1	2,94	0,91
3	Laski	198	2	2	1,01	0,56
4	Drzeńsko	68	1	1	1,47	0,53
5	Święcianowo	234	2	2	0,85	0,52
6	Kusice	241	2	2	0,83	0,52
7	Karwice	461	2	2	0,43	0,41
8	Niemica	419	2	2	0,48	0,43
9	Pękanino	446	2	2	0,45	0,42
10	Malechowo	466	2	0	0,43	0,41
11	Sęczkowo	119	1	-1	0,84	0,37
12	Bartolino	121	1	1	0,83	0,36
13	Podgórki	189	1	-2	0,53	0,29
14	Żegocino	225	1	1	0,44	0,27
15	Przystawy	266	1	-1	0,44	0,27
16	Białęcino	80	0	0	0	0
17	Borkowo	136	0	0	0	0
18	Darskowo	38	0	0	0	0
19	Gorzycza	203	0	-1	0	0
20	Grabowo	137	0	-1	0	0
21	Kosierzewo	250	0	0	0	0
22	Lejkowo	145	0	0	0	0
23	Malechówko	194	0	0	0	0
24	Paproty	151	0	0	0	0
25	Sulechowo	170	0	-4	0	0
26	Sulechówko	250	0	-1	0	0
27	Zielenica	104	0	-2	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Malechowie

Tabela 11. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Malechowo w 2016 roku

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba ludności	Liczba osób bezrobotnych	Wzrost/spadek od 2010 roku	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	Wskaźnik wystandaryzowany
		5831	392	-60	6,72	
1	Kusice	241	37	9	15,35	1
2	Ostrowiec	526	42	-3	7,98	0,76
3	Przystawy	226	26	5	11,50	0,69
4	Sulechówko	250	27	0	10,8	0,68
5	Malechowo	466	33	-12	7,08	0,60
6	Sulechowo	170	19	1	11,18	0,59
7	Karwice	461	27	2	5,86	0,47
8	Żegocino	225	19	-6	8,44	0,47
9	Borkowo	136	12	0	8,82	0,40
10	Darskowo	38	4	2	10,53	0,36
11	Paproty	151	11	-2	7,28	0,32
12	Kosierzewo	250	15	0	6	0,32
13	Sęczkowo	119	8	-1	6,72	0,25
14	Bartolino	121	8	-4	6,61	0,25
15	Laski	198	11	-9	5,56	0,25
16	Pękanino	446	17	-12	3,81	0,25
17	Święcianowo	234	12	-7	5,13	0,24
18	Podgórk	189	10	-6	5,29	0,22
19	Białęcino	80	5	-1	6,25	0,20
20	Lejkowo	145	8	1	5,52	0,20
21	Gorzyca	203	9	-2	4,43	0,17
22	Niemica	419	13	-2	3,1	0,17
23	Malechówko	194	8	0	4,12	0,15
24	Zielenica	104	5	-2	4,81	0,14
25	Drzeńsko	68	2	-6	2,94	0,02
26	Paprotki	34	1	-2	2,94	0,00
27	Grabowo	137	3	-3	2,19	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Sławnie

Tabela 12. Wyniki standaryzacji liniowej w odniesieniu przestępczości w gminie Malechowo w 2016 roku

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba ludności	Liczba przestępstw	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Wskaźnik wystandaryzowany
		5831	73	1,25	
1	Malechowo	466	18	3,86	1
2	Pękanino	446	11	2,47	0,62
3	Ostrowiec	526	9	1,71	0,47
4	Karwice	461	8	1,74	0,45
5	Przystawy	226	5	2,21	0,43
6	Grabowo	137	3	2,19	0,37
7	Darskowo	38	1	2,63	0,37
8	Kosierzewo	250	4	1,60	0,32
9	Sulechowo	170	3	1,76	0,28
10	Niemica	419	4	0,95	0,23
11	Drzeńsko	68	1	1,47	0,22
12	Białęcino	80	1	1,25	0,19
13	Laski	198	2	1,01	0,19
14	Zielenica	104	1	0,96	0,15
15	Podgórki	189	1	0,53	0,10
16	Malechówko	194	1	0,52	0,09
17	Bartolino	121	0	0,00	0
18	Borkowo	136	0	0,00	0
19	Gorzyca	203	0	0,00	0
20	Kusice	241	0	0,00	0
21	Lejkowo	145	0	0,00	0
22	Paprotki	34	0	0,00	0
23	Paproty	151	0	0,00	0
24	Sęczkowo	119	0	0,00	0
25	Sulechówko	250	0	0,00	0
26	Święcianowo	234	0	0,00	0
27	Żegocino	225	0	0,00	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Policji

Rysunek 7. Wyniki standaryzacji liniowej w odniesieniu przestępczości w gminie Malechowo w 2016 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Policji

3.3 KONCENTRACJA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Po przeanalizowaniu wybranych wskaźników opisujących problemy społeczne w gminie Malechowo można wskazać miejsca koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

Zaletą standaryzacji, która polegała na sprowadzeniu różnych danych opisujących wybrane zjawiska do wspólnego mianownika, w tym przypadku do wartości liczbowej w przedziale od 0 do 1 – była możliwość porównywania poszczególnych zjawisk ze sobą. Istotne w przypadku wyboru metody delimitacji w przedmiotowej analizie było również zawężenie się do problemów, które charakteryzuje znaczna skala.

Te problemy to: ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba, alkoholizm, bezrobocie oraz przestępczość.

Aby ustalić koncentrację negatywnych zjawisk społecznych w gminie Malechowo poszczególne wartości wystandaryzowane opisujące koncentrację poszczególnych problemów dodano do siebie. Otrzymano w ten sposób **syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany**.

Najwyższą wartość syntetycznego wskaźnika wystandaryzowanego opisującego koncentrację negatywnych zjawisk społecznych uzyskano dla jednostek delimitacyjnych:

- Ostrowiec – wartość wskaźnika 1,0,
- Sulechowo – wartość wskaźnika 0,75,
- Przystawy – wartość wskaźnika 0,74,
- Kusice – wartość wskaźnika 0,68,
- Malechowo - wartość wskaźnika 0,63.

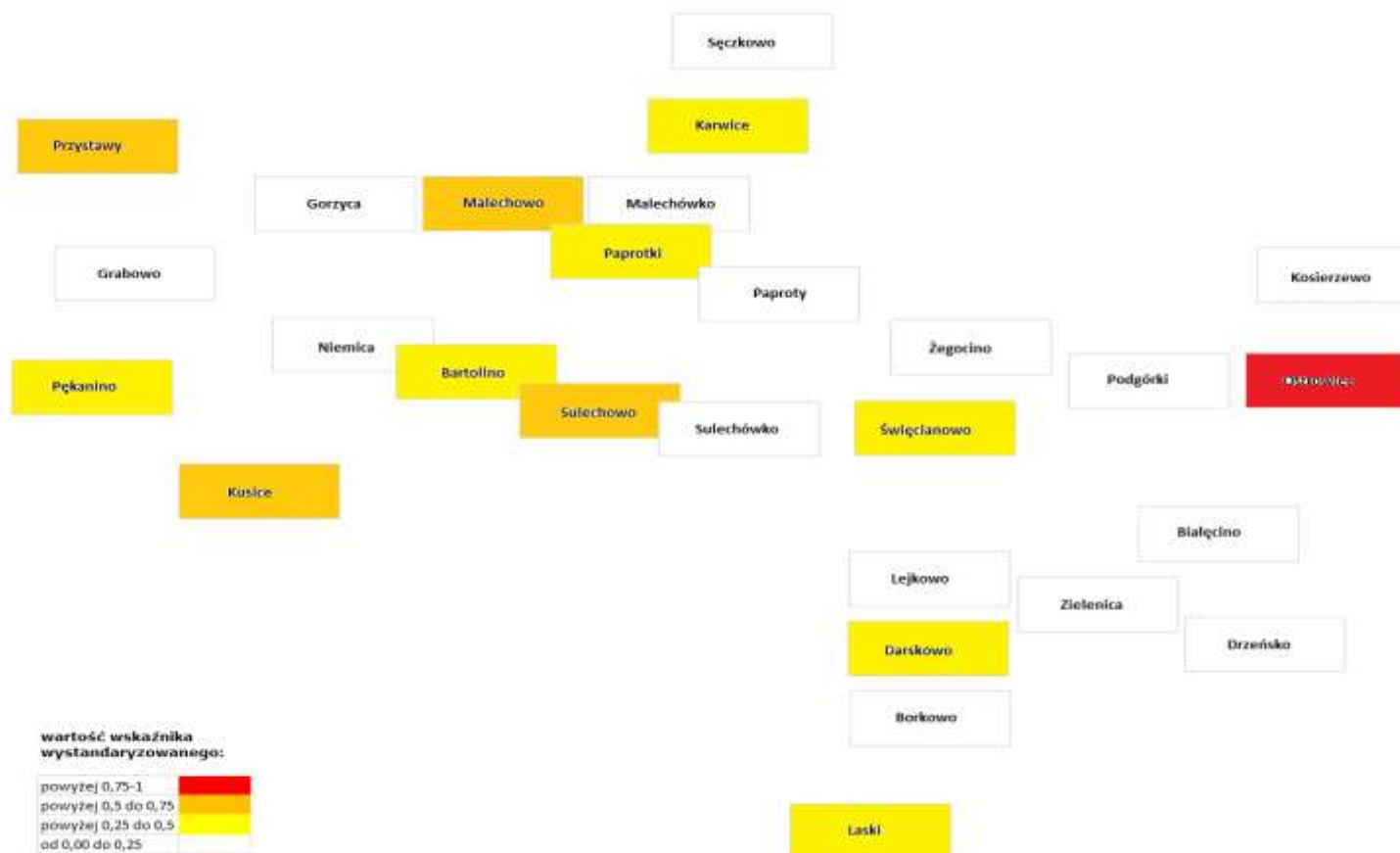
Taki obszar w gminie Malechowo zamieszkiwało wg danych UG Malechowo w 2016 roku łącznie 1629 osób, co stanowiło 27,94% mieszkańców gminy.

Tabela 13. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację problemów społecznych w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Udział w liczbie mieszkańców gminy (%)	Udział w liczbie mieszkańców narastająco (%)	1. Wskaźnik wystandaryzowany - ubóstwo	2. Wskaźnik wystandaryzowany - niepełnosprawność lub choroba	3. Wskaźnik wystandaryzowany - alkoholizm	4. Wskaźnik wystandaryzowany - bezrobocie	7. Wskaźnik wystandaryzowany - przestępczość	Suma wskaźników wystandaryzowanych	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany
1	Ostrowiec	526	9,02	9,02	0,7	0,76	1	0,76	0,47	3,69	1,00
2	Sulechowo	170	2,92	11,94	1	1	0	0,59	0,28	2,87	0,75
3	Przystawy	226	3,88	15,81	0,59	0,86	0,27	0,69	0,43	2,84	0,74
4	Kusice	241	4,13	19,95	0,88	0,26	0,52	1	0	2,66	0,68
5	Malechowo	466	7,99	27,94	0,16	0,31	0,41	0,6	1	2,48	0,63
6	Karwice	461	7,91	35,84	0,34	0,31	0,41	0,47	0,45	1,98	0,47
7	Pękanino	446	7,65	43,49	0,34	0,28	0,42	0,25	0,62	1,91	0,45
8	Laski	198	3,40	46,89	0,58	0,29	0,56	0,25	0,19	1,87	0,44
9	Święcianowo	234	4,01	50,90	0,49	0,36	0,52	0,24	0	1,61	0,36
10	Paprotki	34	0,58	51,48	0,11	0,34	0,91	0	0	1,36	0,28
11	Bartolino	121	2,08	53,56	0,33	0,38	0,36	0,25	0	1,32	0,27
12	Darskowo	38	0,65	54,21	0,25	0,3	0	0,36	0,37	1,28	0,25
13	Niemica	419	7,19	61,40	0,28	0,11	0,43	0,17	0,23	1,22	0,24
14	Drzeńsko	68	1,17	62,56	0,33	0,1	0,53	0,02	0,22	1,2	0,23
15	Kosierzewo	250	4,29	66,85	0,13	0,26	0	0,32	0,32	1,03	0,18
16	Podgórkki	189	3,24	70,09	0,15	0,2	0,29	0,22	0,1	0,96	0,15
17	Żegocino	225	3,86	73,95	0,13	0,05	0,27	0,47	0	0,92	0,14
18	Sęczkowo	119	2,04	75,99	0,08	0,19	0,37	0,25	0	0,89	0,13
19	Sulechówko	250	4,29	80,28	0,08	0,04	0	0,68	0	0,8	0,11
20	Zielenica	104	1,78	82,06	0,37	0,14	0	0,14	0,15	0,8	0,11
21	Borkowo	136	2,33	84,39	0,19	0,12	0	0,4	0	0,71	0,08
22	Paproty	151	2,59	86,98	0,18	0,11	0	0,32	0	0,61	0,05
23	Grabowo	137	2,35	89,33	0,07	0,12	0	0	0,37	0,56	0,03
24	Malechówko	194	3,33	92,66	0	0,29	0	0,15	0,09	0,53	0,02
25	Białęcino	80	1,37	94,03	0,12	0	0	0,2	0,19	0,51	0,02
26	Lejkowo	145	2,49	96,52	0,18	0,11	0	0,2	0	0,49	0,01
27	Gorzycza	203	3,48	100,00	0,1	0,19	0	0,17	0	0,46	0,00

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 8. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację problemów społecznych w gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne

3.4 DIAGNOZA ZJAWISK W SFERZE GOSPODARCZEJ

6. Niski poziom przedsiębiorczości

W gminie Malechowo aktywną działalność gospodarczą prowadziły na koniec 2016 roku 204 osoby. Oznacza to, że gminie w przeliczeniu na 100 mieszkańców działalność gospodarczą prowadziły 3,5 osoby. Największą wartość wskaźnika przedsiębiorczości, tj. liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców, odnotowano w miejscowości Paprotki. W tej niedużej społeczności (34 mieszkańców) w 2016 roku aż 5 osób prowadziło działalność gospodarczą. Na drugim końcu gminnego rankingu była miejscowości Paproty, w której nie było osób prowadzących indywidualną działalność gospodarczą.

Tabela 14. Osoby prowadzące działalność gospodarczą w gminie Malechowo w 2016 roku

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych w 2016 roku	Występowanie problemu – wartość poniżej średniej gminnej (Tak – 1, Nie -0)
	Gmina Malechowo	5831	204	3,50	18	-
1	Paprotki	151	0	0	0	1
2	Borkowo	136	1	0,74	3	1
3	Kosierzewo	250	4	1,6	1	1
4	Bartolino	121	2	1,65	0	1
5	Podgórk	189	4	2,12	0	1
6	Karwice	461	11	2,39	1	1
7	Sulechówko	250	6	2,4	0	1
8	Kusice	241	6	2,49	0	1
9	Białęcino	80	2	2,5	0	1
10	Sęczkowo	119	3	2,52	0	1
11	Święcianowo	234	6	2,56	0	1
12	Malechówko	194	5	2,58	1	1
13	Darskowo	38	1	2,63	0	1
14	Żegocino	225	6	2,67	1	1
15	Drzeńsko	68	2	2,94	0	1
16	Laski	198	6	3,03	0	1
17	Ostrowiec	526	18	3,42	2	1
18	Gorzycyca	203	7	3,45	0	1
19	Grabowo	137	5	3,65	1	0
20	Pękanino	446	20	4,48	2	0
21	Zielenica	104	5	4,81	0	0
22	Lejkowo	145	7	4,83	0	0
23	Przystawy	226	11	4,87	0	0
24	Malechowo	466	26	5,57	3	0
25	Niemica	419	24	5,73	2	0
26	Sulechowo	170	11	6,47	1	0
27	Paprotki	34	5	14,71	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 9. Osoby prowadzące działalność gospodarczą w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

3.5 DIAGNOZA ZJAWISK W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

7. Występowanie dzikich wysypisk śmieci

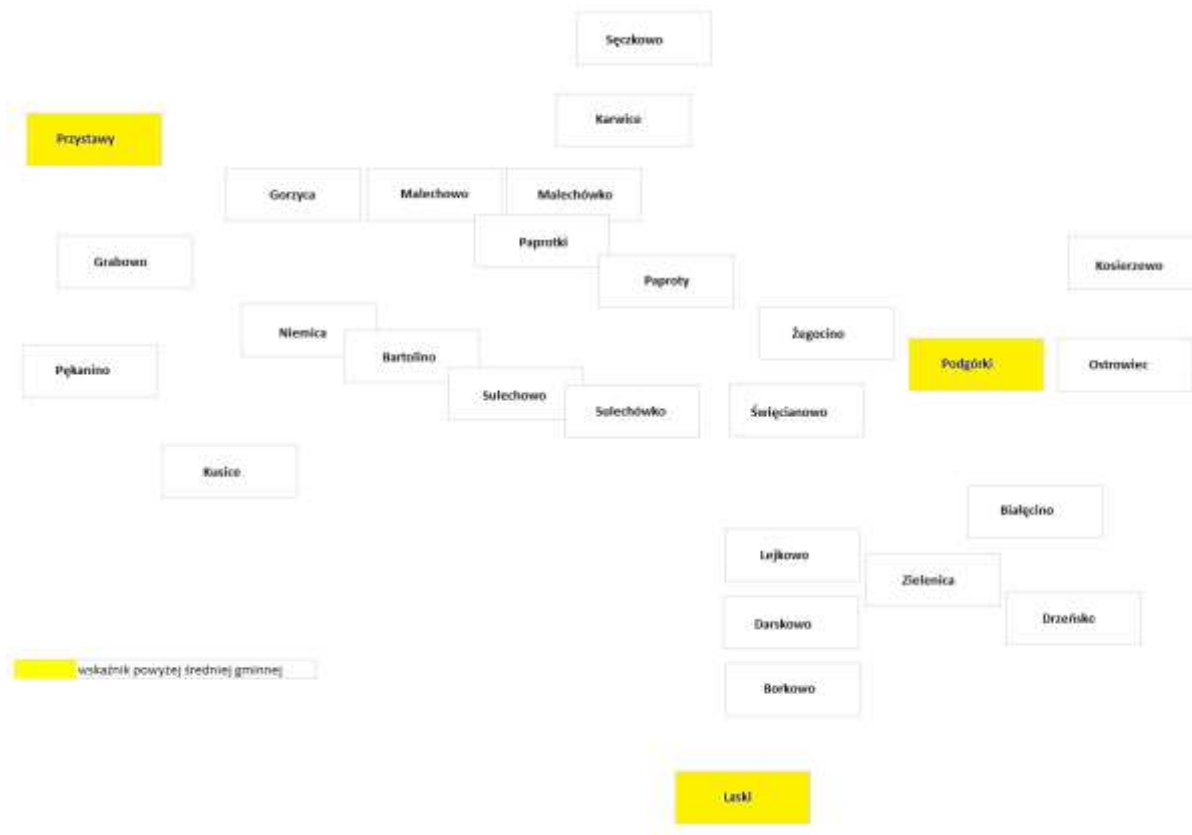
W gminie Malechowo zdiagnozowano występowanie dzikich wysypisk odpadów. Według danych UG Malechowo, na koniec 2016 roku w gminie było sześć dzikich wysypisk odpadów, w tym trzy w miejscowości Przystawy, dwa w Podgórkach oraz jedno w Laskach.

Tabela 15. Występowanie dzikich wysypisk odpadów w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Liczba dzikich wysypisk odpadów	Liczba dzikich wysypisk odpadów na 100 mieszkańców	Występowanie problemu – wartość powyżej średniej gminnej (Tak – 1, Nie -0)
	Gmina Malechowo	5831	6	0,10	-
1	Bartolino	121	0	0,00	0
2	Białęcino	80	0	0,00	0
3	Borkowo	136	0	0,00	0
4	Darskowo	38	0	0,00	0
5	Drzeńsko	68	0	0,00	0
6	Gorzyca	203	0	0,00	0
7	Grabowo	137	0	0,00	0
8	Karwice	461	0	0,00	0
9	Kosierzewo	250	0	0,00	0
10	Kusice	241	0	0,00	0
11	Laski	198	1	0,51	1
12	Lejkowo	145	0	0,00	0
13	Malechowo	466	0	0,00	0
14	Malechówko	194	0	0,00	0
15	Niemica	419	0	0,00	0
16	Ostrowiec	526	0	0,00	0
17	Paprotki	34	0	0,00	0
18	Paproty	151	0	0,00	0
19	Pękanino	446	0	0,00	0
20	Podgórki	189	2	1,06	1
20	Przystawy	226	3	1,33	1
21	Sęczkowo	119	0	0,00	0
23	Sulechowo	170	0	0,00	0
24	Sulechówko	250	0	0,00	0
25	Święcianowo	234	0	0,00	0
26	Zielenica	104	0	0,00	0
27	Żegocino	225	0	0,00	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 10. Występowanie dzikich wysypisk śmieci w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

8. Występowanie azbestu

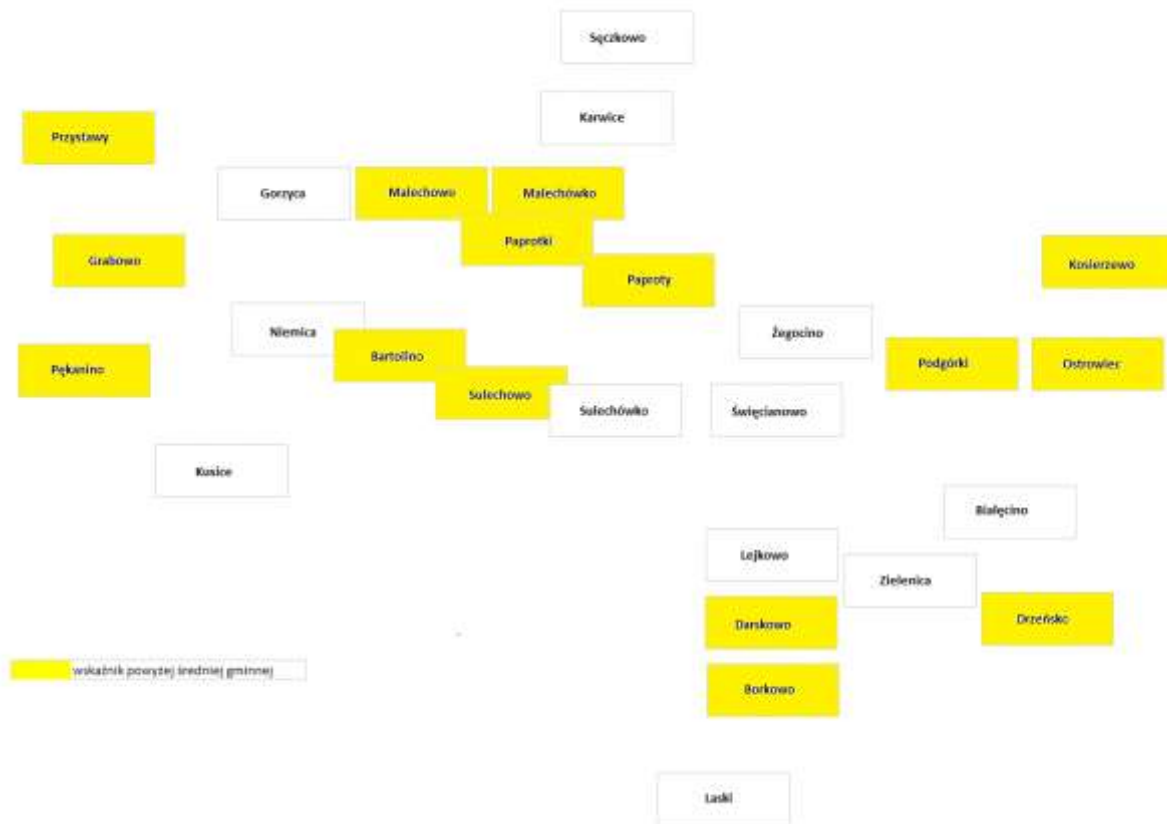
W gminie Malechowo zdiagnozowano występowanie materiałów zawierających azbest. Według danych Urzędu Gminy w Malechowie na koniec 2016 roku w gminie Malechowo powierzchnia materiałów zawierających azbest wynosiła 180875,7m². Na 100 mieszkańców gminy Malechowo przypadało 2761,04 m² powierzchni zawierających azbest. Obecność materiałów zawierających azbest związana jest z technologią budowy obiektów budowlanych, stosowaną powszechnie od lat 70-tych do 90-tych XX wieku. Od 1997 roku używanie azbestu jest zakazane.

Tabela 16. Występowanie azbestu w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Powierzchnia materiałów zawierających azbest (m ²)	Powierzchnia materiałów zawierających azbest (m ²) na 100 mieszkańców	Występowanie problemu – wartość powyżej średniej gminnej (Tak – 1, Nie -0)
	Gmina Malechowo	5831	180875,7	3101,96	-
1	Borkowo	136	11723	8619,85	1
2	Grabowo	137	7038	5137,23	1
3	Przystawy	226	11059	4893,36	1
4	Sulechowo	170	8221	4835,88	1
5	Malechowo	466	19343,5	4150,97	1
6	Bartolino	121	4816,4	3980,50	1
7	Malechówko	194	7494	3862,89	1
8	Darskowo	38	1389	3655,26	1
9	Drzeńsko	68	2441	3589,71	1
10	Paproty	151	5379,5	3562,58	1
11	Ostrowiec	526	18354	3489,35	1
12	Pękanino	446	14966,4	3355,70	1
13	Paprotki	34	1123	3302,94	1
14	Kosierzewo	250	8123,7	3249,48	1
15	Podgórkki	189	5962,5	3154,76	1
16	Kusice	241	7140,5	2962,86	0
17	Niemica	419	11345,6	2707,78	0
18	Białęcino	80	2142,5	2678,13	0
19	Sęczkowo	119	3155	2651,26	0
20	Lejkowo	145	3760,5	2593,45	0
21	Laski	198	3843,4	1941,11	0
22	Sulechówko	250	4560	1824,00	0
23	Święcianowo	234	3963	1693,59	0
24	Żegocino	225	3798,5	1688,22	0
25	Gorzycza	203	2725,1	1342,41	0
26	Karwice	461	6047,6	1311,84	0
27	Zielenica	104	960	923,08	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 11. Występowanie azbestu w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

3.6 DIAGNOZA ZJAWISK W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

9. Zły stan techniczny infrastruktury społecznej

Ocenę niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny przeprowadzono w odniesieniu do poszczególnych jednostek delimitacyjnych. Do ocenianych obiektów infrastruktury społecznej zaliczono: obiekty służby zdrowia, obiekty pomocy społecznej, szkoły, przedszkola, obiekty kultury, świetlice wiejskie, obiekty sportowe, obiekty administracji publicznej.

Stan niezadowolający danej infrastruktury uznano w przypadku konieczności poniesienia znacznych nakładów finansowych w celu przywrócenia jej pełnej funkcjonalności np. modernizację ogrzewania świetlicy wiejskiej, w celu umożliwienia korzystania z obiektu w okresie zimowym, udostępnienie obiektów dla osób niepełnosprawnych, poprawę efektywności energetycznej, etc.

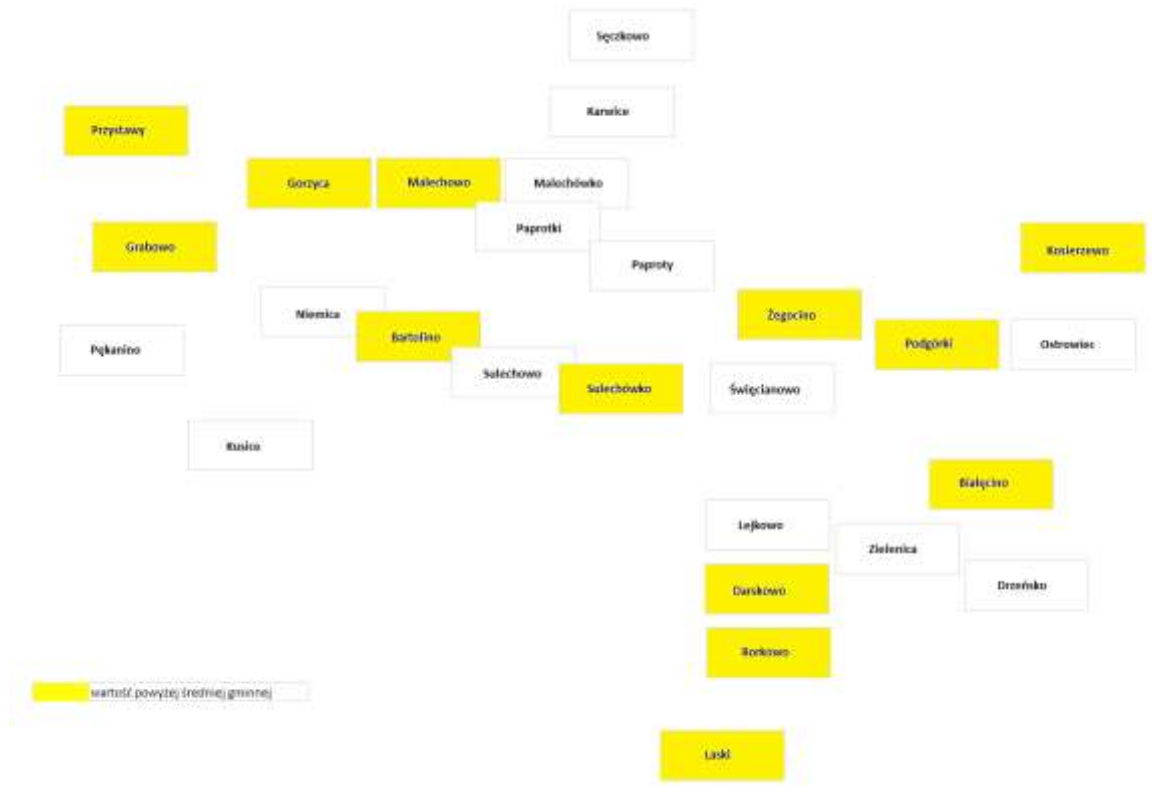
Tabela 17. Zły stan infrastruktury społecznej w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Obiekty infrastruktury społecznej będące w złym stanie technicznym	Liczba obiektów w złym stanie technicznym na jednostkę delimitacyjną	Występowanie problemu – wartość powyżej średniej gminnej (1 -Tak, 0 –Nie)
	Gmina Malechowo	16	0,59	-
1	Bartolino	1 (boisko)	1	1
2	Białęcino	1 (plac zabaw)	1	1
3	Borkowo	1 (plac zabaw)	1	1
4	Darskowo	2 (plac zabaw, boisko)	2	1
5	Drzeńsko	-	0	0
6	Gorzyca	2 (plac zabaw, boisko)	2	1
7	Grabowo	1 (plac zabaw)	1	1
8	Karwice	-	0	0
9	Kosierzewo	1 (plac zabaw)	1	1
10	Kusice	-	0	0
11	Laski	1 (boisko do siatkówki przy świetlicy)	1	1
12	Lejkowo	-	0	0
13	Malechowo	1 (plac zabaw)	1	1
14	Malechówko	-	0	0
15	Niemica	-	0	0
16	Ostrowiec	-	0	0
17	Paprotki	-	0	0
18	Paproty	-	0	0
19	Pękanino	-	0	0
20	Podgórkki	2 (plac zabaw, boisko)	2	1
21	Przystawy	1 (plac zabaw)	1	1
22	Sęczkowo	-	0	0
23	Sulechowo	-	0	0
24	Sulechówko	1 (plac zabaw)	1	1
25	Święcianowo	-	0	0
26	Zielenica	-	0	0
27	Żegocino	1 (plac zabaw)	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 12. Zły stan infrastruktury społecznej w gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

10. Uczestnictwo w zajęciach kulturalnych

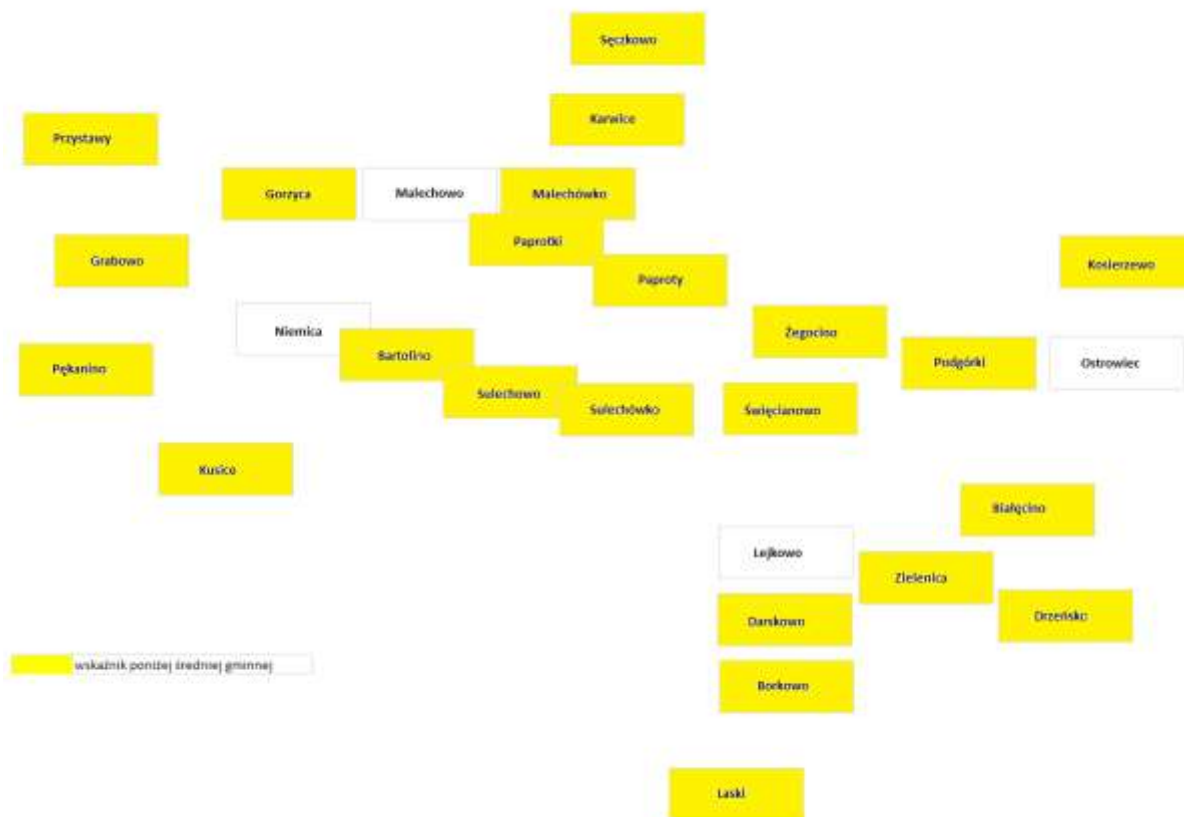
Niski dostęp do oferty kulturalnej przeanalizowano na podstawie uczestnictwa mieszkańców poszczególnych jednostek delimitacyjnych w ofercie jednostek kultury oraz na podstawie liczby aktywnych czytelników bibliotek publicznych. W gminie Malechowo w 2016 roku odnotowano 931 aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice). W przeliczeniu na 100 mieszkańców gminy – liczba aktywnych czytelników wyniosła 15,97 osoby.

Tabela 18. Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice) w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Liczba aktywnych uczestników zajęć kulturalnych	Liczba aktywnych uczestników zajęć kulturalnych na 100 mieszkańców	Występowanie problemu – wartość poniżej średniej gminnej (Tak – 1, Nie -0)
	Gmina Malechowo	5831	931	15,97	-
1	Bartolino	121	0	0,00	1
2	Białęcino	80	0	0,00	1
3	Borkowo	136	0	0,00	1
4	Darskowo	38	0	0,00	1
5	Drzeńsko	68	0	0,00	1
6	Gorzycza	203	0	0,00	1
7	Grabowo	137	0	0,00	1
8	Karwice	461	0	0,00	1
9	Kosierzewo	250	0	0,00	1
10	Kusice	241	0	0,00	1
11	Laski	198	0	0,00	1
12	Lejkowo	145	178	122,76	0
13	Malechowo	466	173	37,12	0
14	Malechówko	194	0	0,00	1
15	Niemica	419	326	77,80	0
16	Ostrowiec	526	199	37,83	0
17	Paprotki	34	0	0,00	1
18	Paproty	151	0	0,00	1
19	Pękanino	446	55	12,33	1
20	Podgórkki	189	0	0,00	1
21	Przystawy	226	0	0,00	1
22	Sęczkowo	119	0	0,00	1
23	Sulechowo	170	0	0,00	1
24	Sulechówko	250	0	0,00	1
25	Święcianowo	234	0	0,00	1
26	Zielenica	104	0	0,00	1
27	Żegocino	225	0	0,00	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 13. Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice) w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

11. Czytelnicy bibliotek

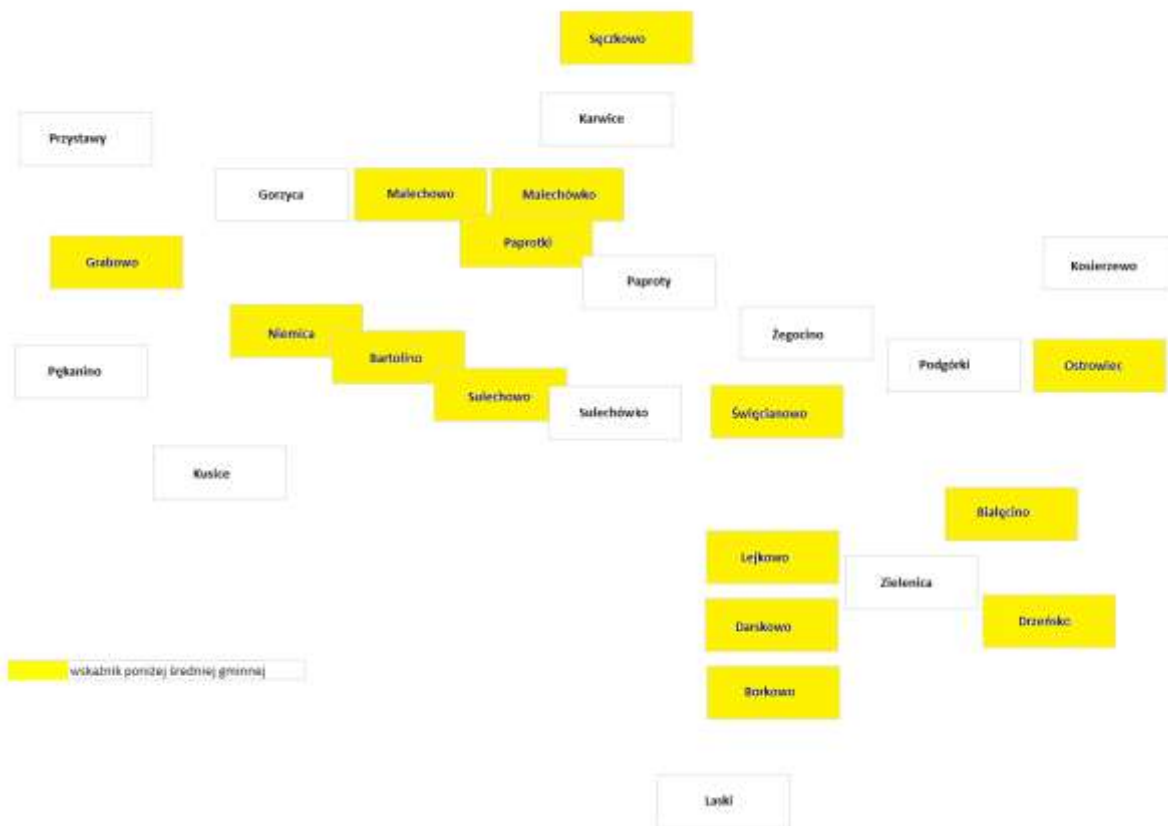
W gminie Malechowo w 2016 roku odnotowano 143 aktywnych czytelników bibliotek publicznych. W przeliczeniu na 100 mieszkańców gminy – liczba aktywnych czytelników wyniosła 2,18 osoby. Najwyższe wartości wskaźnika aktywności czytelniczej odnotowano w miejscowości Laski (11,62 osób na 100 mieszkańców).

Tabela 19. Liczba aktywnych czytelników bibliotek publicznych w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Liczba aktywnych czytelników bibliotek publicznych	Liczba aktywnych czytelników bibliotek publicznych na 100 mieszkańców	Występowanie problemu – wartość poniżej średniej gminnej (Tak – 1, Nie -0)
	Gmina Malechowo	5831	143	2,45	-
1	Bartolino	121	0	0,00	1
2	Biaęcino	80	0	0,00	1
3	Borkowo	136	0	0,00	1
4	Darskowo	38	0	0,00	1
5	Drzeńsko	68	0	0,00	1
6	Gorzyca	203	8	3,94	0
7	Grabowo	137	0	0,00	1
8	Karwice	461	15	3,25	0
9	Kosierzewo	250	11	4,40	0
10	Kusice	241	15	6,22	0
11	Laski	198	23	11,62	0
12	Lejkowo	145	0	0,00	1
13	Malechowo	466	8	1,71	1
14	Malechówko	194	0	0,00	1
15	Niemica	419	6	1,43	1
16	Ostrowiec	526	0	0,00	1
17	Paprotki	34	0	0,00	1
18	Paproty	151	7	4,64	0
19	Pękanino	446	12	2,69	0
20	Podgórkki	189	6	3,17	0
21	Przystawy	226	10	4,42	0
22	Sęczkowo	119	0	0,00	1
23	Sulechowo	170	10	5,88	1
24	Sulechówko	250	0	0,00	0
25	Święcianowo	234	12	5,13	1
26	Zielenica	104	0	0,00	0
27	Żegocino	225	0	0,00	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 14. Liczba aktywnych czytelników bibliotek publicznych w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

12. Niedobór lub niska jakość terenów publicznych

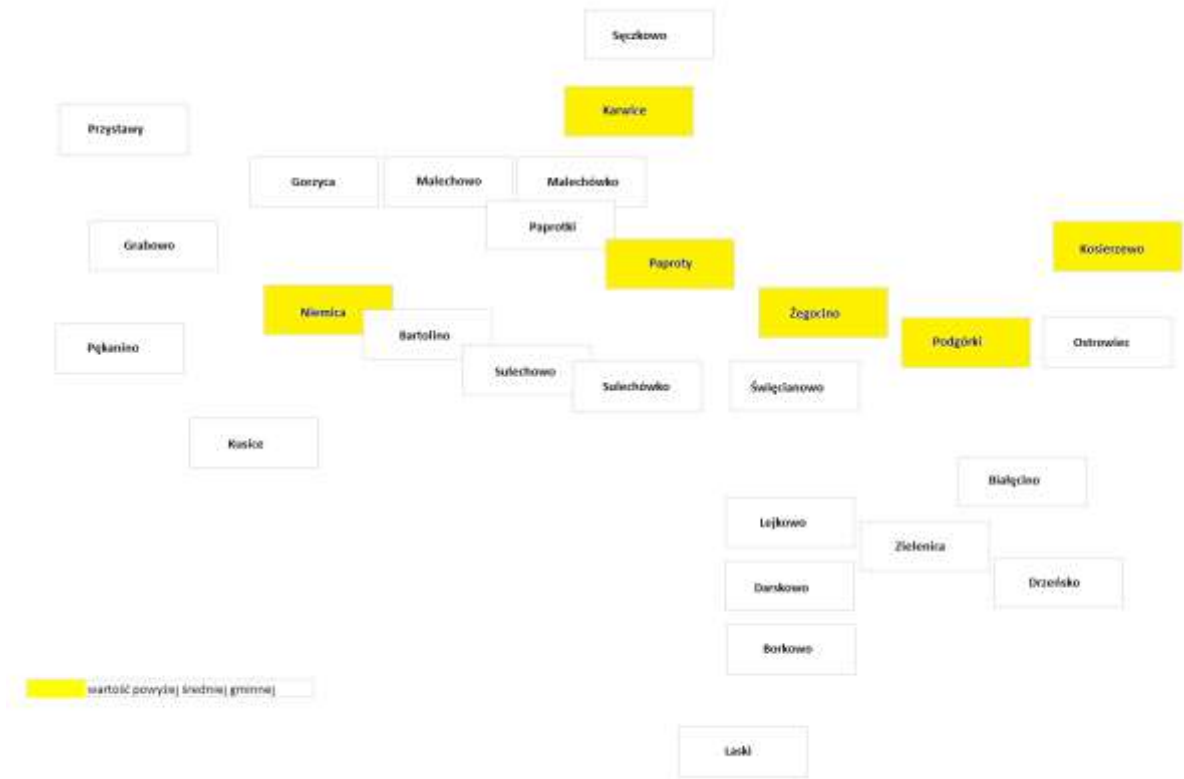
Niedobór lub niską jakość terenów publicznych oceniono na podstawie złego stanu przestrzeni publicznych, m. in. umożliwiających mieszkańcom odpoczynek, integrację społeczną, kontakt z przyrodą. Za tereny publiczne uznano m. in. wszelkiego rodzaju place, skwery, tereny zieleni miejskiej, parki. Zły stan oznacza degradację danej przestrzeni, w tym: brak publicznego zagospodarowania i udostępnienia przestrzeni, brak małej infrastruktury społecznej lub zły jej stan, zaśmiecenie, dewastację roślinności, dewastację i zły stan obiektów małej infrastruktury, niską estetykę przestrzeni.

Tabela 20. Niska jakość terenów publicznych w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Tereny publiczne o niskiej jakości	Liczba terenów publicznych o niskiej jakości na jednostkę delimitacyjną	Występowanie problemu – wartość powyżej średniej gminnej (1 -Tak, 0 –Nie)
	Gmina Malechowo	7	0,26	-
1	Bartolino		0	0
2	Białęcino		0	0
3	Borkowo		0	0
4	Darskowo		0	0
5	Drzeńsko		0	0
6	Gorzyca		0	0
7	Grabowo		0	0
8	Karwice	1 park	1	1
9	Kosierzewo	2 - cmentarz, park	2	1
10	Kusice		0	0
11	Laski		0	0
12	Lejkowo		0	0
13	Malechowo		0	0
14	Malechówko		0	0
15	Niemica	1 park	1	1
16	Ostrowiec		0	0
17	Paprotki		0	0
18	Paproty	1 - cmentarz poniemiecki	1	1
19	Pękanino		0	0
20	Podgórkki	1 park	1	1
21	Przystawy		0	0
22	Sęczkowo		0	0
23	Sulechowo		0	0
24	Sulechówko		0	0
25	Święcianowo		0	0
26	Zielenica		0	0
27	Żegocino	1 park	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 15. Niska jakość terenów publicznych w gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

3.7 DIAGNOZA ZJAWISK W SFERZE TECHNICZNEJ

13. Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej

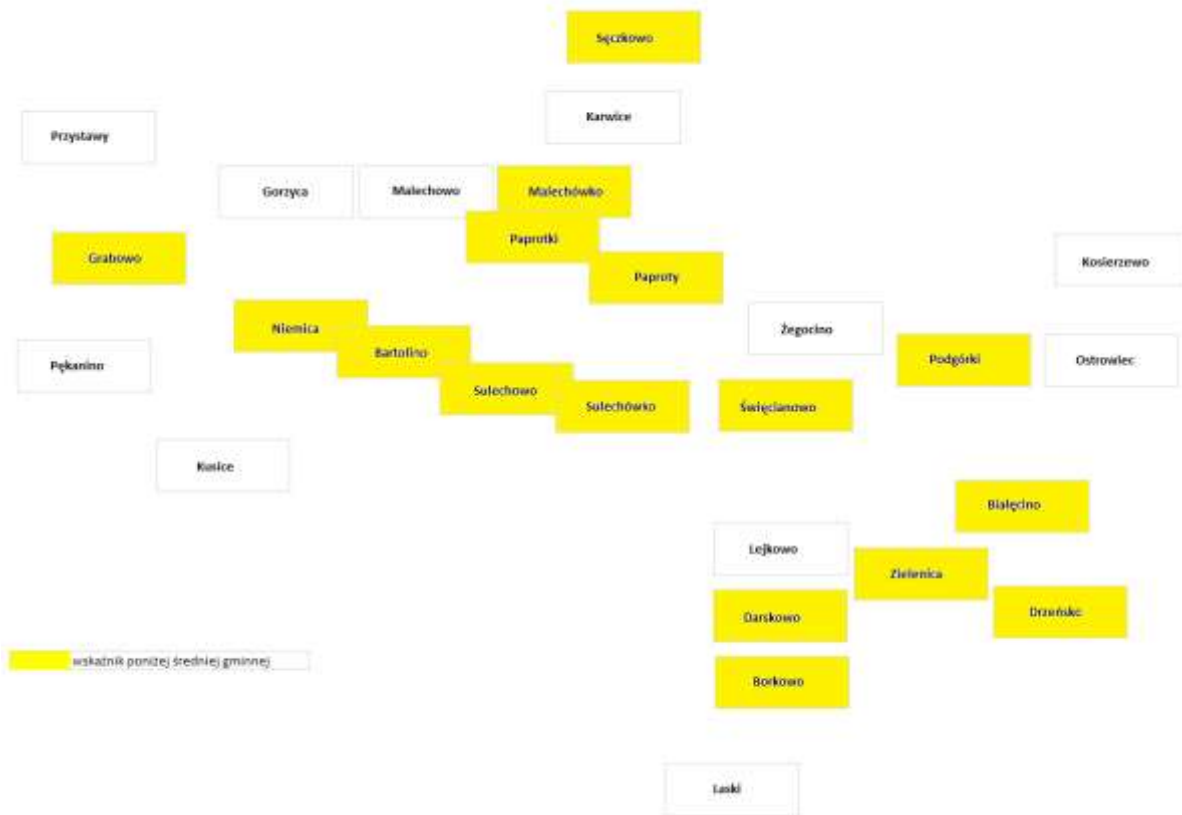
W ramach diagnozy zjawisk technicznych przeanalizowano stan oraz dostępność infrastruktury kanalizacyjnej. W poniżej tabeli ujęto dane nt. dostępności sieci kanalizacyjnej w odniesieniu do poszczególnych jednostek delimitacyjnych.

Tabela 21. Dostępność infrastruktury kanalizacyjnej w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców bez dostępu do sieci kanalizacyjnej	Odsetek mieszkańców bez dostępu do sieci kanalizacyjnej	Występowanie problemu - wartość powyżej średniej gminnej (Tak – 1, Nie -0)
	Gmina Malechowo	5831	2866	49,15	-
1	Bartolino	121	121	100,00	1
2	Białęcino	80	80	100,00	1
3	Borkowo	136	136	100,00	1
4	Darskowo	38	38	100,00	1
5	Drzeńsko	68	68	100,00	1
6	Gorzycza	203	0	0,00	0
7	Grabowo	137	137	100,00	1
8	Karwice	461	0	0,00	0
9	Kosierzewo	250	0	0,00	0
10	Kusice	241	0	0,00	0
11	Laski	198	0	0,00	0
12	Lejkowo	145	0	0,00	0
13	Malechowo	466	0	0,00	0
14	Malechówko	194	194	100,00	1
15	Niemica	419	419	100,00	1
16	Ostrowiec	526	0	0,00	0
17	Paprotki	34	34	100,00	1
18	Paproty	151	151	100,00	1
19	Pękanino	446	0	0,00	0
20	Podgórki	189	189	100,00	1
21	Przystawy	226	226	100,00	1
22	Sęczkowo	119	119	100,00	1
23	Sulechowo	170	170	100,00	1
24	Sulechówko	250	250	100,00	1
25	Święcianowo	234	234	100,00	1
26	Zielenica	104	104	100,00	1
27	Żegocino	225	0	0,00	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 16. Odsetek mieszkańców bez dostępu do sieci kanalizacyjnej w gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

14. Chodniki wymagające natychmiastowej naprawy

W gminie Malechowo zdiagnozowano problem złego stanu technicznego chodników. Łącznie w gminie istnieje potrzeba natychmiastowej naprawy 3695 m chodników. Największą skalę problemu odnotowano w miejscowości Ostrowiec, w której istnieje potrzeba naprawy 1500 m chodników. Problem złego stanu technicznego chodników dotyczy ponadto miejscowości: Gorzyca, Kusice, Sulechówko oraz Żegocino.

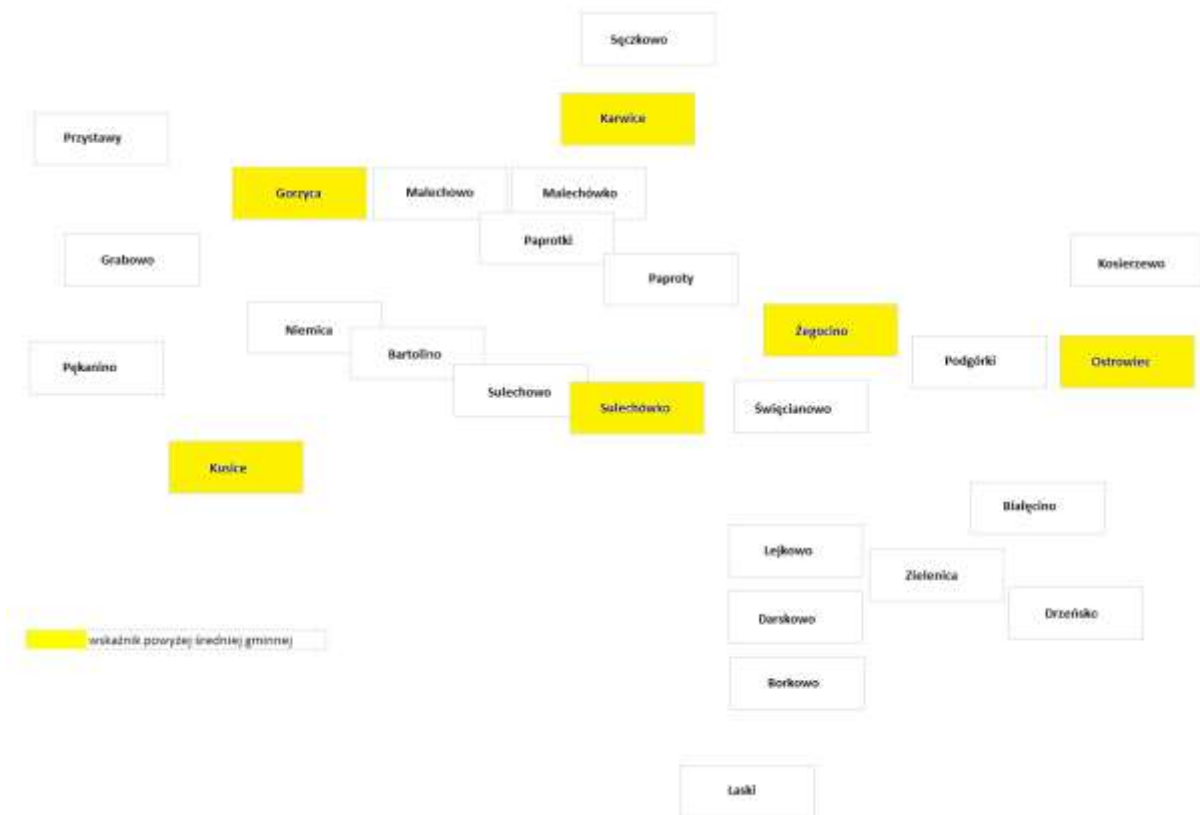
Tabela 22. Chodniki wymagające natychmiastowej naprawy w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Ilość metrów bieżących chodników wymagających natychmiastowej naprawy	Ilość metrów bieżących chodników wymagających natychmiastowej naprawy na 100 mieszkańców	Występowanie problemu – wartość powyżej średniej gminnej (Tak – 1, Nie -0)
	Gmina Malechowo	5831	3695	63,37	-
1	Bartolino	121	0	0,00	0
2	Białęcino	80	0	0,00	0
3	Borkowo	136	0	0,00	0
4	Darskowo	38	0	0,00	0
5	Drzeńsko	68	0	0,00	0
6	Gorzyca	203	200	98,52	1
7	Grabowo	137	0	0,00	0
8	Karwice	461	800	173,54	1
9	Kosierzewo	250	0	0,00	0
10	Kusice	241	350	145,23	1
11	Laski	198	0	0,00	0
12	Lejkowo	145	0	0,00	0
13	Malechowo	466	0	0,00	0
14	Malechówko	194	0	0,00	0
15	Niemica	419	0	0,00	0
16	Ostrowiec	526	1500	285,17	1
17	Paprotki	34	0	0,00	0
18	Paproty	151	50	33,11	0
19	Pękanino	446	0	0,00	0
20	Podgórze	189	0	0,00	0
21	Przystawy	226	0	0,00	0
22	Sęczkowo	119	0	0,00	0
23	Sulechowo	170	0	0,00	0
24	Sulechówko	250	320	128,00	1
25	Święcianowo	234	0	0,00	0
26	Zielenica	104	0	0,00	0
27	Żegocino	225	475	211,11	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 17. Chodniki wymagające natychmiastowej naprawy w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

15. Drogi wymagające natychmiastowej naprawy

W 2016 roku w gminie Malechowo zdiagnozowano potrzebę natychmiastowej naprawy prawie 16,5 km dróg. Problem złego stanu technicznego dróg dotyczy następujących miejscowości: Borkowo, Drzeńsko, Malechówko, Niemica, Przystawy, Sęczkowo, Sulechówko.

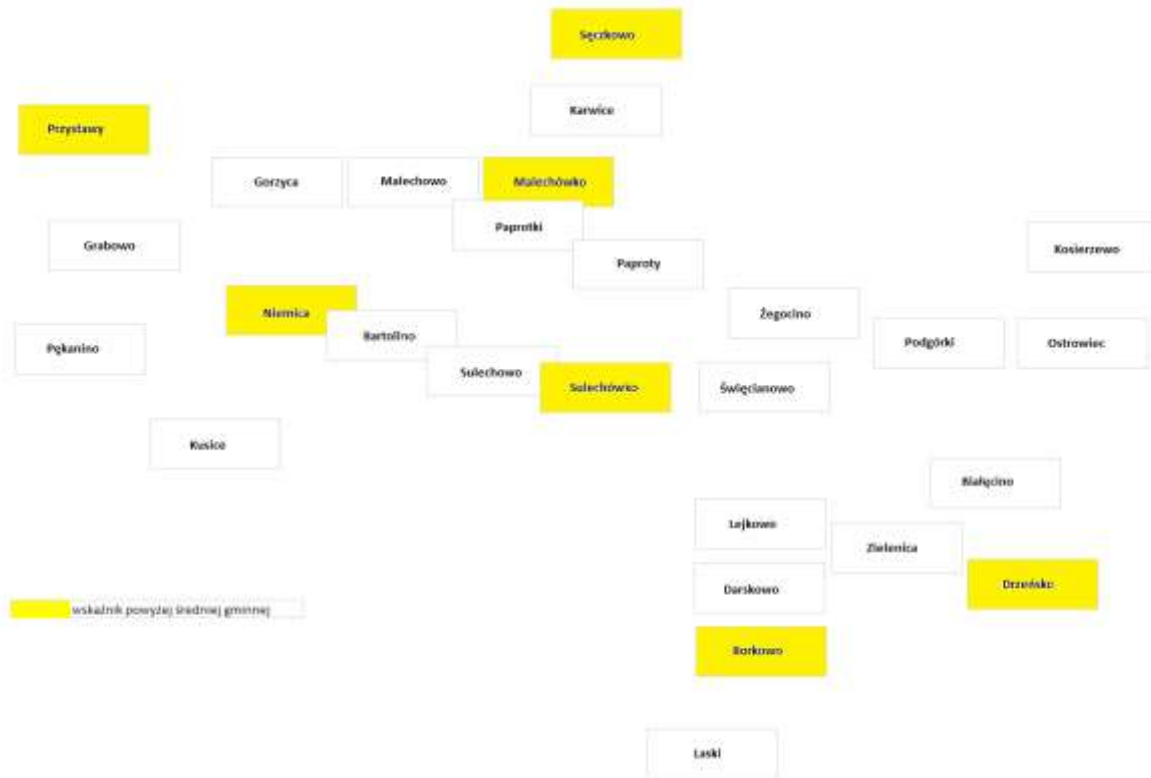
Tabela 23. Drogi wymagające natychmiastowej naprawy w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Ilość metrów bieżących dróg wymagających natychmiastowej naprawy	Ilość metrów bieżących dróg wymagających naprawy na 100 mieszkańców	Występowanie problemu – wartość powyżej średniej gminnej (Tak – 1, Nie -0)
	Gmina Malechowo	5831	16406	281,36	-
1	Bartolino	121	0	0,00	0
2	Białęcino	80	0	0,00	0
3	Borkowo	136	2466	1813,24	1
4	Darskowo	38	0	0,00	0
5	Drzeńsko	68	3497	5142,65	1
6	Gorzycza	203	0	0,00	0
7	Grabowo	137	0	0,00	0
8	Karwice	461	0	0,00	0
9	Kosierzewo	250	0	0,00	0
10	Kusice	241	0	0,00	0
11	Laski	198	0	0,00	0
12	Lejkowo	145	0	0,00	0
13	Malechowo	466	320	68,67	0
14	Malechówko	194	2783	1434,54	1
15	Niemica	419	1724	411,46	1
16	Ostrowiec	526	0	0,00	0
17	Paprotki	34	0	0,00	0
18	Paproty	151	0	0,00	0
19	Pękanino	446	0	0,00	0
20	Podgórki	189	0	0,00	0
21	Przystawy	226	1413	625,22	1
22	Sęczkowo	119	660	554,62	1
23	Sulechowo	170	0	0,00	0
24	Sulechówko	250	3543	1417,20	1
25	Święcianowo	234	0	0,00	0
26	Zielenica	104	0	0,00	0
27	Żegocino	225	0	0,00	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 18. Drogi wymagające natychmiastowej naprawy w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

16. Obiekty zabytkowe w złym stanie technicznym

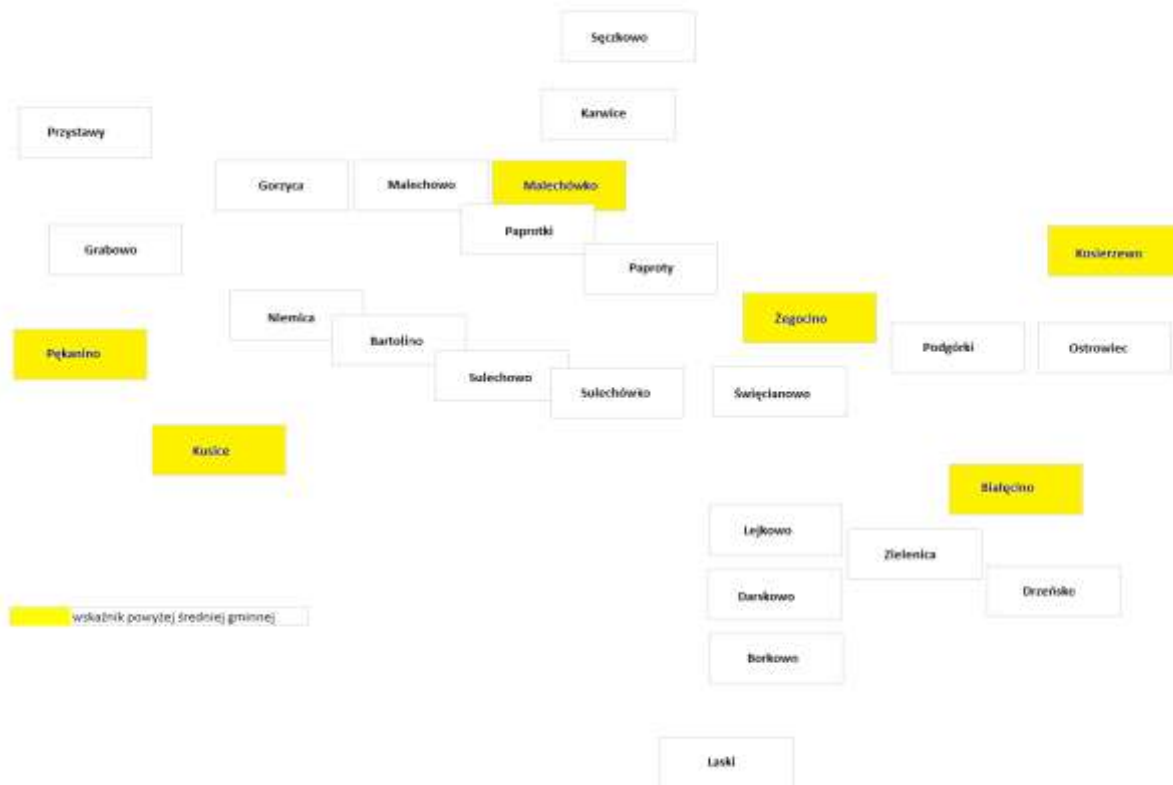
Skalę problemu potencjalnej degradacji obiektów budowlanych oceniono na podstawie lokalizacji obiektów zabytkowych, wpisanych do Rejestru Zabytków, będących w złym stanie technicznym, tj. wymagających remontu w ciągu najbliższych 5 lat. Ogółem w gminie Malechowo zdiagnozowano występowanie 5 takich obiektów. Problem złego stanu technicznego obiektów zabytkowych dotyczy następujących miejscowości: Białęcino, Kosierzewo, Kusice, Malechówko, Pękanino, Sulechówko, Żegocino.

Tabela 24. Obiekty zabytkowe będące w złym stanie technicznym w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Liczba zabytków będących w złym stanie technicznym	Liczba zabytków będących w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	Występowanie problemu – wartość powyżej średniej gminnej (Tak – 1, Nie -0)
	Gmina Malechowo	5831	9	0,15	-
1	Bartolino	121	0	0,00	0
2	Białęcino	80	1	1,25	1
3	Borkowo	136	0	0,00	0
4	Darskowo	38	0	0,00	0
5	Drzeńsko	68	0	0,00	0
6	Gorzycza	203	0	0,00	0
7	Grabowo	137	0	0,00	0
8	Karwice	461	0	0,00	0
9	Kosierzewo	250	2	0,80	1
10	Kusice	241	1	0,41	1
11	Laski	198	0	0,00	0
12	Lejkowo	145	0	0,00	0
13	Malechowo	466	0	0,00	0
14	Malechówko	194	1	0,52	1
15	Niemica	419	0	0,00	0
16	Ostrowiec	526	0	0,00	0
17	Paprotki	34	0	0,00	0
18	Paproty	151	0	0,00	0
19	Pękanino	446	2	0,45	1
20	Podgórk	189	0	0,00	0
21	Przystawy	226	0	0,00	0
22	Sęczkowo	119	0	0,00	0
23	Sulechowo	170	0	0,00	0
24	Sulechówko	250	1	0,40	0
25	Święcianowo	234	0	0,00	0
26	Zielenica	104	0	0,00	0
27	Żegocino	225	1	0,44	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 19. Obiekty zabytkowe będące w złym stanie technicznym w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

17. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości

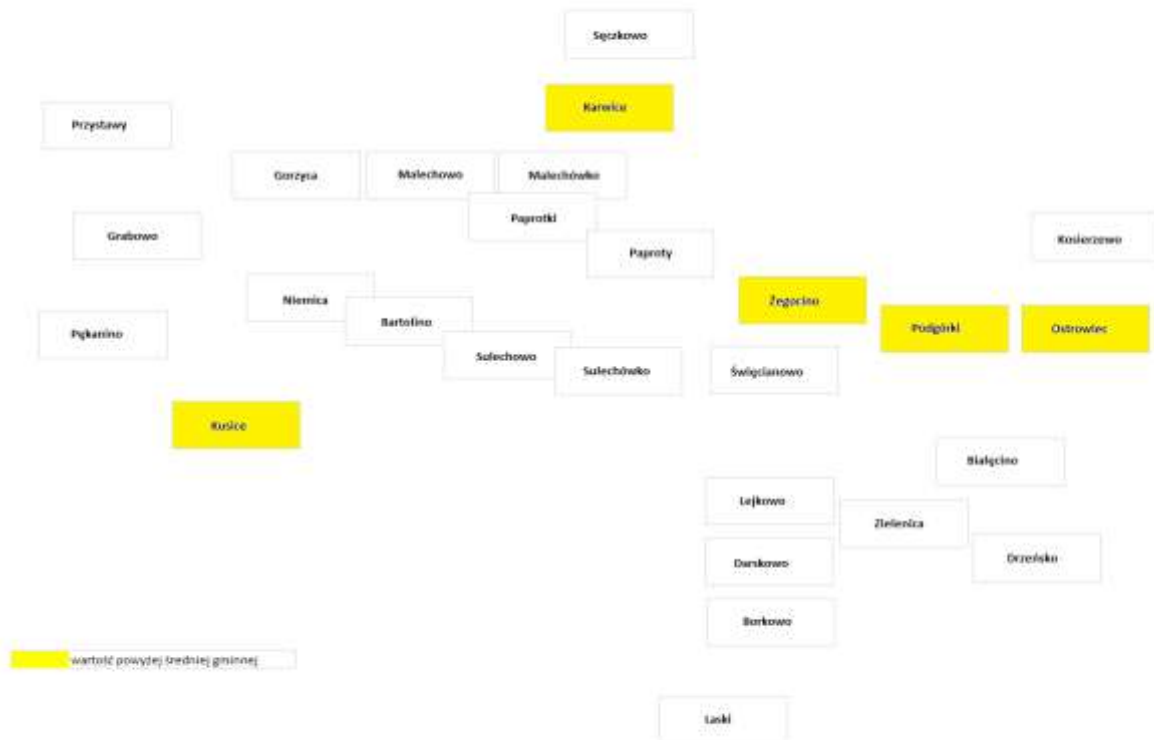
Skalę problemu potencjalnej degradacji obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym oceniono na podstawie udziału mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości. Ogółem w gminie Malechowo mieszkania popegeerowskie występują w następujących jednostkach delimitacyjnych: Karwice, Kusice, Ostrowiec, Podgórki, Żegocino.

Tabela 25. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla	Występowanie problemu – wartość powyżej średniej gminnej (Tak – 1, Nie – 0)
	Gmina Malechowo	25%	-
1	Bartolino	0%	0
2	Białęcino	0%	0
3	Borkowo	0%	0
4	Darskowo	0%	0
5	Drzeńsko	0%	0
6	Gorzyca	0%	0
7	Grabowo	0%	0
8	Karwice	70%	1
9	Kosierzewo	0%	0
10	Kusice	90%	1
11	Laski	0%	0
12	Lejkowo	0%	0
13	Malechowo	0%	0
14	Malechówko	0%	0
15	Niemica	0%	0
16	Ostrowiec	85%	1
17	Paprotki	0%	0
18	Paproty	0%	0
19	Pękanino	0%	0
20	Podgórki	90%	1
21	Przystawy	0%	0
22	Sęczkowo	0%	0
23	Sulechowo	0%	0
24	Sulechówko	0%	0
25	Święcianowo	0%	0
26	Zielenica	0%	0
27	Żegocino	70%	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

Rysunek 20. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla w gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Malechowo

4 OBSZARY ZDEGRADOWANE I OBSZARY REWITALIZACJI

4.1 STAN KRYZYSOWY I OBSZAR ZDEGRADOWANY

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, **można wyznaczyć jako obszar zdegradowany**, w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska².

Poniżej zestawiono ze sobą w odniesieniu do poszczególnych jednostek delimitacyjnych – koncentrację problemów społecznych, opisaną za pomocą syntetycznego wskaźnika wystandaryzowanego oraz informację nt. pozostałych problemów występujących w tych przestrzeniach.

Z poniższego zestawienia wynika, że na obszarze o najwyższej koncentracji problemów społecznych występują dalsze problemy:

- w miejscowości Ostrowiec: niski poziom przedsiębiorczości, występowanie azbestu, niski udział mieszkańców w ofercie bibliotek, zły stan techniczny chodników, duży udział mieszkań po PGR;
- w miejscowości Sulechowo: występowanie azbestu, zły stan infrastruktury społecznej, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w ofercie kulturalnej, niski udział mieszkańców w ofercie bibliotek, brak sieci kanalizacyjnej;
- w miejscowości Przystawy: dzikie wysypiska śmieci, występowanie azbestu, zły stan infrastruktury społecznej, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w ofercie kulturalnej, brak sieci kanalizacyjnej, zły stan dróg;

---

² Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

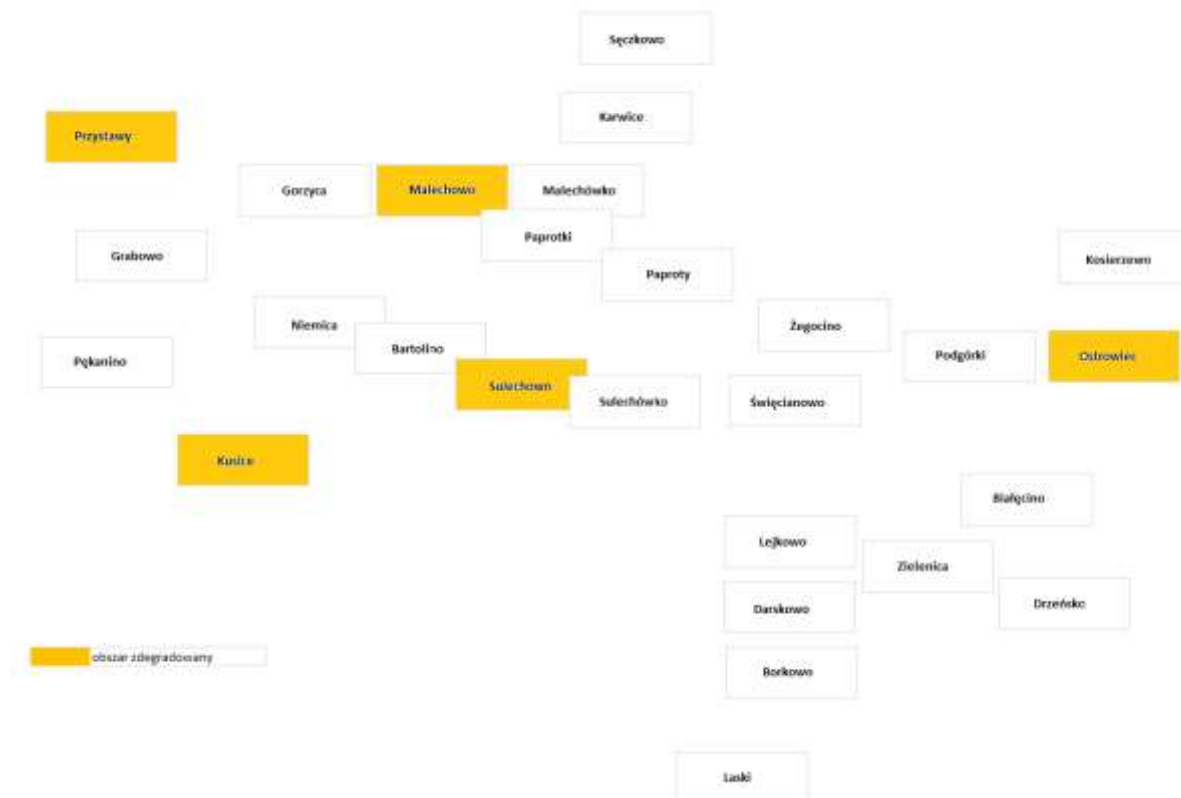
- w miejscowości Kusice: niski poziom przedsiębiorczości, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w ofercie kulturalnej, zły stan techniczny chodników, występowanie zabytków w złym stanie technicznym, duży udział mieszkań po PGR;
- w miejscowości Malechowo: występowanie azbestu, zły stan infrastruktury społecznej, niski udział mieszkańców w ofercie bibliotek.

Mając na uwadze powyższe za obszar zdegradowany w gminie Malechowo należy uznać następujące jednostki delimitacyjne:

- Ostrowiec,
- Sulechowo,
- Przystawy,
- Kusice,
- Malechowo.

Obszar zdegradowany zamieszkały był wg danych UG w Malechowie w 2016 roku łącznie przez 1629 osób, co stanowiło 27,94% mieszkańców gminy.

Rysunek 21. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne

Tabela 26. Zestawienie obszarów koncentracji problemów społecznych z występowaniem dalszych problemów, w tym gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w gminie Malechowo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany	6. Nisk poziom przedsiębiorczości	7. Dzikie wysypiska śmieci	8. Występowanie azbestu	9. Infrastruktura społeczna	10. Uczestnictwo w zajęciach kulturalnych	11. Czytelniccy bibliotek	12. Tereny publiczne	13. Sieć kanalizacyjna	14. Chodniki	15. Drogi	16. Zabytki	17. Udział zabudowy po PGR	Łączna liczba problemów poza społecznymi
1	Ostrowiec	526	1,00	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	5
2	Sulechowo	170	0,75	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	4
3	Przystawy	226	0,74	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	6
4	Kusice	241	0,68	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	5
5	Malechowo	466	0,63	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3
6	Karwice	461	0,47	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	5
7	Pękanino	446	0,45	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	3
8	Laski	198	0,44	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4
9	Święcianowo	234	0,36	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	4
10	Paprotki	34	0,28	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	4
11	Bartolino	121	0,27	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	6
12	Darskowo	38	0,25	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	6
13	Niemica	419	0,24	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	4
14	Drzeńsko	68	0,23	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	6
15	Kosierzewo	250	0,18	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	6
16	Podgórki	189	0,15	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	8
17	Żegocino	225	0,14	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	7
18	Sęczkowo	119	0,13	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	5
19	Sulechówko	250	0,11	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	6
20	Zielenica	104	0,11	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
21	Borkowo	136	0,08	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	7
22	Paproty	151	0,05	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	5
23	Grabowo	137	0,03	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	5
24	Malechówko	194	0,02	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	7
25	Białęcino	80	0,02	1	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	6
26	Lejkowo	145	0,01	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
27	Gorzycyca	203	0,00	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	4

Źródło: opracowanie własne

4.2 CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH W GMINIE MALECHOWO

4.2.1 Ostrowiec

Lokalizacja: 10 km na południe od Sławna; teren płaski; otoczenie rozległymi polami i łąkami; w części północno-wschodniej graniczy z zachodnią linią brzegową jeziora Ostrowieckiego.

Liczba mieszkańców: 526 (dane UG Malechowo, 2016 rok).

Uzasadnienie degradacji:

Na obszarze o najwyższej koncentracji problemów społecznych występują dalsze problemy:

- niski poziom przedsiębiorczości, występowanie azbestu, niski udział mieszkańców w ofercie bibliotek, zły stan techniczny chodników, duży udział mieszkań po PGR.

Opis miejscowości:

Układ wsi: wielodrożny, składający się z kilku zespołów zabudowy, o różnym sposobie zagospodarowania; dominuje zabudowa wzdłuż drogi lokalnej na kierunku północ - południe, wzmocniona po stronie wschodniej kompleksem pałacowo-parkowym, powiązaniem z lokalizacją kościoła i kompleksem folwarcznym, a po stronie zachodniej zespołem zagród, obudowujących ściśle dwie równoległe do siebie, a prostopadłe do drogi przelotowej drogi wewnętrzne.

Zabudowa mieszkalna i gospodarcza: zróżnicowana, zagrodowa, małomiasteczkowa i zespół zabudowy blokowej współczesnej.

Obiekty sakralne: Kościół par. pw. Podwyższenia Krzyża, kam./mur., XV w., gotycki, 1.gif przebudowany w latach 1664-1665, remontowany w latach 1881, 1938, z barokowym wyposażeniem, nr rej. 159 z dnia 15.10.1958 r., figura św. Józefa.

Obiekty przemysłowe: dwie wieże transformatorowe.

Założenia folwarczne i dworskie: zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem znajduje się w pld.-wsch. części miejscowości, w sąsiedztwie jeziora Ostrowieckiego. Pałac barokowy, mur./tynkowany, 3 ćw. XVII w., k. XIX w., nr rej. 160 z dnia 15.10.1958 r. W zespole zabudowy gospodarczej folwarku przetrwały zabytkowe obiekty: gorzelnia, mur., pocz. XX w., wozownia, mur./kam., pocz. XX w., dwa budynki gospodarcze, mur., pocz. XX w.

Zieleń komponowana, parki, cmentarze:

- Park pałacowy o pow. 2,30 ha, XIX w., krajobrazowy nr rej. 160 z dnia 15.10.1958 r. 2.gif
- Buk zwyczajny w wieku ok. 250 lat -pomnik przyrody Orz.nr 20 z dnia 15.09.1954r.
- Cmentarz przykościelny o pow. 0,15 ha, założony w XV w., na niewielkim wzniesieniu, z betonowym płotem, z fragmentami kamiennej podmurówki dawnego ogrodzenia, wzdłuż granic cmentarza nasadzono szpaler drzew. Na cmentarzu znajduje się kwatery grobów rodziny Stenzlów z 30-tych lat XX w.

- Cmentarz komunalny o pow. 0,72 ha założony w 1960r. na ptn. krańcu wsi, przy drodze do Smardzewa.

Drogi:

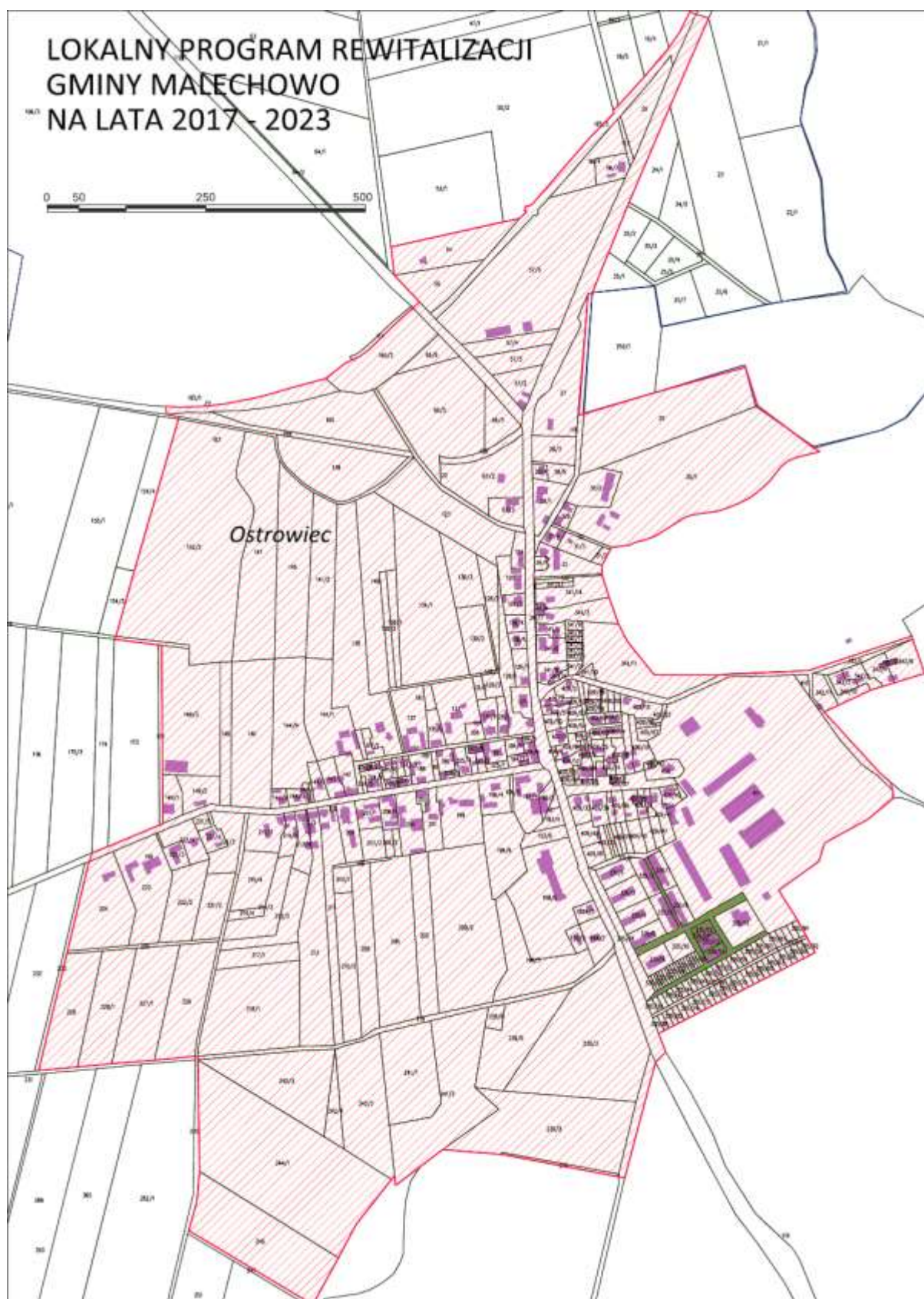
- Drogi o nawierzchni asfaltowej, od strony zachodniej (Podgórki) odcinki alei lip, dębów, buków.
- Droga dojazdowa od pld. (Polanów) z odcinkiem alei 40 buków - pomnik przyrody orz. nr 22 z dnia 15.09.1954r.
- Droga dojazdowa od ptn. (Sławno) z odcinkiem alei 42 lip - pomnik przyrody orz. nr 136 z dnia 30.06.1971r.

Stan zachowania: stan pierwotnego rozplanowania miejscowości jest różny w różnych jej częściach; największej dewaloryzacji uległ w części środkowej, gdzie wprowadzono stosunkowo dużą ilość współczesnej zabudowy uzupełniającej; zachował się dość dobrze w kompleksie kościół – pałac – folwark – park (nie uwzględniając stanu technicznego poszczególnych budynków i terenów), podobnie jak zespół zabudowy w części wschodniej od strony dojazdu od strony Podgórek.³

---

³ Na podstawie: <http://www.malechowo.pl>

Rysunek 22. Obszar zdegradowany w miejscowości Ostrowiec

Źródło: opracowanie własne

4.2.2 Sulechowo

Lokalizacja: 3 km na wschód od Niemicy; teren o zróżnicowanej rzeźbie, poza bezpośrednim zespołem zabudowy, zlokalizowanym wzdłuż układu poziomic i po obu stronach drogi lokalnej; północna część zabudowy graniczy z południowym skłonem doliny rzeki Grabowa, a północna z bogato ukształtowaną skarpą powyżej niej.

Liczba mieszkańców: 170 (dane UG Malechowo, 2016 rok).

Uzasadnienie degradacji:

Na obszarze koncentracji problemów społecznych występują dalsze problemy:

- występowanie azbestu, zły stan infrastruktury społecznej, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w ofercie kulturalnej, niski udział mieszkańców w ofercie bibliotek, brak sieci kanalizacyjnej.

Opis miejscowości:

Układ wsi: ulicówka.

Zabudowa mieszkalna i gospodarcza: zespoły dużych zagród w części o budynkach gospodarczych ustawianych kalenicowo wzdłuż drogi i zabudowa mieszkalna na ich zapleczu.

Obiekty sakralne: krzyż przydrożny w centrum miejscowości przy skrzyżowaniu drogi lokalnej z boczną, obsługującą zabudowę rozbudowującej się ulicówki.

Obiekty przemysłowe: wieża transformatorowa.

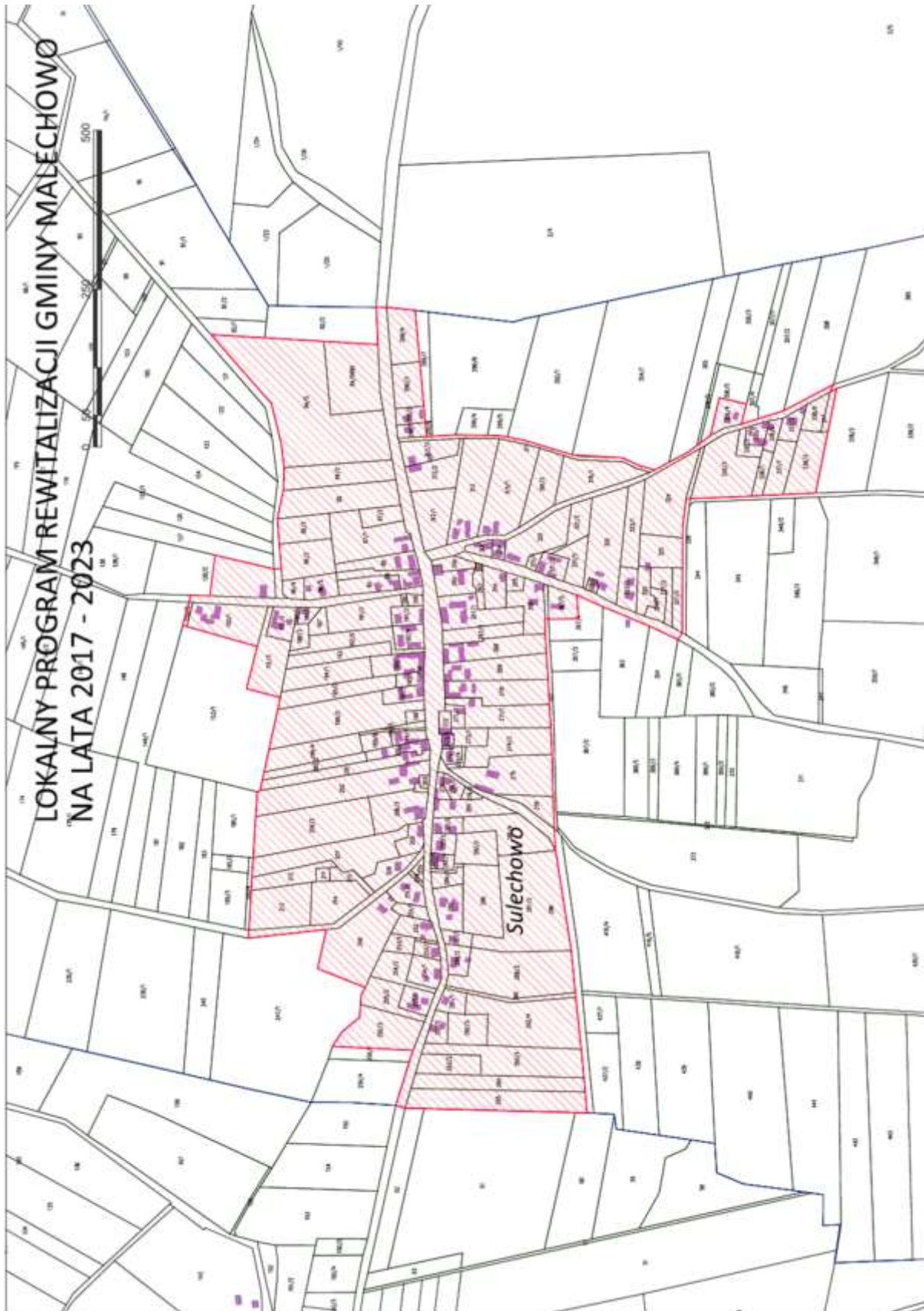
Zieleń komponowana, parki, cmentarze: brak.

Drogi:

- Droga (Sulechówko) o nawierzchni asfaltowej bez zadrzewienia, teren falisty, otwarcie widokowe w kierunku płn. na pradolinę Grabowej,
- We wsi w centrum, klasyczny układ drogi podwójnej z „letnią” drogą po str. płn. z odcinkiem alei lip, wyjazd w kierunku zach. (Bartolino) z odcinkiem alei jaworu.

Stan zachowania: pierwotne rozplanowanie miejscowości wraz z częścią rozbudowaną i zabudowa zachowane i czytelne.

Rysunek 23. Obszar zdegradowany w miejscowości Sulechowo

Źródło: opracowanie własne

4.2.3 Przystawy

Lokalizacja: położenie, fizjografia terenu, krajobraz: przy szosie łączącej Malechowo z Bukowem Morskim, z linią kolejową omijającą miejscowość od wschodu; teren pofałdowany, z wzniesieniem na skraju wsi od strony wschodniej, opadający w kierunku zachodnim; otoczenie stanowią łąki i pola.

Liczba mieszkańców: 226 (dane UG Malechowo, 2016 rok).

Uzasadnienie degradacji:

Na obszarze koncentracji problemów społecznych występują dalsze problemy:

- dzikie wysypiska śmieci, występowanie azbestu, zły stan infrastruktury społecznej, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w ofercie kulturalnej, brak sieci kanalizacyjnej, zły stan dróg.

Opis miejscowości:

Układ wsi: rozbudowana ulicówka.

Zabudowa mieszkalna i gospodarcza: w starszej części miejscowości zwarta zabudowa zagrodowa, z budynkami mieszkalnymi ustawionymi w głębi zespołu i obszernym podwórzem gospodarczym obudowanym dużymi budynkami gospodarczymi, o przeważającej konstrukcji szachulcowej i mieszanej; w części rozbudowanej, wzdłuż prostopadłej do wewnętrznej drogi - zespół ekstensywnej zabudowy, jednostronnie obudowującej sięgasz od wschodu.

Obiekty sakralne: nowy kościół wybudowany przy cmentarzu ewangelickim.

Obiekty przemysłowe: brak.

Zabudowa dworska i folwarczna: brak.

Zieleń komponowana, parki, cmentarze:

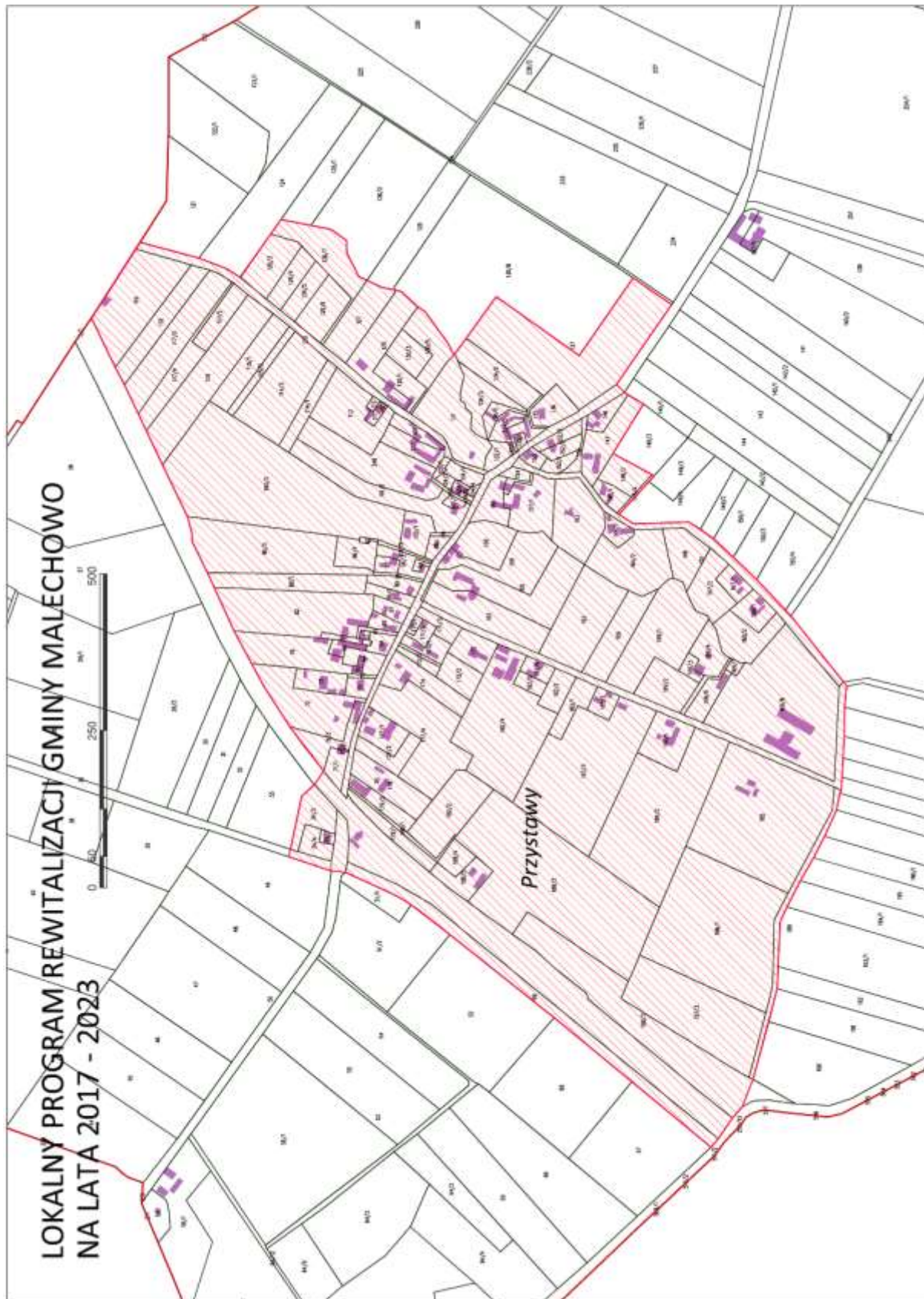
- Cmentarz nieczynny, d. ewangelicki, o pow.0,44 ha, założony w połowie XIX w., na wschodnim krańcu wsi, po ptn. stronie drogi, silnie zakrzewiony i porośnięty darnią, nieczytelny układ rozplanowania cmentarza, fragmenty zniszczonych nagrobków na całym terenie.

Drogi:

- Droga Malechowo-Darłowo o nawierzchni asfaltowej.

Stan zachowania: rozplanowanie miejscowości czytelne mimo wielu ubytków zabudowy; zabudowa historyczna ulega szybko postępującej degradacji, szczególnie szachulcowa i o mieszanych konstrukcjach zabudowa gospodarcza.

Rysunek 24. Obszar zdegradowany w miejscowości Przystawy

Źródło: opracowanie własne

4.2.4 Kusice

Lokalizacja: 3 km na południe od Niemicy, przy drodze lokalnej łączącej pętlą Niemice i Bartolino, przez dawną miejscowość Kusiczki; teren płaski lub nieznacznie pofałdowany, otoczenie stanowią rozległe przestrzenie pól i łąk i niedalekie kompleksy leśne.

Liczba mieszkańców: 241 (dane UG Malechowo, 2016 rok).

Uzasadnienie degradacji:

Na obszarze koncentracji problemów społecznych występują dalsze problemy:

- niski poziom przedsiębiorczości, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w ofercie kulturalnej, zły stan techniczny chodników, występowanie zabytków w złym stanie technicznym, duży udział zabudowy po PGR.

Opis miejscowości:

Układ wsi: pierwotne rozplanowanie wsi zdominowane przez kompleks dworu z parkiem i związanego z nimi dużego folwarku uzupełniał skromny zespół zabudowy wsi.

Zabudowa mieszkalna i gospodarcza: niewielki zespół zabudowy historycznej i współczesne osiedle blokowe.

Obiekty sakralne: brak.

Obiekty przemysłowe: wieża trafo.

Założenie pałacowo-parkowe i folwarczne: zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem założonym w 2 połowie XIX w. zachował układ w pierwotnych granicach. Pałac zbudowany przez rodzinę von Schlieffen na przełomie XIX/XX w., murowany, tynkowany, przebudowany, pozbawiony charakterystycznych cech stylowych. W zespole zabudowań folwarcznych zachowały się: dom zarządcy, XIX/XX w., mur., magazyn zbożowy, XIX/XX w., mur., stodoła, 4 ćw. XIX w., mur./szach./drewn., stodoła, pocz. XX w., szach, obora, mur. 4 ćw. XIX w., świnia, XIX/XX w., mur.

Zieleń komponowana, parki, cmentarze:

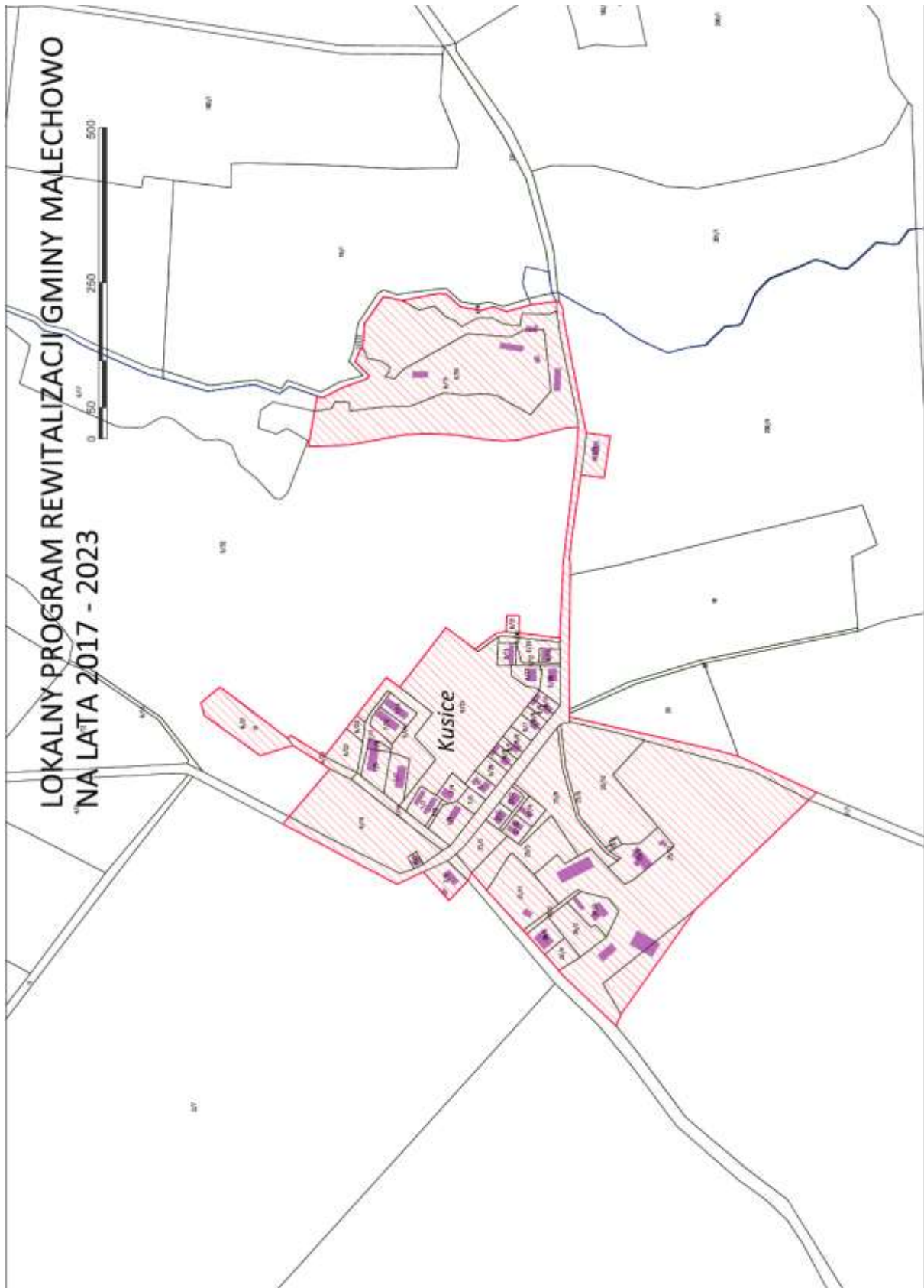
- Park pałacowy o powierzchni 2,0 ha założony w 2 połowie XIX w. w stylu krajobrazowym z zachowanym pierwotnym, podstawowym składem gatunkowym drzew w sąsiedztwie pałacu. Z pierwotnego układu kompozycji parkowej zachowały się odcinki szpalerów buków i świerków wzdłuż granic po stronie półn. i wsch. Ogródzony betonowym płotem. Skreślony z rej. zabytków w 1993r.
- Cmentarz nieczynny, d. ewangelicki, o pow. 0,20 ha, z połowy XIX w., w pół.-wsch. części wsi, otoczony kompleksem leśnym, teren porośnięty podrostem samosiewów, wzdłuż granic wał ziemny, na całym terenie fragmenty zniszczonych nagrobków.

Drogi:

- Droga o nawierzchni asfaltowej, odcinki alei kasztanowców i lip.

Stan zachowania: poważnie zubożone założenie dworsko-folwarczne z parkiem i kompletnie zdewaloryzowana obudowa drogi wewnętrznej.

Rysunek 25. Obszar zdegradowany w miejscowości Kusice

Źródło: opracowanie własne

4.2.5 Malechowo

Lokalizacja: 12 km na zachód od Sławna, droga krajowa E-28 Koszalin-Gdańsk, teren pofałdowany, zróżnicowany, o wznoszącej się rzeźbie w części południowej.

Liczba mieszkańców: 466 (dane UG Malechowo, 2016 rok).

Uzasadnienie degradacji:

Na obszarze koncentracji problemów społecznych występują dalsze problemy:

- W miejscowości Malechowo: występowanie azbestu, zły stan infrastruktury społecznej, niski udział mieszkańców w ofercie bibliotek.

Opis miejscowości:

Układ wsi: wielodrożnicowa.

Zabudowa mieszkalna i gospodarcza: zróżnicowana, z dużą ingerencją zabudowy współczesnej, adaptowanej, remontowanej.

Obiekty sakralne: Kościół par. p.w Matki Bożej Gromnicznej, kam./mur., XV w., XIX w., gotycki, nr rej. 394 z dnia 25.04. 1964 r. Kościół parafialny w Malechowie.

Obiekty przemysłowe: brak.

Zabudowa folwarczna i dworska: brak.

Zieleń komponowana, parki, cmentarze:

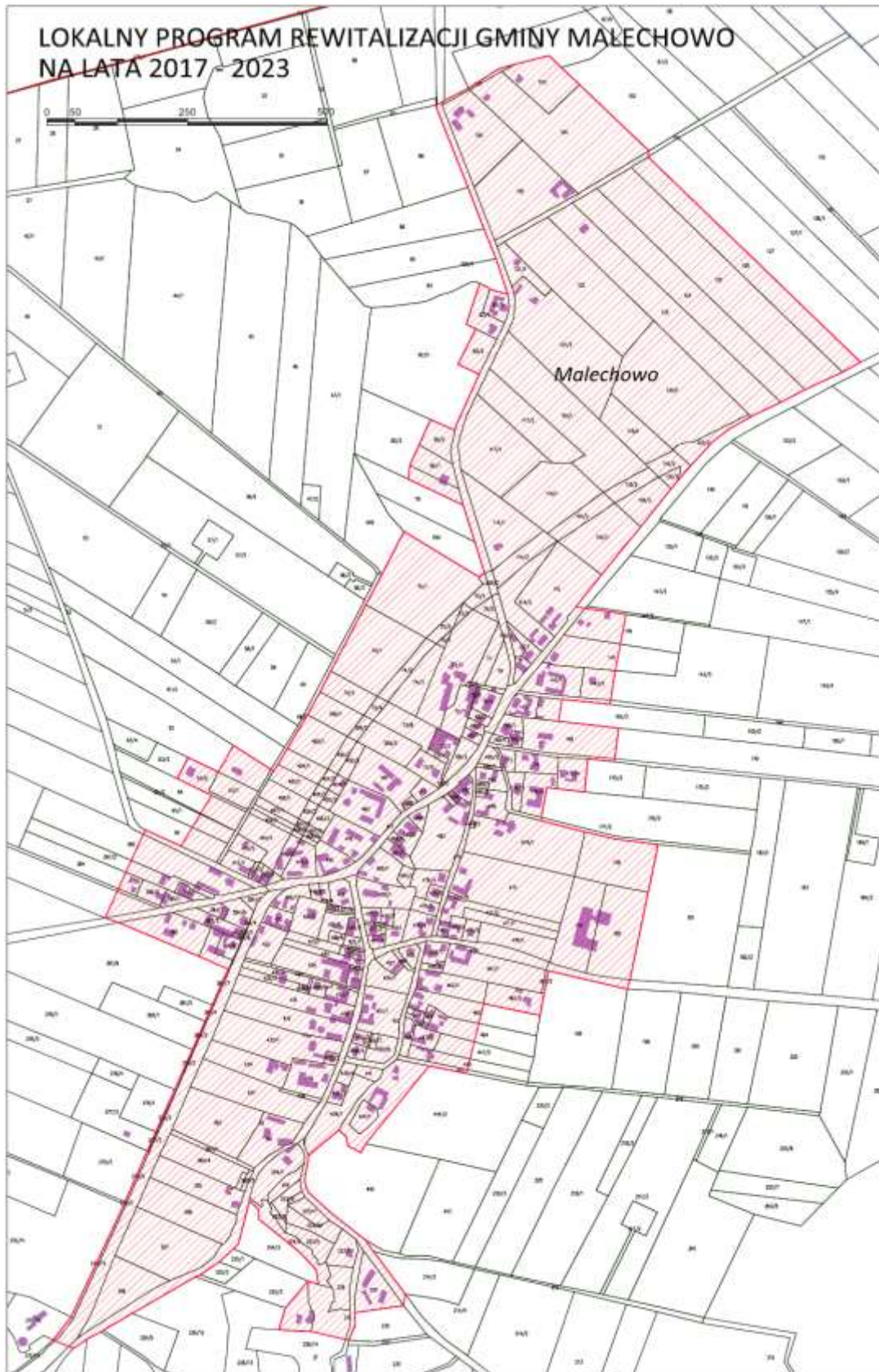
- Cmentarz przykościelny o pow. 0,30 ha, XV w., w centrum wsi, ogrodzony niskim kamiennym murem, z figurą Chrystusa Króla na cokole dawnego pomnika pamięci poległych podczas I wojny światowej. Wpisany do rej. zabytków wraz z kościołem - nr rej. 394 z dnia 25.04.1964 r.
- Cmentarz komunalny o powierzchni 0,76 ha, założony w połowie XIX w., w pld. części miejscowości, po zach. stronie drogi do Koszalina. Otoczony polami uprawnymi, ogrodzony płotem z metalowej siatki.

Drogi:

- Drogi o nawierzchni asfaltowej,
- Droga od pld.-wsch. (Paproty) z odcinkami alei brzoź.

Stan zachowania: na obniżenie walorów miejscowości poważny wpływ ma droga krajowa i duża ilość zabudowy współczesnej, przypadkowo lokalizowanej i spontanicznie poddawanej modernizacjom i adaptacjom, całość wymaga kompleksowej renowacji.

Rysunek 26. Obszar zdegradowany w miejscowości Malechowo

Źródło: opracowanie własne

Tabela 27. Dane opisujące problemy, które zdecydowały o uznaniu obszaru za zdegradowany

Dane wyjściowe oraz wskaźniki opisujące skalę i natężenie zjawisk	1. Ostrowiec	2. Sulechowo	3. Przystawy	4. Kusice	5. Malechowo	Obszar zdegradowany razem	Gmina Malechowo
1. Ubóstwo							
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	22	20	14	21	6	83	195
Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	4,18	11,76	6,19	8,71	1,29	5,09	3,34
2. Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba							
Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby	23	19	19	6	9	76	156
Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	4,37	11,18	8,41	2,49	1,93	4,66	2,68
3. Alkoholizm							
Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	5	0	1	2	2	10	26
Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	0,95	0,00	0,44	0,83	0,43	0,61	0,45
4. Bezrobocie							
Liczba osób bezrobotnych	42	19	26	37	33	157	392
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	7,98	11,18	11,50	15,35	7,08	9,64	6,72
5. Przestępczość							
Liczba przestępstwa	9	3	5	0	18	35	73
Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	1,71	1,76	2,21	0,00	3,86	2,15	1,25
6. Niski poziom przedsiębiorczości							
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	18	11	11	6	26	72	204
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców	3,42	6,47	4,87	2,49	5,57	4,42	3,50
7. Dzikie wysypiska śmieci							
Liczba dzikich wysypisk śmieci	0	0	3	0	0	3	6
Liczba dzikich wysypisk śmieci na 100 mieszkańców	0,00	0,00	1,33	0,00	0,00	0,18	0,10
8. Występowanie azbestu							
Powierzchnia materiałów zawierających azbest (m ²)	18354	8221	11059	7140,5	19343,5	64118	180875,7
Powierzchnia materiałów zawierających azbest (m ²) na 100 mieszkańców	3489,35	4835,88	4893,36	2962,86	4150,97	3939,03	3101,96
9. Niewystarczające wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny							
Liczba obiektów infrastruktury społecznej będącej w złym stanie technicznym	0	0	1	0	1	2	16
Liczba obiektów infrastruktury społecznej będącej w złym stanie technicznym na jednostkę delimitacyjną	0	0	1	0	1	0,2	0,59

Dane wyjściowe oraz wskaźniki opisujące skalę i natężenie zjawisk	1. Ostrowiec	2. Sulechowo	3. Przystawy	4. Kusice	5. Malechowo	Obszar zdegradowany razem	Gmina Malechowo
10. Uczestnictwo w zajęciach kulturalnych							
Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice)	199	0	0	0	173	372	931
Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice) w 2016 roku na 100 mieszkańców jednostki delimitacyjnej	37,83	0,00	0,00	0,00	37,12	22,84	15,97
11. Czytelniczy bibliotek							
Liczba aktywnych czytelników bibliotek publicznych	0	10	10	15	8	43	143
Liczba aktywnych czytelników bibliotek publicznych na 100 mieszkańców	0,00	5,88	4,42	6,22	1,71	2,64	2,45
12. Niedobór lub niska jakość terenów publicznych							
Liczba przestrzeni publicznych noszących cechy degradacji (parki, skwery, niezagospodarowane przestrzenie publiczne) w 2016 roku	0	0	0	0	0	0	7
Liczba przestrzeni publicznych noszących cechy degradacji (parki, skwery, niezagospodarowane przestrzenie publiczne) w 2016 roku na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,26
13. Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej							
Liczba mieszkańców w 2016 roku bez dostępu do sieci kanalizacyjnej sanitarnej	0	261	331	0	0	396	2670
Odsetek mieszkańców w 2016 roku bez dostępu do sieci kanalizacyjnej sanitarnej	0,00%	100%	100%	0,00%	0,00%	24,30%	45,79%
14. Zły stan chodników							
Ilość metrów bieżących chodników wymagających natychmiastowej naprawy	1500	0	0	350	0	1850	3695
Ilość metrów bieżących chodników wymagających natychmiastowej naprawy na 100 mieszkańców	285,17	0,00	0,00	145,23	0,00	113,57	63,37
15. Zły stan dróg							
Ilość metrów bieżących dróg publicznych wymagających natychmiastowej naprawy	0	0	1413	0	320	1733	16406
Ilość metrów bieżących dróg publicznych wymagających natychmiastowej naprawy na 100 mieszkańców	0,00	0,00	625,22	0,00	68,67	106,38	281,36
16. Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych							
Liczba obiektów zabytkowych będących w złym stanie technicznym w 2016 roku	0	0	0	1	0	1	9
Liczba obiektów zabytkowych będących w złym stanie technicznym w 2016 roku na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	0,41	0,00	0,06	0,15
17. Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym							
Udział mieszkań po PGR w ogólnej liczbie mieszkań	85%	0%	0%	90%	0%	40,76%	25%

Rysunek 27. Obszar zdegradowany w gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne

4.3 OBSZAR REWITALIZACJI

Po przeprowadzeniu analiz prowadzących do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, niezbędne jest wyznaczenie (w ramach tego obszaru) **obszaru rewitalizacji**. Obszar rewitalizacji jest obszarem, na którym prowadzona będzie rewitalizacja.

Określenie, która część obszaru zdegradowanego stanowić będzie obszar rewitalizacji następuje w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich jest stwierdzenie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk. Do wniosku tego można dojść za pomocą metod badawczych służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (porównanie wartości mierników, ich koncentracji terytorialnej).

Drugą z przesłanek jest uznanie, że obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. To bardzo szeroka przesłanka, która pozwala gminie na zachowanie marginesu uznaniowości we wskazaniu, która część obszaru zdegradowanego poddana ma zostać rewitalizacji. Znaczenie dla rozwoju gminy oceniać można na różne sposoby, przede wszystkim istotność danego obszaru powinna jednak wynikać z gminnych dokumentów strategicznych, być w nich wskazana jako obszar szczególnej troski władz publicznych, obszar, na którym skupiać się będzie życie społeczno-gospodarcze w gminie. Do oceny istotności obszaru można posłużyć się przykładowo analizami urbanistycznymi, które wskażą obszar wpisujący się w zasady ogólne planowania przestrzennego, takie jak np. zasada miasta zwarteo, zasada niskoemisyjności.⁴

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący **całość lub część obszaru zdegradowanego**, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**, zamierza się prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji

- nie może obejmować terenów większych niż **20% powierzchni** gminy,
- oraz zamieszkałych przez więcej niż **30% mieszkańców**.

Mając na uwadze, że na obszarze zdegradowanym mieszkało mniej niż 30% ludności gminy oraz, zajmuje on w skali całej gminy niedużą powierzchnię – zasadne jest **wskazanie całego obszaru zdegradowanego jako przestrzeni, na której Gmina zamierza prowadzić rewitalizację**.

Obszar rewitalizacji w gminie Malechowo obejmuje następujące miejscowości:

- Ostrowiec,
- Sulechowo,
- Przystawy,
- Kusice,
- Malechowo.

Obszar rewitalizacji zamieszkały był wg danych UG w Malechowie w 2016 roku łącznie przez 1629 osób, co stanowiło 27,94% mieszkańców gminy.

---

⁴ Źródło: Ustawa o rewitalizacji - praktyczny komentarz, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa Departament Polityki Przestrzennej, Warszawa 2016

4.4 POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

Istotnym elementem Lokalnego Programu Rewitalizacji, jest pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji, która swoim zakresem powinna objąć analizę negatywnych zjawisk, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru.

Głównym celem pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji jest poznanie przyczyn występowania problemów społecznych, zidentyfikowanie potrzeb rewitalizacyjnych oraz wskazanie lokalnych potencjałów rozwojowych. Na podstawie tych danych możliwe jest wyznaczenie celów rewitalizacji oraz określenie działań jakie należy podjąć, aby wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Analizę negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji przedstawiono w punkcie 4.4 opracowania, natomiast analizę lokalnych potencjałów w punkcie 4.5.

Na wstępie należy podkreślić, że problemy (w szczególności ze sfery społecznej) analizowane w ramach wszystkich aspektów diagnozy wzajemnie się przenikają. Prezentowana pogłębiona diagnoza nawiązuje do wyników analizy przeprowadzonej na potrzeby delimitacji obszaru rewitalizacji. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że nie jest z nią tożsama. Różnice widoczne są przede wszystkim w zakresie poziomu szczegółowości analizowanych danych. Ponadto diagnoza pogłębiona wykorzystuje informacje pozyskane w trakcie przeprowadzonych warsztatów z mieszkańcami obszaru rewitalizacji oraz zrealizowanych spacerów badawczych na obszarze każdego z sołectw wchodzących w skład obszaru rewitalizacji. To wieloaspektowe podejście do pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji miało na celu przeprowadzenie analizy przyczynowo – skutkowej, która w efekcie pokazuje zakres oraz intensywność występowania danych problemów, a także źródła ich powstawania.

Takie szerokie rozpoznanie oraz identyfikacja zarówno skali i charakteru problemów jaki i potrzeb rewitalizacyjnych pozwoliło w kolejnym etapie prac nad dokumentem na przygotowanie projektów rewitalizacyjnych odpowiadających na kluczowe problemy i potrzeby rewitalizacyjne. Ponadto przygotowane projekty ujmują w sposób kompleksowy zjawiska kryzysowe zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji.

Struktura prezentowanych informacji w diagnozie pogłębionej nawiązuje do struktury prezentacji informacji w diagnozie delimitacyjnej, co wpływa na przejrzystość i spójność dokumentu.

Obszar rewitalizacji w gminie Malechowo składa się z pięciu podobszarów:

- Ostrowiec,
- Sulechowo,
- Przystawy,
- Kusice,
- Malechowo.

Poniżej przedstawiono pogłębioną diagnozę wymienionych podobszarów rewitalizacji.

4.4.1 Ostrowiec

SFERA SPOŁECZNA

Ubóstwo

W 2016 roku wg danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w gminie Malechowo udzielono łącznie 259 świadczeń pomocy społecznej. Największą liczbę udzielanych świadczeń przyznano z tytułu ubóstwa – 195.

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Malechowo lokują Ostrowiec na trzecim miejscu – wartość wskaźnika wynosi 0,70. Należy przy tym zauważyć, że największa liczba osób (22 spośród 195, co stanowi 11,3%) korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa zamieszkuje właśnie Ostrowiec. Z kolei wartość wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców wyniosła 4,18 i była wyższa od średniej gminnej równej 3,34.

Można zatem stwierdzić, że na analizowanym obszarze rewitalizacji mamy do czynienia z koncentracją zjawiska ubóstwa.

Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba

W 2016 roku wg danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w gminie Malechowo udzielono łącznie 156 świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby, w tym: 80 z tytułu niepełnosprawności oraz 76 z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Malechowo lokują Ostrowiec na trzecim miejscu – wartość wskaźnika wynosi 0,76. Spośród 156 mieszkańców gminy Malechowo, którym przyznano świadczenia z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby, 23 (co stanowi 14,7% wszystkich) mieszka w Ostrowcu. Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców wyniósł 4,37. Była to wartość wyraźnie wyższa od średniej gminnej wynoszącej 2,68.

Ponadto należy zauważyć, że podczas gdy w całej gminie Malechowo w 2016 roku w porównaniu do 2010 roku nastąpił spadek liczby osób (o 51, co stanowi spadek o niemal 25%) korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby, to w tym samym czasie w Ostrowcu widoczny był jeden z największych przyrostów liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. Od 2010 roku przybyło 5 osób (przyrost o niemal 28%) otrzymujących świadczenia społeczne w tego powodu.

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że podobszar rewitalizacji Ostrowiec charakteryzuje się wysoką koncentracją zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Alkoholizm

W 2016 roku wg danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w gminie Malechowo ze świadczeń pomocy społecznej z powodu alkoholizmu korzystało w sumie 26 osób.

Największą liczbę osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu odnotowano w jednostce delimitacyjnej Ostrowiec. Było to 5 osób, co stanowi 19,2% wszystkich korzystających z tego typu pomocy w gminie Malechowo. Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców wyniósł 0,95. Była to wartość ponad dwukrotnie wyższa

od średniej gminnej wynoszącej 0,45. Ponadto na obszarze jednostki delimitacyjnej Ostrowiec odnotowano w okresie 2010 r. - 2016 r. wzrost o cztery osoby liczby mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu. Był to największy przyrost liczby osób korzystających z tego typu pomocy w całej gminie Malechowo. Nie dziwi zatem, że wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska alkoholizmu w gminie Malechowo lokują Ostrowiec na pierwszym miejscu.

Można zatem stwierdzić, że na obszarze rewitalizacji Ostrowiec mamy do czynienia z koncentracją zjawiska alkoholizmu, mierzonego liczbą osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu.

Bezrobocie

Według informacji dostarczonych przez PUP w gminie Malechowo w 2016 roku były 392 osoby bezrobotne, w tym 42 (co stanowi 10,7% wszystkich) zamieszkiwało obszar rewitalizacji Ostrowiec.

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Malechowo lokują Ostrowiec na drugim miejscu – wartość wskaźnika wynosi 0,76. Z kolei wartość wskaźnika liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 7,98 i była wyższa od średniej gminnej równej 6,72.

Należy zatem stwierdzić, że na analizowanym obszarze rewitalizacji mamy do czynienia z koncentracją zjawiska bezrobocia.

Przedstawioną powyżej analizę problemów w sferze społecznej należy uzupełnić o informacje zebrane w trakcie warsztatów z mieszkańcami obszaru rewitalizacji. Mieszkańcy wskazali na następujące problemy:

- utrudniony dostęp (poprzez braki komunikacyjne) dzieci do edukacji ponadpodstawowej,
- utrudniony dostęp do życia kulturalnego ze względu na brak instytucji kultury, typu Dom Kultury.

Jakie są główne przyczyny występowania problemów społecznych?

W oparciu o przeprowadzoną analizę danych zastanych a także wykorzystując informacje uzyskane w trakcie warsztatów z mieszkańcami obszaru rewitalizacji, za główną przyczynę występowania problemów społecznych można uznać fakt, że sołectwo Ostrowiec zamieszkuje w dużej części ludność o niskich dochodach. Niskie dochody w rodzinach w szczególności wielodzietnych i dwu-trzypokoleniowych powodują powstawanie zjawiska ubóstwa.

Ponadto stwierdzono, że wysokie bezrobocie odnotowywane na obszarze rewitalizacji, jest zjawiskiem nieco sztucznym, ponieważ duża część osób oficjalnie bezrobotnych znajduje zatrudnienie w szarej strefie lub podejmuje pracę za granicą, a w ewidencji osób bezrobotnych pozostaje tylko po to, aby korzystać z prawa do ubezpieczenia zdrowotnego.

Z kolei koncentrację negatywnego zjawiska długotrwałej lub ciężkiej choroby na obszarze rewitalizacji tłumaczy się tym, że sołectwo zamieszkuje duży odsetek osób starszych, schorowanych, często samotnych.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Występowanie azbestu

Według danych Urzędu Gminy Malechowo na koniec 2016 roku w gminie Malechowo powierzchnia materiałów zawierających azbest wynosiła 180875,7m². W przeliczeniu na 100 mieszkańców gminy Malechowo przypadało 3101,96 m² powierzchni zawierających azbest.

Na obszarze rewitalizacji sołectwo Ostrowiec na koniec 2016 roku powierzchnia materiałów zawierających azbest w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 3489,35 m² – czyli o niemal 400 m² więcej niż średnia gminna.

Można zatem stwierdzić, że na analizowanym obszarze rewitalizacji występuje problem w postaci ponadprzeciętnej powierzchni materiałów zawierających azbest.

Niska emisja

Informacje zebrane w trakcie warsztatów z mieszkańcami obszaru rewitalizacji pozwalają wskazać na jeszcze jeden kluczowy problem środowiskowy tego obszaru, a mianowicie na występowanie zjawiska niskiej emisji (odczuwalnego w szczególności w okresie grzewczym), które jest generowane przez przestarzałe, indywidualne źródła wytwarzania ciepła (najczęściej piece węglowe), w których wykorzystuje się kiepskiej jakości opał lub wręcz opala się odpadami i śmieciami.

SFERA GOSPODARCZA

Przedsiębiorczość indywidualna

W gminie Malechowo aktywną działalność gospodarczą prowadziły na koniec 2016 roku 204 osoby. Na obszarze rewitalizacji sołectwo Ostrowiec aktywną działalność gospodarczą prowadziło na koniec 2016 roku 18 osób – co stanowiło 8,8% ogółu tego typu działalności w całej gminie.

Wskaźnik przedsiębiorczości indywidualnej, mierzony liczbą osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 mieszkańców, wyniósł dla tego obszaru 3,42. Była to zatem wartość niższa od średniej gminnej równej 3,50.

Ponadto należy wspomnieć o tym, że na koniec 2016 roku w całej gminie Malechowo 18 osób zawiesiło działalność gospodarczą, w tym dwie osoby pochodziły z sołectwa Ostrowiec.

Można zatem stwierdzić, że na analizowanym obszarze rewitalizacji mamy do czynienia z problemem niskiej przedsiębiorczości indywidualnej. Powinno się zatem na przedmiotowym obszarze prowadzić działania rewitalizacyjne mające m.in. na celu pobudzenie przedsiębiorczości lokalnej ludności, podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru rewitalizacji czy też rozwój ekonomii społecznej.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny

Oceny niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej złego stanu technicznego dokonywano odnośnie m.in. takich obiektów jak: obiekty służby zdrowia, obiekty pomocy społecznej,

szkoły, przedszkola, obiekty kultury, świetlice wiejskie, obiekty sportowe, obiekty administracji publicznej czy zorganizowane miejsca spotkań i integracji społecznej.

Stan niezadowolający danej infrastruktury uznano w przypadku konieczności poniesienia znacznych nakładów finansowych w celu przywrócenia jej pełnej funkcjonalności np. modernizację ogrzewania świetlicy wiejskiej w celu umożliwienia korzystania z obiektu w okresie zimowych, udostępnienie obiektów dla osób niepełnosprawnych, poprawę efektywności energetycznej, etc.

W oparciu o dane zastane na obszarze rewitalizacji sołectwo Ostrowiec nie zidentyfikowano obiektów wymagających działań rewitalizacyjnych. Jednak w trakcie warsztatów z mieszkańcami okazało się, że mieszkańcy obszaru rewitalizacji dostrzegają następujące braki i problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- brak Świetlicy Wiejskiej (mieszkańcy korzystają z prywatnego budynku),
- brak zadaszzonego obiektu na organizację większych imprez kulturalnych, co powoduje, że imprezy tego typu mogą odbywać się jedynie w plenerze,
- konieczność rozbudowy zaplecza sportowo-rekreacyjnego przy boisku w Ostrowcu,
- degradacja ogrodzenia i ochronnych słupków przy Zespole Szkół w Ostrowcu obniża bezpieczeństwo osób przebywających na terenie tego obiektu.
- niska jakość oferowanych usług medycznych i brak dostępu do lekarzy specjalistów,
- niewystarczający poziom obsługi komunikacyjnej,
- hałas (o szczególnym natężeniu i uciążliwości dla mieszkańców w szczególności w okresie wakacyjnym) generowany przez ruch samochodowy na drodze wojewódzkiej nr 205, przechodzącej przez centralną część miejscowości Ostrowiec,
- niedobór terenów publicznych a także niska jakość tych terenów publicznych (place, skwery), które leżą w obrębie sołectwa,
- konieczność remontu zabytkowego kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Ostrowcu,
- brak zagospodarowania terenów wspólnych między budynkami mieszkaniowymi pod kątem tworzenia przestrzeni wypoczynku i rekreacji a także miejsc parkingowych.

Poniżej przedstawiono dokumentację fotograficzną, wykonaną w trakcie spaceru badawczego, obrazującą część z wymienionych powyżej braków i problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Fot. 1. Tereny pod planowaną Świątlicę Wiejską (obecnie mieszkańcy Ostrowca muszą korzystać z prywatnego obiektu)

Fot. 2. Zdegradowane ogrodzenie i ochronne słupki Zespołu Szkół w Ostrowcu

Fot. 3. Tereny publiczne wraz z infrastrukturą w Ostrowcu z przeznaczeniem na organizację imprez plenerowych

Aktywni czytelnicy bibliotek

W gminie Malechowo w 2016 roku odnotowano 143 aktywnych czytelników bibliotek publicznych. W przeliczeniu na 100 mieszkańców gminy liczba aktywnych czytelników wyniosła 2,18 osoby.

Na podstawie dostępnych danych ustalono, że w sołectwie Ostrowiec na koniec 2016 roku nie odnotowano nawet jednego aktywnego czytelnika biblioteki publicznej. Jest to o tyle dziwne, że w tym największym sołectwie gminy Malechowo, liczącym na koniec 2016 roku 526 mieszkańców, jest zlokalizowana filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Malechowie. Należy zatem uznać za niepokojącą sytuację, w której mieszkańcy mający możliwość korzystania z oferty biblioteki publicznej, w ogóle nie są nią zainteresowani.

SFERA TECHNICZNA

Chodniki wymagające natychmiastowej naprawy

W ramach analizy problemów ze sfery technicznej poddano diagnozie m.in. stan techniczny chodników. Okazało się, że w całej gminie Malechowo istnieje potrzeba natychmiastowej naprawy 3695 metrów bieżących chodników. W przeliczeniu na 100 mieszkańców gminy otrzymujemy wartość 63,37 metrów bieżących chodników wymagających natychmiastowej naprawy.

Na tle powyższych informacji obszar rewitalizacji sołectwo Ostrowiec wypada najgorzej spośród wszystkich sołectw gminy Malechowo.

Okazało się bowiem, że na analizowanym obszarze znajduje się aż 1500 metrów bieżących chodników wymagających natychmiastowej naprawy, co stanowi nieco ponad 40% tego typu chodników w całej gminie. Wskaźnik liczby metrów bieżących chodników wymagających natychmiastowej naprawy na 100 mieszkańców wyniósł w sołectwie Ostrowiec 285,17, co oznacza, że jest on ponad czterokrotnie wyższy od średniej gminnej.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że w sołectwie Ostrowiec istnieje pilna potrzeba podjęcia działań mających na celu poprawę stanu technicznego chodników.

Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla

Skalę problemu potencjalnej degradacji obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym oceniono na podstawie udziału mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla. Ogółem w gminie Malechowo udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym wynosi 25%.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że na obszarze rewitalizacji sołectwo Ostrowiec skala problemu potencjalnej degradacji obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym jest bardzo duża. Wskazuje na to fakt mówiący o tym, że na analizowanym obszarze udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym wyniósł 85%.

Przedstawioną powyżej analizę problemów w sferze technicznej należy uzupełnić o informacje zebrane w trakcie warsztatów z mieszkańcami obszaru rewitalizacji. Mieszkańcy wskazali na następujące problemy:

- degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym,
- odczuwalny jest brak rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska,
- zły stan techniczny chodników oraz dróg wewnętrznych.

4.4.2 Sulechowo

SFERA SPOŁECZNA

Ubóstwo

Największa koncentracja zjawiska ubóstwa, mierzona wskaźnikiem liczby przyznanych świadczeń z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, występuje na obszarze jednostki delimitacyjnej Sulechowo. Dla tej przestrzeni gminy wskaźnik wystandaryzowany przyjął najwyższą wartość, równą 1,0. Ponadto w sołectwie Sulechowo odnotowano najwyższą w gminie Malechowo wartość wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców. Wartość tego wskaźnika wyniosła w Sulechowie 11,76, przy średniej gminnej 3,34. Warto także dodać, że w przypadku Sulechowa odnotowano w latach 2016/2010 wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa o 4, podczas gdy w tym samym czasie w całej gminie Malechowo liczba tych osób zmalała o 14.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że na obszarze Sulechowa mamy do czynienia ze szczególną w skali całej gminy Malechowo koncentracją zjawiska ubóstwa.

Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Malechowo lokują sołectwo Sulechowo na pierwszym miejscu – wartość wskaźnika wynosi 1,0. Spośród 156 mieszkańców gminy Malechowo, którym przyznano świadczenia z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby, 19 (co stanowi 12,2% wszystkich) mieszka w Sulechowie. Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców wyniósł 11,18 (najwyższy w całej gminie Malechowo). Była to wartość czterokrotnie wyższa od średniej gminnej wynoszącej 2,68.

Za pozytywne zjawisko należy uznać zmniejszenie liczby osób korzystających w Sulechowie z tego typu świadczeń na przestrzeni lat 2010-2016, z 33 do 19 – spadek o 14, czyli o 42,4%. Należy także zauważyć, że w skali całej gminy Malechowo ubyłoby 51 osób otrzymujących pomoc społeczną z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. W liczbie tej znajduje się 19 osób z sołectwa Sulechowo, co oznacza, że 37,3% spadku liczby osób korzystających z tego typu pomocy w gminie Malechowo wygenerował omawiany obszar rewitalizacji.

Pomimo pozytywnych zmian zachodzących w ostatnich latach w liczbie osób otrzymujących pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby na obszarze sołectwa Sulechowo, należy uznać omawiany obszar rewitalizacji za miejsce o szczególnej, w skali całej gminy, koncentracji zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Bezrobocie

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Malechowo lokują Sulechowo na szóstym miejscu – wartość wskaźnika wynosi 0,59. Warto jednak zauważyć, że wartość wskaźnika liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła dla tego obszaru delimitacji 11,18, co oznacza, że była istotnie wyższa od średniej gminnej równej 6,72.

Można zatem stwierdzić, że na analizowanym obszarze rewitalizacji występuje problem bezrobocia.

W trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji, wskazywano również na występowanie problemu polegającego na utrudnionym dostępie (poprzez braki komunikacyjne) dzieci do edukacji ponadpodstawowej.

Jakie są główne przyczyny występowania problemów społecznych?

W oparciu o przeprowadzoną analizę danych zastanych a także wykorzystując informacje uzyskane w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji, za główną przyczynę występowania problemów społecznych, w tym w szczególności ubóstwa, można uznać dwie kwestie. Po pierwsze – po likwidacji Spółdzielni Produkcyjnej, duża część mieszkańców straciła pracę i część z nich nie potrafiła wrócić na rynek pracy, zasilając tym samym grono osób korzystających z pomocy społecznej. Po drugie obszar charakteryzuje zjawisko starzejącego się społeczeństwa, co wiąże się także z tym, że rośnie odsetek osób starszych o niskich dochodach. Ponadto wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym wpływa także negatywnie na zjawisko koncentracji problemu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Występowanie azbestu

Według danych Urzędu Gminy Malechowo na koniec 2016 roku w gminie Malechowo powierzchnia materiałów zawierających azbest wynosiła 180875,7m². W przeliczeniu na 100 mieszkańców gminy Malechowo przypadają 3101,96 m² powierzchni zawierających azbest.

Na obszarze rewitalizacji sołectwo Sulechowo na koniec 2016 roku powierzchnia materiałów zawierających azbest w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 4835,88 m² – czyli o ponad 1700 m² więcej niż średnia gminna.

Można zatem stwierdzić, że na analizowanym obszarze rewitalizacji występuje istotny problem w postaci ponadprzeciętnej powierzchni materiałów zawierających azbest.

Niska emisja

Ponadto w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji uzyskano informacje pozwalające stwierdzić, że problem środowiskowy tego obszaru jest występowanie zjawiska niskiej emisji (odczuwalnego w szczególności w okresie grzewczym). Zjawisko to jest generowane przez przestarzałe, indywidualne źródła wytwarzania ciepła (najczęściej piece węglowe), w których wykorzystuje się kiepskiej jakości materiał opałowy.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny

Oceny niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej złego stanu technicznego dokonywano odnośnie m.in. takich obiektów jak: obiekty służby zdrowia, obiekty pomocy społecznej,

szkoły, przedszkola, obiekty kultury, świetlice wiejskie, obiekty sportowe, obiekty administracji publicznej czy zorganizowane miejsca spotkań i integracji społecznej.

Stan niezadowolający danej infrastruktury uznano w przypadku konieczności poniesienia znacznych nakładów finansowych w celu przywrócenia jej pełnej funkcjonalności np. modernizację ogrzewania świetlicy wiejskiej w celu umożliwienia korzystania z obiektu w okresie zimowym, udostępnienie obiektów dla osób niepełnosprawnych, poprawę efektywności energetycznej, etc.

Na obszarze rewitalizacji sołectwo Sulechowo zidentyfikowano jeden obiekt wymagający działań rewitalizacyjnych. Obiektem tym jest plac zabaw, który wymaga modernizacji i doposażenia w nową infrastrukturę zabawową. Poniżej przedstawiono dokumentację fotograficzną placu zabaw, wykonaną w trakcie spaceru badawczego, obrazującą jego stan techniczny.

Fot. 4. Wymagający modernizacji i doposażenia plac zabaw w Sulechowie

Powyższą analizę uzupełniają informacje zebrane w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji. Okazało się bowiem, że mieszkańcy obszaru rewitalizacji dostrzegają dodatkowe potrzeby i problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Wskazali m.in. na:

- niską jakość oferowanych usług medycznych i praktycznie brak dostępu do lekarzy specjalistów,
- niewystarczający poziom obsługi komunikacyjnej,
- konieczność rozbudowy i modernizacji Świetlicy Wiejskiej, która obecnie, poprzez swoją małą kubaturę, nie jest w stanie zaspokoić potrzeb mieszkańców. Ponadto Świetlica Wiejska oraz przyległe do niej tereny rekreacyjne (wymagające modernizacji) są niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- stworzenie centrum rekreacyjnego poprzez budowę wiaty, paleniska oraz doposażenie w elementy małej architektury.
- konieczność rozwiązania problemu nieczynnego z powodu zagrożenia zawaleniem budynku z przeznaczeniem na funkcje społeczno-integracyjne.

Poniżej przedstawiono dokumentację fotograficzną, wykonaną w trakcie spaceru badawczego, obrazującą część z wymienionych wyżej problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Fot. 5. Siedziba Świetlicy Wiejskiej w Sulechowie przy budynku OSP w Sulechowie

Fot. 6. Nieczynny z powodu zagrożenia zawaleniem budynek z przeznaczeniem na funkcje społeczno-integracyjne

Fot. 7. Ulegające stopniowej degradacji boisko w Sulechowie

Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych

Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych przeanalizowano na podstawie uczestnictwa mieszkańców obszaru rewitalizacji w ofercie jednostek kultury.

W całej gminie Malechowo w 2016 roku odnotowano 931 aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice). W przeliczeniu na 100 mieszkańców gminy – liczba aktywnych czytelników wyniosła 15,97 osoby.

W oparciu o dostarczone dane ustalono, że w sołectwie Sulechowo na koniec 2016 roku nie odnotowano nawet jednego aktywnego dorosłego uczestnika stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych. Jest to o tyle dziwne, że na analizowanym obszarze rewitalizacji zlokalizowany jest obiekt (Świetlica Wiejska), który tego typu zajęcia powinien osobom dorosłym oferować. Wizja lokalna przeprowadzona na obszarze rewitalizacji w trakcie spaceru badawczego pozwala stwierdzić, że w opinii mieszkańców Świetlica Wiejska nie ma w ofercie zbyt wielu zajęć dla dorosłych. Prawdopodobne jest również to, że informacje o zajęciach kulturalnych dla osób dorosłych nie docierają do zainteresowanych. Być może jest również tak, że osoby dorosłe nie wykazują zainteresowania kierowaną do nich ofertą zajęć kulturalnych.

W Programie Rewitalizacji należy zatem ująć takie działania, które spowodują wzrost liczby aktywnych dorosłych uczestników stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych oferowanych przez ośrodki kultury na tym obszarze, w tym przede wszystkim przez Świetlicę Wiejską.

SFERA TECHNICZNA

Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej

Analiza zebranych danych pozwala stwierdzić, że na koniec 2016 roku w całej gminie Malechowo odsetek mieszkańców bez dostępu do sieci kanalizacyjnej ukształtował się na poziomie 43,75%. Niestety na tym tle sołectwo Sulechowo wypada bardzo niekorzystnie, ponieważ na analizowanym obszarze rewitalizacji wszyscy mieszkańcy pozbawieni są dostępu do sieci kanalizacyjnej.

Potencjalna degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym

W trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na analizowanym obszarze rewitalizacji, uzyskano informacje, że w sołectwie Sulechowo istnieje problem potencjalnej degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym.

Ponadto mieszkańcy obszaru rewitalizacji dostrzegają problem braku rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Poniżej zaprezentowana dokumentacja fotograficzna, wykonana w trakcie spaceru badawczego, potwierdza, że na obszarze rewitalizacji sołectwo Sulechowo dość licznie występują zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. Część z tych obiektów posiada pokrycie dachowe zawierające azbest, co zagraża zdrowiu i życiu mieszkańców.

Fot. 8. Zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym z dominującym pokryciem dachowym zawierającym azbest

5.4.3. Przystawy

SFERA SPOŁECZNA

Ubóstwo

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Malechowo lokują Przystawy na czwartym miejscu – wartość wskaźnika wynosi 0,59. Na obszarze tym w 2016 roku zamieszkiwało 14 spośród 195 osób w gminie, co stanowi 7,2%, korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa. Z kolei wartość wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców wyniosła 6,19 i była wyższa od średniej gminnej równej 3,34.

Uprawnione jest zatem stwierdzenie, że na analizowanym obszarze rewitalizacji mamy do czynienia z koncentracją zjawiska ubóstwa.

Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Malechowo lokują sołectwo Przystawy na drugim miejscu - wskaźnik wystandaryzowany wyniósł 0,86. Na analizowanym obszarze rewitalizacji w 2016 roku z pomocy społecznej z tytułów niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby korzystało 19 osób, co oznaczało, że w przeliczeniu na 100 mieszkańców było to 8,41 osób, przy średniej gminnej równej 2,68. Należy także zwrócić uwagę na fakt, że w sołectwie Przystawy odnotowano odmienny od gminnego trend zmian w liczbie świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. O ile w skali gminy na przestrzeni lat 2010-2016 obserwujemy spadek liczby osób korzystających z tego typu pomocy, o tyle w sołectwie Przystawy liczba tych osób wzrosła o 5.

Należy zatem dojść do wniosku, że powyższe fakty wskazują na koncentrację zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby na obszarze sołectwa Przystawy.

Bezrobocie

Według informacji dostarczonych przez PUP w sołectwie Przystawy w 2016 roku było 26 osób bezrobotnych, co stanowi 6,6% tego typu osób w gminie Malechowo.

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Malechowo lokują Przystawy na trzecim miejscu – wartość wskaźnika wynosi 0,69. Z kolei wartość wskaźnika liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 11,50 i była istotnie wyższa od średniej gminnej równej 6,72.

Co warto podkreślić to fakt, że w sołectwie Przystawy w okresie 2010-2016 obserwujemy odwrotny do gminnego trend zmian w liczbie osób bezrobotnych. W omawianym okresie liczba osób bezrobotnych w gminie Malechowo zmniejszyła się o 60, podczas gdy w sołectwie Przystaw wzrosła o 5.

Biorąc powyższe pod uwagę uprawniony jest wniosek mówiący o koncentracji zjawiska ubóstwa na analizowanym obszarze rewitalizacji.

Przedstawioną powyżej analizę problemów w sferze społecznej należy uzupełnić o informacje zebrane w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji, które wskazują na następujące dodatkowe problemy:

- utrudniony dostęp (poprzez braki komunikacyjne) dzieci do edukacji ponadpodstawowej,
- pomimo tego, że w sołectwie jest Placówka Wsparcia Dziennego oraz Świetlica Wiejska, to mieszkańcy odczuwają brak oferty kulturalnej skierowanej w szczególności do młodzieży a także osób starszych.

Jakie są główne przyczyny występowania problemów społecznych?

W oparciu o przeprowadzoną analizę danych zastanych a także wykorzystując informacje uzyskane w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji, za kluczową przyczynę występowania problemów społecznych w sołectwie Przystawy należy uznać brak wystarczającej liczby miejsc pracy na miejscu a także utrudnione jej poszukiwanie poza sołectwem powodowane przez problemy komunikacyjne (niewystarczającą liczbę połączeń do miejscowości, w których można poszukiwać i podjąć pracę).

Osoby chcące znaleźć zatrudnienie poza sołectwem a nie posiadające własnego środka lokomocji w postaci samochodu osobowego, są praktycznie pozbawione tej możliwości. Z drugiej strony mieszkańcy podkreślają, że wysoki wskaźnik bezrobocia odnotowywany na tym obszarze, jest nieco sztuczny, ponieważ część z osób bezrobotnych pracuje w szarej strefie lub za granicą, a w ewidencji osób bezrobotnych pozostają tylko dlatego, aby móc korzystać z ubezpieczenia zdrowotnego.

Z kolei na koncentrację problemu niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby wpływ ma przede wszystkim fakt, że sołectwo Przystawy dotyka zjawisko starzejącego się społeczeństwa. Wiąże się to z tym, że wzrasta odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, które zgłaszają więcej problemów zdrowotnych niż osoby w wieku produkcyjnym czy przedprodukcyjnym.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Dzikie wysypiska śmieci

Według danych Urzędu Gminy Malechowo na koniec 2016 roku w całej gminie zdiagnozowano występowanie sześciu dzikich wysypisk odpadów. Połowa z tych wysypisk była zlokalizowana na obszarze sołectwa Przystawy.

Można zatem stwierdzić, że na analizowanym obszarze rewitalizacji mamy do czynienia ze szczególną koncentracją problemu występowania dzikich wysypisk śmieci, co zagraża życiu i zdrowiu mieszkańców a także wpływa zdecydowanie niekorzystnie na estetykę i wizerunek tego obszaru.

Informacje zebrane w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji pozwalają stwierdzić, że na obszarze sołectwa Przystawy zlokalizowane jest jedno szczególnie niebezpieczne stare, obecnie zasypane, dzikie wysypisko śmieci. Leży ono w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Grabowej, co zagraża jakości nie tylko wód gruntowych, ale również zanieczyszczeniem wspomnianej rzeki.

Występowanie azbestu

Na obszarze rewitalizacji sołectwo Przystawy na koniec 2016 roku powierzchnia materiałów zawierających azbest w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 4893,36 m² – czyli o niemal 1800 m² więcej niż średnia gminna.

Należy zatem sformułować wniosek mówiący o tym, że na analizowanym obszarze rewitalizacji występuje problem w postaci ponadprzeciętnej powierzchni materiałów zawierających azbest.

Niska emisja

Ponadto w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji uzyskano informacje pozwalające stwierdzić, że problemem środowiskowym tego obszaru jest występowanie zjawiska niskiej emisji (odczuwalnego w szczególności w okresie grzewczym). Zjawisko to jest generowane przez przestarzałe, indywidualne źródła wytwarzania ciepła (najczęściej piece węglowe), w których wykorzystuje się kiepskiej jakości materiał opałowy.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny

Oceny niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej złego stanu technicznego dokonywano odnośnie m.in. takich obiektów jak: obiekty służby zdrowia, obiekty pomocy społecznej, szkoły, przedszkola, obiekty kultury, świetlice wiejskie, obiekty sportowe, obiekty administracji publicznej czy zorganizowane miejsca spotkań i integracji społecznej.

Stan niezadowolający danej infrastruktury uznano w przypadku konieczności poniesienia znacznych nakładów finansowych w celu przywrócenia jej pełnej funkcjonalności np. modernizację ogrzewania świetlicy wiejskiej w celu umożliwienia korzystania z obiektu w okresie zimowym, udostępnienie obiektów dla osób niepełnosprawnych, poprawę efektywności energetycznej, etc.

Na obszarze rewitalizacji sołectwo Przystawy zidentyfikowano jeden obiekt wymagający działań rewitalizacyjnych. Obiektem tym jest plac zabaw, który wymaga modernizacji (część ogrodzenia oraz niektóre elementy zabawowe uległy znaczącej degradacji) i doposażenia w nową infrastrukturę zabawową. Poniżej przedstawiono dokumentację fotograficzną placu zabaw, wykonaną w trakcie spaceru badawczego, obrazującą jego stan techniczny.

Fot. 9. Wymagający modernizacji i doposażenia plac zabaw w Przystawach

Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych

Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych przeanalizowano na podstawie uczestnictwa mieszkańców obszaru rewitalizacji w ofercie jednostek kultury.

W całej gminie Malechowo w 2016 roku odnotowano 931 aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice). W przeliczeniu na 100 mieszkańców gminy – liczba aktywnych czytelników wyniosła 15,97 osoby.

W oparciu o dostarczone dane ustalono, że w sołectwie Przystawy na koniec 2016 roku nie odnotowano nawet jednego aktywnego dorosłego uczestnika stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych. Jest to o tyle dziwne, że na analizowanym obszarze rewitalizacji zlokalizowany jest obiekt (Świetlica Wiejska), który tego typu zajęcia powinien osobom dorosłym oferować. Z informacji jakie udało się zebrać w trakcie warsztatów z mieszkańcami wynika jednak, że mieszkańcy odczuwają brak oferty kulturalnej skierowanej do młodzieży oraz osób starszych.

W Programie Rewitalizacji należy zatem ująć takie działania, które spowodują powstanie oferty bezpłatnych zajęć kulturalnych oferowanych przez ośrodki kultury na tym obszarze, w tym przede wszystkim przez Świetlicę Wiejską oraz wzrost liczby aktywnych dorosłych uczestników tych zajęć.

Ponadto w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji mieszkańcy wskazywali na następujące problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- niska jakość oferowanych usług medycznych i praktycznie brak dostępu do lekarzy specjalistów,
- niewystarczający poziom obsługi komunikacyjnej.

SFERA TECHNICZNA

Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej

Analiza zebranych danych pozwala stwierdzić, że na koniec 2016 roku w całej gminie Malechowo odsetek mieszkańców bez dostępu do sieci kanalizacyjnej ukształtował się na poziomie 43,75%. Niestety na tym tle sołectwo Przystawy wypada bardzo niekorzystnie, ponieważ na analizowanym obszarze rewitalizacji wszyscy mieszkańcy pozbawieni są dostępu do sieci kanalizacyjnej.

Drogi wymagające natychmiastowej naprawy

Na koniec 2016 roku w gminie Malechowo zdiagnozowano potrzebę natychmiastowej naprawy prawie 16 406 metrów bieżących dróg. W przeliczeniu na 100 mieszkańców otrzymamy wartość 281,36 metrów bieżących dróg wymagających natychmiastowej naprawy.

Problem złego stanu technicznego dróg dotyczy między innymi obszaru rewitalizacji sołectwo Przystawy. Okazuje się bowiem, że na obszarze tego sołectwa wskaźnik liczby metrów bieżących dróg wymagających natychmiastowej naprawy na 100 mieszkańców osiągnął na koniec 2016 roku poziom 625,22 metrów bieżących, co oznacza, że był wyższy o niemal 350 metrów bieżących od średniej gminnej.

Biorąc powyższe pod uwagę należy dojść do wniosku, że na obszarze rewitalizacji sołectwo Przystawy istnieje potrzeba podjęcia działań mających na celu poprawę stanu technicznego dróg.

Potencjalna degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym

W trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na analizowanym obszarze rewitalizacji, uzyskano informacje, że w sołectwie Przystawy istnieje problem potencjalnej degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym.

Ponadto mieszkańcy zwracali uwagę na szczególną degradację stanu technicznego budynków gospodarczych a także na brak rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska

Poniżej zaprezentowana dokumentacja fotograficzna, wykonana w trakcie spaceru badawczego, potwierdza, że na obszarze rewitalizacji sołectwo Przystawy występują zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. Część z tych obiektów posiada pokrycie dachowe zawierające azbest, co zagraża zdrowiu i życiu mieszkańców.

Fot. 10. Zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym z występującym pokryciem dachowym zawierającym azbest

Fot. 11. Opuszczony budynek kaplicy - właściciel: Kuria koszalińsko – kołobrzeska

5.4.4. Kusice

SFERA SPOŁECZNA

Ubóstwo

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Malechowo lokują Kusice na drugim miejscu – wartość wskaźnika wynosi 0,88. Na obszarze tym w 2016 roku zamieszkiwało 21 spośród 195 osób w gminie, co stanowi 10,8%, korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa. Z kolei wartość wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców wyniosła 8,71 i była zdecydowanie wyższa od średniej gminnej równej 3,34.

Ponadto na obszarze sołectwa Kusice odnotowano odmienny od gminnego trend zmian w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa. O ile bowiem w skali gminy na przestrzeni lat 2010-2016 obserwujemy spadek liczby osób korzystających z tego typu pomocy (o 14 osób), o tyle w sołectwie Kusice liczba tych osób wzrosła (z 20 do 21).

Można zatem stwierdzić, że na analizowanym obszarze rewitalizacji mamy do czynienia z koncentracją zjawiska ubóstwa, które w latach 2010-2016 przybrało na sile.

Alkoholizm

W 2016 roku wg danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w gminie Malechowo ze świadczeń pomocy społecznej z powodu alkoholizmu korzystało w sumie 26 osób.

Na obszarze rewitalizacji sołectwo Kusice według danych na koniec 2016 r. zamieszkiwały dwie osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu. Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców wyniósł 0,83. Była to wartość istotnie wyższa od średniej gminnej wynoszącej 0,45. Ponadto na obszarze jednostki delimitacyjnej Kusice odnotowano w okresie 2010 r. - 2016 r. wzrost o dwie osoby liczby mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu.

Można zatem stwierdzić, że na obszarze rewitalizacji sołectwo Kusice mamy do czynienia z występowaniem problemu alkoholizmu, mierzonego liczbą osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu.

Bezrobocie

Według informacji dostarczonych przez PUP w sołectwie Kusice w 2016 roku mieszkało 37 osób bezrobotnych, co stanowiło 9,4% wszystkich osób bezrobotnych w gminie Malechowo.

Co więcej wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Malechowo lokują Kusice na pierwszym miejscu – wartość wskaźnika wynosi 1,0. Z kolei wartość wskaźnika liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 15,35 i była istotnie wyższa od średniej gminnej równej 6,72.

Warto również zaznaczyć, że w sołectwie Kusice w okresie 2010-2016 obserwujemy odwrotny do gminnego trend zmian w liczbie osób bezrobotnych. W omawianym okresie liczba osób bezrobotnych w gminie Malechowo zmniejszyła się o 60, podczas gdy w sołectwie Kusice wzrosła o 9. W 2010 roku

w sołectwie Kusice mieszkało 28 osób bezrobotnych, natomiast w 2016 roku osób tych było już 37, co oznacza wzrost o niemal jedną trzecią (32,1%).

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że na obszarze sołectwa Kusice mamy do czynienia ze szczególną koncentracją zjawiska bezrobocia.

Przedstawioną powyżej analizę problemów w sferze społecznej należy uzupełnić o informacje zebrane w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarów rewitalizacji. Zebrane dane pozwalają na wskazanie dodatkowych problemów w sferze społecznej, do których należą:

- utrudniony dostęp (poprzez braki komunikacyjne) dzieci do edukacji ponadpodstawowej,
- występowanie problemów edukacyjnych u dzieci i młodzieży, które są efektem dziedziczenia postaw rodziców i opiekunów,
- bardzo niska (niemal zerowa) aktywność społeczna mieszkańców.

Jakie są główne przyczyny występowania problemów społecznych?

W oparciu o przeprowadzoną analizę danych zastanych a także wykorzystując informacje uzyskane w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji, za główną przyczynę występowania problemów społecznych na obszarze sołectwo Kusice należy uznać zjawisko „dziedziczenia problemów”.

Sołectwo Kusice to w całości obszar byłego PGR-u. Po upadku PGR-u rozpoczął się proces degradacji społecznej. Mieszkańcy tego obszaru wykazują niemal zerowe zaangażowanie w sprawy lokalne, nie chcą podejmować aktywności społecznej. Dużą część mieszkańców charakteryzuje postawa roszczeniowa i niechęć do poszukiwania zatrudnienia. Osoby te są wręcz uzależnione od systemu pomocy społecznej, często czyniąc ze świadczeń tego systemu swoje jedyne źródło utrzymania.

Ponadto na obszarze tym mamy do czynienia z dużym skupiskiem osób z problemem alkoholowym, które nie widnieją jednak w ewidencji, ponieważ nie poddają się leczeniu.

Młodzież i dzieci, obserwując bierność rodziców i opiekunów niejako dziedziczy ich problemy, „kopiują” styl życia swoich rodziców bądź opiekunów. Na obszarze rewitalizacji brakuje pozytywnych wzorców do naśladowania.

Ponadto jest to obszar najgorzej skomunikowany ze wszystkich obszarów rewitalizacji, co w jeszcze większym stopniu utrudnia, w szczególności osobom młodym, próbę zmiany ich obecnej sytuacji życiowej.

Należy zatem stwierdzić, że niezmiernie istotne będzie, aby Program Rewitalizacji przewidywał działania aktywizujące skierowane w pierwszej kolejności do osób młodych, którym można pokazać, że jest możliwe życie i rozwój poza systemem opieki społecznej, poza szarą strefą, że można próbować swoich sił w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej, że warto się uczyć i dokształcać po to, aby mieć lepszy start w dorosłym życiu.

SFERA GOSPODARCZA

Przedsiębiorczość indywidualna

Na obszarze rewitalizacji sołectwo Kusice aktywną działalność gospodarczą prowadziło na koniec 2016 roku 6 osób – co stanowiło 2,9% ogółu tego typu działalności w całej gminie Malechowo.

Wskaźnik przedsiębiorczości indywidualnej, mierzony liczbą osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 mieszkańców, wyniósł dla tego obszaru 2,49. Była to zatem wartość zdecydowanie niższa od średniej gminnej równej 3,50.

Należy zatem sformułować wniosek, że na analizowanym obszarze rewitalizacji mamy do czynienia z koncentracją problemu niskiej przedsiębiorczości indywidualnej. W ramach Programu Rewitalizacji należy zatem przewidzieć dla tego obszaru działania mające na pobudzenie przedsiębiorczości lokalnej ludności czy też rozwój ekonomii społecznej.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Niska emisja

Informacje zebrane w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji pozwalają wskazać na jeden kluczowy problem środowiskowy tego obszaru:

- występowanie zjawiska niskiej emisji (odczuwalnego w szczególności w okresie grzewczym), które jest generowane przez przestarzałe, indywidualne źródła wytwarzania ciepła (najczęściej piece węglowe), w których wykorzystuje się kiepskiej jakości opał lub wręcz opala się odpadami i śmieciami.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny

Oceny niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej złego stanu technicznego dokonywano odnośnie m.in. takich obiektów jak: obiekty służby zdrowia, obiekty pomocy społecznej, szkoły, przedszkola, obiekty kultury, świetlice wiejskie, obiekty sportowe, obiekty administracji publicznej czy zorganizowane miejsca spotkań i integracji społecznej.

Stan niezadowolający danej infrastruktury uznano w przypadku konieczności poniesienia znacznych nakładów finansowych w celu przywrócenia jej pełnej funkcjonalności np. modernizację ogrzewania świetlicy wiejskiej w celu umożliwienia korzystania z obiektu w okresie zimowym, udostępnienie obiektów dla osób niepełnosprawnych, poprawę efektywności energetycznej, etc.

W oparciu o dane zastane na obszarze rewitalizacji sołectwo Kusice nie zidentyfikowano obiektów społecznych wymagających działań rewitalizacyjnych. Jednak w trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji okazało się, że mieszkańcy tego obszaru wskazują na następujące braki i problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- niska jakość oferowanych usług medycznych i praktycznie brak dostępu do lekarzy specjalistów,
- brak obsługi komunikacyjnej – w sołectwie praktycznie nie ma połączeń komunikacji publicznej czy też prywatnej do innych miejscowości. Mieszkańcy muszą na piechotę docierać do oddalonych o kilka kilometrów miejscowości, w których funkcjonuje komunikacja.
- niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz zły stan techniczny infrastruktury obecnie użytkowanej. Na terenie sołectwa znajduje się plac zabaw dla dzieci, ale jest on niedoposażony a część urządzeń wymaga modernizacji. Ponadto jest teren wypoczynkowo-rekreacyjny „Oaza Kusice”, jednak jest on istotnie zdegradowany.
- konieczność rewitalizacji boiska – obecnie jest ono istotnie zdegradowane i mieszkańcy praktycznie z niego nie korzystają,
- konieczność stworzenia centrum sportowo-rekreacyjnego poprzez rozbudowę i modernizację istniejącej infrastruktury,
- konieczność modernizacji budynku mieszkalnego, w którym mieści się Świetlica Wiejska lub utworzenie Świetlicy Wiejskiej w innym miejscu.

Poniżej przedstawiono dokumentację fotograficzną, wykonaną w trakcie spaceru badawczego, obrazującą część z wymienionych powyżej braków i problemów występujących w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Fot. 12. Tereny publiczne wraz z infrastrukturą: boisko, wiata oraz plac zabaw

Fot. 13. Zdegradowany teren wypoczynku i rekreacji „Oaza Kusice”

Fot. 14. Zdegradowany budynek mieszkalny, w którym mieści się Świetlica Wiejska w Kusicach

Fot. 15. Niezagospodarowane tereny publiczne z przeznaczeniem pod utworzenie Świetlicy Wiejskiej

Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych

Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych przeanalizowano na podstawie uczestnictwa mieszkańców obszaru rewitalizacji w ofercie jednostek kultury.

W całej gminie Malechowo w 2016 roku odnotowano 931 aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice). W przeliczeniu na 100 mieszkańców gminy – liczba aktywnych czytelników wyniosła 15,97 osoby.

W oparciu o dostarczone dane ustalono, że w sołectwie Kusice na koniec 2016 roku nie odnotowano nawet jednego aktywnego dorosłego uczestnika stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych. Jest to o tyle zastanawiające, że na analizowanym obszarze rewitalizacji zlokalizowany jest obiekt (Świetlica Wiejska), który tego typu zajęcia powinien osobom dorosłym oferować. Być może Świetlica Wiejska takich zajęć nie ma w ofercie. Prawdopodobne jest również to, że informacje o zajęciach kulturalnych dla osób dorosłych nie docierają do zainteresowanych. Być może jest również tak, że osoby dorosłe nie wykazują zainteresowania kierowaną do nich ofertą zajęć kulturalnych. Z informacji uzyskanych w trakcie warsztatów można dojść do wniosku, że to właśnie trzeci wymieniony powód może być przyczyną braku na obszarze rewitalizacji aktywnych dorosłych uczestników stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych. Okazało się bowiem, że mieszkańców sołectwa Kusice charakteryzuje bardzo niska (niemal zerowa) aktywność społeczna, która przejawiać może się m.in. brakiem zainteresowania ofertą zajęć kulturalnych.

W Programie Rewitalizacji należy zatem ująć takie działania, które przede wszystkim spowodują wzrost aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji, co w efekcie może przełożyć się na wzrost liczby aktywnych dorosłych uczestników stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych oferowanych przez ośrodki kultury na tym obszarze, w tym głównie przez Świetlicę Wiejską.

SFERA TECHNICZNA

Chodniki wymagające natychmiastowej naprawy

W całej gminie Malechowo wskaźnik liczby metrów bieżących chodników wymagających natychmiastowej naprawy na 100 mieszkańców osiągnął wartość 63,37. Natomiast na obszarze rewitalizacji sołectwo Kusice wskaźnik ten wyniósł 145,23 co oznacza, że jest on o ponad 80 metrów bieżących wyższy od średniej gminnej.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że w sołectwie Kusice istnieje potrzeba podjęcia działań mających na celu poprawę stanu technicznego chodników.

Drogi wymagające natychmiastowej naprawy

W trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji uzyskano informacje mówiące o tym, że w sołectwie Kusice istnieje paląca potrzeba modernizacji drogi dojazdowej do miejscowości Kusice oraz dróg wewnętrznych. Stan drogi gminnej określono jako fatalny i zagrażający bezpiecznemu komunikowaniu się mieszkańców a także osób przyjezdnych oraz przejeżdżających przez Kusice. Stan techniczny drogi gminnej w miejscowości Kusice zaprezentowano na poniższej fotografii.

Fot. 16. Stan drogi gminnej w Kusicach

Obiekty zabytkowe w złym stanie technicznym

Skalę problemu potencjalnej degradacji obiektów budowlanych oceniono na podstawie lokalizacji obiektów zabytkowych, wpisanych do Rejestru Zabytków, będących w złym stanie technicznym, tj. wymagających remontu w ciągu najbliższych 5 lat. Ogółem w gminie Malechowo zdiagnozowano występowanie 9 takich obiektów, w tym jeden obiekt zabytkowy znajduje się na obszarze rewitalizacji Kusice.

Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla

Skalę problemu potencjalnej degradacji obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym oceniono na podstawie udziału mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla. Ogółem w gminie Malechowo udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym wynosi 25%.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że na obszarze rewitalizacji sołectwo Kusice skala problemu potencjalnej degradacji obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym jest bardzo duża. Wskazuje na to fakt mówiący o tym, że na analizowanym obszarze udziału mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym wyniósł 90%.

W trakcie spaceru badawczego zrealizowanego na obszarze rewitalizacji uzyskano informacje wskazujące na występowanie istotnej degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. Degradacja ta jest przede wszystkim efektem ubóstwa mieszkańców, których nie stać na zadbanie o stan techniczny obiektów mieszkaniowych.

Ponadto odczuwalny jest przez mieszkańców obszaru rewitalizacji brak rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W trakcie spaceru badawczego wykonano dokumentację fotograficzną, zaprezentowaną poniżej, która potwierdza, że na obszarze sołectwo Kusice występuje istotny problem degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. Duża część z tych obiektów budowlanych posiada pokrycia dachowe zawierające azbest, co zagraża zdrowiu i życiu mieszkańców.

Fot. 17. Zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, z dominującym pokryciem dachowym zawierającym azbest

Fot. 18. Zdegradowane budynki po byłym PGR-ze

5.4.5. Malechowo

SFERA SPOŁECZNA

Bezrobocie

W oparciu o dane dostarczone przez PUP można stwierdzić, że w sołectwie Malechowo w 2016 roku mieszkały 33 osoby bezrobotne, co stanowiło 8,4% wszystkich osób bezrobotnych w gminie Malechowo.

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Malechowo lokują sołectwo Malechowo na piątym miejscu – wartość wskaźnika wynosi 0,60. Z kolei wartość wskaźnika liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 7,08 i była wyższa od średniej gminnej równej 6,72.

Biorąc powyższe pod uwagę uprawniony jest wniosek mówiący o występowaniu problemu bezrobocia na analizowanym obszarze rewitalizacji.

Przestępczość

Przestępczość w gminie Malechowo określono na podstawie danych dostarczonych przez Policję mówiących o liczbie popełnionych przestępstw. Według tych danych Policji w 2016 roku największą liczbę przestępstw w gminie Malechowo odnotowano w sołectwie Malechowo. Było to łącznie 18 przestępstw, co stanowiło niemal 25% wszystkich przestępstw popełnionych w gminie Malechowo.

Nie dziwi zatem, że wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska przestępczości w gminie Malechowo lokują sołectwo Malechowo na pierwszym miejscu – wartość wskaźnika wynosi 1,0. Z kolei wartość wskaźnika liczby popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 3,86 i była zdecydowanie wyższa od średniej gminnej równej 1,25.

Można zatem zdecydowanie stwierdzić, że na analizowanym obszarze rewitalizacji mamy do czynienia ze szczególnie koncentracją zjawiska przestępczości.

Przedstawioną powyżej analizę problemów w sferze społecznej należy uzupełnić o informacje zebrane w trakcie warsztatów z mieszkańcami obszaru rewitalizacji. Mieszkańcy wskazywali na następujące problemy i braki w sferze społecznej:

- brak Domu Kultury, brak Świetlicy Wiejskiej – co powoduje, że w sołectwie nie ma instytucji, która mogłaby kompleksowo zająć się przygotowaniem i świadczeniem usług kulturalnych na rzecz społeczności lokalnej,
- niska aktywność społeczna mieszkańców,
- niski poziom zaangażowania mieszkańców w działania lokalne,
- niechętnie korzystanie przez osoby w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym z oferty spędzania czasu wolnego (np. zajęcia zumba czy taekwondo),
- brak oferty spędzania czasu wolnego dla osób starszych,
- konieczność rewitalizacji zabytkowego kościoła.

Jakie są główne przyczyny występowania problemów społecznych?

Kluczowy problem społeczny, który ujawnił się po przeprowadzeniu diagnozy delimitacyjnej, to wysoki wskaźnik przestępczości. W opinii mieszkańców na ten problem składają się dwa zjawiska. Po pierwsze w konflikt z prawem wchodzi młodzież, głównie z trudnych rodzin. Po drugie, przestępstwa są powodowane także przez osoby, które z drobnych kradzieży czy włamań, uczyniły bądź to swoje główne źródło utrzymania, bądź źródło dodatkowego dochodu.

Z kolei niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, niski poziom zaangażowania w działania lokalne czy też niechęć korzystania przez osoby w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym z oferty spędzania czasu wolnego jest trudno wytłumaczalny. Mieszkańcy zwracają uwagę na zniechęcenie mieszkańców, brak zintegrowania, niechęć do podejmowania aktywności na rzecz społeczności lokalnej, ale trudno jest im wskazać przyczyny tego typu zjawisk i zachowań.

Biorąc powyższe pod uwagę ważne będzie to, aby Program Rewitalizacji przewidywał działania integrujące i aktywizujące skierowane do różnych grup wiekowych. Celem tego typu działań powinno być budowanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, włączenie w działania na rzecz społeczności lokalnej przedstawicieli różnych grup wiekowych a w efekcie podniesienie poziomu aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Występowanie azbestu

Na obszarze rewitalizacji sołectwo Malechowo na koniec 2016 roku powierzchnia materiałów zawierających azbest w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosła 4150,97 m² – czyli o ponad 1000 m² więcej niż średnia gminna.

Należy zatem stwierdzić, że na analizowanym obszarze rewitalizacji występuje problem w postaci ponadprzeciętnej powierzchni materiałów zawierających azbest.

Niska emisja

Informacje zebrane w trakcie warsztatów z mieszkańcami obszaru rewitalizacji pozwalają wskazać na dodatkowy problem środowiskowy tego obszaru, którym jest zjawisko niskiej emisji (odczuwalne w szczególności w okresie grzewczym). Zjawisko to jest generowane przez przestarzałe, indywidualne źródła wytwarzania ciepła (najczęściej piece węglowe), w których wykorzystuje się kiepskiej jakości materiał opałowy.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny

Oceny niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej złego stanu technicznego dokonywano odnośnie m.in. takich obiektów jak: obiekty służby zdrowia, obiekty pomocy społecznej, szkoły, przedszkola, obiekty kultury, świetlice wiejskie, obiekty sportowe, obiekty administracji publicznej czy zorganizowane miejsca spotkań i integracji społecznej.

Stan niezadowolający danej infrastruktury uznano w przypadku konieczności poniesienia znacznych nakładów finansowych w celu przywrócenia jej pełnej funkcjonalności np. modernizację ogrzewania świetlicy wiejskiej w celu umożliwienia korzystania z obiektu w okresie zimowych, udostępnienie obiektów dla osób niepełnosprawnych, poprawę efektywności energetycznej, etc.

Na obszarze rewitalizacji sołectwo Malechowo zidentyfikowano jeden obiekt wymagający działań rewitalizacyjnych. Obiektem tym jest plac zabaw, który wymaga modernizacji i doposażenia w nową infrastrukturę zabawową.

Ponadto w trakcie warsztatów z mieszkańcami okazało się, że mieszkańcy obszaru rewitalizacji dostrzegają następujące braki i problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- niedostosowanie budynku Urzędu Gminy Malechowo do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- konieczność modernizacji i rozbudowy infrastruktury służącej organizacji imprez plenerowych,
- niewystarczająca liczba miejsc parkingowych przy kompleksie UG Malechowo – ośrodek zdrowia,
- konieczność modernizacji budynku Szkoły Podstawowej i byłego Gimnazjum w Malechowie w celu utworzenia centrum Kultury w Malechowie, które stworzyłoby ofertę kulturalno-rozrywkową dla dzieci, młodzieży oraz osób starszych,
- konieczność rozbudowy przedszkola mieszczącego się w Szkole Podstawowej w Malechowie,
- konieczność zagospodarowania terenu przy Szkole Podstawowej i byłym Gimnazjum w Malechowie w celu rozbudowy hali widowiskowej,
- konieczność rewitalizacji boiska przy Szkole Podstawowej i byłym Gimnazjum w Malechowie poprzez modernizację płyty boiska i stworzenie infrastruktury rekreacyjnej,
- konieczność podjęcia działań mających na celu ograniczenie hałasu, generowanego przez ruch samochodowy na drodze krajowej nr 6, który praktycznie uniemożliwia korzystanie z miejsca rekreacji i wypoczynku zlokalizowanego przy tej drodze.
- niedobór terenów publicznych a także niska jakość tych terenów publicznych (place, skwery), które leżą w obrębie sołectwa. Mieszkańcy wskazują na problem braku miejsc spotkań dla mieszkańców, miejsc dostosowanych do potrzeb organizacji dużych imprez plenerowych.

Poniżej przedstawiono dokumentację fotograficzną, wykonaną w trakcie spaceru badawczego, obrazującą część z wymienionych powyżej braków i problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Fot. 19. Budynek Urzędu Gminy w Malechowie – niedostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych

Fot. 20. Infrastruktura służąca organizacji imprez plenerowych

Fot. 21. Parking w centralnej części Malechowa (przy Urzędzie Gminy) – problem niewystarczającej liczby miejsc parkingowych

Fot. 22. Budynek Szkoły Podstawowej i byłego Gimnazjum w Malechowie

Fot. 23. Niezagospodarowane tereny publiczne przy budynku Szkoły Podstawowej i byłego Gimnazjum

Fot. 24. Ulegające stopniowej degradacji boisko przy Szkole Podstawowej oraz byłym Gimnazjum w Malechowie

Fot. 25. Miejsce wypoczynku i rekreacji w Malechowie zlokalizowane przy drodze krajowej nr 6

Aktywni czytelnicy bibliotek

W gminie Malechowo w 2016 roku odnotowano 143 aktywnych czytelników bibliotek publicznych. W przeliczeniu na 100 mieszkańców gminy liczba aktywnych czytelników wyniosła 2,45 osoby.

Na podstawie dostępnych danych ustalono, że w sołectwie Malechowo na koniec 2016 roku mieszkało ośmiu aktywnych czytelników bibliotek. W przeliczeniu na 100 mieszkańców liczba aktywnych czytelników wyniosła 1,71 osoby – czyli poniżej średniej gminnej.

Ten niski poziom aktywnego korzystania z oferty bibliotek zaskakuje biorąc pod uwagę fakt, że w tym drugim, co do liczby mieszkańców, sołectwie gminy Malechowo, liczącym na koniec 2016 roku 466 mieszkańców, jest zlokalizowana Gminna Biblioteka Publiczna w Malechowie. Należy zatem uznać za niepokojącą sytuację, w której mieszkańcy mający możliwość korzystania z oferty biblioteki publicznej, w tak niewielkim stopniu z niej korzystają.

SFERA TECHNICZNA

Potencjalna degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym

W ramach przeprowadzonych na obszarze rewitalizacji warsztatów z mieszkańcami uzyskano informacje, że w sołectwie Malechowo istnieje problem potencjalnej degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym.

Ponadto mieszkańcy dostrzegają problem braku rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W trakcie spaceru badawczego wykonano dokumentację fotograficzną, zaprezentowaną poniżej, która potwierdza, że na analizowanym obszarze występują dość licznie zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. Część z tych budynków posiada pokrycie dachowe zawierające azbest, co zagraża zdrowiu i życiu mieszkańców

Fot. 26. Zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, z często występującym pokryciem dachowym zawierającym azbest

Fot. 27. Zdegradowany budynek Policji w Malechowie

4.5 ANALIZA LOKALNYCH POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI

Pogłębiona diagnoza zjawisk problemowych na obszarze rewitalizacji powinna być uzupełniona o analizę lokalnych potencjałów. Lokalne potencjały można określić mianem możliwości, szans, zasobów, z którymi należy pracować, które można wykorzystywać w celu niwelowania i zapobiegania powstawaniu negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji.

Zidentyfikowane lokalne potencjały mogą się wzajemnie przenikać i współdziałać na negatywne zjawiska w różnych sferach jednocześnie.

Poniżej przedstawiono analizę lokalnych potencjałów pięciu wyodrębnionych podobszarów rewitalizacji.

4.5.1 Ostrowiec

W oparciu o analizę danych zastanych a także bazując na informacjach zebranych w trakcie warsztatów oraz przeprowadzonego spaceru badawczego, za potencjał rozwojowy obszaru rewitalizacji sołectwo Ostrowiec uznano w szczególności:

- potencjał aktywności obywatelskiej,
- potencjał kapitału przyrodniczego,

Potencjał aktywności społecznej

Aktywność obywatelską w sołectwie Ostrowiec scharakteryzowano na podstawie informacji zebranych w trakcie warsztatów przeprowadzonych z mieszkańcami obszaru rewitalizacji oraz w trakcie zrealizowanego spaceru badawczego. Mieszkańcy analizowanego obszaru rewitalizacji dostrzegają na tym obszarze potencjał aktywności społecznej, na który składa się m.in. aktywność:

- grupy lokalnych liderów społecznych gotowych podjąć działania na rzecz społeczności lokalnej, jednak liderom tym często brakuje odpowiedniego wsparcia finansowego do tego, aby realizować przedsięwzięcia na szerszą skalę i adresowane do większej grupy odbiorców,
- Klubu Seniora (pobudzenie integracji i aktywności seniorów, prowadzenie zespołu muzycznego „Nasze Wspomnienia”, współpraca międzypokoleniowa, partycypacja w wydarzeniach kulturalnych i imprezach),
- Placówki Wsparcia Dziennego (organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, warsztaty i wyjazdy tematyczne, organizowanie uroczystości i akademii, pomoc w nauce oraz odrabianiu lekcji po szkole),
- Świetlicy Wiejskiej (miejsce, w którym odbywają się zajęcia popołudniowe i imprezy, siedziba Klubu Seniora w Ostrowcu, Zespołu Ludowego „Ostrowianie”),
- Biblioteki (organizowanie życia czytelniczego, wpajanie dobrych wzorców, pogadanki i zajęcia praktyczne dla dzieci i młodzieży),

- Zespołu Ludowego „Ostrowianie” (współpraca zespołu z Zespołem Szkół w Ostrowcu, integracja międzypokoleniowa, promocja Ostrowca, Gminy Malechowo i ludowych tradycji śpiewaczych),
- Ochotniczej Straży Pożarnej (ochrona przeciwpożarowa, współpraca ze szkołami, PWD, działania edukacyjne, zabezpieczenie imprez, współpraca z samorządem),
- Rady Sołeckiej (inicjowanie działań porządkowych i estetycznych, organizacja festynów, pikników, wydarzeń kulturalnych i okolicznościowych),
- Rady Parafialnej.

Podsumowując można stwierdzić, że na obszarze rewitalizacji sołectwo Ostrowiec znajduje się potencjał ludzki i organizacyjny, który przy odpowiednim wsparciu finansowym powinien aktywnie partycypować w działaniach rewitalizacyjnych.

Potencjał kapitału przyrodniczego

Kapitał przyrodniczy będzie rozumiany jako tereny zielone, zbiorniki wodne, rzeki, górotwory itp., zlokalizowane na obszarze rewitalizacji, które poprzez ich właściwe wykorzystanie przyczynią się do podnoszenia jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Do kapitału przyrodniczego obszaru rewitalizacji należy przede wszystkim zaliczyć jezioro Ostrowieckie. Jest to największe jezioro typu polodowcowego występujące na terenie gminy Malechowo. Znajduje się ono w bliskim sąsiedztwie wsi Ostrowiec i stanowi idealne miejsce rekreacyjne i wypoczynkowe zarówno dla mieszkańców gminy Malechowo jak i dla turystów. Powierzchnia jeziora wynosi 47 ha, pojemność 1 800 tys. m³. Jest to jezioro rynnowe, będące zbiornikiem przepływowym.

Obecnie tereny przy jeziorze posiadają infrastrukturę rekreacyjną w formie oryginalnego placu zabaw w kształcie statku wraz z siłowniami zewnętrznymi.

Poniżej przedstawiono dokumentację fotograficzną, wykonaną w trakcie spaceru badawczego, która obrazuje infrastrukturę jeziora Ostrowieckiego.

Fot. 28. Wykorzystanie potencjału jeziora Ostrowieckiego

Pełniejsze wykorzystanie potencjału jeziora Ostrowieckiego będzie możliwe poprzez podjęcie następujących działań, które rekomenduje się do ujęcia w Programie Rewitalizacji:

- zagospodarowanie pozostałych terenów wokół jeziora i rozbudowanie miejsc rekreacji,
- wymiana nawierzchni drogi dojazdowej do jeziora oraz powstanie miejsc parkingowych,
- podniesienie atrakcyjności terenu poprzez budowę boiska do siatkówki i doposażenie w elementy rekreacyjne oraz stworzenie plaży piaskowej,
- budowa muszli estradowej nad jeziorem,
- stworzenie oferty dla turystów poprzez świadczenie usług gastronomicznych i wypożyczalni sprzętu wodnego,
- utworzenie pola biwakowego,
- instalacja toalet przenośnych.

Ponadto do potencjału przyrodniczego analizowanego obszaru rewitalizacji można zaliczyć tereny leśne - potencjał tworzenia ścieżek edukacyjnych, szlaków pieszych i rowerowych, a także pomniki przyrody o walorze turystycznym (aleja 40 buków zwyczajnych – droga wojewódzka nr 205 w kierunku Polanowa; aleja 27 lip drobnolistnych - droga wojewódzka nr 205 w kierunku Sławna).

4.5.2 Sulechowo

W oparciu o analizę danych zastanych a także bazując na informacjach zebranych w trakcie przeprowadzonego spaceru badawczego, za potencjał rozwojowy obszaru rewitalizacji sołectwo Sulechowo uznano w szczególności:

- potencjał aktywności społecznej.

Potencjał aktywności społecznej

Aktywność społeczną w sołectwie Sulechowo scharakteryzowano na podstawie danych zastanych oraz informacji zebranych w trakcie zrealizowanego spaceru badawczego. Mieszkańcy analizowanego obszaru rewitalizacji dostrzegają na tym obszarze potencjał aktywności społecznej, na który składa się m.in. aktywność:

- grupy lokalnych liderów społecznych gotowych podjąć działania na rzecz społeczności lokalnej, jednak liderom tym często brakuje odpowiedniego wsparcia finansowego do tego, aby realizować przedsięwzięcia na szerszą skalę i adresowane do większej grupy odbiorców,
- Świetlicy Wiejskiej (miejsce, w którym odbywają się zajęcia popołudniowe i imprezy),
- Klubu Seniora (pobudzenie integracji i aktywności seniorów, współpraca międzypokoleniowa, partycypacja w wydarzeniach kulturalnych i imprezach),
- Placówki Wsparcia Dziennego (organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, prowadzenie warsztatów i zajęć tematycznych, organizowanie wyjazdów tematycznych, pomoc dzieciom w nauce oraz odrabianiu lekcji po szkole, organizowanie uroczystości i akademii),
- Ochotniczej Straży Pożarnej (ochrona przeciwpożarowa, współpraca ze szkołami, PWD, działania edukacyjne, zabezpieczenie imprez, współpraca z samorządem),

Podsumowując można stwierdzić, że na obszarze rewitalizacji sołectwo Sulechowo znajduje się potencjał ludzki i organizacyjny, który przy odpowiednim wsparciu finansowym powinien aktywnie partycypować w działaniach rewitalizacyjnych.

4.5.3 Przystawy

W oparciu o analizę danych zastanych a także bazując na informacjach zebranych w trakcie przeprowadzonego spaceru badawczego, za potencjał rozwojowy obszaru rewitalizacji sołectwo Przystawy uznano w szczególności:

- potencjał infrastruktury społecznej i terenów publicznych,

Potencjał infrastruktury społecznej i terenów publicznych

Infrastruktura społeczna i tereny publiczne będzie rozumiana jako zespół urządzeń oraz terenów publicznych zaspokajających potrzeby socjalne, oświatowe i kulturalne miejscowej ludności.

Do infrastruktury społecznej i terenów publicznych obszaru rewitalizacji należy przede wszystkim zaliczyć:

- Świetlicę Wiejską,
- Siedzibę Stowarzyszenia „Przyjazne Przystawy”
- tereny publiczne wraz z infrastrukturą (wiaty, ławki, stoły, miejsce na ognisko, miejsce na instalację sceny, siłownia zewnętrzna, boisko)

Poniżej przedstawiono dokumentację fotograficzną wykonaną w trakcie spaceru badawczego, która obrazuje stan infrastruktury społecznej sołectwa Przystawy.

Fot. 29. Świetlica wiejska w Przystawach – oferta głównie dla dzieci

Fot. 30. Siedziba stowarzyszenia Przyjazne Przystawy

Fot. 31. Tereny publiczne wraz z infrastrukturą (wiaty, ławki, stoły, miejsce na ognisko, miejsce na instalację sceny, siłownia zewnętrzna, boisko)

W oparciu o posiadaną infrastrukturę społeczną, która w przeważającej większości znajduje się w dobrym stanie i jest zadbaną, rekomenduje się prowadzenie działań miękkich na rzecz lokalnej ludności, w tym m.in.:

- stworzenie oferty zajęć popołudniowych dla dzieci, młodzieży i seniorów,
- realizację zajęć aktywizujących społeczność lokalną poprzez integracje międzypokoleniową,
- utworzenie Klubu Seniora w Przystawach i stworzenie oferty zajęć aktywizujących dla seniorów.

4.5.4 Kusice

Analiza danych zastanych a także informacji zebranych w trakcie przeprowadzonego spaceru badawczego na obszarze rewitalizacji uprawniają do sformułowania wniosku, że obszar rewitalizacji Kusice nie posiada istotnych potencjałów rozwojowych.

Sołectwo Kusice to obszar popegeerowski, charakteryzujący się wysokim poziomem koncentracji problemów społecznych, niską aktywnością społeczną, niskim poziomem przedsiębiorczości, zdegradowaną infrastrukturą społeczną, istotnie zdegradowanymi budynkami mieszkaniowymi, które w dużej mierze posiadają pokrycia dachowe z materiałów zawierających azbest, zdegradowaną drogą gminną oraz praktycznym brakiem skomunikowania z resztą obszarów gminy Malechowo.

Ponadto obszar nie posiada istotnych walorów kulturowych czy przyrodniczych, które można byłoby uznać za potencjały rozwojowe.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że analizowany obszar będzie stanowić duże wyzwanie w procesie rewitalizacji gminy Malechowo. Brak potencjałów rozwojowych może istotnie ograniczyć możliwość przeprowadzenia głębokich, pozytywnych zmian na tym obszarze rewitalizacji.

4.5.5 Malechowo

W oparciu o analizę danych zastanych a także bazując na informacjach zebranych w trakcie warsztatu z mieszkańcami oraz przeprowadzonego spaceru badawczego, za potencjał rozwojowy obszaru rewitalizacji sołectwo Malechowo uznano w szczególności:

- potencjał aktywności gospodarczej,
- potencjał lokalizacyjny - położenie na trasie Słupsk – Koszalin (droga krajowa nr 6)
- potencjał aktywności społecznej

Potencjał aktywności gospodarczej

Aktualny potencjał aktywności gospodarczej w odniesieniu do obszaru rewitalizacji sołectwo Malechowo będzie rozumiany jako potencjał optymizmu rynku co do szans prowadzenia z sukcesem biznesu na obszarze rewitalizacji.

Wskaźnikiem opisującym stan przedsiębiorczości i lokalnej gospodarki na obszarze sołectwa Malechowo jest liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 mieszkańców. W całej gminie Malechowo aktywną działalność gospodarczą prowadziły na koniec 2016 roku 204 osoby. Oznacza to, że w przeliczeniu na 100 mieszkańców w gminie Malechowo działalność gospodarczą prowadziło 3,11 osoby.

Analiza zebranych danych pozwala stwierdzić, że na obszarze rewitalizacji sołectwo Malechowo wskaźnik przedsiębiorczości indywidualnej wyniósł 4,26. Na tym obszarze zidentyfikowano 26 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (najwięcej w całej gminie), co stanowi 12,7% ogółu indywidualnej przedsiębiorczości w gminie Malechowo. Oznacza to, że więcej niż co dziesiąta osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w gminie Malechowo zamieszkuje podobszar rewitalizacji sołectwo Malechowo.

Ułatwieniem w prowadzeniu działalności gospodarczej na analizowanym obszarze rewitalizacji jest to, że miejscowość Malechowo stanowi centrum administracyjne gminy świadczące szereg usług na rzecz mieszkańców oraz przedsiębiorców. Dodatkowym wsparciem dla przedsiębiorców jest lokalizacja na tym obszarze budynków banku i poczty oraz usług świadczonych przez te instytucje na rzecz przedsiębiorców. Ponadto potencjał gospodarczy wzmacnia funkcjonowanie dwóch obiektów gastronomicznych.

Potencjał lokalizacyjny - położenie na trasie Słupsk – Koszalin (droga krajowa nr 6)

Na korzyść sołectwa Malechowo, m.in. jako miejsca korzystnego do lokowania działalności gospodarczej, przemawia także fakt, że przebiega przez nie droga krajowa nr 6. To właśnie na obszarach przydrożnych ulokowały się lokale gastronomiczne, przedsiębiorstwa usługowe oraz handlowe, co obrazuje poniższa fotografia wykonana w trakcie spaceru badawczego.

Fot. 32. Koncentracja działalności handlowo-usługowej w Malechowie w obrębie drogi krajowej nr 6

Lokalizacja Malechowa na trasie Słupsk-Koszalin powoduje, że stanowi ono realną opcję miejsca przestankowego, gdzie podróżni przemieszczający się w kierunku miejscowości ulokowanych bliżej Morza Bałtyckiego, mogą odpocząć przed dalszą podróżą.

Można stwierdzić, że obszar rewitalizacji sołectwo Malechowo charakteryzuje się wysokim, w porównaniu do średniej gminnej, poziomem koncentracji przedsiębiorczości indywidualnej. Należy zatem uznać, że na obszarze rewitalizacji optymizm gospodarczy nie wygaś (co obrazuje występowanie dużej liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) i można ten optymizm potraktować jako element lokalnego potencjału rozwojowego.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że przedsiębiorczość indywidualna, skoncentrowana w znacznym stopniu na omawianym obszarze, powinna stać się ważnym elementem procesu rewitalizacji i potencjałem rozwojowym analizowanego obszaru. Kluczowe dla procesu rewitalizacji będzie zatem pozyskanie zaangażowania przedsiębiorców z tego obszaru dla celów działań rewitalizacyjnych.

Ponadto położenie przy drodze krajowej nr 6 dodatkowo wzmacnia potencjał gospodarczy, w szczególności w kierunku rozwoju przedsiębiorstw świadczących usługi i oferujących produkty podróżnym przemieszczającym się na trasie Słupsk-Koszalin i Koszalin-Słupsk.

Potencjał aktywności społecznej

Pomimo tego, że w trakcie warsztatów przeprowadzonych z mieszkańcami sołectwa Malechowo ujawniono problem dość niskiej aktywności społecznej mieszkańców (wyrażającej się przede wszystkim w niechętnym korzystaniu z oferty spędzania czasu wolnego dostępnej na analizowanym obszarze), to jednak można stwierdzić, że potencjał aktywności społecznej przejawia się w funkcjonowaniu i ofercie takich instytucji i organizacji jak:

- Stowarzyszenie Dla Ziemi Malechowskiej (pozyskiwanie środków zewnętrznych na rzecz Gminy Malechowo i sołectw, wsparcie merytoryczne dla grup nieformalnych aplikujących o środki krajowe),
- Ochotnicza Straż Pożarna w Malechowie (ochrona przeciwpożarowa, współpraca ze szkołami i samorządem oraz PWD, działania edukacyjne, zabezpieczenie imprez),
- Gminna Biblioteka Publiczna w Malechowie (kreowanie postaw czytelniczych, współpraca z placówkami szkolnymi, oferta zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży, warsztaty i pogadanki, spotkania autorskie dla mieszkańców),
- Klub Sportowy Arkadia Malechowo (prowadzenie kilku grup wiekowych, gra w piłkę nożną i trening ogólnorozwojowy, pobudzenie wolontariatu wśród rodziców zawodników, pozyskiwanie środków zewnętrznych i udzielanie osobowości prawnej grupom nieformalnym aplikującym o środki),
- Klub Seniora w Malechowie (współpraca ze środowiskiem lokalnym, partycypacja w imprezach i wydarzeniach kulturalnych).

4.6 SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Celem przeprowadzonej całościowej analizy problemów oraz potencjałów zidentyfikowanych na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji jest określenie skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych, które to będą determinować zakres planowanych działań rewitalizacyjnych w gminie Malechowo.

W poniższej tabeli zaprezentowano skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji w podziale na poszczególne sfery.

Tabela 28. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych obszaru rewitalizacji w gminie Malechowo

Sfera	Zidentyfikowane potrzeby w zakresie przewyższania zjawisk kryzysowych w danej sferze	Opis oczekiwanych działań
Społeczna	Kompleksowe wsparcie osób wykluczonych i/lub zagrożonych ubóstwem i bezrobociem oraz pomoc osobom uzależnionym, zamieszkującym na obszarze rewitalizacji	<p>Analiza problemów poszczególnych obszarów rewitalizacji (ze szczególnym wskazaniem na sołectwo Kusice) wskazuje, że niezbędne jest przerwanie procesu dziedziczenia ubóstwa, bezrobocia i patologii społecznych (głównie alkoholizmu) poprzez różnorodne i zindywidualizowane formy pracy zarówno z dorosłymi, dziećmi oraz młodzieżą, m.in. poprzez: indywidualne wsparcie, animację społeczną, zajęcia sportowe, aktywności kulturowe, akcje wolontariackie, profilaktykę społeczną czy środowiskowe formy wsparcia zapewniające organizację czasu wolnego.</p> <p>Jak wskazują wyniki diagnozy konieczne jest powstanie nowego obiektu, który przyczyni się do podniesienia aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji. Takim obiektem, który będzie kierował ofertę do mieszkańców obszaru rewitalizacji, może być Domu Kultury w Malechowie.</p> <p>Ponadto ważne jest aby w każdym sołectwie wchodzącym w skład obszaru rewitalizacji, mieszkańcy z różnych grup wiekowych mogli korzystać z oferty Świetlic Wiejskich. Świetlice Wiejskie powinny na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji realizować szeroki katalog działań prospołecznych, aktywizujących społeczność lokalną, w tym głównie rodziny, bezrobotnych, kobiety i seniorów.</p> <p>Ważne jest również, aby mieszkańcy obszarów rewitalizacji mieli dostęp do poradnictwa rodzinnego, poradnictwa prawnego, psychologicznego czy też dostęp do specjalistów od uzależnień.</p>
	Przeciwdziałanie bezrobociu i zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji	<p>Wyniki diagnozy pokazują, że konieczne jest zmniejszenie wysokiego poziomu bezrobocia mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Planując projekty rewitalizacyjne należy zwrócić szczególną uwagę na podejmowanie działań zmierzających do podnoszenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Istotne będzie zatem prowadzenie kursów, szkoleń podnoszących kompetencje zawodowe, prowadzenie kursów językowych i zawodowych dla dorosłych oraz oferowanie</p>

		<p>wsparcia w formie doradztwa zawodowego.</p> <p>Warto także przemyśleć podjęcie działań mających na celu podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru rewitalizacji, co powinno się przyczynić do wzrostu zainteresowania tym obszarem potencjalnych inwestorów, co w konsekwencji może zaowocować powstaniem nowych miejsc pracy.</p> <p>Chcąc przeciwdziałać zjawisku bezrobocia na obszarze rewitalizacji warto także wdrożyć model współpracy angażujący w proces udzielania pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy środowisko lokalne, gminną i powiatową pomoc instytucjonalną oraz system samopomocy obywatelskiej w oparciu o różne środki i narzędzia (np. programy aktywizacji zawodowej we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy czy organizacjami pozarządowymi).</p>
	<p>Podniesienie poziomu aktywności społecznej oraz zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w sprawy lokalne</p>	<p>Przeprowadzone spotkania z mieszkańcami obszarów rewitalizacji oraz zrealizowane spacerki badawcze wykazały, że na części obszarów rewitalizacji (w szczególności mamy tu na myśli sołectwo Kusice oraz sołectwo Malechowo, oraz w mniejszym zakresie sołectwo Sulechowo) występuje zjawisko niskiego poziomu zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz społeczności lokalnej.</p> <p>Chcąc niwelować to negatywne zjawisko społeczne kluczowe będzie podejmowanie działań mających na celu wypracowanie poczucia wspólnotowości mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Osiągnięcie tego celu zależne będzie od podejmowania działań, które będą zachęcać mieszkańców do angażowania się w oddolne inicjatywy lokalne, zgłaszania projektów do finansowania w ramach budżetów sołeckich, działania w organizacjach pozarządowych czy też realizowania inicjatyw wzmacniających tożsamość lokalną.</p> <p>Ponadto należy organizować, we współpracy z podmiotami czy instytucjami działającymi na obszarze rewitalizacji, wydarzenia, imprezy, które będą wzmacniać więzi społeczne i tożsamość lokalną.</p> <p>Częstym ograniczeniem, które pojawia się chociażby w wypowiedziach mieszkańców, dla realizacji aktywności społecznej jest brak odpowiedniej infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych. Należy zatem przewidzieć takie projekty rewitalizacyjne, które będą odpowiadać na potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznych.</p>
	<p>Wyrównanie szans edukacyjnych młodych mieszkańców obszaru rewitalizacji</p>	<p>Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji wykazała, że młodzi ludzie zamieszkujący obszar rewitalizacji mają utrudniony dostęp do edukacji ponadpodstawowej ze względu na braki komunikacyjne występujące na obszarze rewitalizacji.</p> <p>Należy zatem podjąć działania zmierzające do poprawy</p>

		<p>skomunikowania obszaru rewitalizacji z większymi ośrodkami, w których funkcjonują placówki edukacyjne i oświatowe kształcące na poziomie edukacji ponadpodstawowej.</p> <p>Podjęcie takich działań wpłynie pozytywnie na wyrównanie szans edukacyjnych oraz zwiększenie szans życiowych dzieci i młodzieży zamieszkujących obszar rewitalizacji.</p>
	Włączenie społeczne osób starszych oraz niepełnosprawnych	<p>Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji wykazała, że obszar ten zamieszkuje duża liczba osób w wieku poprodukcyjnym oraz duża liczba osób niepełnosprawnych. Osoby te często pozbawione są możliwości aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym gminy. Brakuje oferty spędzania czasu wolnego dla tych osób. Mają one także utrudniony dostęp do usług opiekuńczych oraz do placówek opieki zdrowotnej.</p> <p>W ramach programu rewitalizacji należy zatem przewidzieć realizację takich projektów, które m.in. zwiększą dostępność usług opiekuńczych oraz poprawią dostęp do placówek opieki zdrowotnej; przyczynią się do organizacji aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz poprawią poziom zaspokojenia potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych poprzez organizowanie cyklicznych wydarzeń i spotkań integracyjnych, warsztatów międzypokoleniowych czy wycieczek.</p> <p>Osoby starsze oraz niepełnosprawne borykają się również z problemem dostępności (głównie chodzi tu o rozwiązania architektoniczne) do obiektów, w których świadczone są usługi publiczne. Należy zatem podjąć działania, które przyczynią się do poprawy stanu technicznego budynków użyteczności publicznej i dostosują ten stan do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.</p>
Gospodarcza	Pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji	<p>Część podobszarów rewitalizacji boryka się z problemem niskiego poziomu przedsiębiorczości indywidualnej. Istnieje zatem potrzeba podjęcia działań mających na celu ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji, w szczególności na obszarach po byłych PGR-ach.</p> <p>Planując projekty rewitalizacyjne należy zatem mieć na uwadze aktywności, które będą wspierać rozwój przedsiębiorczości poprzez działania animacyjne oraz szkoleniowe. Warto także wspomagać na obszarze rewitalizacji rozwój podmiotów ekonomii społecznej czy też wspierać kształtowanie lokalnych obiegów gospodarczych oraz wzmacniać konkurencyjność przedsiębiorstw, np. poprzez tworzenie „wsi tematycznych”.</p>
Środowiskowej	Ograniczenie zjawiska niskiej emisji	<p>Przeprowadzona diagnoza wykazała, że istnieje konieczność podjęcia kompleksowych działań zmierzających do zmniejszenia poziomu zanieczyszczenia powietrza.</p> <p>Należy zatem rozważyć wprowadzenie projektu zachęcającego mieszkańców obszaru rewitalizacji do wymiany starych, mało wydanych urządzeń grzewczych na bardziej proekologiczne.</p>

		Warto także prowadzić działania edukacyjne oraz zachęcać mieszkańców obszaru rewitalizacji do zastosowania odnawialnych źródeł energii.
	Ograniczenie ilości materiałów zawierających azbest	<p>Na obszarze rewitalizacji mamy do czynienia z ponadprzeciętnym (w odniesieniu do średniej gminnej) poziomem nagromadzenia materiałów zawierających azbest (w szczególności chodzi tu o pokrycia dachowe obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym). Materiały tego typu stanowią zagrożenie dla zdrowia oraz życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Należy zatem z jednej strony prowadzić działania edukacyjne, uświadamiające mieszkańców o zagrożeniach związanych z materiałami zawierającymi azbest, a z drugiej wprowadzać dla mieszkańców wsparcie finansowe, oferować wsparcie organizacyjne i specjalistyczne w celu m.in. wymiany pokryć dachowych zawierających azbest.</p>
Przestrzenno-funkcjonalna	Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych i infrastruktury społecznej sprzyjających aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji	<p>Diagnoza obszaru rewitalizacji wykazała, że istnieje szereg potrzeb związanych przede wszystkim z poprawą estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych. Na części obszarów rewitalizacji przestrzenie publiczne występują albo w bardzo małym zakresie (np. zielony plac bez elementów małej architektury), albo poziom ich degradacji jest tak zaawansowany (np. Oaza Kusice w sołectwie Kusice), że korzystanie z nich jest niemożliwe.</p> <p>Planując zatem projekty rewitalizacyjne należy przewidzieć działania dotyczące rewitalizacji i/lub stworzenia przestrzeni publicznych, tworzenia infrastruktury społecznej, elementów małej architektury, a także likwidowanie barier architektonicznych dla osób starszych i niepełnosprawnych. Tego typu działania przyczynią się do tworzenia warunków sprzyjających wzrostowi aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>
Techniczna	Poprawa stanu technicznego obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym	<p>Problemu degradacji obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym na obszarze rewitalizacji obrazuje duży udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym tego obszaru. Duży odsetek mieszkań popegeerowskie występuje w takich sołectwach jak Kusice i Ostrowiec. Ponadto wizja lokalna przeprowadzona na obszarze rewitalizacji potwierdziła, że na obszarze tym licznie występują zdegradowane budynki mieszkaniowe będące własnością osób prywatnych, które wymagają przeprowadzenia kompleksowych działań związanych m.in. z ich remontem oraz poprawą efektywności energetycznej.</p> <p>W ramach programu rewitalizacji należy zatem rozważyć realizację projektu, który będzie zachęcał prywatnych właścicieli do podejmowania działań zmierzających do poprawy stanu technicznego i efektywności energetyczne obiektu.</p>

5 WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI, CELE ORAZ KIERUNKI REWITALIZACJI

5.1 WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

Wizja obszaru rewitalizacji jest pierwszym elementem struktury operacyjnej programu rewitalizacji. Program rewitalizacji jest dokumentem porządkującym sposób działania na rzecz wychodzenia ze stanów kryzysowych obszaru zdegradowanego. W przedmiotowym dokumencie datą docelową realizacji ujętych w nim projektów i przedsięwzięć jest 2023 rok. Taka perspektywa czasowa wskazuje na to, że wizję obszaru rewitalizacji należałoby określić właśnie dla tego roku.

Z drugiej strony podkreśla się, że rewitalizacja jest procesem wieloletnim, a jego komplementarność polega między innymi na spójności realizowanych przedsięwzięć w czasie, np. w odniesieniu do poprzednich programów rewitalizacji, realizowanych w latach 2007 – 2013.

Pośród zagrożeń w procesie rewitalizacji wskazuje się niedostatek kapitału i środków w odniesieniu do skali potrzeb rewitalizacyjnych, w szczególności w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Zagrożenie dla realizacji kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacji przestrzennej i technicznej, związane są również z formą własności obiektów mieszkalnych i terenów na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji, co znacząco utrudnia interwencję publiczną i realizację inwestycji.

Zasadniczo główny wysiłek finansowy związany z rewitalizacją będzie udziałem samorządu lokalnego i uzależniony będzie w dużym stopniu od zewnętrznych źródeł finansowania.

Powyższe aspekty rzutują w istotny sposób na to w jaki sposób zdefiniować wizję obszaru rewitalizacji (czy ma to być stan docelowy, bez uwzględniania ograniczeń czasowych, czy też należy opisać w sposób w miarę precyzyjny, jakie zmiany zajdą w przestrzeni rewitalizowanej w wyniku realizacji przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych).

Istotnym pytaniem jest to czy perspektywa czasowa, tj. docelowy 2023 rok, to czas w jakim może dojść do zasadniczej przemiany obszaru rewitalizacji, czy też bardziej prawdopodobne jest uruchomienie procesów pozytywnych przemian, jakie zachodzą będą po zrealizowaniu programu rewitalizacji – w dużej mierze samoistnie (program rewitalizacji będzie dźwignią pozytywnych przemian). Biorąc pod uwagę uwarunkowania wewnętrzne oraz zewnętrzne bardziej prawdopodobne jest to drugie.

W celu zdefiniowania wizji poszczególnych podobszarów rewitalizacji sformułowano zasadnicze problemy tych podobszarów i zestawiono je z potencjałami, na bazie których możliwe jest zrealizowanie pozytywnej przemiany.

Tabela 29. Zasadnicze problemy oraz potencjały obszaru rewitalizacji wraz z oczekiwaną wizją przemian

Lp.	Podobszar rewitalizacji	Zasadnicze problemy	Potencjały	Oczekiwana przemiana obszaru (wizja przemian na obszarze rewitalizacji).
1.	Ostrowiec	<p>Społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> Znaczna skala zjawiska bezrobocia. Znaczna skala zjawiska ubóstwa. Znaczna skala zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. Znaczna skala zjawiska alkoholizmu. <p>Pozostałe:</p> <ul style="list-style-type: none"> Niski poziom przedsiębiorczości indywidualnej. Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną (w szczególności chodzi tu o: brak Świetlicy Wiejskiej, brak zadaszzonego obiektu na organizację większych imprez kulturalnych oraz brak zaplecza sportowo-rekreacyjnego przy boisku w Ostrowcu). Niedobór terenów publicznych a także niska jakość tych terenów publicznych (place, skwery), które leżą w obrębie sołectwa. Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym (wpływ na to ma istotny udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa, który wynosi 85%). Niska jakość oferowanych usług medycznych i praktycznie brak dostępu do lekarzy specjalistów. Zły stan techniczny chodników oraz dróg wewnętrznych. Występowanie zjawiska niskiej emisji. Hałas generowany przez ruch samochodowy na drodze wojewódzkiej nr 205. Niewystarczający poziom obsługi komunikacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> Potencjał aktywności społecznej przejawiający się w aktywności: lokalnych liderów społecznych gotowych podjąć działania na rzecz społeczności lokalnej, Klubu Seniora, Placówki Wsparcia Dziennego, Świetlicy Środowiskowej, Biblioteki, Zespołu Ludowego „Ostrowianie”, Ochotniczej Straży Pożarnej, Rady Sołectkiej, Rady Kościelnej. Potencjał kapitału przyrodniczego, w tym przede wszystkim jeziora Ostrowieckiego. Jest to największe jezioro typu polodowcowego występujące na terenie gminy Malechowo. Znajduje się ono w bliskim sąsiedztwie wsi Ostrowiec i stanowi idealne miejsce rekreacyjne i wypoczynkowe zarówno dla mieszkańców gminy Malechowo jak i dla turystów. 	<p>Społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zwiększanie aktywności zawodowej. Zmniejszanie skali bezrobocia. Zmniejszanie skali ubóstwa. Zmniejszanie skali alkoholizmu. Zwiększanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych. <p>Gospodarcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zwiększanie przedsiębiorczości. <p>Przestrzenno-funkcjonalna:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozwój infrastruktury społecznej. Rewitalizacja przestrzeni publicznych. <p>Techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni wspólnych. Poprawa stanu technicznego chodników oraz dróg wewnętrznych.

2.	Sulechowo	<p>Społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znaczna skala zjawiska bezrobocia. • Znaczna skala zjawiska ubóstwa. • Znaczna skala zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. • Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych. <p>Pozostałe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną (w szczególności chodzi tu o: rozbudowę i modernizację Świetlicy Wiejskiej oraz przyległych do niej terenów rekreacyjnych a także dostosowanie tej infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych; stworzenie centrum rekreacyjnego poprzez budowę wiaty, paleniska oraz doposażenie w elementy małej architektury) oraz postępująca degradacja posiadanej infrastruktury społecznej (plac zabaw, boisko). • Niedobór terenów publicznych a także niska jakość tych terenów publicznych (place, skwery), które leżą w obrębie sołectwa. • Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. • Występowanie zjawiska niskiej emisji. • Występowanie dużej ilości materiałów zawierających azbest. • Niewystarczający poziom obsługi komunikacyjnej. • Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potencjał aktywności społecznej przejawiający się w aktywności lokalnych liderów społecznych gotowych podjąć działania na rzecz społeczności lokalnej, Świetlicy Wiejskiej, Klubu Seniora, Placówki Wsparcia Dziennego. 	<p>Społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie aktywności zawodowej. • Zmniejszanie skali bezrobocia. • Zmniejszanie skali ubóstwa. • Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców, w tym osób niepełnosprawnych. <p>Przestrzenno-funkcjonalna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury społecznej. • Rewitalizacja przestrzeni publicznych. <p>Techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni wspólnych. • Poprawa stanu technicznego chodników oraz dróg wewnętrznych. <p>Środowiskowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczanie ilości materiałów zawierających azbest
----	-----------	---	---	--

3.	Przystawy	<p>Społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znaczna skala zjawiska bezrobocia. • Znaczna skala zjawiska ubóstwa. • Znaczna skala zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. • Brak oferty kulturalnej skierowanej w szczególności do młodzieży a także osób starszych. • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. • Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych. <p>Pozostałe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Częściowa degradacja funkcjonalno-przestrzenna (w tym głównie: ulegający stopniowej degradacji plac zabaw dla dzieci, zdewastowany cmentarz poniemiecki, ulegający degradacji opuszczony budynek kaplicy) • Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. • Występowanie zjawiska niskiej emisji. • Występowanie dużej ilości materiałów zawierających azbest. • Występowanie dzikich wysypisk śmieci. • Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej. • Niewystarczający poziom obsługi komunikacyjnej. • Zły stan nawierzchni dróg i chodników. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potencjał istniejącej infrastruktury społecznej i terenów publicznych, do których należy przede wszystkim zaliczyć: Świetlicę Wiejską, siedzibę Stowarzyszenia „Przyjazne Przystawy” oraz tereny publiczne wraz z infrastrukturą (wiaty, ławki, stoły, miejsce na ognisko, miejsce na instalację sceny, siłownia zewnętrzna, boisko). Istniejąca infrastruktura społeczna oraz uporządkowane tereny publiczne, umożliwiają rozwijanie oferty kulturalnej oraz aktywności społecznej. 	<p>Społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie aktywności zawodowej. • Zmniejszanie skali bezrobocia. • Zmniejszanie skali ubóstwa. • Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców, w tym osób niepełnosprawnych. • Stworzenie oferty zajęć popołudniowych dla dzieci, młodzieży i seniorów. • Utworzenie Klubu Seniora. <p>Przestrzenno-funkcjonalna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja wybranych elementów infrastruktury społecznej. <p>Techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni wspólnych. • Poprawa stanu technicznego chodników oraz dróg. <p>Środowiskowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczanie ilości materiałów zawierających azbest. • Likwidacja dzikich wysypisk śmieci.
----	-----------	---	--	--

4.	Kusice	<p>Społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znaczna skala zjawiska bezrobocia. • Znaczna skala zjawiska ubóstwa. • Uzależnienie części mieszkańców od systemu pomocy społecznej • Występowanie zjawiska „ukrytego” alkoholizmu – na obszarze rewitalizacji mieszkają osoby z problemem alkoholowym, które nie widnieją jednak w ewidencji, ponieważ nie poddają się leczeniu. • Występowanie zjawiska „dziedziczenia problemów”. • Bardzo niska aktywność społeczna mieszkańców. • Brak większych perspektyw rozwojowych dla ludzi młodych, wchodzących w wiek produkcyjny. <p>Pozostałe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom przedsiębiorczości indywidualnej. • Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej (w tym niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną oraz istotna degradacja posiadanej obecnie infrastruktury: boiska, budynku Świetlicy Wiejskiej, a także konieczność modernizacji i doposażenia placu zabaw dla dzieci). • Znaczna skala degradacji terenów publicznych, w tym przede wszystkim terenu wypoczynkowo-rekreacyjnego „Oaza Kusice”. • Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym (wpływ na to ma istotny udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa, który wynosi 90%). • Zły stan techniczny chodników i bardzo zły stan nawierzchni drogi gminnej. • Występowanie zjawiska niskiej emisji. • Praktyczny brak obsługi komunikacyjnej obszaru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak istotnych potencjałów rozwojowych 	<p>Społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie aktywności zawodowej. • Zmniejszanie skali bezrobocia. • Zmniejszanie skali ubóstwa. • Zmniejszanie zjawiska „ukrytego” alkoholizmu. • Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców. • Stworzenie oferty zajęć popołudniowych dla dzieci, młodzieży i seniorów. • Prowadzenie działań zwiększających kompetencja zawodowe osób wchodzących w wiek produkcyjny. • Utworzenie Klubu Seniora. <p>Gospodarcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie przedsiębiorczości. <p>Przestrzenno-funkcjonalna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury społecznej. • Rewitalizacja przestrzeni publicznych. <p>Techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni wspólnych. • Poprawa stanu technicznego chodników oraz nawierzchni dróg.
----	--------	--	--	--

5.	Malechowo	<p>Społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znaczna skala zjawiska bezrobocia. • Znaczna skala zjawiska przestępczości. • Niska aktywność społeczna mieszkańców • Brak kompleksowej oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców • Brak oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych. <p>Pozostałe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną oraz często zły stan techniczny posiadanej infrastruktury (w tym głównie: brak Domu Kultury, brak Świetlicy Wiejskiej, niedostosowanie budynku Urzędu Gminy w Malechowie do potrzeb osób niepełnosprawnych, niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, konieczność rozbudowy i modernizacji przedszkola, konieczność zagospodarowania terenów przy Szkole Podstawowej i byłym Gimnazjum w Malechowie, ulegające stopniowej degradacji boisko przy Szkole Podstawowej). • Niedobór terenów publicznych a także niska jakość tych terenów publicznych (place, skwery), które leżą w obrębie sołectwa (problem braku miejsc spotkań dla mieszkańców, miejsc dostosowanych do potrzeb organizacji dużych imprez plenerowych). • Niedostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych. • Hałas generowanego przez ruch samochodowy na drodze krajowej nr 6, który praktycznie uniemożliwia 	<ul style="list-style-type: none"> • Centrum administracyjno-usługowe gminy Malechowo. • Położenie przy drodze krajowej nr 6. • Potencjał aktywności gospodarczej. Na tym obszarze zidentyfikowano 26 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (najwięcej w całej gminie), co stanowi 12,7% ogółu indywidualnej przedsiębiorczości w gminie Malechowo. Ułatwieniem w prowadzeniu działalności gospodarczej na analizowanym obszarze rewitalizacji jest to, że miejscowość Malechowo stanowi centrum administracyjne gminy świadczące szereg usług na rzecz mieszkańców oraz przedsiębiorców. Dodatkowym wsparciem dla przedsiębiorców jest lokalizacja na tym obszarze budynków banku i poczty oraz usługi świadczone przez te instytucje na rzecz przedsiębiorców. • Potencjał aktywności społecznej przejawiający się w funkcjonowaniu i ofercie takich instytucji i organizacji jak: Stowarzyszenie Dla Ziemi Malechowskiej, Ochotnicza Straż Pożarna w Malechowie, Gminna 	<p>Społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie aktywności zawodowej. • Zmniejszanie skali bezrobocia. • Zmniejszanie skali przestępczości. • Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców. • Stworzenie oferty zajęć popołudniowych dla dzieci, młodzieży i seniorów. <p>Przestrzenno-funkcjonalna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury społecznej • Rozwój oraz rewitalizacja przestrzeni publicznych. <p>Techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni wspólnych. • Tworzenie nowych miejsc parkingowych <p>Środowiskowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczanie ilości materiałów zawierających azbest. • Ograniczenie hałasu na terenie miejsca rekreacji i wypoczynku ulokowanego przy drodze
----	-----------	--	---	--

		<p>korzystanie z miejsca rekreacji i wypoczynku zlokalizowanego przy tej drodze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska jakość oferowanych usług medycznych i praktycznie brak dostępu do lekarzy specjalistów. • Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych odczuwana zwłaszcza w okolicach Urzędu Gminy Malechowo i ośrodka zdrowia – czyli obszaru stanowiącego centrum usług administracyjnych gminy • Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. • Konieczność rewitalizacji zabytkowego kościoła w Malechowie. • Występowanie zjawiska niskiej emisji. • Występowanie dużej ilości materiałów zawierających azbest. 	<p>Biblioteka Publiczna w Malechowie, Klub Sportowy Arkadia Malechowo, Klub Seniora w Malechowie.</p>	<p>krajowej nr 6</p>
--	--	---	---	----------------------

Mając na uwadze powyższe ogólna **wizja obszaru rewitalizacji** (ujmująca pięć podobszarów łącznie) wskazuje na następujące **kluczowe** przemiany obszaru rewitalizacji:

W sferze społecznej:

- Zwiększanie aktywności zawodowej.
- Zmniejszanie skali bezrobocia.
- Zmniejszanie skali ubóstwa.
- Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców.

W sferze gospodarczej:

- Zwiększanie poziomu przedsiębiorczości.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- Rozwój infrastruktury społecznej.
- Rozwój przestrzeni publicznych.

W sferze technicznej:

- Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni wspólnych.
- Poprawa stanu infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim dróg i chodników.

W sferze środowiskowej:

- Ograniczanie ilości materiałów zawierających azbest.

5.2 CELE ORAZ KIERUNKI REWITALIZACJI

W oparciu o przeprowadzone analizy sytuacji społeczno-gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej gminy, które przedstawiono w poprzednich rozdziałach, sformułowane zostały cele rewitalizacji. Zgodnie z logiką główne cele rewitalizacji odnoszą się do zidentyfikowanych obszarów problemowych, wyznaczonych na podstawie analiz oraz konsultacji społecznych.

Program Rewitalizacji zbudowany został w oparciu o hierarchiczną strukturę celów, na którą składają się cele główne oraz podlegające im kierunki działań rewitalizacyjnych. Cele główne nawiązują bezpośrednio do wizji obszaru rewitalizacji, stanowiąc jej rozwinięcie. Hierarchiczna struktura celów porządkuje sposób działań związanych z rewitalizacją, wskazując poszczególnym kierunkom działań ich nadrzędny cel.

Biorąc powyższe pod uwagę **cele główne rewitalizacji to:**

1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji.

- Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba osób bezrobotnych.

- Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa.
  - Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba przestępstw.
- 2. Zwiększony poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.**
- Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba osób fizycznych prowadząca działalność gospodarczą.
- 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji.**
- Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice).
  - Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba dzieci i młodzieży (do lat 18) korzystających z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice.
- 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.**
- Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba zmodernizowanych i/lub utworzonych obiektów infrastruktury społecznej.
  - Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba zrewitalizowanych i/lub utworzonych przestrzeni publicznych.
  - Kluczowy wskaźnik: liczba zrewitalizowanych obiektów zabytkowych.
- 5. Poprawiony stan zasobów mieszkaniowych obszaru rewitalizacji.**
- Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba wyremontowanych obiektów mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji.
  - Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba metrów kwadratowych powierzchni materiałów zawierających azbest.
- 6. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.**
- Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba metrów bieżących naprawionych chodników.
  - Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba metrów bieżących naprawionych dróg.
  - Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba powstałych nowych miejsc parkingowych

Schemat celów głównych został rozwinięty o kierunki działań rewitalizacyjnych, co zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 30. Kierunki działań rewitalizacyjnych

CELE GŁÓWNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH
<p>Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji</p>	<p>KIERUNKI DZIAŁAŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja zawodowa mieszkańców poprzez działania animacyjne oraz szkoleniowe, realizowane we współpracy z PUP oraz przedsiębiorcami. • Praca socjalna na rzecz osób zagrożonych ubóstwem oraz wspieranie tych osób. • Wspieranie kształcenia zawodowego oraz doradztwa zawodowego, w szczególności wśród młodzieży. • Praca socjalna na rzecz osób wchodzących w konflikt z prawem (w szczególności osób młodych). • Praca socjalna na rzecz dzieci i młodzieży z tzw. „trudnych rodzin” oraz wspieranie tych osób w kształceniu i poszukiwaniu pracy.
<p>Cel 2. Zwiększony poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p>	<p>KIERUNKI DZIAŁAŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej. • Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez działania animacyjne oraz szkoleniowe. • Wspieranie kształtowania lokalnych obiegów gospodarczych oraz wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw, np. poprzez tworzenie „wsi tematycznych”.
<p>Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji</p>	<p>KIERUNKI DZIAŁAŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie rozwoju aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez realizację projektów animacyjnych, szkoleniowych, edukacyjnych, informacyjnych oraz organizacyjnych. • Wspieranie organizacji pozarządowych oraz lokalnych liderów społecznych w realizacji działań na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji. • Realizacja działań integrujących społeczności lokalne oraz promujących aktywność społeczną. • Stworzenie oferty kulturalno-rozrywkowej dla przedstawicieli różnych grup wiekowych.
<p>Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.</p>	<p>KIERUNKI DZIAŁAŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie niezbędnej nowej infrastruktury społecznej (budowa lub rozbudowa) – w tym rozwój infrastruktury kulturalnej, głównie poprzez utworzenie Doku Kultury i/lub Świetlicy Wiejskiej w Malechowie, utworzenie i/lub modernizację Świetlic Wiejskich w pozostałych sołectwach. • Modernizacja i remonty istniejącej infrastruktury

	<p>społecznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa estetyki i ładu przestrzennego obszarów rewitalizacji. • Modernizacja przestrzeni publicznych, które powinny pełnić funkcję terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. • Realizacja działań o charakterze organizacyjnym oraz edukacyjnym na rzecz poprawy estetyki przestrzeni wspólnych. • Dostosowanie infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych. • Remonty i modernizacje obiektów zabytkowych.
<p>Cel 5. Poprawiony stan zasobów mieszkaniowych obszaru rewitalizacji</p>	<p>KIERUNKI DZIAŁAŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remonty i modernizacje obiektów mieszkaniowych, w tym w szczególności mieszkań popegeerowskich. • Poprawa zagospodarowania części wspólnych przestrzeni mieszkalnych, w tym obiektów gospodarczych, podwórek. • Ograniczanie ilości materiałów zawierających azbest (w tym w szczególności stanowiących pokrycia dachowe obiektów mieszkaniowych) • Ograniczanie zjawiska niskiej emisji generowanego przez przestarzałe i mało efektywne tradycyjne źródła wytwarzania ciepła (piece węglowe), w których często wykorzystuje się niskiej jakości materiał opałowy
<p>Cel 6. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.</p>	<p>KIERUNKI DZIAŁAŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remonty dróg. • Remonty oraz budowa chodników. • Zwiększenie liczby miejsc parkingowych, w szczególności w sołectwie Malechowo. • Rozwój sieci ścieżek rowerowych. • Rozwój sieci połączeń komunikacji zbiorowej.

6 LISTA PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią ostatnie ogniwo struktury operacyjnej programu rewitalizacji. Poszczególne projekty i przedsięwzięcia przypisane zostały do celów rewitalizacji, nawiązując bezpośrednio do oczekiwanych kierunków działań rewitalizacyjnych.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują na konieczność dość precyzyjnego określenia poszczególnych zamierzeń rewitalizacyjnych. Zdecydowano się te zamierzenia zaprezentować w jednolity sposób, za pomocą kart projektów.

Program rewitalizacji przygotowany jest przed Gminę, jednak w celu zwiększenia skuteczności prowadzonych działań zakłada się również udział innych podmiotów, także prywatnych (np. przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, etc.).

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że program rewitalizacji powinien zawierać informacje o planowanych działaniach rewitalizacyjnych, w tym:

- identyfikację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Na tej liście każdy projekt/przedsięwzięcie rewitalizacyjne powinno zawierać co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji;
- charakterystykę (zbiorczy opis) innych, uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.

Mając na uwadze powyższe, poszczególne projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne przypisane zostały do dwóch list:

- Listy podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych – obejmujących najważniejsze projekty, które zostały dość precyzyjnie zdefiniowane, zawierające m. in. takie elementy jak: opis przedmiotu projektu, szacunkowa wartości, oczekiwane rezultaty, sposób ich pomiaru, podmiot realizujący, oczekiwane źródła finansowania, jak też terminy realizacji.
- Listy pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych – obejmującej pozostałe pomysły, których nie udało się dość szczegółowo rozplanować na etapie tworzenia programu rewitalizacji, choćby ze względu na odległy termin realizacji, brak dostatecznej wiedzy nt. sposobu realizacji, etc., a także projekty o mniejszej skali oddziaływania.

Poszczególne projekty przypisane zostały do celów rewitalizacji. Za wyzwanie postawiono sobie wypracowanie projektów, które bezpośrednio realizowane będą na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji, próbując bezpośrednio dokonać zmiany negatywnych zjawisk (tzw. projekty kluczowe – które mogą być finansowane np. ze środków EFS). Do tych projektów dołączono przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym (twarde), które uzupełniają działania miękkie.

6.1 OSTROWIEC

PROJEKT NR 1		
Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Ostrowca		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> Koncentracja problemów społecznych w tym: bezrobocie, ubóstwa, alkoholizmu. Przedmiot projektu obejmuje realizację projektów miękkich polegających na zaktywizowaniu społecznym i zawodowym mieszkańców, ich włączeniu się w życie wsi, kreowanie dobrych wzorców zachowań prospołecznych i wolontariackich oraz ich przeniesienie z dorosłych na dzieci i młodzież. W ramach projektu planuje się: <ol style="list-style-type: none"> Przygotowanie oferty zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży, zajęcia plastyczne, teatralne, fotograficzne. Realizację zajęć sportowych: zumba, fitness, taekwondo. Aktywizację zawodową dorosłych (kursy, doradztwo). Poradnictwo rodzinne (porady prawne, psycholog, specjalista od uzależnień). Przygotowanie oferty dla seniorów. Zapobieganie patologiom wśród dzieci i młodzieży (warsztaty, wyjazdy, akcje wolontariackie i prospołeczne). Organizację wieczorków tematycznych, imprez kulturalnych i uroczystości. Prowadzenie kursów językowych dla dorosłych. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Świetlica wiejska w Ostrowcu	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, OSP Ostrowiec, Stowarzyszenie Zespołu Ludowego „Ostrowianie”, KS w Ostrowcu	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby mieszkańców aktywnie uczestniczących w życiu wsi, - wzrost kompetencji językowych i informacyjno-komunikacyjnych w szczególności wśród dorosłych - oferta kulturowa i rekreacyjna dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów	
Sposób oceny i miary	- liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach i szkoleniach - liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych i imprez, - liczba osób, które zostały zaktywizowane zawodowo	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	50 000. zł	RPO WZ – priorytet 7-9, Gmina Malechowo, PUP

PROJEKT NR 2		
Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Ostrowcu		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Przedmiot projektu obejmuje: Realizację działań mających na celu integrację mieszkańców oraz wzmocnienie więzi ze środowiskiem i społecznością lokalną. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie oferty zajęć, warsztatów popołudniowych. 2. Organizowanie wyjazdów tematycznych 3. Organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych dla grup: dzieci, młodzieży i seniorów. 4. Realizowanie przedsięwzięć zmierzających do wymiany doświadczeń (np. seniorzy uczą dzieci szydełkowania, szycia, dzieci uczą seniorów obsługi komputera, sprzętu fotograficznego). 5. Organizowanie warsztatów tematycznych: manualnych, kulinarnych, fotograficznych, historycznych, muzycznych. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji Ostrowiec	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, Stowarzyszenie Zespołu Ludowego Ostrowianie, OSP Ostrowiec, Klub Seniora w Ostrowcu, Gminna Biblioteka Publiczna w Malechowie – filia w Ostrowcu, Zespół Szkół w Ostrowcu, Placówka Wsparcia Dziennego w Ostrowcu	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost partycypacji społecznej, - wzrost postaw wolontariackich, - współpraca seniorów z dziećmi i młodzieżą, - organizacja wspólnych imprez i uroczystości tematycznych. 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach popołudniowych - liczba osób uczestniczących w wyjazdach tematycznych - liczba osób uczestniczących w spotkaniach i warsztatach tematycznych 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019	10 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 3		
Stworzenie Zaplecza Sportowo-Rekreacyjnego w Ostrowcu na bazie budynku przy boisku		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną (m.in. brak zaplecza sportowo-rekreacyjnego przy boisku w Ostrowcu). • Niedobór terenów publicznych a także niska jakość tych terenów publicznych (place, skwery), które leżą w obrębie sołectwa. <p>Przedmiot projektu obejmuje:</p> <p>Podniesienie atrakcyjności rekreacyjnej Ostrowca poprzez zaadaptowanie obiektu budynku przy boisku w Ostrowcu oraz terenów przyległych na cele rekreacyjne i stworzenie bogatej oferty sportowo - rekreacyjnej dzięki wykorzystaniu potencjału istniejącej infrastruktury. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa istniejącego budynku: stworzenie sali konferencyjnej, sanitariatów, aneksu kuchennego, szatni, zaplecza. 2. Zagospodarowanie terenu przyległego – posadowienie ławeczek, koszy na śmieci. 3. Wykonanie nasadzeń. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Boisko w Ostrowcu	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie Ośrodka Sportowo-Rekreacyjnego, - stworzenie bogatej oferty wydarzeń sportowo – rekreacyjnych, - wzrost aktywności sportowej mieszkańców, - integracja społeczności 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z obiektu, - liczba organizowanych wydarzeń sportowych, zajęć sportowych i rekreacyjnych z wykorzystaniem obiektu 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2019	120 000 zł	RPO WZ Gmina Malechowo

PROJEKT NR 4		
Podniesienie atrakcyjności terenu poprzez budowę boiska do siatkówki i doposażenie w elementy rekreacyjne oraz stworzenie plaży piaskowej		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną. • Niedobór terenów publicznych a także niska jakość tych terenów publicznych (place, skwery), które leżą w obrębie sołectwa. Przedmiot projektu obejmuje podniesienie atrakcyjności turystycznej Ostrowca i gminy Malechowo poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaadaptowanie obiektu na cele rekreacyjne i turystyczne. 2. Budowę boiska do gry w piłkę siatkową wraz z wyposażeniem (siatka, ławeczki, kosze na śmieci). 3. Wytyczenie strefy plaży piaskowej wraz z elementami małej infrastruktury turystycznej. 4. Stworzenie bogatej oferty rekreacyjnej dzięki wykorzystaniu potencjału jeziora Ostrowieckiego i otoczenia 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Jezioro w Ostrowcu	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- utworzenie boiska do gry w piłkę siatkową, - utworzenie plaży piaskowej, - wzrost ruchu turystycznego	
Sposób oceny i miary	- liczba osób korzystających z obiektu (mieszkańcy oraz turyści),	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2019	40 000 zł	PO RiM

PROJEKT NR 5		
Utworzenie muszli estradowej nad Jeziorem w Ostrowcu		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną. • Niedobór terenów publicznych a także niska jakość tych terenów publicznych (place, skwery), które leżą w obrębie sołectwa. Przedmiot projektu obejmuje podniesienie atrakcyjności turystycznej Ostrowca i gminy Malechowo oraz wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców i integrację społeczną, poprzez stworzenie obiektu na cele kulturowe, rekreacyjne i turystyczne. W ramach projektu planowane jest <ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie muszli estradowej nad jeziorem w Ostrowcu wraz z wyznaczeniem terenu na siedziska dla publiczności. 2. Uporządkowanie terenu. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Jezioro w Ostrowcu	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- utworzenie muszli estradowej, - utworzenie strefy dla publiczności	
Sposób oceny i miary	- liczba organizowanych imprez muzycznych, festynów, pikników, - liczba osób korzystających z obiektu, - liczba występujących zespołów	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2019	300 000 zł	RPO WZ Gmina Malechowo

PROJEKT NR 6		
Poprawa jakości infrastruktury poprzez wymianę nawierzchni drogi dojazdowej do Jeziora w Ostrowcu oraz budowa miejsc parkingowych		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 6. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Zły stan techniczny chodników oraz dróg wewnętrznych. Przedmiot projektu obejmuje podniesienie estetyki i atrakcyjności turystycznej Ostrowca i gminy Malechowo oraz podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców i osób przyjeżdżających nad Jezioro w Ostrowcu. W ramach projektu planowane są następujące działania: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wymiana nawierzchni drogi, utwardzenie podłoża. 2. Wytyczenie miejsc parkingowych. 3. Oznakowanie terenu tablicami informacyjnymi. 4. Posadowienie elementów małej infrastruktury turystycznej. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Jezioro w Ostrowcu	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- powstanie utwardzona droga dojazdowa łącząca wieś z jeziorem w Ostrowcu, - powstanie parking z określoną liczbą miejsc parkingowych dla osób korzystających z infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,.	
Sposób oceny i miary	- liczba nowych miejsc parkingowych - liczba metrów bieżących utwardzonej drogi dojazdowej - liczba osób korzystających z powstałej infrastruktury	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2019	300 000 zł	RPO WZ – 9.3, Program budowy dróg lokalnych, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 7		
Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Ostrowca		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji Cel 2. Zwiększony poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom przedsiębiorczości indywidualnej. • Znaczna skala zjawiska bezrobocia. • Znaczna skala zjawiska ubóstwa. <p>Przedmiot projektu obejmuje wsparcie mieszkańców poprzez organizację szkoleń i warsztatów tematycznych dotyczących różnorodnych form rozwoju przedsiębiorczości, np. nt. zakładania własnej działalności gospodarczej, szkolenia dotyczące księgowości.</p> <p>Zakłada się, że szkolenia będą organizowane regularnie dla mieszkańców Ostrowca według ustalonego wcześniej terminarza. Za organizację szkoleń i ich tematykę odpowiadać będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie po wcześniejszym rozeznaniu zapotrzebowania wśród mieszkańców Ostrowca.</p> <p>Szkolenia mają na celu wzmocnienie kompetencji mieszkańców poprzez rozwój przedsiębiorczości, co w efekcie powinno skutkować poprawą sytuacji finansowej mieszkańców a także uatrakcyjnieniem oferty podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji.</p>	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Ostrowiec – świetlica wiejska, siedziba GOPS-u w Malechowie	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne	
Sposób oceny i miary	- liczba osób biorących udział w szkoleniach, - liczba nowych podmiotów gospodarczych założonych przez osoby fizyczne	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	30 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo, Inne możliwe źródła

PROJEKT NR 8		
Remont kościoła w Ostrowcu		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Przedmiotowy projekt zakłada poprawę estetyki zabytkowego kościoła w Ostrowcu. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia dbałości o dziedzictwo kulturowe i przenoszenie dobrych wzorców na młodych ludzi w tym aspekcie. Ponadto planowany remont pomoże w promocji zabytkowego kościoła zlokalizowanego na szlaku turystycznym Polanów – Sławno.</p> <p>W ramach projektu planuje się przeprowadzić następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prace remontowe polegające na wykonaniu elewacji oraz ścian wewnętrznych, - remont wnętrza obiektu, - prace porządkowe na terenie wokół kościoła. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Ostrowiec – Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Ostrowcu	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Parafia Ostrowiec / Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - nowe oblicze kościoła w Ostrowcu (elewacja i wnętrze obiektu), - wzrost atrakcyjności obiektu i miejscowości Ostrowiec, - wzrost liczby osób odwiedzających obiekt, - wzmocnienie poczucia przynależności do społeczności lokalnej wśród mieszkańców i do tego miejsca 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacja fotograficzna, - liczba turystów odwiedzających obiekt w ramach turystyki sakralnej, - liczba osób korzystających z obiektu 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2020-2022	300 000 zł	RPO WZ – 9.3, 4.1 Ministerstwo Kultury, Fundatorzy, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 9		
Modernizacja i doposażenie Ośrodka Zdrowia w Ostrowcu		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska jakość oferowanych usług medycznych i praktycznie brak dostępu do lekarzy specjalistów. <p>Projekt zakłada modernizację i przebudowę budynku Ośrodka Zdrowia, w tym modernizację gabinetów lekarskich oraz doposażanie placówki w niezbędny sprzęt. Efektem podjętych działań ma być:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie standardu w obiekcie świadczącym usługi zdrowotne. 2. Zmodernizowanie i przystosowanie budynku do wymaganych norm. 3. Podniesienie atrakcyjności obiektu 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Ostrowiec 16, 76-142 Malechowo	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Zakład Opieki Zdrowotnej w Malechowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - wyremontowany budynek Ośrodka Zdrowia, - doposażone gabinety medyczne, - wzrost liczby pacjentów, - poprawa oferty leczenia, 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z obiektu, - liczba wykonywanych zabiegów, - liczba nowego sprzętu 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	100 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 10		
Rozwój placówki wsparcia dziennego w Ostrowcu		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	<p>Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji</p>	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną <p>Projekt zakłada modernizację i rozwój placówki wsparcia dziennego w Ostrowcu poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawę warunków pracy w świetlicy poprzez doposażenie w sprzęt multimedialny, akcesoria sportowe i kuchenne. 2. Stworzenie bogatej oferty zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży (zajęcia wokalne, teatralne, dziennikarskie, z robotyki, z języka obcego, warsztaty chemiczno-fizyczne). 3. Organizację wyjazdów na basen, do kina i teatru - umożliwienie dzieciom obcowania z kulturą i kształtowanie postaw sportowych. 4. Poradnictwo rodzinne (treningi umiejętności wychowawczych prowadzone przy współpracy z poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sławnie oraz warsztaty z psychologiem) <p>Realizacja projektu przyczyni się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwoju kluczowych kompetencji dzieci i młodzieży (komunikowanie w języku obcym, poprawne posługiwanie się mową ojczystą, wykorzystanie wiedzy matematyczno-przyrodniczej w praktyce), • wzrostu kompetencji wychowawczych rodziców, • podniesienia kompetencji pracowników świetlicy poprzez prowadzenie szkoleń dla wychowawców placówek wsparcia dziennego ukierunkowanych na zwiększenie oddziaływania placówki na środowisko, • wzrostu partycypacji mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym, • wzmocnienia świadomości i integracji społecznej mieszkańców. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Świetlica wiejska w Ostrowcu	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie (PWD Ostrowiec)	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<p>- wzrost liczby dzieci i młodzieży aktywnie uczestniczących w zajęciach Placówki Wsparcia Dziennego,</p> <p>- partycypacja w projekcie rodziców i opiekunów dzieci z PWD Ostrowiec,</p> <p>- zwiększenie dostępności i podniesienie jakości usług wsparcia rodziny realizowanych w placówkach wsparcia dziennego,</p>	
Sposób oceny i miary	Liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach i szkoleniach, liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych i imprez, liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach i korzystały z porad.	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	120 000 zł	EFS, Gmina Malechowo

6.2 SULECHOWO

PROJEKT NR 1		
Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Sulechowa		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	<p>Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji</p> <p>Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji</p>	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja problemów społecznych w tym: bezrobocia i ubóstwa. • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. • Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych. <p>Przedmiot projektu obejmuje realizację projektów miękkich polegających na zaktywizowaniu społecznym i zawodowym mieszkańców, ich włączeniu się w życie wsi, kreowanie dobrych wzorców zachowań prospołecznych i wolontariackich oraz ich przeniesienie z dorosłych na dzieci i młodzież. W ramach projektu planuje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie oferty zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży, zajęcia plastyczne, teatralne, fotograficzne. 2. Realizację zajęć sportowych: zumba, fitness, taekwondo. 3. Aktywizację zawodową dorosłych (kursy, doradztwo). 4. Poradnictwo rodzinne (porady prawne, psycholog, specjalista od uzależnień). 5. Przygotowanie oferty dla seniorów. 6. Zapobieganie patologiom wśród dzieci i młodzieży (warsztaty, wyjazdy, akcje wolontariackie i prospołeczne). 7. Organizację wieczorków tematycznych, imprez kulturalnych i uroczystości. 8. Prowadzenie kursów językowych dla dorosłych. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Świetlica wiejska w Sulechowie	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, PWD Sulechowo, OSP Sulechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<p>- wzrost liczby mieszkańców aktywnie uczestniczących w życiu wsi,</p> <p>- wzrost kompetencji językowych i informacyjno-komunikacyjnych w szczególności wśród dorosłych</p> <p>- oferta kulturowa i rekreacyjna dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów</p>	
Sposób oceny i miary	<p>- liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach i szkoleniach</p> <p>- liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych i imprez,</p> <p>- liczba osób, które zostały zaktywizowane zawodowo</p>	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	50 000 zł	RPO WZ – priorytet 7-9, Gmina Malechowo, PUP

PROJEKT NR 2		
Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Sulechowie		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. • Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych. <p>Przedmiot projektu obejmuje:</p> <p>Realizację działań mających na celu integrację mieszkańców oraz wzmocnienie więzi ze środowiskiem i społecznością lokalną. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie oferty zajęć, warsztatów popołudniowych. 2. Organizowanie wyjazdów tematycznych 3. Organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych dla grup: dzieci, młodzieży i seniorów. 4. Realizowanie przedsięwzięć zmierzających do wymiany doświadczeń (np. seniorzy uczą dzieci szydełkowania, szycia, dzieci uczą seniorów obsługi komputera, sprzętu fotograficznego). 5. Organizowanie warsztatów tematycznych: manualnych, kulinarnych, fotograficznych, historycznych, muzycznych. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji Sulechowo	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, Stowarzyszenie OSP Sulechowo, Placówka Wsparcia Dziennego w Sulechowie, Klub Seniora w Sulechowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost partycypacji społecznej, - wzrost postaw wolontariackich, - współpraca seniorów z dziećmi i młodzieżą, - organizacja wspólnych imprez i uroczystości tematycznych. 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach popołudniowych - liczba osób uczestniczących w wyjazdach tematycznych - liczba osób uczestniczących w spotkaniach i warsztatach tematycznych 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019	10 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 3		
Modernizacja i rozbudowa świetlicy wiejskiej oraz terenów przyległych z instalacją siłowni zewnętrznej z dostępem dla osób niepełnosprawnych		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. • Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych. • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną (w szczególności chodzi tu o: rozbudowę i modernizację Świetlicy Wiejskiej oraz przyległych do niej terenów rekreacyjnych a także dostosowanie tej infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych; stworzenie centrum rekreacyjnego poprzez budowę wiaty, paleniska oraz doposażenie w elementy małej architektury). • Niedobór terenów publicznych a także niska jakość tych terenów publicznych (place, skwery), które leżą w obrębie sołectwa. <p>Przedmiot projektu obejmuje podniesienie atrakcyjności wsi poprzez zwiększenie dostępu mieszkańców do infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej oraz umożliwienie stworzenia oferty kulturalnej dla mieszkańców. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmodernizowanie istniejącego budynku świetlicy i jego rozbudowa wraz z aneksem kuchennym. 2. Stworzenie centrum rekreacyjnego z wiatką, miejscem na grilla, ławeczkami, boiskiem do siatkówki oraz siłowniami zewnętrznymi. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Sulechowo - świetlica wiejska i teren przy świetlicy wiejskiej,	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - powstanie rozbudowany i wielofunkcyjny budynek świetlicy wiejskiej przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, - poszerzona zostanie oferta zajęć, warsztatów dla wszystkich grup wiekowych, - stworzenie terenu rekreacyjnego wpłynie na aktywność fizyczną mieszkańców, wzmocni postawy prozdrowotne oraz wzmocni integrację społeczną, -wzrost liczby wydarzeń kulturalnych i sportowych w Sulechowie. 	
Sposób oceny i miary	- liczba osób korzystających ze świetlicy wiejskiej oraz infrastruktury rekreacyjnej	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2021	250 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 4		
Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Sulechowa		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji Cel 2. Zwiększony poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Znaczna skala zjawiska bezrobocia. • Znaczna skala zjawiska ubóstwa. <p>Przedmiot projektu obejmuje wsparcie mieszkańców poprzez organizację szkoleń i warsztatów tematycznych dotyczących różnorodnych form rozwoju przedsiębiorczości, np. nt. zakładania własnej działalności gospodarczej, szkolenia dotyczące księgowości.</p> <p>Zakłada się, że szkolenia będą organizowane regularnie dla mieszkańców Sulechowa według ustalonego wcześniej terminarza. Za organizację szkoleń i ich tematykę odpowiadać będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie po wcześniejszym rozeznaniu zapotrzebowania wśród mieszkańców Sulechowa.</p> <p>Szkolenia mają na celu wzmocnienie kompetencji mieszkańców poprzez rozwój przedsiębiorczości, co w efekcie powinno skutkować poprawą sytuacji finansowej mieszkańców a także uatrakcyjnieniem oferty podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji.</p>	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Sulechowo – świetlica wiejska, siedziba GOPS-u w Malechowie	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne	
Sposób oceny i miary	- liczba osób biorących udział w szkoleniach, - liczba nowych podmiotów gospodarczych założonych przez osoby fizyczne	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	30 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo, Inne możliwe źródła

PROJEKT NR 5		
Rozwój placówki wsparcia dziennego w Sulechowie		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji. Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. Projekt zakłada modernizację i rozwój placówki wsparcia dziennego w Sulechowie poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawę warunków pracy w świetlicy poprzez doposażenie w sprzęt multimedialny, akcesoria sportowe i kuchenne. 2. Stworzenie bogatej oferty zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży (zajęcia wokalne, teatralne, dziennikarskie, z robotyki, z języka obcego, warsztaty chemiczno-fizyczne). 3. Organizację wyjazdów na basen, do kina i teatru - umożliwienie dzieciom obcowania z kulturą i kształtowanie postaw sportowych. 4. Poradnictwo rodzinne (treningi umiejętności wychowawczych prowadzone przy współpracy z poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sławnie oraz warsztaty z psychologiem) Realizacja projektu przyczyni się do: <ul style="list-style-type: none"> • rozwoju kluczowych kompetencji dzieci i młodzieży (komunikowanie w języku obcym, poprawne posługiwanie się mową ojczystą, wykorzystanie wiedzy matematyczno-przyrodniczej w praktyce), • wzrostu kompetencji wychowawczych rodziców, • podniesienia kompetencji pracowników świetlicy poprzez prowadzenie szkoleń dla wychowawców placówek wsparcia dziennego ukierunkowanych na zwiększenie oddziaływania placówki na środowisko, • wzrostu partycypacji mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym, • wzmocnienia świadomości i integracji społecznej mieszkańców. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Świetlica wiejska w Sulechowie	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie (PWD Sulechowo)	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby dzieci i młodzieży aktywnie uczestniczących w zajęciach Placówki Wsparcia Dziennego, - partycypacja w projekcie rodziców i opiekunów dzieci z PWD Sulechowo, - zwiększenie dostępności i podniesienie jakości usług wsparcia rodziny realizowanych w placówkach wsparcia dziennego,	
Sposób oceny i miary	Liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach i szkoleniach, liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych i imprez, liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach i korzystały z porad.	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	120 000 zł	EFS, Gmina Malechowo

6.3 PRZYSTAWY

PROJEKT NR 1		
Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Przystaw		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja problemów społecznych w tym: bezrobocie i ubóstwa. • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. • Brak oferty kulturalnej skierowanej w szczególności do młodzieży a także osób starszych. • Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych. Przedmiot projektu obejmuje realizację projektów miękkich polegających na zaktywizowaniu społecznym i zawodowym mieszkańców, ich włączeniu się w życie wsi, kreowanie dobrych wzorców zachowań prospołecznych i wolontariackich oraz ich przeniesienie z dorosłych na dzieci i młodzież. W ramach projektu planuje się: <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie oferty zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży, zajęcia plastyczne, teatralne, fotograficzne. 2. Aktywizację zawodową dorosłych (kursy, doradztwo). 3. Prowadzenie kursów językowych. 4. Poradnictwo rodzinne (porady prawne, psycholog, specjalista od uzależnień). 5. Przygotowanie oferty dla seniorów. 6. Zapobieganie patologiom wśród dzieci i młodzieży (warsztaty, wyjazdy, akcje wolontariackie i prospołeczne). 7. Organizację wieczorków tematycznych, imprez kulturalnych i uroczystości. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Świetlica wiejska w Przystawach	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, PWD Przystawy, Stowarzyszenie Przyjazne Przystawy	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby mieszkańców aktywnie uczestniczących w życiu wsi, - wzrost kompetencji językowych i informacyjno-komunikacyjnych w szczególności wśród dorosłych - powstanie Klubu Seniora	
Sposób oceny i miary	- liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach i szkoleniach - liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych i imprez, - liczba osób, które zostały zaktywizowane zawodowo	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	50 000 zł	RPO WZ – priorytet 7-9, Gmina Malechowo, PUP.

PROJEKT NR 2		
Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Przystawach		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. • Brak oferty kulturalnej skierowanej w szczególności do młodzieży a także osób starszych. • Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych. <p>Przedmiot projektu obejmuje:</p> <p>Realizację działań mających na celu integrację mieszkańców oraz wzmocnienie więzi ze środowiskiem i społecznością lokalną. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie oferty zajęć, warsztatów popołudniowych. 2. Organizowanie wyjazdów tematycznych 3. Organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych dla grup: dzieci, młodzieży i seniorów. 4. Realizowanie przedsięwzięć zmierzających do wymiany doświadczeń (np. seniorzy uczą dzieci szydełkowania, szycia, dzieci uczą seniorów obsługi komputera, sprzętu fotograficznego). 5. Organizowanie warsztatów tematycznych: manualnych, kulinarnych, fotograficznych, historycznych, muzycznych. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji Przystawy	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, Stowarzyszenie Przyjazne Przystawy, Placówka Wsparcia Dziennego w Przystawach, seniorzy	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost partycypacji społecznej, - wzrost postaw wolontariackich, - współpraca seniorów z dziećmi i młodzieżą, - organizacja wspólnych imprez i uroczystości tematycznych. 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach popołudniowych - liczba osób uczestniczących w wyjazdach tematycznych - liczba osób uczestniczących w spotkaniach i warsztatach tematycznych 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019	10 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 3		
Aktywna integracja międzypokoleniowa mieszkańców Przystaw poprzez modernizację placu zabaw z elementami infrastruktury dla dorosłych i seniorów		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. • Częściowa degradacja funkcjonalno-przestrzenna (w tym głównie: ulegający stopniowej degradacji plac zabaw dla dzieci) <p>Przedmiot projektu obejmuje:</p> <p>Działania zmierzające do poprawy jakości życia dzieci i seniorów na obszarze wiejskim. Rozwój aktywności fizycznej dzieci i wzrost aktywności seniorów poprzez organizację rodzinnych międzypokoleniowych pikników 3 razy w ciągu sezonu. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odwodnienie i utwardzenie terenu pod urządzenia placu zabaw. 2. Zakup i montaż urządzeń certyfikowanych, plastikowo-metalowych, w tym zestaw wieża do zabaw z mostem wiszącym i 2 zjeżdżalnią (małą i dużą), 2 huśtawki i karuzela, a także wisząca drabinka. 3. Zakup i montaż infrastruktury dla dorosłych i seniorów (stoliki do gry w warcaby, szachy). 4. Zakup i posadowienie kosza na śmieci, ławki i 40 mb ogrodzenia. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Przystawy działka nr 98 obok nowej świetlicy wiejskiej.	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, Powiat Sławieński, Województwo Zachodniopomorskie Placówka Wsparcia Dziennego w Przystawach	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIAW ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - wyposażony plac zabaw z miejscem rekreacji dla dorosłych i seniorów. - wzrost aktywności fizycznej dzieci. - wzrost integracji międzypokoleniowej. 	
Sposób oceny i miary	- liczba dzieci korzystających z placu zabaw	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018 r.	50 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo PROW

PROJEKT NR 4		
Poprawa bezpieczeństwa i estetyki wsi Przystawy poprzez budowę chodnika włącznie z wjazdami do posesji		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 6. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Zły stan techniczny dróg i chodników. Przedmiot projektu obejmuje: Budowę chodnika, który będzie położony przy drodze powiatowej nr 0511Z w Przystawach. Chodnik poprawi bezpieczeństwo dojścia do kościoła, świetlicy wiejskiej i przystanku autobusowego. Wykonanie z polbruku o dł. 800m i średniej szerokości 1m, z 16 wjazdami na posesję. Inwestycja będzie powiązana z działaniami integracyjnymi na rzecz mieszkańców, poprzez organizację konkursów na najbardziej zadbaną posesję i kampanię informacyjną pt. „Jestem Bezpieczny w Swojej Wsi”.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Przy drodze powiatowej nr 0511Z w Przystawach gmina Malechowo.	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo w porozumieniu z Powiatem Sławno oraz Sołectwo Przystawy.	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIAW ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- chodnik dla pieszych o dł. 800 m i średniej szerokości 1 m., - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców wsi, w szczególności 64 dzieci w wieku od 0-18 lat i 45 seniorów w wieku 60+ w tym 10 niepełnosprawnych, - poprawa estetyki miejscowości, oraz integracji mieszkańców, poprzez udział 60 właścicieli, w konkursach na najbardziej zadbaną posesję.	
Sposób oceny i miary	- liczba metrów bieżących chodnika, - liczba właścicieli posesji, którzy wzięli udział w konkursie na najbardziej zadbaną posesję	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018 r.	200 000 zł	PROW

PROJEKT NR 5		
Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Przystaw		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji Cel 2. Zwiększony poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Znaczna skala zjawiska bezrobocia. • Znaczna skala zjawiska ubóstwa. <p>Przedmiot projektu obejmuje wsparcie mieszkańców poprzez organizację szkoleń i warsztatów tematycznych dotyczących różnorodnych form rozwoju przedsiębiorczości, np. nt. zakładania własnej działalności gospodarczej, szkolenia dotyczące księgowości.</p> <p>Zakłada się, że szkolenia będą organizowane regularnie dla mieszkańców Przystaw według ustalonego wcześniej terminarza. Za organizację szkoleń i ich tematykę odpowiadać będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie po wcześniejszym rozeznaniu zapotrzebowania wśród mieszkańców Przystaw.</p> <p>Szkolenia mają na celu wzmocnienie kompetencji mieszkańców poprzez rozwój przedsiębiorczości, co w efekcie powinno skutkować poprawą sytuacji finansowej mieszkańców a także uatrakcyjnieniem oferty podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji.</p>	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Przystawy – świetlica wiejska, siedziba GOPS-u w Malechowie	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne	
Sposób oceny i miary	- liczba osób biorących udział w szkoleniach, - liczba nowych podmiotów gospodarczych założonych przez osoby fizyczne	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	30 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo, Inne możliwe źródła

PROJEKT NR 6		
Poprawa bezpieczeństwa i estetyki wsi Przystawy poprzez przebudowę drogi gminnej włącznie z oświetleniem		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 6. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> Zły stan techniczny dróg i chodników. Przedmiot projektu obejmuje: Przebudowę drogi gminnej o dł. ok. 1km i średniej szerokości 3m, w działce o nr 120 położonej w Przystawach gmina Malechowo, powiat Sławno, woj. Zachodniopomorskie. Przebudowa drogi oraz zamontowanie 3 lamp poprawi bezpieczeństwo mieszkańców w szczególności 10 dzieci w wieku od 0-18 lat, które chodzą tą drogą na przystanek szkolny i 20 dorosłych w tym seniorów. Wykonanie z płyty jumbo z 9 wjazdami na posesję. Inwestycja umożliwi łatwiejszy i bezpieczny dojazd do znajdującego się tam zakładu usługowego, który istnieje od 2000 r., jak również jest to droga prowadząca do lasu, którą użytkują zarówno mieszkańcy jak i przyjezdni.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Działka nr 120 w miejscowości Przystawy, gmina Malechowo, powiat Sławno, woj. Zachodniopomorskie. Początek drogi znajduje się na skrzyżowaniu z drogą powiatową o nr 0511Z o nawierzchni asfaltowej.	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIAW ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- droga z płyty jumbo o dł. ok. 1km i średniej szerokości 3 m. - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców wsi, w szczególności 10 dzieci w wieku od 0-18 lat i 20 dorosłych, w tym seniorów - poprawa estetyki miejscowości. - łatwiejszy dojazd i dostęp do lasu oraz firmy znajdującej się przy tej drodze.	
Sposób oceny i miary	- liczba metrów bieżących przebudowanej drogi	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018 r.	400 000 zł	Program Budowy Dróg Lokalnych, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 7		
Rozwój placówki wsparcia dziennego w Przystawach		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji. Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. Projekt zakłada modernizację i rozwój placówki wsparcia dziennego w Przystawach poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 5. Poprawę warunków pracy w świetlicy poprzez doposażenie w sprzęt multimedialny, akcesoria sportowe i kuchenne. 6. Stworzenie bogatej oferty zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży (zajęcia wokalne, teatralne, dziennikarskie, z robotyki, z języka obcego, warsztaty chemiczno-fizyczne). 7. Organizację wyjazdów na basen, do kina i teatru - umożliwienie dzieciom obcowania z kulturą i kształtowanie postaw sportowych. 8. Poradnictwo rodzinne (treningi umiejętności wychowawczych prowadzone przy współpracy z poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sławnie oraz warsztaty z psychologiem) Realizacja projektu przyczyni się do: <ul style="list-style-type: none"> • rozwoju kluczowych kompetencji dzieci i młodzieży (komunikowanie w języku obcym, poprawne posługiwanie się mową ojczystą, wykorzystanie wiedzy matematyczno-przyrodniczej w praktyce), • wzrostu kompetencji wychowawczych rodziców, • podniesienia kompetencji pracowników świetlicy poprzez prowadzenie szkoleń dla wychowawców placówek wsparcia dziennego ukierunkowanych na zwiększenie oddziaływania placówki na środowisko, • wzrostu partycypacji mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym, • wzmocnienia świadomości i integracji społecznej mieszkańców. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Świetlica wiejska w Przystawach	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie (PWD Przystawy)	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby dzieci i młodzieży aktywnie uczestniczących w zajęciach Placówki Wsparcia Dziennego, - partycypacja w projekcie rodziców i opiekunów dzieci z PWD Przystawy, - zwiększenie dostępności i podniesienie jakości usług wsparcia rodziny realizowanych w placówkach wsparcia dziennego,	
Sposób oceny i miary	Liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach i szkoleniach, liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych i imprez, liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach i korzystały z porad.	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	125 000 zł	EFS, Gmina Malechowo

6.4 KUSICE

PROJEKT NR 1		
Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Kusic		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja problemów społecznych w tym: bezrobocia i ubóstwa. • Uzależnienie części mieszkańców od systemu pomocy społecznej • Występowanie zjawiska „ukrytego” alkoholizmu. • Występowanie zjawiska „dziedziczenia problemów”. • Bardzo niska aktywność społeczna mieszkańców. • Brak większych perspektyw rozwojowych dla ludzi młodych, wchodzących w wiek produkcyjny. • Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej (w tym niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną oraz istotna degradacja posiadanej obecnie infrastruktury). Przedmiot projektu obejmuje: <ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie nowej świetlicy wiejskiej z punktem przedszkolnym, co pozwoli na stworzenie centrum społeczno-kulturowego wsi, miejsca zajęć dla dzieci i młodzieży oraz spotkań dorosłych i seniorów, a także zapewni opiekę nad dziećmi, co umożliwi rodzicom podjęcie aktywności zawodowej. 2. Realizację projektów miękkich polegających na zaktywizowaniu społecznym i zawodowym mieszkańców, ich włączeniu się w życie wsi, kreowanie dobrych wzorców zachowań prospołecznych i wolontariackich oraz ich przeniesienie z dorosłych na dzieci i młodzież. W ramach tego punktu planowane jest: przygotowanie i udostępnienie oferty zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży (zajęcia plastyczne, teatralne, fotograficzne); prowadzenie aktywizacji zawodowej dorosłych (kursy, doradztwo); prowadzenie kursów językowych; poradnictwo rodzinne (porady prawne, psycholog, specjalista od uzależnień); przygotowanie i udostępnienie oferty dla seniorów; utworzenie Klubu Seniora w Kusicach; prowadzenie działań zapobiegających patologiom wśród dzieci i młodzieży (warsztaty, wyjazdy, akcje prospołeczne). 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Świetlica wiejska w Kusicach	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, PWD Kusice, Stowarzyszenie Dla Ziemi Malechowskiej	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby mieszkańców aktywnie uczestniczących w życiu wsi, - wzrost kompetencji językowych i informacyjno-komunikacyjnych - powstanie Klubu Seniora	
Sposób oceny i miary	- liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach i szkoleniach - liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych i imprez, - liczba osób, które zostały zaktywizowane zawodowo	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	100 000 zł	RPO WZ – priorytet 7-9, Gmina Malechowo, PUP

PROJEKT NR 2		
Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Kusicach		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bardzo niska aktywność społeczna mieszkańców. <p>Przedmiot projektu obejmuje: Realizację działań mających na celu integrację mieszkańców oraz wzmocnienie więzi ze środowiskiem i społecznością lokalną. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie oferty zajęć, warsztatów popołudniowych. 2. Organizowanie wyjazdów tematycznych 3. Organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych dla grup: dzieci, młodzieży i seniorów. 4. Realizowanie przedsięwzięć zmierzających do wymiany doświadczeń (np. seniorzy uczą dzieci szydełkowania, szycia, dzieci uczą seniorów obsługi komputera, sprzętu fotograficznego). 5. Organizowanie warsztatów tematycznych: manualnych, kulinarnych, fotograficznych, historycznych, muzycznych. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji Kusice	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, Placówka Wsparcia Dziennego w Kusicach, seniorzy	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost partycypacji społecznej, - wzrost postaw wolontariackich, - współpraca seniorów z dziećmi i młodzieżą, - organizacja wspólnych imprez i uroczystości tematycznych. 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach popołudniowych - liczba osób uczestniczących w wyjazdach tematycznych - liczba osób uczestniczących w spotkaniach i warsztatach tematycznych 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019	10 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 3		
Rewitalizacja Oazy Kusice i boiska wiejskiego		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bardzo niska aktywność społeczna mieszkańców. • Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej (w tym niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną oraz istotna degradacja posiadanej obecnie infrastruktury – m.in. boiska, a także konieczność modernizacji i doposażenia placu zabaw dla dzieci). • Znaczna skala degradacji terenów publicznych, w tym przede wszystkim terenu rekreacyjno-wypoczynkowego „Oaza Kusice”. <p>Przedmiot projektu obejmuje: Realizację działań mających na celu stworzenie centrum rekreacji, które pozytywnie wpłynie na poprawę oferty rekreacyjno-wypoczynkowej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Powstanie takiego centrum przyczyni się również do poprawy estetyki wsi. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rewitalizacja boiska wiejskiego. 2. Wytyczenie miniboiska do gry w siatkówkę. 3. Stworzenie centrum rekreacji i wypoczynku (palenisko, miejsce na grilla, ławeczki). 4. Doposażenie placu zabaw 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Boisko wiejskie i teren rekreacyjny Oaza w Kusicach	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - nowe boisko do gry w siatkówkę, - rewitalizacja boiska do gry w piłkę nożną, - powstanie centrum rekreacyjno-wypoczynkowe z paleniskiem, wiatą i elementami małej infrastruktury turystycznej, - funkcjonalny plac zabaw, 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, - liczba imprez (festynów, pikników) oraz wydarzeń sportowych (turniejów) organizowanych na terenie powstałego centrum rekreacji i wypoczynku 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2020	50 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 4		
Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Kusic		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji Cel 2. Zwiększony poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Znaczna skala zjawiska bezrobocia. • Znaczna skala zjawiska ubóstwa. • Uzależnienie części mieszkańców od systemu pomocy społecznej • Niski poziom przedsiębiorczości indywidualnej. <p>Przedmiot projektu obejmuje wsparcie mieszkańców poprzez organizację szkoleń i warsztatów tematycznych dotyczących różnorodnych form rozwoju przedsiębiorczości, np. nt. zakładania własnej działalności gospodarczej, szkolenia dotyczące księgowości.</p> <p>Zakłada się, że szkolenia będą organizowane regularnie dla mieszkańców Kusic według ustalonego wcześniej terminarza. Za organizację szkoleń i ich tematykę odpowiadać będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie po wcześniejszym rozeznaniu zapotrzebowania wśród mieszkańców Kusic.</p> <p>Szkolenia mają na celu wzmocnienie kompetencji mieszkańców poprzez rozwój przedsiębiorczości, co w efekcie powinno skutkować poprawą sytuacji finansowej mieszkańców a także uatrakcyjnieniem oferty podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji.</p>	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Kusice – świetlica wiejska, siedziba GOPS-u w Malechowie	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne	
Sposób oceny i miary	- liczba osób biorących udział w szkoleniach, - liczba nowych podmiotów gospodarczych założonych przez osoby fizyczne	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	30 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo, Inne możliwe źródła

PROJEKT NR 5		
Rozwój placówki wsparcia dziennego w Kusicach		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji. Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną Bardzo niska aktywność społeczna mieszkańców Projekt zakłada modernizację i rozwój placówki wsparcia dziennego w Kusicach poprzez: <ul style="list-style-type: none"> Poprawę warunków pracy w świetlicy poprzez doposażenie w sprzęt multimedialny, akcesoria sportowe i kuchenne. Stworzenie bogatej oferty zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży (zajęcia wokalne, teatralne, dziennikarskie, z robotyki, z języka obcego, warsztaty chemiczno-fizyczne). Organizację wyjazdów na basen, do kina i teatru - umożliwienie dzieciom obcowania z kulturą i kształtowanie postaw sportowych. Poradnictwo rodzinne (treningi umiejętności wychowawczych prowadzone przy współpracy z poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sławnie oraz warsztaty z psychologiem) Realizacja projektu przyczyni się do: <ul style="list-style-type: none"> rozwoju kluczowych kompetencji dzieci i młodzieży (komunikowanie w języku obcym, poprawne posługiwanie się mową ojczystą, wykorzystanie wiedzy matematyczno-przyrodniczej w praktyce), wzrostu kompetencji wychowawczych rodziców, podniesienia kompetencji pracowników świetlicy poprzez prowadzenie szkoleń dla wychowawców placówek wsparcia dziennego ukierunkowanych na zwiększenie oddziaływania placówki na środowisko, wzrostu partycypacji mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym, wzmocnienia świadomości i integracji społecznej mieszkańców. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Świetlica wiejska w Kusicach	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie (PWD Kusice)	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby dzieci i młodzieży aktywnie uczestniczących w zajęciach Placówki Wsparcia Dziennego, - partycypacja w projekcie rodziców i opiekunów dzieci z PWD Kuście, - zwiększenie dostępności i podniesienie jakości usług wsparcia rodziny realizowanych w placówkach wsparcia dziennego,	
Sposób oceny i miary	Liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach i szkoleniach, liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych i imprez, liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach i korzystały z porad.	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	370 000 zł	EFS, Gmina Malechowo

6.5 MALECHOWO

PROJEKT NR 1		
Aktywizacja społeczna i zawodowa oraz integracja mieszkańców poprzez stworzenie oferty zajęć w Domu Kultury w Malechowie		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja problemów społecznych w tym: bezrobocia i przestępczości. • Niska aktywność społeczna mieszkańców • Brak kompleksowej oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców • Brak oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych. Przedmiot projektu obejmuje prowadzenie działań mających na celu zaktywizowanie społeczności lokalnej, integrację mieszkańców oraz poprawę środowiska życia (w szczególności osób marginalizowanych i wykluczonych społecznie) poprzez wieloaspektową edukację społeczności obszaru rewitalizacji oraz stworzenie atrakcyjnej oferty zajęć, warsztatów oraz poradnictwa. W ramach projektu planowane jest: <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie oferty zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży. 2. Utworzenie Placówki Wsparcia Dziennego. 3. Prowadzenie zajęć muzycznych dla dzieci 4. Prowadzenie zajęć z rytmiki dla dzieci najmłodszych. 5. Prowadzenie zajęć plastycznych, teatralnych, fotograficznych. 6. Prowadzenie zajęć zumbi, taekwondo. 7. Nauka języków obcych. 8. Aktywizacja zawodowa (kursy, doradztwo). 9. Poradnictwo rodzinne (porady prawne, psycholog, specjalista od uzależnień). 10. Prowadzenie działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych. 11. Prowadzenie zajęć mających na celu zapobieganie patologiom wśród dzieci i młodzieży (warsztaty, wyjazdy, akcje wolontariackie i prospołeczne). 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Dom Kultury w Malechowie	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, Gminna Biblioteka Publiczna w Malechowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby osób uczestniczących w spotkaniach tematycznych, warsztatach, - wzrost liczby dzieci korzystających z oferty zajęć popołudniowych, - ożywienie życia społecznego wśród mieszkańców i ich rozwój społeczno-kulturowy - wzrost kompetencji językowych i informacyjno-komunikacyjnych w szczególności wśród dorosłych	
Sposób oceny i miary	- liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach i szkoleniach - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach popołudniowych - liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych i imprez, - liczba osób, które zostały zaktywizowane zawodowo Sposób pomiaru: ankiety, listy obecności.	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2023	400 000 zł	RPO WZ – priorytet 7 – 9

PROJEKT NR 2		
Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Malechowie		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska aktywność społeczna mieszkańców • Brak kompleksowej oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców • Brak oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych. <p>Przedmiot projektu obejmuje:</p> <p>Prowadzenie działań mających na celu integrację mieszkańców oraz wzmocnienie więzi ze środowiskiem i społecznością lokalną. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie oferty zajęć, warsztatów popołudniowych. 2. Organizowanie wyjazdów tematycznych 3. Organizowanie cyklicznych spotkań tematycznych dla grup: dzieci, młodzieży i seniorów. 4. Realizowanie przedsięwzięć zmierzających do wymiany doświadczeń (np. seniorzy uczą dzieci szydełkowania, szycia, dzieci uczą seniorów obsługi komputera, sprzętu fotograficznego). 5. Organizowanie warsztatów tematycznych: manualnych, kulinarnych, fotograficznych, historycznych, muzycznych. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Malechowo	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo, Stowarzyszenie na Recz Ziemi Malechowskiej, OSP Malechowo, KS Arkadia Malechowo, Klub Seniora w Malechowie, Gminna Biblioteka Publiczna w Malechowie, Centrum Kultury w Malechowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost partycypacji społecznej, - wzrost postaw wolontariackich, - współpraca seniorów z dziećmi i młodzieżą, - organizacja wspólnych imprez i uroczystości tematycznych. 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób uczestniczących w warsztatach, zajęciach popołudniowych - liczba osób uczestniczących w wyjazdach tematycznych - liczba osób uczestniczących w spotkaniach i warsztatach tematycznych 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019	10 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 3		
Utworzenie centrum kultury w Malechowie na bazie budynku gimnazjum		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska aktywność społeczna mieszkańców • Brak kompleksowej oferty kulturalnej skierowanej do mieszkańców • Brak oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych. • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną oraz często zły stan techniczny posiadanej infrastruktury (w tym: brak Domu Kultury, konieczność zagospodarowania budynku byłego gimnazjum). <p>Przedmiot projektu obejmuje: Modernizację i przystosowanie budynku byłego gimnazjum do roli centrum kultury w Malechowie - obiektu, jakiego nie ma w gminie Malechowo. Poprzez zaadaptowanie obiektu na cele: społeczne, kulturalne i gospodarcze powstanie zaplecze lokalowe dla mieszkańców Malechowa i innych miejscowości. Powstanie centrum kulturowo-rekreacyjnego podniesienie atrakcyjności Malechowa.</p> <p>W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja i przebudowa budynku byłego gimnazjum i dostosowanie go pod kątem zaplecza lokalowego, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie sali konferencyjnej, • utworzenie salek lekcyjnych (tematycznych), • utworzenie sali prób dla orkiestry, • utworzenie pomieszczenia dla Klubu Seniora, • utworzenie sali komputerowej, • utworzenie toalet, szatni, aneksu kuchennego. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Malechowo 65 B	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - powstanie nowoczesnego obiektu kulturalno-rekreacyjnego, - aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, - podniesienie atrakcyjności Malechowa jako stolicy gminy, - stworzenie oferty zajęć popołudniowych dla wszystkich grup wiekowych: dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów, 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z obiektu, - liczba zajęć prowadzonych w centrum kultury i ich odbiorców, - liczba imprez, uroczystości, które odbędą się w centrum kultury i ich odbiorców 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2019	5 000 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 4		
Modernizacja boiska w Malechowie poprzez wymianę nawierzchni i doposażenie		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska aktywność społeczna mieszkańców • Brak oferty spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych. • Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną oraz często zły stan techniczny posiadanej infrastruktury (w tym: ulegające stopniowej degradacji boisko przy Szkole Podstawowej). <p>Przedmiot projektu obejmuje:</p> <p>Prowadzenie działań mających na celu zapobieganie postawom patologicznym i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz wpajanie postaw prozdrowotnych i wdrażanie aktywnego stylu życia, poprzez poprawę standardu obiektów sportowych i rekreacyjnych, w tym stworzenie miejsca ze sztuczną nawierzchnią do gier typu: koszykówka, tenis, piłka ręczna, mini piłka nożna.</p> <p>W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja i przebudowa miniboiska pod kątem wymiany nawierzchni na nową i funkcjonalną. 2. Doposażenie obiektu w bramki. 3. Posadowienie ławek, koszy, tablic informacyjnych. 4. Organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych oraz zawodów sportowych z wykorzystaniem zmodernizowanej infrastruktury. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Malechowo 65 B	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - powstanie w pełni doposażonego miniboiska do gry w gry zespołowe, co będzie alternatywą dla osób, które grają nie tylko w piłkę nożną - wzrost liczby osób korzystających z infrastruktury sportowej, - wzrost postaw prozdrowotnych i nakierowanie na aktywny tryb życia wśród dzieci i młodzieży 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z obiektu, - liczba zorganizowanych zawodów i rozgrywek cyklicznych 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2020	80 000 zł	RPO WZ, PROW, Ministerstwo Sportu, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 5		
Modernizacja i dostosowanie budynku Urzędu Gminy Malechowo dla potrzeb osób niepełnosprawnych		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> Niedostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych. <p>Przedmiot projektu obejmuje:</p> <p>Przystosowanie budynku Urzędu Gminy Malechowo do potrzeb osób niepełnosprawnych. Działanie to pozwoli wyjść z ofertą urzędu do osób mających problemy z poruszaniem się, poszerzy dostęp osób niepełnosprawnych do oferty usług administracyjnych a także podniesie bezpieczeństwo i komfort osób niepełnosprawnych korzystających z usług urzędu. W ramach projektu planuje się przede wszystkim:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dostosowanie wejścia do urzędu poprzez stworzenie podjazdu dla osób niepełnosprawnych. Instalację windy. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Malechowo 22A Obiekt Urzędu Gminy Malechowo	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie podjazdu dla osób niepełnosprawnych i infrastruktury dostosowanej do ich potrzeb, - instalacja windy - zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych i ich udziału w życiu społecznym, 	
Sposób oceny i miary	- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z powstałej infrastruktury	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2020	300 000 zł.	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 6		
Rozbudowa parkingu przy Urzędzie Gminy Malechowo i ośrodka zdrowia - czyli centrum usług administracyjnych		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 6. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niedobór terenów publicznych a także niska jakość tych terenów publicznych (place, skwery), które leżą w obrębie sołectwa • Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych odczuwana zwłaszcza w okolicach Urzędu Gminy Malechowo i ośrodka zdrowia – czyli obszaru stanowiącego centrum usług administracyjnych gminy <p>Przedmiot projektu obejmuje: Podjęcie działań prowadzących do poprawy funkcjonalności przestrzeni publicznych, uzyskania ład przestrzennego i estetyki oraz poprawy bezpieczeństwa i komfortu osób korzystających z usług Urzędu Gminy Malechowo, ośrodka zdrowia i apteki. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oczyszczenie i uporządkowanie terenu. 2. Wyznaczenie nowych miejsc parkingowych. 3. Oznakowanie parkingu. 4. Przeprowadzenie prac poprawiających estetykę otoczenia. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Malechowo	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- stworzenie nowego, funkcjonalnego parkingu przy Urzędzie Gminy Malechowo - wzrost liczby osób przyjezdnych korzystających z usług administracyjnych Urzędu Gminy Malechowo i leczniczych ZOZ-u Malechowo,	
Sposób oceny i miary	- liczba powstałych miejsc parkingowych, - liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019	100 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 7		
Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Malechowa		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji Cel 2. Zwiększony poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> • Znaczna skala zjawiska bezrobocia. Przedmiot projektu obejmuje wsparcie mieszkańców poprzez organizację szkoleń i warsztatów tematycznych dotyczących różnorodnych form rozwoju przedsiębiorczości, np. nt. zakładania własnej działalności gospodarczej, szkolenia dotyczące księgowości. Zakłada się, że szkolenia będą organizowane regularnie dla mieszkańców Malechowa według ustalonego wcześniej terminarza. Za organizację szkoleń i ich tematykę odpowiadać będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie po wcześniejszym rozeznaniu zapotrzebowania wśród mieszkańców Malechowa. Szkolenia mają na celu wzmocnienie kompetencji mieszkańców poprzez rozwój przedsiębiorczości, co w efekcie powinno skutkować poprawą sytuacji finansowej mieszkańców a także uatrakcyjnieniem oferty podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Malechowo – Centrum Kultury, siedziba GOPS-u w Malechowie	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne	
Sposób oceny i miary	- liczba osób biorących udział w szkoleniach, - liczba nowych podmiotów gospodarczych założonych przez osoby fizyczne	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	30 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo, Inne możliwe źródła

PROJEKT NR 8		
Kontynuacja prac remontowych kościoła w Malechowie		
OPIS PROJEKTU		
Powiązane z celami rewitalizacji:	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji..	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Przedmiotowy projekt zakłada poprawę estetyki zabytkowego kościoła w Malechowie. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia dbałości o dziedzictwo kulturowe i przenoszenie dobrych wzorców na młodych ludzi w tym aspekcie. Ponadto planowany remont pomoże w promocji zabytkowego kościoła zlokalizowanego w pobliżu drogi krajowej nr 6.</p> <p>W ramach projektu planuje się przeprowadzić następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prace remontowe polegające na wykonaniu elewacji oraz ścian wewnętrznych, - wymiana posadzek, remont portalu, nawy głównej, zakrystii, stolarki okiennej i drzwiowej, - - wymiana instalacji elektrycznej, - instalacja systemu antywłamaniowego i przeciwpożarowego, - prace porządkowe na terenie wokół kościoła, 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Malechowo - Kościół pw. Matki Boskiej Gromnicznej	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Parafia Malechowo / Gmina Malechowo	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - nowe oblicze kościoła w Malechowie (elewacja i wnętrze obiektu), - wzrost atrakcyjności obiektu i miejscowości Malechowo , - wzrost liczby osób odwiedzających obiekt, - wzmocnienie poczucia przynależności do społeczności lokalnej wśród mieszkańców i do tego miejsca 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacja fotograficzna, - liczba turystów odwiedzających obiekt w ramach turystyki sakralnej, - liczba osób korzystających z obiektu 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2020-2022	500 000 zł	RPO WZ – 9.3, 4.1 Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Fundatorzy, Gmina Malechowo

PROJEKT NR 9		
Modernizacja i doposażenie Ośrodka Zdrowia w Malechowie		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska jakość oferowanych usług medycznych i praktycznie brak dostępu do lekarzy specjalistów. <p>Projekt zakłada modernizację i przebudowę budynku Ośrodka Zdrowia, w tym modernizację gabinetów lekarskich oraz doposażanie placówki w niezbędny sprzęt. Efektem podjętych działań ma być:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Podniesienie standardu w obiekcie świadczącym usługi zdrowotne. 5. Zmodernizowanie i przystosowanie budynku do wymaganych norm. 6. Podniesienie atrakcyjności obiektu 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Malechowo 21	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Zakład Opieki Zdrowotnej w Malechowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - wyremontowany budynek Ośrodka Zdrowia, - doposażone gabinety medyczne, - wzrost liczby pacjentów, - poprawa oferty leczenia, 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z obiektu, - liczba wykonywanych zabiegów, - liczba nowego sprzętu 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	100 000 zł	RPO WZ, Gmina Malechowo

7 POZOSTAŁE PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

W tym rozdziale ujęte zostały pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, których na etapie tworzenia programu rewitalizacji bądź to nie udało się szczegółowo zdefiniować czy przypisać do konkretnego obszaru rewitalizacji, bądź to wychodzą one poza kluczowe problemy obszaru rewitalizacji czy też brakuje w nich niektórych elementów (np. szacowanej wartości projektu, źródeł finansowania) natomiast ich przyszła realizacja wykazuje zbieżność z celami rewitalizacji lub może wносить wkład w rozwiązywanie problemów społecznych, koncentrujących się na obszarze rewitalizacji.

PROJEKT NR 1		
Remont lub modernizacja elewacji budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 5. Poprawiony stan zasobów mieszkaniowych obszaru rewitalizacji	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: <ul style="list-style-type: none"> Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym Gmina Malechowo planuje ogłosić konkurs na dofinansowanie projektów zakładających remont lub modernizację elewacji budynków mieszkalnych osób prywatnych. Konkurs ma na celu zachęcenie mieszkańców do zaangażowania się do poprawy estetyki mieszkaniowej w miejscowościach Malechowo, Ostrowiec, Przystawy, Sulechowo, Kusice. Realizacja projektu powinna przełożyć się na wzrost zaangażowania mieszkańców w dbanie o estetykę mieszkaniową, poprawę warunków mieszkaniowych mieszkańców oraz przyczynić się do podnieść atrakcyjność poszczególnych miejscowości.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Malechowo, Ostrowiec, Kusice, Sulechowo, Przystawy	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Malechowo – ogłoszenie konkursu / dofinansowanie Osoby prywatne	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	- wzrost liczby budynków wyremontowanych, - wzrost liczby budynków ze zmodernizowaną elewacją, - poprawa estetyki miejscowości	
Sposób oceny i miary	- liczba wyremontowanych budynków	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019-2023	100 000 zł	RPO WZ – priorytet 9.3, 2.7 Gmina Malechowo,

PROJEKT NR 2		
Poprawa wizerunku wsi Przystawy oraz zwiększenie turystyki historycznej poprzez budowę lapidarium na cmentarzu poniemieckim		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Częściowa degradacja funkcjonalno-przestrzenna (w tym: zdewastowany cmentarz poniemiecki) <p>Przedmiotowy projekt zakłada budowę lapidarium na bazie pozostałych nagrobków przedwojennych mieszkańców wsi Przystawy oraz ustawienie tablicy informacyjnej na temat przedwojennej historii Przystaw, druk broszury informacyjnej i mapki z zaznaczonymi historycznymi budynkami a także atrakcjami na terenie wsi. Planowane jest również zebranie materiałów od mieszkańców do publikacji na temat powojennych dziejów Przystaw i historii osadnictwa. W zakresie budowy lapidarium będzie wykonany projekt zakładający utwardzenie terenu, zebranie i odrestaurowane nagrobków oraz wyeksponowanie ich, ogrodzenie terenu, wykonanie nasadzeń drzew i krzewów. W ramach projektu na podstawie ksiąg parafialnych zostaną odtworzone tablice nagrobkowe przedwojennych mieszkańców. Na podstawie przedwojennych spisów ludności zostaną podjęte próby nawiązania kontaktu z byłymi mieszkańcami Przystaw oraz ich potomkami w celu zintensyfikowania turystyki wspomnieniowej.</p>	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Działka nr 136 obręb Przystawy Gmina Malechowo, Powiat Sławni Województwo Zachodniopomorskie.	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Proboszcz Parafii Jeżyce, Sołectwo Przystawy, Miejskowe Organizacje Pozarządowe.	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIAW ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - lapidarium, - tablica informacyjna, - broszura z mapką - 2000 szt., - publikacja na temat powojennej historii Przystaw, wydawnictwo albumowe ok. 30 str. nakład 100 szt.; - wzrost ruchu turystycznego. - integracja mieszkańców. 	
Sposób oceny i miary	- raporty z postępu prac rewitalizacyjnych	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2019 r.	40 000 zł	RPO WZ. dz. 9.3, 2.7, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

PROJEKT NR 3		
Bezpieczne i aktywne Przystawy I		
OPIS PROJEKTU		
Powiązanie z celami rewitalizacji:	Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. • Częściowa degradacja funkcjonalno-przestrzenna (w tym głównie: ulegający stopniowej degradacji plac zabaw dla dzieci) <p>Przedmiot projektu obejmuje:</p> <p>Podjęcie działań mających na celu integrację mieszkańców, poprawę estetyki wsi i bezpieczeństwa mieszkańców oraz promowanie zdrowego trybu życia poprzez powstanie miejsca spotkań dającego możliwość organizacji festynów, spotkań, imprez okolicznościowych, organizacja ognisk, możliwość gry w piłkę nożną. W ramach projektu planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa przyłącza wraz z rozdzielnią prądu zasilającego teren boiska. 2. Utworzenie boiska do koszykówki i siatkówki. 3. Posadowienie dodatkowego oświetlenia- lamy hybrydowe, poprawiającego bezpieczeństwo. 	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa przyłącza wraz z rozdzielnią prądu zasilający teren boiska- słup stojący na boisku wiejskim. • Utworzenie boiska do koszykówki i siatkówki - teren naprzeciwko boiska wiejskiego. • Posadowienie dodatkowego oświetlenia- lamy hybrydowe- lampa w stronę lasu (dom z dzieckiem niepełnosprawnym), lampa za Państwem Fudro, lampa koło Państwa Kupracz . 	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Sołectwo, Stowarzyszenie „Przyjazne Przystawy”, Wolontariusze- mieszkańcy wsi .	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia na wsi, - integracja mieszkańców - poprawa bezpieczeństwa , - aktywizacja społeczności lokalnej, - nowe miejsce do aktywności fizycznej - poprawa estetyki wsi 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z nowej infrastruktury, - liczba zorganizowanych wydarzeń sportowo-rekreacyjnych 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa przyłącza wraz z rozdzielnią prądu zasilający teren boiska – ok. 5 000 zł • Utworzenie boiska do koszykówki i siatkówki- ok. 20 000 zł • Posadowienie dodatkowego oświetlenia- lamy hybrydowe ok. 20 000 zł 	Pozyskiwane środki zewnętrzne, środki sołectkie, Gmina Malechowo, sponsorzy oraz wkład własny (praca wolontariuszy – zaangażowanych mieszkańców)

PROJEKT NR 3	
Bezpieczne i przyjazne Przystawy II	
OPIS PROJEKTU	
Powiązanie z celami rewitalizacji:	<p>Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.</p> <p>Cel 6. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.</p>
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	<p>Powiązanie z problemami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywność społeczna mieszkańców ograniczona do nielicznej grupy osób. • Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych. • Częściowa degradacja funkcjonalno-przestrzenna. • Zły stan nawierzchni dróg i chodników. <p>Założonym celem projektu jest przede wszystkim integracja mieszkańców, zaangażowanie ich w pracę na rzecz wsi, wyrwanie ich z marazmu dnia codziennego i zainteresowanie problemami lokalnej społeczności. Ponadto projekt zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców poprzez ułatwienie mieszkańcom bezpiecznego poruszania się po wsi (dotarcie do kościoła, sklepu, przystanku autobusowego czy boiska wiejskiego), • poprawę estetyki wsi , • promowanie zdrowego trybu życia • krzewienie kultury. <p>W ramach projektu przewiduje się realizację następujących przedsięwzięć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa/modernizacja chodnika, • wymiana placu zabaw, • montaż oświetlenia na boisku, • montaż zadaszenia nad ogniskiem, • doposażenie siłowni pod chmurką, • utworzenie ścieżki zdrowia , • organizowanie cyklicznych wyjazdów kulturalnych.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	<p>- chodnik- od początku wsi do Kościoła,</p> <p>- plac zabaw- środek wsi koło nowej świetlicy wiejskiej,</p> <p>- oświetlenie na boisku- boisko wiejskie, dwie lampy hybrydowe.</p> <p>- zadaszenie nad ogniskiem- boisko wiejskie – miejsce gdzie organizuje się ognisko.</p> <p>- doposażenie siłowni pod chmurką- boisko wiejskie – są dwa urządzenia.</p> <p>- utworzenie ścieżki zdrowia – od zakrętu na drodze 274 do 297/1(stawy).</p> <p>- cykliczne wyjazdy kulturalne- rodzinne wyjazdy kulturalne na koncerty , sztuki teatralne, wystawy (Koszalin, Sławno, Darłowo, Słupsk, Gdańsk).</p>
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Sołectwo, Stowarzyszenie „Przyjazne Przystawy”, Wolontariusze- mieszkańcy wsi
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI	
Prognozowane rezultaty	<p>Realizacja projektu przyczyni się do budowania otwartej i zintegrowanej społeczności lokalnej.</p> <p>Główne rezultaty zadania:</p> <p>- integracja mieszkańców,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa , - aktywizacja społeczności lokalnej, - propagowanie zdrowego stylu życia, - krzewienie kultury - poprawa estetyki wsi - promocja Województwa Zachodniopomorskiego, Powiatu Sławieńskiego, Gminy Malechowo. 	
Sposób oceny i miary	<ul style="list-style-type: none"> - raporty z postępu prac rewitalizacyjnych, - liczba metrów bieżących powstałego chodnika, - liczba osób uczestniczących w cyklicznych wyjazdach kulturalnych 	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. Chodnik ok. 80 000 zł 2. Wymiana placu zabaw ok. 20 000 zł 3. Oświetlenie na boisku ok. 15 000 zł 4. Zadaszenie nad ogniskiem ok. 10 000 zł 5. Dopuszczenie siłowni pod chmurką ok. 20 000 zł 6. Utworzenie ścieżki zdrowia ok. 40 000 zł 7. Cykliczne wyjazdy kulturalne ok. 15 000 zł <p>W sumie: 200 000 zł</p>	<p>Pozyskiwane środki zewnętrzne, środki sołeckie, Gmina Malechowo, sponsorzy oraz wkład własny (praca wolontariuszy – zaangażowanych mieszkańców).</p>

8 MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

Komplementarność to jedna z najistotniejszych cech programów rewitalizacji. Rewitalizacja jest procesem całościowej przemiany przestrzeni gminy, która charakteryzuje się szczególną koncentracją problemów.

W gminie Malechowo główne problemy obszaru rewitalizacji, składającego się z pięciu podobszarów, związane są z koncentracją problemów społecznych oraz częściową degradacją infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznych. Wokół tych problemów zbudowany został pomysł na rewitalizację w gminie Malechowo. Wyrazem tego są projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w Programie Rewitalizacji, które stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy.

Program rewitalizacji, będący bardzo precyzyjnie zdefiniowanym planem operacyjnym na rzecz wychodzenia ze stanów kryzysowych przestrzeni zdegradowanej, powinien być tak skonstruowany, aby zapewnić równowagę w eliminowaniu problemów, które z reguły wzajemnie się przenikają i są od siebie zależne (**komplementarność problemowa**).

Schemat **komplementarności problemowej** rewitalizacji w Gminie Malechowo w formie uproszczonej przedstawia się następująco:

- Poszczególne podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne (rozdziały 7 i 8) zostały tak skonstruowane (zintegrowane), aby stanowiły odpowiedź na zasadnicze problemy poszczególnych podobszarów. Łącznie zdefiniowano 32 podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które integrują różne typy działań. Schemat każdego z projektów zawiera działania ukierunkowane na rozwiązywanie problemów społecznych (bezrobocie, ubóstwo, niska aktywność społeczna, niski poziom przedsiębiorczości) oraz problemów o charakterze infrastrukturalnym, w tym przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.
- Poszczególne projekty wykorzystują lokalny potencjał poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Poszczególne typy działań wzajemnie się przenikają. Na każdym z podobszarów rewitalizacji planowane jest prowadzenie działań przede wszystkim na rzecz zwiększania aktywności społecznej i zawodowej, zmniejszania skali ubóstwa oraz podnoszenia poziomu przedsiębiorczości mieszkańców. Dodatkowo przewiduje się realizację projektów mających na celu rozwijanie infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych. Ponadto w przestrzeni podobszaru Ostrowiec skupiono się w sposób szczególny na wykorzystaniu potencjału jeziora Ostrowieckiego, planując realizację działań mających na celu zwiększenie atrakcyjności tego terenu nie tylko dla mieszkańców sołectwa i gminy, ale także dla potencjalnych turystów. Na podobszarach rewitalizacji Ostrowiec, Przystawy i Malechowo planowane jest również podjęcie działań zmierzających do rewitalizacji zabytkowych obiektów (dwa kościoły i poniemiecki cmentarz), co powinno pozytywnie przełożyć się na wizerunek tych terenów. W przestrzeni podobszaru rewitalizacji Ostrowiec i Przystawy planowane jest podjęcie działań poprawiających stan infrastruktury technicznej (chodników i dróg) co ma poprawić stan bezpieczeństwa komunikacyjnego. W przestrzeni obszaru rewitalizacji sołectwo Ostrowiec oraz sołectwo Malechowo, ze względu m.in. na fakt, że są to

największe sołectwa w całej gminie Malechowo, planuje się podjęcie działań mających na celu poprawę infrastruktury opieki zdrowotnej. Ponadto na całym obszarze rewitalizacji planowane jest wdrożenie projektu mającego na celu poprawę warunków mieszkaniowych. Projekt skierowany będzie bezpośrednio do mieszkańców i będzie ich zachęcał do aktywnego włączenia się w poprawę estetyki budynków mieszkaniowych i przestrzeni wspólnych. Część pomysłów rewitalizacyjnych bazuje na oddolnym zaangażowaniu oraz partycypacji społecznej i zakłada, że działania inwestycyjne wspierane będą aktywnością społeczną mieszkańców obszaru rewitalizacji.

- Przyjęte w Programie Rewitalizacji projekty rewitalizacyjne mają w pierwszej kolejności niwelować zdiagnozowane problemy społeczne oraz przyczynić się do integracji mieszkańców gminy. Planowanym działaniom edukacyjnymi, szkoleniowym i animacyjnym sprzyjać będzie istniejąca oraz zmodernizowana infrastruktura społeczna oraz poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznych.

Samo pojęcie komplementarności nie ogranicza się jednak tylko i wyłącznie do całościowego spojrzenia na problemy trawiące przestrzeń rewitalizacji. Przestrzeń gminy, na której zamierza się prowadzić rewitalizację, jest częścią tkanki całej gminy – powiązaną z nią funkcjonalnie. Szereg procesów zachodzących w tej przestrzeni wynika z uwarunkowań i czynników występujących poza granicami obszaru rewitalizacji (**komplementarność przestrzenna**).

Do najważniejszych cech **komplementarności przestrzennej** rewitalizacji w Gminie Malechowo należy:

- Przedsięwzięcia rewitalizacyjne co do zasady realizowane będą na obszarze rewitalizacji.
- W przypadku wszystkich pięciu podobszarów rewitalizacji granice obszaru rewitalizacji obejmują całe przestrzenie zamieszkałe sołectw.
- Działania rewitalizacyjne prowadzone na obszarze miejscowości wiejskich, ze względu na niewielki rozmiar przestrzenny tych miejscowości oraz dostępność poszczególnych przestrzeni i infrastruktury – będą oddziaływać na całość przestrzeni sołectw oraz będą dostępne dla ogółu mieszkańców.
- Projekty edukacyjne, szkoleniowe, animacyjne, itp. realizowane będą na rzecz wszystkich mieszkańców obszarów rewitalizacji, bez wyróżniania, z której części tego obszaru będą pochodzić.
- Realizacja podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wspierana będzie działaniami ujętymi na liście pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, a zdefiniowany na konkretny okres czasu program rewitalizacji, to dość precyzyjny plan operacyjny. Oznacza to, że w programie rewitalizacji należy także uwzględniać wymiar czasu – w szczególności poprzez nawiązanie do prowadzonych już wcześniej działań. W ten sposób możliwe jest wykorzystanie oraz wzmacnianie rezultatów już wcześniej prowadzonych działań (**komplementarność międzyokresowa**).

Komplementarność międzyokresowa

Tworząc Lokalny Program Rewitalizacji gminy Malechowo zwrócono uwagę na działania zrealizowane w okresie programowania UE na lata 2007–2013, a także w latach wcześniejszych, które zapoczątkowały proces rewitalizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. I tak:

Ostrowiec:

- W 2014 r. dokonano adaptacji pomieszczeń remizy OSP na świetlicę wiejską w Ostrowcu, w ramach programu „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”. Projekt polegał m.in. na remoncie budynku z wydzieleniem świetlicy (sali głównej dla dzieci) i toalety. Dzięki realizacji przedsięwzięcia udało się stworzyć miejsce spotkań dla dzieci i starszych mieszkańców wsi.
- W 2013 r. wyposażono miejsce integracji edukacyjno-kulturowej, tj. świetlicę środowiskową, w meble oraz sprzęt komputerowy. Przedsięwzięcie zrealizowano w ramach programu „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w zakresie małych projektów” objętego PROW na lata 2007-2013.

Sulechowo:

- W 2008 r. wybudowano systemowy plac zabaw w ramach programu „Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”.
- W 2013 r. wyposażono miejsce integracji edukacyjno-kulturowej, tj. świetlicę środowiskową, w meble oraz sprzęt komputerowy. Przedsięwzięcie zrealizowano w ramach programu „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w zakresie małych projektów” objętego PROW na lata 2007-2013.

Kusice:

- W 2008 r. wybudowano systemowy plac zabaw w ramach programu „Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”.
- W latach 2014-2015 dokonano przebudowy oczyszczalni ścieków w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013”.

Malechowo:

- W 2008 r. wybudowano systemowy plac zabaw w ramach programu „Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”.
- W 2011 r. dokonano termomodernizacji Gimnazjum w Malechowie w ramach pożyczki WFOŚiGW.
- W 2012 r. przeprowadzono remont Ośrodka Zdrowia w Malechowie w ramach „Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego”. Projekt dotyczył m.in.

kompleksowego remontu gabinetów lekarskich, recepcji, toalet oraz dostosowania budynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

- W 2012 roku dokonano przebudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków według nowoczesnych standardów w ramach programu operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007 – 2013”.
- W latach 2014-2015 zrealizowano projekt „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu na terenie gminy Malechowo” w ramach „Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka”. W ramach projektu 90 beneficjentów otrzymało zestawy komputerowe wraz z dostępem do Internetu. Dodatkowo 11 jednostek podległych (szkoły i świetlice) zostało wyposażonych w zestawy komputerowe i drukarki z dostępem do Internetu.
- W 2014 r. dokonano rewitalizacji i rozbudowano centrum wypoczynku i rekreacji „Serce wsi” w Malechowie, poprzez zagospodarowanie terenu, posadowienie pergoli, ławeczek, dwóch wiatek, ułożenie ścieżek. Projekt zrealizowano w ramach programu „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”.

Ponadto na rzecz całej gminy Malechowo, w tym również na rzecz obszarów wskazanych obecnie do rewitalizacji:

- W 2011 r. zrealizowano projekt „Regionalna Platforma Cyfrowa Dorzecza Wieprzy i Grabowej II – Infrastruktura Szerokopasmowej Sieci Teleinformatycznej”, który stanowił drugi etap tworzenia infrastruktury szerokopasmowej sieci teleinformatycznej z możliwością dostępu do szybkiego i bezpiecznego szerokopasmowego Internetu. Przedsięwzięcie zrealizowano w ramach Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2007-2013.
- w 2011 r. dokonano zakupu mikrobusek dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, co stworzyło tym osobom możliwość codziennego dojazdu do ośrodka szkolno-wychowawczego. Przedsięwzięcie zrealizowano w ramach funduszu PFRON.
- W latach 2008-2014 realizowano projekt „Szansa na rozwój” w ramach programu „Kapitał Ludzki”. Projekt obejmował m.in. spotkania dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z psychologiem i doradcą zawodowym. Ponadto zrealizowano dla uczestników kursy prawa jazdy, bukieciarstwa, wikliniarstwa, wizażu oraz przeprowadzono szkolenia dla opiekunek osób starszych i szkolenia gastronomiczne.

Analiza powyższych przedsięwzięć pozwala stwierdzić, że na obszarze rewitalizacji przeprowadzono zarówno działania rewitalizacyjne o charakterze infrastrukturalnym, jak i działania o charakterze społecznym, zmierzające do poprawy rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru.

Dla efektywności procesu rewitalizacji kluczowe znaczenie będzie miało podejmowanie takich działań, które z jednej strony będą nawiązywać do rozpoczętych już wcześniej procesów przemian, a z drugiej będą odpowiadać na zdiagnozowane problemy, co powinno przełożyć się na wprowadzanie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Ponadto należy zaznaczyć, że pomysły na rewitalizację, w szczególności w sferze społecznej, wskazanych obszarów w gminie Malechowo wymagać będą kontynuacji działań rewitalizacyjnych również po 2023 roku. Związane jest to ze znaczną skalą niektórych negatywnych zjawisk oraz prognozowanymi zdolnościami finansowanymi ich realizacji. Wyzwaniem będzie również prowadzenie działań rewitalizacji przestrzennej wskazanych obszarów. Znaczna liczba obiektów mieszkaniowych, będąca w złym stanie technicznym oraz struktura własności tych obiektów, wskazuje, że główny ciężar finansowania działań rewitalizacyjnych w tym aspekcie, związany będzie ze środkami prywatnymi. Istotne zatem dla całościowej przemiany będzie stworzenie mechanizmu zachęt oraz wsparcia właścicieli obiektów mieszkaniowych do podejmowania działań rewitalizacyjnych.

Sukces rewitalizacji jest w dużym stopniu uzależniony od tego, czy uda się zrealizować szereg zaplanowanych, bardzo konkretnych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Projektowe podejście do realizacji programu rewitalizacji, oznacza, że jest to dość skomplikowany plan, który wymaga partnerstwa oraz zorganizowania procedur realizacji. Niepowodzenie realizacji jednego z istotnych projektów rewitalizacyjnych może bowiem wpłynąć na niepowodzenie lub skuteczność całego programu rewitalizacji (**komplementarność proceduralno-instytucjonalna**).

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna polegać będzie na:

- Program rewitalizacji realizowany będzie przez Gminę, ale charakteryzuje się również włączeniem w proces tworzenia i realizacji różnych interesariuszy, w tym mieszkańców. Gmina pełnić będzie rolę lidera inicjującego współpracę interesariuszy oraz odpowiedzialna będzie za zorganizowanie procesu uspołecznienia, jak też monitoringu i ewaluacji.
- Istotną rolę w procesie przemian powinny mieć także organizacje pozarządowe oraz mieszkańcy.
- Komplementarność proceduralno – instytucjonalną opisano szerzej w rozdziale 12. System realizacji programu rewitalizacji.

Podejście projektowe realizacji programu rewitalizacji oznacza także konieczność poszukiwania dla każdego z przedsięwzięć źródeł finansowania. Różnorodność pomysłów rewitalizacyjnych skutkuje różnorodnością potencjalnych źródeł finansowania. Projekty edukacyjne, szkoleniowe, etc. mogą uzyskać wsparcie ze środków EFS, projekty infrastrukturalne ze środków EFRR. Program rewitalizacji może być realizowany zarówno przez podmioty publiczne jak też prywatne (**komplementarność źródeł finansowania**).

Komplementarność źródeł finansowania polegać będzie na poniższych założeniach:

- Realizacja programu rewitalizacji zakłada wykorzystanie szeregu dostępnych funduszy zewnętrznych. Uzupełnieniem środków zewnętrznych będą fundusze własne, w tym publiczne oraz prywatne.
- Komplementarność źródeł finansowania przedstawiona została szczegółowo w rozdziale 10. Indykatywne ramy finansowe.

9 INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE

Indykatywne ramy finansowe Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017–2023 obejmują projekty podstawowe, które wynikają z planów projektowych Gminy Malechowo, podległych jej jednostek organizacyjnych, jak również projektów zgłoszonych przez interesariuszy rewitalizacji planujących ich realizację na obszarze rewitalizacji.

Zabezpieczenie finansowe działań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji stanowią przede wszystkim środki budżetowe gminy. Jednakże środki własne gminy wspomagane będą środkami zewnętrznymi pochodzącymi m. in. ze środków Unii Europejskiej.

Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji programu obejmują:

- środki Unii Europejskiej – m. in.: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania (w odniesieniu do pozostałych projektów rewitalizacyjnych),
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych.

Indyktywne ramy finansowe Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017-2023 przedstawia poniższa tabela, obejmująca podstawowe projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Tabela 31. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją Programu Rewitalizacji, w odniesieniu do podstawowych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Szacowana wartość projektu (zł)	Źródła finansowania
Podobszar Ostrowiec			
1.	Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Ostrowca	50 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 95% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo/PUP 5%
2.	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Ostrowcu	10 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 95% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo – 5%
3.	Stworzenie Zaplecza Sportowo-Rekreacyjnego w Ostrowcu na bazie budynku przy boisku	120 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% - Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich Gmina Malechowo 15%
4.	Podniesienie atrakcyjności terenu poprzez budowę boiska do siatkówki i doposażenie w elementy rekreacyjne oraz stworzenie plaży piaskowej	40 000	<ul style="list-style-type: none"> Program Operacyjny Rybactwo i Morze
5.	Utworzenie muszli estradowej nad Jeziorem w Ostrowcu	300 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% - Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich Gmina Malechowo 15%
6.	Poprawa jakości infrastruktury poprzez wymianę nawierzchni drogi dojazdowej do Jeziora w Ostrowcu oraz budowa miejsc parkingowych	300 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% – Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich Program budowy dróg lokalnych, Gmina Malechowo – 15%
7.	Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Ostrowca	30 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 50% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej

			<ul style="list-style-type: none"> Gmina Malechowo/PUP 10% Pozostałe zewnętrzne źródła, np. FIO, PROW oraz środki prywatne (w tym wolontariat) 40%
8.	Remont kościoła w Ostrowcu	300 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% – Działanie 4.1 Dziedzictwo kulturowe Ministerstwo Kultury, Fundatorzy – 10% Gmina Malechowo – 5%
9.	Modernizacja i doposażenie Ośrodka Zdrowia w Ostrowcu	100 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% – Działanie 9.1 Infrastruktura zdrowia Gmina Malechowo – 15%
10.	Rozwój placówki wsparcia dziennego w Ostrowcu	120 000	<ul style="list-style-type: none"> EFS – 95% Gmina Malechowo – 5%
Podobszar Sulechowo			
1.	Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Sulechowa	50 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 95% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo/PUP 5%
2.	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Sulechowie	10 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 95% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo – 5%
3.	Modernizacja i rozbudowa świetlicy wiejskiej oraz terenów przyległych z instalacją siłowni zewnętrznej z dostępem dla osób niepełnosprawnych	250 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% – Działanie 9.2. Infrastruktura społeczna. Gmina Malechowo – 15%
4.	Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Sulechowa	30 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 50% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo/PUP 10% Pozostałe zewnętrzne źródła, np. FIO, PROW oraz środki prywatne (w tym wolontariat) 40%
5.	Rozwój placówki wsparcia dziennego w Sulechowie	120 000	<ul style="list-style-type: none"> EFS – 95% Gmina Malechowo – 5%

Podobszar Przystawy			
1.	Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Przystaw	50 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 95% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo/PUP 5%
2.	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Przystawach	10 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 95% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo – 5%
3.	Aktywna integracja międzypokoleniowa mieszkańców Przystaw poprzez budowę placu zabaw z elementami siłowni zewnętrznej dla dorosłych i seniorów	50 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% - Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich Gmina Malechowo – 5% Pozostałe zewnętrzne źródła, np. PROW 10%
4.	Poprawa bezpieczeństwa i estetyki wsi Przystawy poprzez budowę chodnika włącznie z wjazdami do posesji	200 000	<ul style="list-style-type: none"> PROW
5.	Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Przystaw	30 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 50% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo/PUP 10% Pozostałe zewnętrzne źródła, np. FIO, PROW oraz środki prywatne (w tym wolontariat) 40%
6.	Poprawa bezpieczeństwa i estetyki wsi Przystawy poprzez przebudowę drogi gminnej włącznie z oświetleniem	400 000	<ul style="list-style-type: none"> Program Budowy Dróg Lokalnych,
7.	Rozwój placówki wsparcia dziennego w Przystawach	125 000	<ul style="list-style-type: none"> EFS – 95% Gmina Malechowo – 5%

Podobszar Kusice			
1.	Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Kusic	100 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 95% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo/PUP 5%
2.	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Kusicach	10 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 95% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo – 5%
3.	Rewitalizacja Oazy Kusice i boiska wiejskiego	50 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% - Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich Gmina Malechowo – 15%
4.	Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Kusic	30 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 50% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo/PUP 10% Pozostałe zewnętrzne źródła, np. FIO, PROW oraz środki prywatne (w tym wolontariat) 40%
5.	Rozwój placówki wsparcia dziennego w Kusicach	370 000	<ul style="list-style-type: none"> EFS – 95% Gmina Malechowo – 5%
Podobszar Malechowo			
1.	Aktywizacja społeczna i zawodowa oraz integracja mieszkańców poprzez stworzenie oferty zajęć w Domu Kultury w Malechowie	400 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 95% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo/PUP 5%

2.	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Malechowie	10 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 95% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo – 5%
3.	Utworzenie centrum kultury w Malechowie na bazie budynku gimnazjum	5 000 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% - Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. Gmina Malechowo – 15%
4.	Modernizacja boiska w Malechowie poprzez wymianę nawierzchni i doposażenie	80 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% - Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. Gmina Malechowo – 5% PROW, Ministerstwo Sportu – 10%
5.	Modernizacja i dostosowanie budynku Urzędu Gminy Malechowo dla potrzeb osób niepełnosprawnych	300 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% – Działanie 9.2. Infrastruktura społeczna. Gmina Malechowo – 15%
6.	Rozbudowa parkingu przy Urzędzie Gminy Malechowo i ośrodka zdrowia – czyli centrum usług administracyjnych	100 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% - Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. Gmina Malechowo – 15%
7.	Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Malechowa	30 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ/EFS 50% - Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej Gmina Malechowo/PUP 10% Pozostałe zewnętrzne źródła, np. FIO, PROW oraz środki prywatne (w tym wolontariat) 40%
8.	Kontynuacja prac remontowych kościoła w Malechowie	500 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% –. Działanie 4.1 Dziedzictwo kulturowe Ministerstwo Kultury, Fundatorzy – 10% Gmina Malechowo – 5%
9.	Modernizacja i doposażenie Ośrodka Zdrowia w Malechowie	100 000	<ul style="list-style-type: none"> RPO WZ 85% – Działanie 9.1 Infrastruktura zdrowia Gmina Malechowo – 15%

Program rewitalizacji razem	9 775 000 zł
Gmina Malechowo	1 126 250 zł
RPO WD Działanie 4.1. Dziedzictwo kulturowe	680 000 zł
RPO WD Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej	740 000 zł
RPO WD Działanie 9.1 Infrastruktura zdrowia	170 000 zł
RPO WD Działanie 9.2 Infrastruktura społeczna	467 500 zł
RPO WD Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.	5 100 000 zł
Program Budowy Dróg Lokalnych	400 000 zł
EFS	695 250
Pozostałe zewnętrzne źródła, np. FIO, PROW, PORiM, Ministerstwo Kultury oraz środki prywatne (w tym wolontariat)	. .393 000 zł

10 MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH W PROCES REWITALIZACJI

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Zespołu ds. rewitalizacji.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polegają w szczególności na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.

10.1 PROCEDURA USPOŁECZNIENIA NA ETAPIE PRZYGOTOWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Procedura uspołecznienia przygotowania programu rewitalizacji związana była zarówno z aktywnymi jak też biernymi formami angażującymi społeczność lokalną. Możliwość wypowiedzenia się mieszkańców gminy, w tym przede wszystkim mieszkańców obszarów rewitalizacji, realizowana poprzez m.in. warsztaty i spotkania z mieszkańcami oraz spacerzy badawcze – miała istotny wpływ na kształt programu rewitalizacji.

Proces konsultacji społecznych obejmował również tradycyjne formy, umożliwiające wnoszenie uwagi i opinii w formie pisemnej. Uspołeczniony był także proces formułowania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. pomysły rewitalizacyjne zbierane były w formie kart projektów, które zgłosić mógł każdy zainteresowany.

Tabela 32. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.

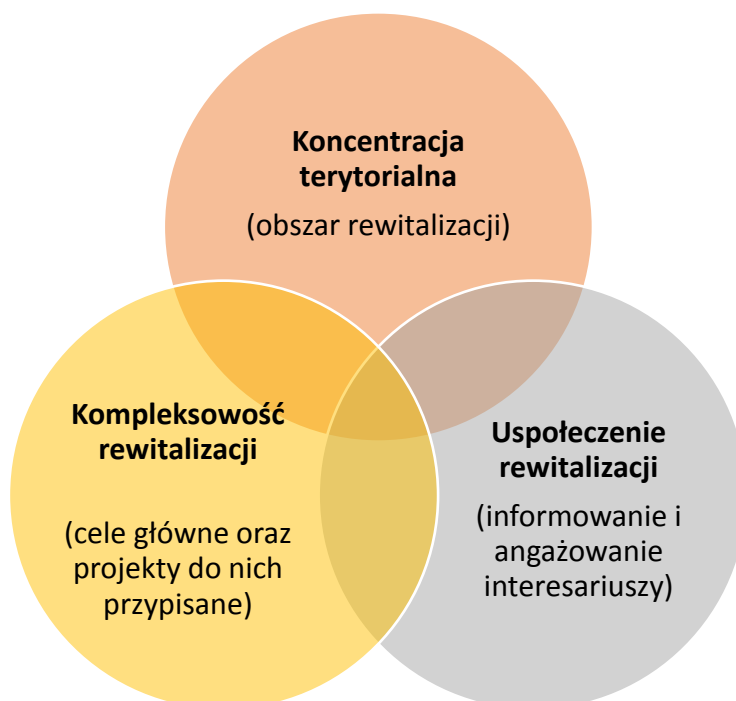
Forma konsultacji	Opis / rezultaty
1. Spotkanie konsultacyjne dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz granic obszaru rewitalizacji	Spotkanie z przedstawicielami Gminy Malechowo odbyło się 18.07.2017 o godz. 10:00. W trakcie spotkania przeanalizowano wyniki diagnozy służącej wytyczeniu obszaru zdegradowanego oraz omówiono kwestie dotyczące wyznaczenia obszaru rewitalizacji
2. Spotkania z mieszkańcami oraz liderami społecznymi	<p>Odbyły się dwa tego typu spotkania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18.07.2017 r. o godz. 13:30 w Malechowie • 18.07.2017 r. o godz. 16:30 w Ostrowcu <p>Spotkania miały charakter warsztatowo-konsultacyjny i dotyczyły:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawienia wyników diagnozy delimitacyjnej, • przedstawienia ostatecznego zasięgu przestrzennego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, • przedstawienia wyników diagnozy pogłębionej obszarów rewitalizacji, • przedstawienia wyników analiz dotyczących potencjałów rozwojowych zidentyfikowanych na obszarach rewitalizacji, • zebrania informacji do opracowania wizji obszarów rewitalizacji oraz celów i kierunków działań rewitalizacyjnych, • omówienia zasad zgłaszanych projektów rewitalizacyjnych. <p>W części warsztatowej wykorzystano metodę dyskusji w celu wypracowania treści niezbędnych do dalszych prac nad Programem Rewitalizacji. W części konsultacyjnej wykorzystano metodę prezentacji w celu przedstawienia oraz skonsultowania z uczestnikami spotkań wyników przeprowadzonych diagnoz i analiz.</p> <p>W trakcie spotkań warsztatowych z firmy Instytut Badawczy IPC moderował dyskusję z udziałem mieszkańców Obszarów Rewitalizacji.</p> <p>Moderatorem spotkań był dr Przemysław Wołczek – przedstawiciel Instytutu Badawczego IPC.</p>
3. Spacerzy badawcze na obszarach rewitalizacji	<p>Odbyło się pięć tego typu spacerów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18.07.2017 r. w Malechowie • 18.07.2017 r. w Ostrowcu

	<ul style="list-style-type: none"> • 19.07.2017 r. w Kusicach • 19.07.2017 r. w Sulechowie • 19.07.2017 r. w Przystawach <p>Celem spacerów było zebranie opinii uczestników, w tym przede wszystkim mieszkańców Obszarów Rewitalizacji, na temat problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych obszaru. Ponadto zbierano uwagi uczestników spaceru odnośnie potrzeb obszaru rewitalizacji oraz propozycje możliwych kierunków działań i projektów rewitalizacyjnych. Podczas spaceru wykonywano również dokumentację fotograficzną obrazującą degradację obszarów rewitalizacji.</p>
4. Korespondencyjne zbierania pomysłów rewitalizacyjnych.	Mieszkańcy poszczególnych podobszarów przekazywali pomysły i projekty na rewitalizację w formie elektronicznej. Pomysły były analizowane oraz zostały ujęte w opisach projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
5. Opublikowanie projektu programu rewitalizacji na stronie internetowej gminy	W trakcie realizacji.

10.2 PROCEDURA USPOŁECZNIEŃ NA ETAPIE REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI.

Rewitalizacja w praktyce odznacza nowe podejście do zarządzania gminą w kontekście realizowanych na rzecz części jej przestrzeni (obszaru rewitalizacji) działań rozwojowych. Wybrane aspekty, charakteryzujące rewitalizację, w tym koncentracja na obszarze rewitalizacji, kompleksowość działań rewitalizacyjnych oraz uspołecznienie rewitalizacji – wzajemnie się przenikają.

Rysunek 28. Poglądowy schemat rewitalizacji w Gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne

Partycypacja społeczna jest jednym z filarów rewitalizacji. Aby tak się stało w gminie Malechowo konieczne jest stworzenie odpowiednich narzędzi i mechanizmów, które pozwolą prowadzić rewitalizację w sposób partycypacyjny, a które będą dedykowane konkretnej przestrzeni gminy. Koncentracja terytorialna na wybranym obszarze w gminie Malechowo oznacza konieczność wypracowania dla tego obszaru – dedykowanego modelu partycypacji społecznej.

Efektywność partycypacji społecznej zależy od skuteczności dwustronnego przepływu informacji, co oznacza, że nie tylko Gmina, jako podmiot zarządzający procesem rewitalizacji powinien informować stronę społeczną o planowanych działaniach i zamierzeniach, ale także strona społeczna powinna mieć szanse wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych działań.

W gminie Malechowo wykorzystane zostaną następujące formy uspołecznienia realizacji programu rewitalizacji:

1) Związane z kompleksowym wdrażaniem programu rewitalizacji – w tym przypadku nadrzędnymi działaniami będzie:

- działalność Zespołu ds. rewitalizacji (spotkania z członkami zespołu, ponadto członkowie zespołu będą multiplikatorami informacji nt. programu rewitalizacji),
- konsultowanie i opiniowanie z mieszkańcami założeń i oczekiwań odnośnie przemian rewitalizacyjnych, jak też ewaluacji programu rewitalizacji (w tym w odniesieniu do sposobów komunikacji i informacji).

2) Związane z realizacją konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych – w tym przypadku uspołecznienie związane będzie z:

- konsultowaniem, opiniowaniem założeń poszczególnych projektów. Istotne jest docieranie do mieszkańców, na rzecz których realizowane będą przedsięwzięcia (spotkania bezpośrednio na obszarach rewitalizacji, festyny np. podwórkowe, otwarte punkty konsultacyjne i doradcze np. w trakcie imprez plenerowych, badania i wywiady z mieszkańcami). Istotne jest tworzenie narzędzi dopasowanych do lokalnej specyfiki (np. formularze badawcze w formie elektronicznej, papierowej, bezpośrednie spotkania z mieszkańcami). Oprócz standardowych działań, takich jak upublicznienia planów realizacji poszczególnych przedsięwzięć, istotne będzie bezpośrednie dotarcie z założeniami poszczególnych projektów do mieszkańców,
- wykorzystaniem w szczególności takich rozwiązań, w których w prosty sposób można uwzględnić opinie mieszkańców, np. dot. zagospodarowania przestrzeni.

Procedura uspołecznienia realizacji programu rewitalizacji zakłada podjęcie w Gminie Malechowo następujących działań upowszechniających założenia programu, budujących świadomość mieszkańców o prowadzonym procesie rewitalizacji oraz włączających mieszkańców w procesy realizacyjne i decyzyjne związane z rewitalizacją:

- informowanie mieszkańców przez różne kanały przekazu: praca lokalna/Internet (strona www.malechowo.pl, portal społecznościowy Facebook – profil Gmina Malechowo) o planowanych działaniach, konsultowanych przedsięwzięciach,
- organizacja mikrofestynów podwórkowych integrujących mieszkańców wokół danej przestrzeni, tworzących więzi sąsiedzkie,
- wspieranie wspólnych inicjatyw mieszkańców na rzecz poprawy warunków zamieszkania: promocja instrumentu „Inicjatywy lokalnej”, organizacja konkursów na najładniejsze podwórko,
- organizacja warsztatów, szkoleń dla mieszkańców motywujących do zagospodarowania przestrzeni sąsiedzkich w zieleń,
- udział mieszkańców w tworzeniu koncepcji lub dokumentacji technicznej,
- akcje edukacyjne dla dzieci i młodzieży prowadzone przez szkoły, przedszkola, placówki wsparcia dziennego, kluby seniora - o konieczności współpracy sąsiedzkiej,
- akcje informacyjne dla poszczególnych grup interesariuszy promujące np. dostępne źródła finansowania przedsięwzięć remontowych, termomodernizacyjnych, itp.
- poszerzanie grup interesariuszy o nowe podmioty mogące zintensyfikować założone efekty programu rewitalizacji.

11 SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

11.1 SYSTEM REALIZACJI

Opracowanie i przyjęcie programu rewitalizacji rozpoczyna pierwszy i najistotniejszy etap procesu wdrażania. Proces wdrażania zależy od podejmowanych działań, a proces realizacji programu – od procedur gwarantujących jej realizację oraz od organizacji prac nad programem, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za realizację pomiędzy struktury/jednostki organizacyjne Gminy.

Dla powodzenia wdrożenia programu rewitalizacji należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa, czyli współpracę poszczególnych aktorów rozwoju (instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców) oraz zasadę partycypacji społecznej, czyli prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie gminy, w zakresie wdrażania programu rewitalizacji.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności:

- prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich komplementarności,
- budowy trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju gminy, a tym samym zapewnienia kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w programie rewitalizacji,
- kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- poprawy skuteczności działania tych podmiotów poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach/pomysłach rozwojowych,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych w gminie, które są rezultatem prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- współdziałania w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno-gospodarczym,
- budowy warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji,
- wdrażania programu rewitalizacji.

Skuteczność realizacji programu rewitalizacji i jego celów zapewnić będzie sprawny system oceny skuteczności wdrażania obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Prace nad realizacją działań rewitalizacyjnych powinny rozpocząć się natychmiast po przyjęciu programu rewitalizacji. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji

wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

System realizacji programu rewitalizacji stworzony został z myślą o takich cechach programu rewitalizacji jak komplementarność, konieczność partnerskiej realizacji, jak też podejście projektowe. Oznacza to m. in. konieczność analizowania szeregu różnych aspektów realizacyjnych, jak też posiada przekrojowej wiedzy nt. szerokiego spektrum poruszanych przez program rewitalizacji obszarów tematycznych.

11.2 ZARZĄDZANIE

Budowa i realizacja programu rewitalizacji jest zabiegiem złożonym. Wymaga bowiem przeprowadzenia wielu działań o charakterze diagnostycznym, konsultacyjnym, negocjacyjnym, planistycznym, prawnym, wdrożeniowym i monitoringowym – korygowania projektów i działań w trakcie ich realizacji oraz kompleksowej oceny po zakończeniu. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji wymaga utworzenia lub wyznaczenia przez podmiot rewitalizacji organu, któremu czynność ta zostanie powierzona.

Biorąc powyższe pod uwagę zdecydowano się na powołanie **Zespołu ds. rewitalizacji**.

Tabela 33. Procedura powołania Zespołu ds. rewitalizacji

POWOŁANIE ZESPOŁU DO SPRAW REWITALIZACJI PRZY WÓJCIE GMINY MALECHOWO	
Sposób powołania	Skład osobowy i tryb pracy zostanie określony w Zarządzeniu Wójta Malechowa
Skład	<ul style="list-style-type: none"> • Halina Skaza – Sekretarz Gminy Malechowo, • Sławomir Liskowski – Kierownik Referatu Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, • Artur Guz – Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej, • Tadeusz Chylewski – Kierownik Referatu Oświaty, Kultury i Sportu, • Zdzisława Kubiak – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie, • Natalia Kaczmarska – insp. ds. promocji i pozyskiwania środków zewnętrznych, • Jolanta Kieres – Przewodnicząca Rady Gminy Malechowo, • Urszula Senger – Radna Gminy Malechowo, • Agnieszka Lewczuk – Stowarzyszenie Dla Ziemi Malechowskiej

	<ul style="list-style-type: none"> • Roman Nowacki – Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Malechowie • Mirosław Skotłysz – przedsiębiorca • Lucyna Kurz – Lider Klubu Seniora w Malechowie
Funkcje	<ul style="list-style-type: none"> • bieżąca koordynacja prac rewitalizacyjnych, • konsultowanie i optymalizacja działań rewitalizacyjnych, • poszukiwanie możliwości finansowania zaplanowanych działań w tym aplikowanie o środki, • potwierdzanie zgodności przedsięwzięć z wyznaczonymi celami Programu Rewitalizacji, • współpraca oraz prowadzenie dialogu z interesariuszami programu, • poszukiwanie nowych partnerów dla przedsięwzięć i umożliwianie współpracy między nimi, • ocena stopnia osiągnięcia wskaźników wyznaczonych w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych, • przygotowanie i przeprowadzanie procesu aktualizacji Programu Rewitalizacji • proponowanie i opiniowanie wprowadzonych zmian w Programie Rewitalizacji, • weryfikacja zgodności realizowanych projektów z wyznaczonymi celami – bieżący monitoring i ewaluacja.
Częstotliwość spotkań	1 na pół roku

Zespół ds. rewitalizacji stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny działań rewitalizacyjnych oraz pełnić będzie funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta.

Proponuje się, aby Wójt Malechowa niezwłocznie po podjęciu przez Radę Gminy uchwały dot. przyjęcia Programu Rewitalizacji powołał Zespół ds. rewitalizacji.

Analiza zakresu projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazuje, że największy ciężar organizacyjny, zarządczy i finansowy związany z realizacją Programu Rewitalizacji będzie udziałem samorządu lokalnego i jego jednostek podległych. Dla zapewnienia właściwego zarządzania procesem rewitalizacji, a tym samym czuwania nad komplementarnością realizowanych działań, istotne będzie

stworzenie lub dostosowanie istniejących struktur administracyjno-zarządczych do specyfiki i potrzeb realizacji Programu Rewitalizacji – także w kontekście właściwego funkcjonowania Zespołu ds. rewitalizacji.

Proponuje się zatem utworzenie **Stanowiska ds. rewitalizacji**, które realizować może wiele różnorodnych działań koncepcyjnych, organizacyjnych, koordynacyjnych, ewaluacyjnych i informacyjnych związanych z programem. Osoba odpowiedzialna za działalność tego stanowiska powinna realizować również działania monitoringowe, w obszarze których mieści się pomiar efektów rewitalizacji.

Stanowisko ds. rewitalizacji umiejscowione będzie w strukturze Urzędu Gminy Malechowo - przy stanowisku ds. promocji i pozyskiwania środków zewnętrznych.

W odróżnieniu od Zespołu ds. rewitalizacji, stanowisko ds. rewitalizacji pełnić będzie rolę głównie organizacyjną, tj. jej zadanie polegać będzie ostatecznie na referowaniu prac związanych z rewitalizacją w pierwszej kolejności członkom Zespołu ds. rewitalizacji, Wójtowi oraz Radnym.

Zespół ds. rewitalizacji stanowić będzie natomiast „łącznik” pomiędzy instytucjami publicznymi, które realizują program rewitalizacji, a interesariuszami rewitalizacji, w szczególności mieszkańcami. Obsługę organizacyjną Zespołu ds. rewitalizacji zapewni Wójt, w szczególności poprzez działalność stanowiska ds. rewitalizacji.

Schemat systemu zarządzania rewitalizacją przedstawiono w formie graficznej za pomocą poniższego wykresu.

Rysunek 29. Schemat zarządzania rewitalizacją w Gminie Malechowo

Źródło: opracowanie własne

Główne decyzje co do realizacji programu rewitalizacji podejmuje Wójt, przy asyście (akceptacji) Rady Gminy w Malechowie. Wsparcie organizacyjne, w tym działania o charakterze monitoringowym, ewaluacyjnym będą zdaniem stanowiska ds. rewitalizacji. Stanowisko to odpowiedzialne będzie również za obsługę działalności Zespołu ds. rewitalizacji. Zespół ds. rewitalizacji ma za zadanie wspierać Wójta oraz Radę Gminy w podejmowaniu istotnych decyzji dot. programu rewitalizacji. Zarówno stanowisko ds. rewitalizacji, jak też Zespół ds. rewitalizacji będą pośredniczyć oraz wspierać Wójta oraz Radę Gminy w komunikacji z interesariuszami rewitalizacji oraz we wdrażaniu pomysłu na partycypację społeczną.

Tabela 34. Kluczowe działania związane z realizacją programu rewitalizacji

L.p.	Działanie	Odpowiedzialność	Termin
1.	Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zawartych w programie rewitalizacji, niezwłocznie po uchwaleniu tego programu, do załącznika do wieloletniej prognozy finansowej gminy (dotyczy projektów gminnych). Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do wieloletniej prognozy finansowej, Rada Gminy wprowadza przedsięwzięcia do tej prognozy niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.	Rada Gminy	2017
2	Powołanie i działalność Zespołu ds. rewitalizacji. Zespół ds. rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą. Zakłada się cykliczność spotkań Zespołu ds. rewitalizacji, w trakcie których omawiane będą poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacji, ich stan wdrażania oraz rezultaty programu rewitalizacji. Zespół ds. rewitalizacji pełnić będzie funkcję multiplikatora, tj. jest zobowiązany do komunikowania się w sprawach istotnych dla rewitalizacji z interesariuszami, których reprezentuje.	Zespół ds. rewitalizacji, Wójt	Lata 2017-2023
3.	Utworzenie w strukturach Urzędu Gminy stanowiska/komórki ds. rewitalizacji, której działalność związana będzie ze wsparciem funkcjonowania Zespołu ds. rewitalizacji, jak również monitoringiem produktów i rezultatów.	Wójt	2017
4.	Opracowywanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do programu rewitalizacji, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich pozwoleń.	Podmioty realizujące zadania ujęte w programie rewitalizacji.	Lata 2017-2023

	<p>Opracowanie studiów wykonalności i wniosków aplikacyjnych oraz niezbędnych załączników.</p> <p>Zgodnie z harmonogramami opracowywania, składania, realizacji i rozliczenia poszczególnych projektów na współfinansowanie zadań.</p>		
5.	<p>Ocena aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji co najmniej raz na trzy lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie.</p> <p>Ocena sporządzona przez Wójta podlega zaopiniowaniu przez Zespół ds. rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie internetowej gminy.</p> <p>W przypadku stwierdzenia, że program rewitalizacji wymaga zmiany, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię.</p>	Wójt, Zespół ds. rewitalizacji	Lata 2017-2023
6.	<p>Uzupełnienie i rozszerzanie programu rewitalizacji o nowe zadania zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze objętym programem rewitalizacji, w tym także o zadania Gminy.</p> <p>(w pkt. 4 wskazano, że zasadnicza ocena aktualności programu będzie realizowana co najmniej raz na trzy lata, jednak w przypadku pojawienia się nowych okoliczności, w tym pomysłów projektowych, zewnętrznych źródeł finansowania, lokalnych partnerstw, etc. możliwe jest dokonywanie aktualizacji programu rewitalizacji wg potrzeb).</p>	Wójt, Zespół ds. rewitalizacji, podmioty zamierzające realizować przedsięwzięcia rewitalizacyjne w oparciu o zaktualizowany program rewitalizacji	Lata 2017-2023
7.	<p>Działania Public Relations, bieżąca i stała komunikacja z mieszkańcami Gminy nt. założeń rewitalizacji, postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz efektów.</p> <p>Zbieranie i analizowanie zgłaszanych przez społeczność gminy uwag, opinii, wniosków.</p> <p>Działania komunikacyjne realizowane za pośrednictwem narzędzi komunikacyjnych Gminy, lokalnych mediów, Zespołu ds. rewitalizacji oraz podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne.</p>	Wójt, Zespół ds. rewitalizacji, podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne.	Lata 2017-2023

11.3 HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

Założono, że Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017-2023 będzie dokumentem długookresowym, obejmującym okres wdrażania zaplanowanych działań, dzięki czemu wskazane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są możliwe do zrealizowania w horyzoncie czasowym dokumentu. Przyjęcie takiego podejścia jest zgodne z zaleceniami planistycznymi oraz pozwala na dostosowanie do aktualnych potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz wytycznych wynikających z perspektywy finansowej UE na lata 2014–2020.

Przyjęto także, że Program Rewitalizacji będzie dokumentem skoncentrowanym terytorialnie i komplementarnym problemowo, tj. mającym przeciwdziałać fragmentaryzacji działań w celu wyprowadzenia obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej.

Poniższa tabela prezentuje harmonogram wdrażania podstawowych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 35. Harmonogram wdrażania podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podobszar Ostrowiec									
1	Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Ostrowca	2019-2023							
2	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Ostrowcu	2019							
3	Stworzenie Zaplecza Sportowo-Rekreacyjnego w Ostrowcu na bazie budynku przy boisku	2018-2019							
4	Podniesienie atrakcyjności terenu poprzez budowę boiska do siatkówki i doposażenie w elementy rekreacyjne oraz stworzenie plaży piaskowej	2018-2019							
5	Utworzenie muszli estradowej nad Jeziorem w Ostrowcu	2018-2019							
6	Poprawa jakości infrastruktury poprzez wymianę nawierzchni drogi dojazdowej do Jeziora w Ostrowcu oraz budowa miejsc parkingowych	2018-2019							
7	Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Ostrowca	2019-2023							
8	Remont kościoła w Ostrowcu	2020-2022							
9	Modernizacja i doposażenie Ośrodka Zdrowia w Ostrowcu	2019-2023							
Podobszar Sulechowo									
1	Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Sulechowa	2019-2023							
2	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Sulechowie	2019							
3	Modernizacja i rozbudowa świetlicy wiejskiej oraz terenów przyległych z instalacją siłowni zewnętrznej z dostępem dla osób niepełnosprawnych	2021							
4	Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Sulechowa	2019-2023							
Podobszar Przystawy									
1	Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Przystaw	2019-2023							
2	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Przystawach	2019							
3	Aktywna integracja międzypokoleniowa mieszkańców Przystaw poprzez budowę placu zabaw z elementami siłowni zewnętrznej dla dorosłych i seniorów	2018							

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
4	Poprawa bezpieczeństwa i estetyki wsi Przystawy poprzez budowę chodnika włącznie z wjazdami do posesji	2018							
5	Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Przystaw	2019-2023							
6	Poprawa bezpieczeństwa i estetyki wsi Przystawy poprzez przebudowę drogi gminnej włącznie z oświetleniem	2018							
Podobszar Kusice									
1	Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Kusic	2019-2023							
2	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Kusicach	2019							
3	Rewitalizacja Oazy Kusice i boiska wiejskiego	2020							
4	Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Kusic	2019-2023							
Podobszar Malechowo									
1	Aktywizacja społeczna i zawodowa oraz integracja mieszkańców poprzez stworzenie oferty zajęć w Domu Kultury w Malechowie	2018-2023							
2	Organizacja warsztatów międzypokoleniowych „Od juniora po seniora” w Malechowie	2019							
3	Utworzenie centrum kultury w Malechowie na bazie budynku gimnazjum	2018-2019							
4	Modernizacja boiska w Malechowie poprzez wymianę nawierzchni i doposażenie	2020							
5	Modernizacja i dostosowanie budynku Urzędu Gminy Malechowo dla potrzeb osób niepełnosprawnych	2020							
6	Rozbudowa parkingu przy Urzędzie Gminy Malechowo i ośrodka zdrowia - czyli centrum usług administracyjnych	2019							
7	Rozwój przedsiębiorczości poprzez szkolenia aktywizujące mieszkańców Malechowa	2019-2023							
8	Kontynuacja prac remontowych kościoła w Malechowie	2020-2022							
9	Modernizacja i doposażenie Ośrodka Zdrowia w Malechowie	2019-2023							

11.4 MONITORING I EWALUACJA

11.4.1 Monitoring

Monitoring procesu wdrażania programu rewitalizacji i jego efektów jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym skuteczne zarządzanie procesem wdrażania programu.

Proces realizacji będzie monitorowany i oceniany przez zespół zadaniowy (Zespołu ds. rewitalizacji).

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji są:

- cele główne wytyczone w programie,
- kierunki działań i poszczególne przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wytyczonych w programie. Zaleca się, aby monitoring prowadzony był jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiąganiu przyjętych celów oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów.

Monitoring programu będzie odbywał się w dwóch etapach:

- Trzyletnie sprawozdania z realizacji celów, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.
- Analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami społeczno-gospodarczymi gminy wg wskaźników rezultatu.

11.4.2 Ewaluacja

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji programu rewitalizacji oraz jego wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu program rozwiązuje realne problemy gminy i jej społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów programu, przy czym kryteriami oceny zapisów są:

- wskaźniki realizacji celów,
- rozwiązywanie problemów,
- realizacja wizji rozwoju (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja będzie opierać się na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań - czy i w jaki sposób program, a w szczególności poszczególne działania i przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpłyną na grupy docelowe, przyczynią się do poprawy sytuacji na terenie gminy,

- ocena w trakcie realizacji działań - odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmiernają w dobrym kierunku,
- ocena po realizacji działań – ocena długoterminowego wpływu programu rewitalizacji na grupy docelowe, czy efekty wynikłe z zastosowania strategii są trwałe.

11.4.3 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów programu rewitalizacji

W poniższej tabeli zestawiono najistotniejsze wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017-2023, odnoszące się do przestrzeni obszaru rewitalizacji w Gminie Malechowo. Wskazują one, jakie zmiany oczekiwane są w związku z realizacją poszczególnych celów rewitalizacji

Tabela 36. Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017-2023

Wskaźnik	Jaki problem jest mierzony?	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Wartość wyjściowa w 2016 roku	Oczekiwana zmiana w 2023 roku
Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa oraz zmniejszona skala ubóstwa i przestępczości na obszarze rewitalizacji.					
1. Liczba osób bezrobotnych	Bezrobocie	PUP	1 raz/rok	Ostrowiec – 42 Sulechowo – 19 Przystawy – 26 Kusice – 37 Malechowo – 33	Spadek o 10%
2. Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa	Ubóstwo	GOPS Malechowo	1 raz/rok	Ostrowiec – 22 Sulechowo – 20 Przystawy – 14 Kusice – 21 Malechowo – 6	Spadek o 10%
3. Liczba przestępstw	Przestępczość	Policja	1 raz/rok	Ostrowiec – 9 Sulechowo – 3 Przystawy – 5 Kusice – 0 Malechowo – 18	Spadek o 20%
Cel 2. Zwiększony poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.					
4. Liczba osób fizycznych prowadząca działalność gospodarczą	Przedsiębiorczość	UG Malechowo	1 raz/rok	Ostrowiec – 18 Sulechowo – 11 Przystawy – 11 Kusice – 6 Malechowo – 26	Wzrost o 10%
Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji.					
5. Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice)	Aktywność społeczna dorosłych	UG Malechowo	1 raz/rok	Ostrowiec – 199 Sulechowo – 0 Przystawy – 0 Kusice – 0 Malechowo – 173	Wzrost o 25% (w szczególności w sołectwach: Sulechowo, Przystawy, Kusice)
6. Liczba dzieci i młodzieży (do lat 18) korzystających z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice	Aktywność społeczna dzieci i młodzieży	UG Malechowo	1 raz/rok	brak danych	300

Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz rozwinięte przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.					
7. Liczba zmodernizowanych i/lub utworzonych obiektów infrastruktury społecznej.	Stan infrastruktury społecznej	UG Malechowo	1 raz/rok	0, w tym: Ostrowiec – 0 Sulechowo – 0 Przystawy – 0 Kusice – 0 Malechowo – 0	5, w tym: Ostrowiec – 1 Sulechowo – 1 Przystawy – 1 Kusice – 1 Malechowo – 1
8. Liczba zrewitalizowanych i/lub utworzonych przestrzeni publicznych	Stan przestrzeni publicznych	UG Malechowo	1 raz/rok	0, w tym: Ostrowiec – 0 Sulechowo – 0 Przystawy – 0 Kusice – 0 Malechowo – 0	5, w tym: Ostrowiec – 1 Sulechowo – 1 Przystawy – 1 Kusice – 1 Malechowo – 1
9. Liczba zrewitalizowanych obiektów zabytkowych.	Stan obiektów zabytkowych	UG Malechowo	1 raz/rok	0, w tym: Ostrowiec – 0 Sulechowo – 0 Przystawy – 0 Kusice – 0 Malechowo – 0	2, w tym: Ostrowiec – 1 Sulechowo – 0 Przystawy – 0 Kusice – 0 Malechowo – 1
Cel 5. Poprawiony stan zasobów mieszkaniowych obszaru rewitalizacji.					
10. Liczba wyremontowanych obiektów mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji	Stan techniczny obiektów mieszkaniowych	UG Malechowo	1 raz/rok	0	3
11. Liczba metrów kwadratowych powierzchni materiałów zawierających azbest.	Ilość materiałów zawierających azbest	UG Malechowo	1 raz/rok	Ostrowiec – 18354 Sulechowo – 8221 Przystawy – 11059 Kusice – 7140,5 Malechowo – 19343,5	Spadek o 25%
Cel 6. Poprawiony stan infrastruktury technicznej.					
12. Liczba metrów bieżących naprawionych chodników.	Stan techniczny chodników	UG Malechowo	1 raz/rok	0	800 m
13. Liczba metrów bieżących naprawionych dróg.	Stan techniczny dróg	UG Malechowo	1 raz/rok	0	1 375 m
14. Liczba powstałych nowych miejsc parkingowych	Niedobór miejsc parkingowych	UG Malechowo	1 raz/rok	0	30

12 SPIS ZDJĘĆ, MAP, RYSUNKÓW I TABEL

Fot. 1. Tereny pod planowaną Świetlicę Wiejską (obecnie mieszkańcy Ostrowca muszą korzystać z prywatnego obiektu)	92
Fot. 2. Zdegradowane ogrodzenie i ochronne słupki Zespołu Szkół w Ostrowcu	92
Fot. 3. Tereny publiczne wraz z infrastrukturą w Ostrowcu z przeznaczeniem na organizację imprez plenerowych	92
Fot. 4. Wymagający modernizacji i doposażenia plac zabaw w Sulechowie	97
Fot. 5. Siedziba Świetlicy Wiejskiej w Sulechowie przy budynku OSP w Sulechowie	98
Fot. 6. Nieczynny z powodu zagrożenia zawaleniem budynek z przeznaczeniem na funkcje społeczno-integracyjne	98
Fot. 7. Ulegające stopniowej degradacji boisko w Sulechowie	98
Fot. 8. Zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym z dominującym pokryciem dachowym zawierającym azbest	100
Fot. 9. Wymagający modernizacji i doposażenia plac zabaw w Przystawach	106
Fot. 10. Zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym z występującym pokryciem dachowym zawierającym azbest	108
Fot. 11. Opuszczony budynek kaplicy - właściciel: Kuria koszalińsko – kołobrzaska	109
Fot. 12. Tereny publiczne wraz z infrastrukturą: boisko, wiata oraz plac zabaw	113
Fot. 13. Zdegradowany teren wypoczynku i rekreacji „Oaza Kusice”	114
Fot. 14. Zdegradowany budynek mieszkalny, w którym mieści się Świetlica Wiejska w Kusicach	115
Fot. 15. Niezagospodarowane tereny publiczne z przeznaczeniem pod utworzenie Świetlicy Wiejskiej	115
Fot. 16. Stan drogi gminnej w Kusicach	117
Fot. 17. Zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, z dominującym pokryciem dachowym zawierającym azbest	118
Fot. 18. Zdegradowane budynki po byłym PGR-ze	121
Fot. 19. Budynek Urzędu Gminy w Malechowie – niedostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych	125
Fot. 20. Infrastruktura służąca organizacji imprez plenerowych	125
Fot. 21. Parking w centralnej części Malechowa (przy Urzędzie Gminy) – problem niewystarczającej liczby miejsc parkingowych	125
Fot. 22. Budynek Szkoły Podstawowej i byłego Gimnazjum w Malechowie	126
Fot. 23. Niezagospodarowane tereny publiczne przy budynku Szkoły Podstawowej i byłego Gimnazjum	126
Fot. 24. Ulegające stopniowej degradacji boisko przy Szkole Podstawowej oraz byłym Gimnazjum w Malechowie	127
Fot. 25. Miejsce wypoczynku i rekreacji w Malechowie zlokalizowane przy drodze krajowej nr 6	127
Fot. 26. Zdegradowane obiekty budowlane, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, z często występującym pokryciem dachowym zawierającym azbest	128
Fot. 27. Zdegradowany budynek Policji w Malechowie	130
Fot. 28. Wykorzystanie potencjału jeziora Ostrowieckiego	132
Fot. 29. Świetlica wiejska w Przystawach – oferta głównie dla dzieci	136

Fot. 30. Siedziba stowarzyszenia Przyjazne Przystawy	136
Fot. 31. Tereny publiczne wraz z infrastrukturą (wiaty, ławki, stoły, miejsce na ognisko, miejsce na instalację sceny, siłownia zewnętrzna, boisko)	137
Fot. 32. Koncentracja działalności handlowo-usługowej w Malechowie w obrębie drogi krajowej nr 6	139
Rysunek 1. Podział delimitacyjny gminy Malechowo.....	25
Rysunek 2. Schemat określania koncentracji problemów społecznych poprzez standaryzację danych.....	27
Rysunek 3. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Malechowo	33
Rysunek 4. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Malechowo	35
Rysunek 5. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska alkoholizmu w gminie Malechowo w 2016 roku.....	37
Rysunek 6. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Malechowo w 2016 roku.....	39
Rysunek 7. Wyniki standaryzacji liniowej w odniesieniu przestępczości w gminie Malechowo w 2016 roku	41
Rysunek 8. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację problemów społecznych w gminie Malechowo	44
Rysunek 9. Osoby prowadzące działalność gospodarczą w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców	46
Rysunek 10. Występowanie dzikich wysypisk śmieci w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców	48
Rysunek 11. Występowanie azbestu w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców	50
Rysunek 12. Zły stan infrastruktury społecznej w gminie Malechowo	52
Rysunek 13. Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice) w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców	54
Rysunek 14. Liczba aktywnych czytelników bibliotek publicznych w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców	56
Rysunek 15. Niska jakość terenów publicznych w gminie Malechowo.....	58
Rysunek 16. Odsetek mieszkańców bez dostępu do sieci kanalizacyjnej w gminie Malechowo.....	60
Rysunek 17. Chodniki wymagające natychmiastowej naprawy w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców	62
Rysunek 18. Drogi wymagające natychmiastowej naprawy w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców	64
Rysunek 19. Obiekty zabytkowe będące w złym stanie technicznym w gminie Malechowo w przeliczeniu na 100 mieszkańców	66
Rysunek 20. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla w gminie Malechowo.....	68
Rysunek 21. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w gminie Malechowo	70
Rysunek 22. Obszar zdegradowany w miejscowości Ostrowiec	74
Rysunek 23. Obszar zdegradowany w miejscowości Sulechowo	76
Rysunek 24. Obszar zdegradowany w miejscowości Przystawy	78
Rysunek 25. Obszar zdegradowany w miejscowości Kusice	80

Rysunek 26. Obszar zdegradowany w miejscowości Malechowo.....	82
Rysunek 27. Obszar zdegradowany w gminie Malechowo	85
Rysunek 28. Poglądowy schemat rewitalizacji w Gminie Malechowo.....	212
Rysunek 29. Schemat zarządzania rewitalizacją w Gminie Malechowo	218

Tabela 1. Założenia krajowych i regionalnych polityk rozwoju wpisujące się w podstawowe cele rewitalizacji.....	5
Tabela 2. Cele Strategii Rozwoju Gminy Malechowo na lata 2016-2022 oraz ich znaczenie dla definiowania celów i kierunków rewitalizacji	9
Tabela 3. Potencjalne zjawiska kryzysowe w gminie Malechowo	21
Tabela 4. Jednostki delimitacyjne w gminie Malechowo	24
Tabela 5. Wskaźniki sfery społecznej wykorzystane do obliczenia syntetycznego wskaźnika opisującego koncentrację problemów społecznych	26
Tabela 6. Wskaźniki strefy pozaspółecznej wykorzystane w procesie wyznaczenia obszaru zdegradowanego	29
Tabela 7. Liczba świadczeń pomocy społecznej w gminie Malechowo w 2016, 2015 oraz 2010 roku. 31	
Tabela 8. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Malechowo.....	32
Tabela 9. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Malechowo	34
Tabela 10. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska alkoholizmu w gminie Malechowo w 2016 roku.....	36
Tabela 11. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Malechowo w 2016 roku.....	38
Tabela 12. Wyniki standaryzacji liniowej w odniesieniu przestępczości w gminie Malechowo w 2016 roku	40
Tabela 13. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację problemów społecznych w gminie Malechowo	43
Tabela 14. Osoby prowadzące działalność gospodarczą w gminie Malechowo w 2016 roku	45
Tabela 15. Występowanie dzikich wysypisk odpadów w gminie Malechowo	47
Tabela 16. Występowanie azbestu w gminie Malechowo	49
Tabela 17. Zły stan infrastruktury społecznej w gminie Malechowo	51
Tabela 18. Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice) w gminie Malechowo	53
Tabela 19. Liczba aktywnych czytelników bibliotek publicznych w gminie Malechowo.....	55
Tabela 20. Niska jakość terenów publicznych w gminie Malechowo	57
Tabela 21. Dostępność infrastruktury kanalizacyjnej w gminie Malechowo	59
Tabela 22. Chodniki wymagające natychmiastowej naprawy w gminie Malechowo	61
Tabela 23. Drogi wymagające natychmiastowej naprawy w gminie Malechowo	63
Tabela 24. Obiekty zabytkowe będące w złym stanie technicznym w gminie Malechowo	65
Tabela 25. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym miejscowości/osiedla w gminie Malechowo.....	67
Tabela 26. Zestawienie obszarów koncentracji problemów społecznych z występowaniem dalszych problemów, w tym gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcyjnych oraz technicznych w gminie Malechowo	71
Tabela 27. Dane opisujące problemy, które zdecydowały o uznaniu obszaru za zdegradowany.....	83

Tabela 28. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych obszaru rewitalizacji w gminie Malechowo .	141
Tabela 29. Zasadnicze problemy oraz potencjały obszaru rewitalizacji wraz z oczekiwaną wizją przemian.....	146
Tabela 30. Kierunki działań rewitalizacyjnych.....	154
Tabela 31. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją Programu Rewitalizacji, w odniesieniu do podstawowych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	204
Tabela 32. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.....	211
Tabela 33. Procedura powołania Zespołu ds. rewitalizacji	216
Tabela 34. Kluczowe działania związane z realizacją programu rewitalizacji	219
Tabela 35. Harmonogram wdrażania podstawowych projektów rewitalizacyjnych	222
Tabela 36. Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017-2023.....	226

Uzasadnienie

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017-2023 jest dokumentem niezbędnym przy aplikowaniu o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych w ramach RPO WZ 2014-2020. Stanowi narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych działań dotyczących procesu rewitalizacji. Jest to wieloletni program działań w sferze społecznej, ale także środowiskowej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i gospodarczej, który zmierza do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz pozwala na stworzenie warunków do ich zrównoważonego rozwoju.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017-2023 jest dokumentem elastycznym i otwartym, co oznacza, że możliwe jest wprowadzanie do niego nowych projektów oraz dokonywanie korekt w kolejnych etapach jego realizacji.

Z uwagi na to, że zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym, Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017-2023, jako program gospodarczy wymaga uchwalenia przez radę gminy, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2017-2023 został dostarczony radnym Gminy Malechowo w dniu 22.12.2017 r. i nie ulega zmianie.